

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра біології та хімії

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ЛІТЕРАТУРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРНІТОФАУНИ ЗАКАРПАТТЯ

СЕРЕНІ СІЛАРД ЛАСЛОВИЧ

Студент II-го курсу

Освітня програма Біологія

Спеціальність 091 Біологія

Рівень вищої освіти: магістр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 3 / 25.10.2023 р.

Науковий керівник:

Коложварі Степан Васильович
доктор філософії, доцент

Завідувач кафедру біології та хімії:

Когут Ержебет Імріївна
доктор філософії, доцент

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2024 року

Протокол № _____ / 2024

**Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

Кафедра біології та хімії

**Кваліфікаційна робота
ЛІТЕРАТУРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРНІТОФАУНИ ЗАКАРПАТТЯ**

Рівень вищої освіти: магістр

Виконав: студент II-го курсу

Серені Сілард Ласлович

Освітня програма 091 Біологія

Науковий керівник: Коложварі Степан Васильович

доктор філософії, доцент

Рецензент: Желіцькі І.Й.,

магістр, ст. викладач

Берегове
2024

ЗМІСТ

ВСТУП	10
I. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	11
1.1. Коротка історія спостереження за птахами	11
1.2. Еколого-географічна характеристика Закарпаття	12
1.3. Фітогеографічна характеристика Закарпаття	13
1.4. Тваринний світ Закарпаття	13
1.5. Пташиний світ України та Закарпаття	14
1.6. Сучасне становище перелітних птахів	16
1.7. Водно-болотне середовище Закарпаття	17
II. МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИКА	19
2.1. Опис інтернет-сторінок і книг, використаних для аналізу	19
III. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОЦІНКА	21
3.1. Орнітофауна Закарпаття	21
3.2. Яструбові (Accipitridae).....	21
3.3. Очеретянкові (Accipitridae).....	32
3.4. Довгохвостосиницеві (Aegithalidae).....	35
3.5. Жайворонкові (Alaudidae).....	36
3.6. Рибалочкові (Alcedinidae)	38
3.7. Качкові (Anatidae).....	39
3.8. Чаплеві (Ardeidae).....	52
3.9. Омелюхові (Bombycillidae).....	57
3.10. Родина горобцеподібних (Calcariidae).....	58
3.11. Дрімлюгові (Caprimulgidae).....	59
3.12. Підкоришникові (Certhiidae)	60
3.13. Сивкові (Charadriidae).....	61
3.14. Лелекоподібні (Ciconiidae)	63
3.15. Пронурок (Cinclidae).....	64
3.16. Голубові (Columbidae)	65
3.17. Сиворакшові (Coraciidae).....	68
3.18. Воронові (Corvidae).....	69

3.19. Зозулеві (Cuculidae).....	74
3.20. Вівсянкові (Emberizidae).....	74
3.21. Соколові (Falconidae).....	76
3.22. В'юркові (Fringillidae).....	80
3.23. Гагара (Gaviidae).....	88
3.24. Журавлеві (Gruidae).....	89
3.25. Ластівкові (Hirundinidae).....	90
3.26. Сорокопудові (Laniidae).....	92
3.27. Мартинові (Laridae).....	94
3.28. Кобилочкові (Locustellidae).....	97
3.29. Бджолоїдкові (Meropidae).....	99
3.30. Плискові (Motacillidae).....	100
3.31. Мухоловкові (Muscicapidae).....	104
3.32. Вивільгові (Oriolidae).....	110
3.33. Скопові (Pandionidae).....	110
3.34. Синицеві (Paridae).....	111
3.35. Горобцеві (Passeridae).....	116
3.36. Пеліканові (Pelicanidae).....	118
3.37. Бакланові (Phalacrocoracidae).....	118
3.38. Фазанні (Phasianidae).....	119
3.39. Вівчарик (Phylloscopidae).....	123
3.40. Дятлові (Picidae).....	124
3.41. Пірникозові (Podicipedidae).....	128
3.42. Тинівка (Prunellidae).....	131
3.43. Пастушкові (Rallidae).....	132
3.44. Чоботарові (Recurvirostridae).....	136
3.45. Золотомушка (Regulidae).....	137
3.46. Ремезові (Remizidae).....	138
3.47. Баранцеві (Scolopacidae).....	138
3.48. Повзикові (Sittidae).....	148
3.49. Крячкові (Sterniidae).....	148
3.50. Совові (Strigidae).....	152
3.51. Шпакові (Sturnidae).....	158

3.52. Кропив'янкові (Sylviidae)	159
3.53. Ібісові (Threskiornithidae)	162
3.54. Воловоочкові (Troglodytidae).....	163
3.55. Дроздові (Turdidae).....	164
3.56. Сипухові (Tytonidae)	168
3.57. Одуд (Upupidae)	169
ВИСНОВКИ.....	170
РЕЗЮМЕ	171
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	173
Список ілюстрацій	176
Додатки.....	183

**Ukrajna Oktatási és Tudományügyi Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Biológia és Kémia Tanszék

KÁRPÁTALJA ORNITOFFAUNÁJÁNAK SZAKIRODALMI KUTATÁSA

Diplomamunka

Képzési szint: mesterképzés

Készítette: Szerényi Szilárd

II. évfolyamos

091 Biológia szakos hallgató

Témavezető: Kolozsvári István

docens, PhD

Recenzens: Zselicki István,

MSc, adjunktus

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	10
I. IRODALMI ÁTTEKINTÉS	11
1.1. A madármegfigyelés rövid története	11
1.2. Kárpátalja ökológiai, földrajzi jellemzői	12
1.3. Kárpátalja növényföldrajzi jellemzői	13
1.4. Kárpátalja állatvilága	13
1.5. Ukrajna és Kárpátalja madárvilága.....	14
1.6. A vonuló madarak jelenkori helyzete	16
1.7. Kárpátalja vizes élőhelyei.....	17
II. ANYAG ÉS MÓDSZER.....	19
2.1. Az elemzéshez használt internetes oldalak és könyvek leírása	19
III. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK.....	21
3.1. Kárpátalja ornitofaunája.....	21
3.2. Vágómadárfélék (Accipitridae).....	21
3.3. Nádiposzátafélék (Acropcephalidae).....	32
3.4. Őszapófélék (Aegithalidae)	35
3.5. Pacsirtafélék (Alaudidae).....	36
3.6. Jégmadárfélék (Alcedinidae).....	38
3.7. Récefélék (Anatidae)	39
3.8. Gémfélék (Ardeidae)	52
3.9. Csonttollúfélék (Bombycillidae).....	57
3.10. Sarkantyússármány-félék (Calcariidae)	58
3.11. Lappantyúfélék (Caprimulgidae).....	59
3.12. Fakuszfélék (Certhiidae).....	60
3.13. Lilefélék (Charadriidae).....	61
3.14. Gólyafélék (Ciconiidae).....	63
3.15. Vízirigófélék (Cinclidae)	64
3.16. Galambfélék (Columbidae)	65
3.17. Szalakótafélék (Coraciidae).....	68
3.18. Varjúfélék (Corvidae).....	69
3.19. Kakukkfélék (Cuculidae).....	74

3.20. Sármányfélék (Emberizidae).....	74
3.21. Sólýomfélék (Falconidae).....	76
3.22. Pintyfélék (Fringillidae).....	80
3.23. Búvárfélék (Gaviidae).....	88
3.24. Darufélék (Gruidae).....	89
3.25. Fecskefélék (Hirundinidae).....	90
3.26. Gébicsfélék (Laniidae).....	92
3.27. Sirályfélék (Laridae).....	94
3.28. Tücsökmadárfélék (Locustellidae).....	97
3.29. Gyurgyalagfélék (Meropidae).....	99
3.30. Billegetőfélék (Motacillidae).....	100
3.31. Légykapófélék (Muscicapidae).....	104
3.32. Sárgarigófélék (Oriolidae).....	110
3.33. Halászsasfélék (Pandionidae).....	110
3.34. Cinegefélék (Paridae).....	111
3.35. Verébfélék (Passeridae).....	116
3.36. Gödényfélék (Pelicanidae).....	118
3.37. Kárókatona-félék (Phalacrocoracidae).....	118
3.38. Fácánfélék (Phasianidae).....	119
3.39. Füzikefélék (Phylloscopidae).....	123
3.40. Harkályfélék (Picidae).....	124
3.41. Vöcsökfélék (Podicipedidae).....	128
3.42. Szürkebegyfélék (Prunellidae).....	131
3.43. Guvatfélék (Rallidae).....	132
3.44. Gulipánfélék (Recurvirostridae).....	136
3.45. Királykafélék (Regulidae).....	137
3.46. Fügöcinege-félék (Remizidae).....	138
3.47. Szalonkafélék (Scolopacidae).....	138
3.48. Csuszkafélék (Sittidae).....	148
3.49. Csérfélék (Sterniidae).....	148
3.50. Bagolyfélék (Strigidae).....	152
3.51. Seregélyfélék (Sturnidae).....	158

3.52. Óvilági poszátafélék (Sylviidae).....	159
3.53. Íbiszfélék (Threskiornithidae).....	162
3.54. Ökörszemfélék (Troglodytidae).....	163
3.55. Rigófélék (Turdidae).....	164
3.56. Gyöngybagolyfélék (Tytonidae).....	168
3.57. Bankafélék (Upupidae).....	169
ÖSSZEFOGLALÁS.....	170
РЕЗЮМЕ.....	171
IRODALOMJEGYZÉK.....	173
Ábrák jegyzéke.....	176
Mellékletek.....	183

BEVEZETÉS

A madarak kutatásának fontosságát a tudósok már az ókorban felismerték. Napjainkban, amikor a globális felmelegedés széleskörű hatást fejt ki a környezetünkre, a madarak viselkedésének, vagy akár elterjedésének megváltozása értékes információt nyújthat a kárpátaljai természetes, természetközeli és mesterséges madárélőhelyek állapotáról (IPCC, 2021).

A vízi és vízhez kötődő fajok elterjedési viszonyait az élőhelyek állapota is nagyban befolyásolja. A vizes élőhelyek kiterjedésének fokozatos visszaszorulása és állapotuk leromlása korunk általános problémája. A tavak, lápok és mocsarak vízutánpótlásában tapasztalható kilengések a korábbi flóra és faunajelleg megváltozását eredményezhetik. A megváltozott élőhelyi karaktermutatók növelhetik a fajegyüttesek sérülékenységét, korábbi fajok eltűnését, újonnan érkezők szétterjedését okozhatják. Kárpátalja természetes vízkészletek tekintetében gazdag területnek mondható. A megye geológiai viszonyaiból adódóan a felszíni vizek döntő többsége vízfolyás, az állóvizek száma csekély (MOLNÁR, 2009).

Annak ellenére, hogy Kárpátalja egy rendkívül fajgazdag terület, nagyon kevés kizárólag csak Kárpátaljára vonatkozó friss ornitológiai kutatást vagy adatbázist találunk. Ukrajna Vörös Könyvében is említenek kárpátaljai észlelési adatokat, de ezek mindösszesen 18 vörös könyves Kárpátalján is előforduló madárfajt tartalmaznak. Kárpátalja egészének ornitofaunájával kapcsolatos általános összefoglaló publikáció legutóbb 2009-ben jelent meg Potyis Lajosnak, az Ungvári Nemzeti Egyetem kutatójának köszönhetően. Egész Ukrajnára vonatkozó egyik legfrissebb egységes ornitológiai szakirodalomként pedig ФЕЦЕНКО Г.В. és БОКОТЕЙ А.А.: Птахи фауни України с. munkájára tekinthetünk. Kutatásunkban a napjainkig fellelhető kárpátaljai madárkutatói eredményeket szeretnénk egységesíteni, a fajneveket a ma elfogadott fajnevekkel összeegyeztetni. A témaválasztásban a téma kutatottságának hiánya is motivált.

Rendszerező szakirodalmi adatgyűjtésünk egyik fontos aktualitását az adja, hogy szükség lenne egy könnyen használható magyar nyelvű madáradatbázisra. Ehhez véleményünk szerint e munkánk jó kiindulási alapul szolgálhat. Célunk egy aktualizált, könnyen áttekinthető, térképekkel illusztrált madáradatbázis elkészítése, melynek megvalósításához az alábbi feladatokat vázoltuk fel: feldolgozni a fellelhető hazai és nemzetközi Kárpátaljával kapcsolatos ornitológiai szakirodalmat, aktualizálni a latin és a magyar nevezéktant.

I. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

1.1. A madármegfigyelés rövid története

A madárkutatás kezdete egészen az ókori időkig vezethető vissza. Elbűvölő kinézetükkel és énekükkel joggal hívták fel magukra az emberek és kutatók figyelmét. Az ókorban, elsősorban a törzsi kultúrában különböző rituálékkal tisztelegtek a madaraknak. Később az idő előrehaladtával különböző szobrokat és festményeket készítettek, mellyel mind-mind a madarak szépségének megörökítését célozták meg.

Persze, mint nagyon sok, megmagyarázhatatlannak tűnő jelenség, ez is rengeteg hiedelemnek adott táptalajt: egy elterjedt középkori nézet szerint a fecskék a mocsarak, lápok iszapjában telelnek, egy másik téveszme, amely pedig egyenesen Arisztotelésztől származott, azt állította, hogy ősszel a kakukkok vélhetően karvallyá változnak, a kerti rozsdafarkúak pedig vörösbeggyé, sőt, akadt, aki úgy vélte, a madarak a Holdon telelnek. A valóság, mint oly sokszor, még e fantasztikus elképzeléseknél is izgalmasabb meglepetéseket, illetve újabb és újabb rejtélyeket tartogat számunkra (MADÁRKÓRHÁZ ALAPÍTVÁNY, 2006).

A valódi tudományosan megalapozott kutatást H. Ch. C. Mortensen dán iskolai tanár alapozta meg. Ennek első lépése az volt, hogy 1899-ben sorszámmal és címmel ellátott fémgyűrűket erősített néhány seregély lábára, majd útjukra engedte őket. A kísérlet az azóta meggyűrűzött madármilliók statisztikai adatait ismerve igen sikeres volt: a megjelölt 165 seregély közül már a következő évben visszajelentettek néhányat. 1907-ben pedig megkezdte a fehér gólyák gyűrűzését is. E fajból szintén több példány megkerült a későbbiekben. Azóta a madárgyűrűzés példátlan sikeres természetvédelmi és ornitológiai módszer lett: a világ szinte minden országában gyűrűznek madarakat változó rendszerességgel (MADÁRKÓRHÁZ ALAPÍTVÁNY, 2006).

A XIX. században nagy hatással volt az ornitológiára egy olyan jelentős és nagytudású biológus, mint Charles Darwin. Tudományos munkássága segítséget nyújtott a kutatótársadalomnak, valamint az ornitológusok olyan szempontokat kezdtek el vizsgálni, melyek korábban egyáltalán nem voltak használatosak. A „Fajok eredete” c. műve forradalmasította a biológia tudományágait, így az ornitológiát is.

Napjainkban olyan nemzetközi szervezeteket is ismerünk, melyek deklarált célkitűzéseikben, vagy zászlaján kimondottan bizonyos madárfajok, illetve az élőhelyük megőrzése szerepel.

Jelenlegi tudásunk szerint a vándorló madárfajok mintegy 50 milliárd példánya változtatja a helyét rendszeresen. Legáltalánosabban azt mondhatjuk, hogy a vonulás olyan periodikusan ismétlődő, a fészkelőterületről a teletérületre (és vissza) irányuló mozgás, mely lehetővé teszi, hogy a változó környezeti feltételeknek megfelelően túléljen, illetve szaporodni tudjon az adott élőlény (MMA, 2014).

Minden évben nő a madármegfigyelés iránt érdeklődő amatőrök és szakemberek tábora. Egyre többen gondolják úgy, hogy ez a tevékenység megéri a ráfordított időt és erőfeszítést. Steve H. Murdocknak az *An America Challenged* című könyve szerint 1990 és 2050 között a madármegfigyelők száma valószínűleg gyorsabb ütemben fog nőni, mint az Egyesült Államok lakosságának a száma (MMA, 2014).

A XXI. század műszaki fejlődése rendkívüli mértékű előrelépést eszközölt a biológiai tudományoknál, ezen belül az ornitológiában is. Az olyan technológiák, mint a DNS-elemzés, vagy a műholdas nyomkövetés jelentősen megkönnyébbítették a madarak genetikájának, vándorlásának, szaporodásának, illetve viselkedésének a megértését.

1.2. Kárpátalja ökológiai, földrajzi jellemzői

Kárpátalja Ukrajna legnyugatibb megyéje. Legészakibb pontja Patakófaluban (k.h. 22°35'; 49°06'), legdélebbi pontja Terebesfejrátokon (k.h. 24°18'; 47°53'), legkeletibb pontja Láposmezőn (k.h. 24°38'; 48°01'), legnyugatibb pontja pedig Tiszasalamon községben található (k.h. 22°09'; 48°2'), ami egyben Ukrajna legnyugatibb pontja is.

Kárpátalja rendkívül sajátos földrajzi fekvéssel rendelkezik. Kiterjedése 12 800 km², négy országgal és Ukrajna két másik megyéjével (Ivano-Frankivszk és Lemberg megye) határos. Lengyelországgal – északon, Szlovákiával – nyugaton, Magyarországgal – délnyugaton, illetve Romániával – délen (PESZTUSKO et al. 2008). Kárpátalja földszerkezeti alapját két jól elkülöníthető egység alkotja: a Kárpátaljai-süllyedék és a Gyűrt Kárpátok. A megye területének csaknem 80%-át alacsony és közép magas hegyvidéki domborzat foglalja el. Kárpátalja hegyvidéki területe három részre osztható: Vízválasztó-vonulat, Havasi-vonulat és Vihorlát-Gutini vulkáni vonulat (BERGHAUER, 2012).

A megyében a változatos morfológiai viszonyok nagy hatást gyakorolnak a hőmérséklet területi eloszlására. Az évi középhőmérséklet az alföldi részen 9-10°C, a magasabb hegygerinceken, 1000 m felett 0 és 3°C között változik. A január a leghidegebb hónap, a síkvidéken a középhőmérséklet -2 és -3°C, a hegyvidéken a völgyekben -4°C– -7°C, a gerinceken -6–-8°C. A legmelegebb hónap a július, középhőmérséklet a síkvidéken +20°– +21°C, a hegyvidéken a völgyekben 14–19°C, a hegytetőkön 10°C körül alakul. A

megyében a leghidegebbet Oroszmoqrán mérték -36°C , a legmelegebbet pedig Beregszászon $+41^{\circ}\text{C}$ (BODNAR, 1987; MOLNÁR, 2009).

1.3. Kárpátalja növényföldrajzi jellemzői

Kárpátalja növényvilága rendkívül sokrétű, a társulások nagy része még jobbra természetes, vagy természetközeli közegben figyelhető meg. Kárpátalja a növényföldrajzi rangsor szerint tekintve a Pannonicum és a Carpathicum flóratartományba tartozik. A terület növényvilágának kialakulásában jelentős szerepet töltött be a vertikális tagozódás, amely alapján a tengerszint változásával a következő régiókat különíthetjük el (KOHUT, 2009): síkvidéki planár régió; előhegyi (kollin) régió (350–400 m): hegylábi tölgyesek; középhegységi (szubmontin) régió (400–900 m): bükkösök öve; hegyvidéki (montin) régió (900–1450m): büккеlegyes jegenyefenyvesek–lucfenyvesek öve; alhavasi (szubalpi) régió (1450–1800 m); gyephavas (alpi) régió (1800–2061 m). Kárpátalja hegyvidéki része a rendkívüli fajgazdagságnak köszönhetően fontos helyszíne az ismeretszerző és ökoturizmusnak, mivel könnyen kialakíthatók a jellegzetes társulásokat, tudományos szempontból jelentős növényfajokat bemutató „botanikus paradicsomok” (BERGHAUER, 2012).

1.4. Kárpátalja állatvilága

Kárpátalja faunájára jellemző az erdőlakó állatfajok túlsúlya, mivel a mezőgazdasági termelés során hasznosított síkvidéki területeken a természetes, őshonos növény- és állatvilág részben eltűnt. A megyében közel 60 emlősfaj található, amelyek közül 56% a rágcsálók és ragadozók közé tartozik, a további 37%-uk a rovarevők és denevérek csoportját képezi, a fennmaradó fajok a növény- és mindenevők csoportjába tartoznak. A nagyobb testű emlősök közül még előfordul a farkas, hiúz, medve, gímszarvas, őz, vaddisznó. Az itt élő madárfajok száma megközelíti a 250-et. Ez részben a gazdag vízi élőhelyeknek köszönhető (folyók, tavak, mocsarak). Ezeken a területeken többek között vöcsök, szürke gém, fekete gólya, tőkésréce, bíbic is előfordul. A ragadozó madarak közül több helyen is megtalálható a kígyászölyv, egerészölyv, erdei fülesbagoly, gyöngybagoly, vándorsólyom (ZSELICZKY, 2009).

A megyében a vadászat elsősorban a fácánok, de természetesen számos olyan madárfaj is honos, amelyek Európa más területein is nagy számban fordulnak elő. Természetes élőhelyükön való megfigyelésük így Kárpátalján adott (pl. csóka, szajkó, seregély, házi veréb, tengelice, erdei pinty, vadgerle stb.). A megye sűrű és viszonylag tiszta

vízhálózatának köszönhetően Kárpátalján 53 halfajt számlálnak. Nagy számban fordul elő a természetes vizekben a compó, dévérkeszeg, sügér, márna, menyhal. A tavakban, lassú folyású vizekben fordul elő a törpe- és lesőharcsa, tőponty, kárász, csuka. Kárpátalja változatos élővilágához tartoznak a kétéltűek (kárpáti göte, foltos szalamandra, barna ásóbéka, zöld levelibéka), a hüllők (keresztesvipera, rézsikló, kockás sikló, mocsári teknős, elevenszülő gyík, zöld gyík), valamint a rovarok (közel 20 ezer rovarfajta, melyből csak a bogárfajok száma eléri az ötezret) (ZSELICZKY, 2009; POP, 2009).

1.5. Ukrajna és Kárpátalja madárvilága

Ukrajna összességében ornitológiai szempontból rendkívül sokszínű élőhelyi struktúrával jellemezhető: a vizes élőhelyektől, az erdőktől a sztyeppéken át a tengerekig. Az olyan hatalmas folyók, mint a Duna vagy a Dnyeper (kiegészülve a mellékfolyóikkal), a Kárpátok egyes területegységei – mind magas minőségű, változatos élőhelyi környezetet biztosítanak a vonuló és az állandóan ott élő madaraknak. Ukrajna a kelet-európai folyosón, Európa fontos madárvonulási útvonalán helyezkedik el. Ennek eredményeként számos madár jelenik meg időszakosan az ország területén. Jelenlegi tudásunk szerint Ukrajnából körülbelül 423 madárfaj előfordulásáról vannak információk, Kárpátaljáról 233 madárfaj tekintetében rendelkezünk megfigyelési adatokkal (ПОТІІІІ, 2009).

Kárpátalja vonatkozásában sok más élőlénycsoporthoz hasonlóan a madarakat sem kutatták átfogóan, rendszeresen, hosszabb időtávon keresztül. A helyi ornitofauna szempontjából az első jelentős madártani felmérő munkát Hrabár Sándor végezte a XX. század első felében. Munkáiban több mint 200 madárfaj kárpátaljai előfordulásáról közölt értékes és pontos adatokat, köztük olyan napjainkra ritkaságnak számító fajokról, mint az Ukrajna Vörös Könyvében is szereplő nyírfajd (*Lyrurus tetrix*), a fekete gólya (*Ciconia nigra*), vagy az uráli bagoly (*Strix uralensis*). Hrabár Sándor kutatási legkiterjedtebben a ragadozómadarakat kutatta. Ornitológiai beszámolóiban adatokat közölt többek között Kárpátalja barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), fakó rétihéja (*Circus macrourus*), kékes rétihéja (*Circus cyaneus*) állományáról (ГРАБАР, 1931; HRABÁR, 1926; 1932; 1934). Az 1933-34-es évben próbát tett arra, hogy felmérje Kárpátalja gólyafaunáját. A kutatás során kérdőíveket juttatott el a települések csendőr állomásaira. Arra a következtetésre jutott, hogy a legtöbb fészekkel rendelkező település a Borzsa, a Tisza, és a Latorca folyók mentén helyezkednek el. Ez érthető is, hiszen a folyók árterületein hatalmas kaszálók voltak, kiterjedt ágrendszerek, időszakosan vízborította területek, ahol vélhetően kielégítő táplálékforrások álltak rendelkezésre. Akkoriban a legtöbb gólyafészeket Salánkon

(59), Bótrágyon (42) és Nagyberegen (42) regisztrálták. Ennek a kutatásnak az összegzése során Hrabár Sándor összesen közel 800 gólyafészket számlált a megyében (HRABÁR, 1942).

2019 és 2022 között ornitológiai megfigyeléseket folytattunk Beregdédán a Dédaitavon, valamint a Tóvár Ornitológiai Rezervátum területén összesen 110 vizsgálati napon. A Dédai-tó mesterséges eredetű állóvíz Beregdéda település közelében (UTM geokoordináta: 34U 618048 5341631). Keletkezésének előzményei 1963-ra nyúlnak vissza, amikor a területen feltárt igen jelentős homokrétegek ipari mértékű bányászati kitermelését megkezdték. A tó medrének kiterjedése jelenleg 53.20 ha-ra tehető, mélysége eléri a 16 métert, vízfelszínének kiterjedése szezonálisan nem változik jelentősen. A tómedret egy 25.30 ha kiterjedésű bekerített terület határolja. Az intenzív bányászatot 1990-ben felfüggesztették, később már csak kisebb léptékben folyt itt kitermelés, napjainkban nyaranta üdülőövezetként hasznosítják. Magánüdülők elkerített parcellái, valamint mezőgazdasági területek határolják (KOLOZSVÁRI et al. 2022).

A vizsgálati időszakban 32 madárcsalád [sirályfélék (Laridae), vöcsökfélék (Podicipedidae), kárókatonafélék (Phalacrocoracidae), récefélék (Anatidae), guvatfélék (Rallidae), gólyafélék (Ciconiidae), gémfélék (Ardeidae), jégmadárfélék (Alcedinidae), sirályfélék (Laridae), varjúfélék (Corvidae), fácánfélék (Phasaianidae), vágómadárfélék (Accipitridae), nádiposzátafélék (Acrocephalidae), kakukkfélék családjából (Cuculidae), sárgarigófélék (Oriolidae), bankafélék (Upupidae), billegetőfélék (Motacillidae), füzikefélék (Phylloscopidae), óvilági poszátafélék (Sylviidae), légykapófélék (Muscicapidae), galambfélék (Columbidae), csuszkafélék (Sittidae), cinegefélék (Paridae), seregélyfélék (Sturnidae), pacsirtafélék (Alaudidae), függőcinege-félék (Remizidae), pintyfélék (Fringillidae), rigófélék (Turdidae), fecskéfélék (Hirundinidae), bagolyfélék (Strigidae), harkályfélék (Picidae), gyurgyalagfélék (Meropidae), gébicsfélék (Laniidae)] 27475 példányát azonosítottuk. A legfajgazdagabbnak a récefélék (Anatidae) családja bizonyult (5 faj). A Tóvár Ornitológiai Rezervátum területén a teljes megfigyelési időszak alatt olyan ritka és védett madárfajokat figyeltünk meg, melyek az IUCN Vörös listáján is megtalálhatóak: vulnerable/sebezhető védettségi kategóriában a nyílfarkú réce, valamint a vadgerle, near threatened/mérsékelten fenyegetett státuszban a fűrj. Ezenkívül a fekete gólya (*Ciconia nigra*) Ukrajna Vörös Könyvében szereplő madárfaj (SZERÉNYI, 2022).

A vízi és vízhez kötődő madárfajok kapcsán Kárpátalján az Ung folyón végezték a legkiterjedtebb vizsgálatokat, melyek a csörgő réce (*Anas crecca*), szárcsa (*Fulica atra*), dankasirály (*Chroicocephalus ridibundus*), sarki búvár (*Gavia arctica*), észak búvár (*Gavia stellata*), kis vöcsök (*Podiceps ruficollis*), kárókatona (*Phalacrocorax carbo*), kis kócsag

(*Egretta garzetta*), nagy kócsag (*Egretta alba*), szürkegém (*Ardea cinerea*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), kanalgém (*Platelea leucorodia*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), nagy lilik (*Anser albifrons*), bütykös hattyú (*Cygnus olor*), tőkésréce (*Anas platyrhynchos*), kerцерéce (*Bucephala clangula*), barátréce (*Aythya ferina*), kontyosréce (*Aythya fuligula*), kis bukó (*Mergellus albellus*), nagy bukó (*Mergus merganser*), vízityúk (*Gallinula chloropus*), erdei cankó (*Tringa ochropus*), viharsirály (*Larus canus*), ezüstsirály (*Larus argentatus*), sztyeppi sirály (*Larus cachinnans*), kis sirály (*Larus minutus*), jégmadár (*Alcedo atthis*), vízirigó (*Cinclus cinclus*) fajok előfordulását igazolták (ПОРТЕНКО, 1950; ЛУГОВОЙ et al. 2001; ПОТИШ, 2009; СТАНКЕВИЧ–ВОЛОСЯНЧУК, 2017).

ЛУГОВОЙ és munkatársai (2001), valamint ПОТИШ (2009) olyan ritka és védett madárfajok jelenlétéről számoltak be Kárpátaljáról, mint a bölömbika (*Botaurus stellaris*), bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*), kendermagos réce (*Anas strepera*), kanalas réce (*Anas clypeata*), kontyos réce (*Aythya fuligula*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), guvat (*Rallus aquaticus*), nagy goda (*Limosa limosa*) (ЛУГОВОЙ et al. 2004).

A Kárpáti Bioszféra Rezervátum egyes területegységeiről leírták a kis vöcsök (*Podiceps ruficollis*), kis kócsag (*Egretta garzetta*), vízityúk (*Gallinula chloropus*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), szürkegém (*Ardea cinerea*), békászó sas (*Aquila pomarina*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), gatyásölyv (*Buteo lagopus*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kabasólyom (*Falco subbuteo*), siketfajd (*Tetrao urogallus*), daru (*Grus grus*), haris (*Crex crex*), vagy a héja (*Accipiter gentilis*) előfordulásáról (MÁÖTESZ, 2018).

1.6. A vonuló madarak jelenkori helyzete

A vonuló madarak érkezését jelentősen befolyásolják az emberi és éghajlati tényezők. Nagy köd pl. szinte teljesen megakasztja a vonulást, úgyszintén a hirtelen fellépő orkánszerű szélvihar. Nagyon híres az Adria veszedelmes bórája, mely minden évtizedben több tízezer madár, így pinty, pacsirta, erdei szalonka pusztulását okozta. Még az olyan erőteljes és okos madarakkal is történik katasztrófa, mint a gólya. Nevezetes, hogy az 1950-es években egy nagymértékű gólya elhullásban majdnem egész Németország gólyaállománya elpusztult. Málta szigetének közelében egy keleti szélvihar a Földközi-tenger partvidékén a dél felé

vonuló gólyákat a tenger felé sodorta, majd teljesen elvesztették tájékozódási képességüket és végül az éhségtől és fáradtságtól kimerülve a tengerbe zuhantak.

A vonuló madarakat többségét nemcsak az átvonulási területeken fenyegeti veszély, hanem a téli pihenőhelyükön is. A gólyák rovarokkal és sáskákkal táplálkoznak a dél-afrikai vidékeken, de mióta a helyi gazdák legelőiket különböző veszélyes vegyszerekkel permetezik, rengeteg gólya pusztul el (BREHM, 1957).

A globális felmelegedésből adódóan szélsőségesebb lett a Kárpát-medence időjárása. A tél egyre később köszönt be, a hótakaróval való borítottság mértéke folyamatosan csökken, a mediterrán hatás jobban érvényesül nyáron és ősszel is, ami forró és hosszantartó szárazságot hoz. Megnőtt és egyre több az aszályos napok száma, átmeneti évszakok hirtelen köszöntenek be, időtartalmuk hol hosszabb, hol rövidebb. Előfordulnak nyári hőmérsékleti értékek akár márciusban, téli értékek pedig áprilisban. Gyakran özvízszerű esőzések sújtják a térséget, ezek mellett viharok, orkánok, tornádók veszélyeztetik az élővilágot, velük együtt pedig az egész környezetet (IPCC, 2021).

Ezek a tényezők jelentősen rontják vizes élőhelyeink helyzetét. A mocsarak és lápok eltűnése nagyon sok madárfaj eltűnését eredményezi

1.7. Kárpátalja vizes élőhelyei

Kárpátalja vizekben egyik leggazdagabb területe Ukrajnának. Rendelkezik folyókkal, lápokkal, mocsarakkal, tavakkal és időszakosan vízborította ártéri, valamint belvizes területekkel is. A megye területén 9429 folyó, patak található, melyeknek összhossza 19,86 ezer km. 152 folyó hossza haladja meg a 10 km-t, 4 haladja meg a 100 km-t (Tisza, Latorca, Ung és a Borzsa folyók). A folyók átlagos sűrűsége 1,7 km/km², amely Ukrajnában a legnagyobbknak számít. Azonban a meglévő víztartalékok a megyében rendkívül egyenetlenül oszlanak meg. A legnagyobb víztömegű folyó a Tisza. A Tisza hordozza az összes meglévő víztartalékok 75%-át, a többi 25%-ot az Ung és a Latorca és a kisebb folyók. A megye vízellátásának több, mint 80%-át az Ung és a Latorca folyók vízkészleteiből biztosítják, ami a folyók jelentős túlterheléséhez vezet (SZUHÁNYI, 2005).

A bányatavak közül méreteit tekintve a Dédai-tó emelkedik ki 48 ha-os felszínével, amely egy egykori külszíni homokbánya mélyedését tölti ki. Az Aknaszlatinai-sóstavak a sóbánya felhagyott vájatainak beomlása során keletkezett mélyedéseket töltik ki. A legnagyobb sótartalmuk 2012-ben 192‰ volt, túlnyomóan konyhasó. A tó heliotermális, vize a felső 20–30 cm-es réteget kivéve egész évben 20–25 °C körüli hőmérsékletű, mivel a fékezett függőleges vízkeveredés miatt képes tárolni az elnyelt napenergiát.

A legnagyobb területű víztározók és halastavak a Munkácsi és az Huszti járás határvidékén jöttek létre. Közéjük tartozik a megye legkiterjedtebb állóvize, a Fornosi-víztározó, amely teljes feltöltéskor több mint 285 ha-t foglal el (BODNAR et al. 1987).

II. ANYAG ÉS MÓDSZER

Kutatásaink során feldolgoztuk a kárpátaljai ornitofaunáról szóló ukrán, magyar, illetve angol nyelvű szakirodalmakat. Az adatok jelentős része az Ungvári Nemzeti Egyetem kutatóitól, illetve a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kutatási eredményeiből származik.

A munka során a fajokat Excel adatbázisba vittük fel, melyben az alábbi információkat tüntettük fel: település, koordináta (ahol azonosítható volt), latin név, magyar név, forrás. A latin és a magyar fajnevek esetében a jelenleg aktuális nevezéktant alkalmaztuk.

A koordinátákat Global Mapper térinformatikai szoftver segítségével vittük térképes állományba. A Global Mapper egy térinformatikai szoftver, amely mind a kezdő, mind a tapasztalt térinformatikai szakemberek számára a téradat-feldolgozó eszközök átfogó tárházát nyújtja és hozzáférést biztosít a térképi vetületrendszerek sokaságához. A programot még az Egyesült Államok Belügyminisztériumának Felszíni Bányászati-Rekultivációs Hivatala is ajánlja.

2.1. Az elemzéshez használt internetes oldalak és könyvek leírása

Kárpátalja modernkori ornitofaunájának egyik legátfogóbb adatközlését Potyis Lajos: Kárpátalja ornitofaunája c. könyve nyújtja, mely 2009-ben jelent meg Lembergben. A szerző könyvében 233 Kárpátalján is előforduló madárfajt jegyez. A kutató az alábbi csoportokra osztotta a Kárpátalján is előforduló madárfajokat: letelepedett-egész évben megfigyelhető a kutatott területen, fészkelő-a területen fészkel, a fészkelés után egészen télig megfigyelhető, telelő-csak a téli időszakban figyelhető meg a területen, vándorló-a faj fészkelési helye távolabb helyezkedik el a megfigyelési helytől, átutazó-faj, mely csupán átvonulás szempontjából hasznosítja a területét, vándorló téli madarak-csupán vándorlási időszakokban jelennek meg a megfigyelt területeken, általában pihenés céljából.

Kutatásunk során feldolgoztuk a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola diákjainak ornitológiai jellegű szakdolgozatait, illetve diplomamunkáit is. A munkák hasznos adatokkal szolgáltak az alábbi települések ornitofaunája kapcsán: Kisdobrony, Tiszabökény, Beregsom, Beregdéda, Oroszi, Munkács, Nagybégány, Beregrákos, Beregszász, Nagydobrony.

Feldolgoztuk Feszenkó G. és Bokotej A.: Ukrajna ornitofaunája c. könyvét is. A könyv az Ukrán Madárvédő Társaság támogatásával jelent meg, széleskörűen ismertette Ukrajna madárvilágát. A munkában 416 madárfaj leírása történt meg, ebből a szempontból a legrészletesebb Ukrajna ornitofaunájáról szóló szakirodalom.

Fontos információforrás volt Ukrajna Vörös Könyvének a negyedik kiadása. Az új kiadás a 2009-2017 közötti kutatások eredményeit tartalmazza. A publikáció létrejöttéhez több, mint 170 szerző járult hozzá és közel 15 000 élőhely feltárása történt meg.

III. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

3.2. Kárpátalja ornitofaunája

Szakirodalmi kutatómunkánk során arra voltunk kíváncsiak, hogy az elmúlt időszak során milyen madártani feljegyzések, publikációk jelentek meg Kárpátalja (Закарпаття) vonatkozásában. Kutatásunk során 17, a Kárpátaljai ornitofaunával kapcsolatos cikket, könyvet, illetve több ezer adatot sikerült feldolgoznunk (1. melléklet). Ezen szakirodalmak többsége az Ungvári Nemzet Egyetem kutatóitól, illetve a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszékének, illetve a Fodor István Természettudományi Kutatóközpontjának kutatási eredményeiből származnak. A kutatás során 262 madárfaj tekintetében találtunk kárpátaljai szakirodalmi említést, közülük 221 rendelkezett konkrét geolokációs adattal. Ebből 14 faj szerepel Ukrajna Vörös Könyvében: uráli bagoly (*Strix uralensis*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), uhu (*Bubo bubo*), európai törpekuvík (*Glaucidium passerinum*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), nagy örgébics (*Lanius excubitor*), tüzesfejű királyka (*Regullus ignicapilla*), kanalasgém (*Platalea leucorodia*), cigányréce (*Aythya nyroca*), üstökösgém (*Ardeola ralloides*), európai szalakóta (*Coracias garrulus*).

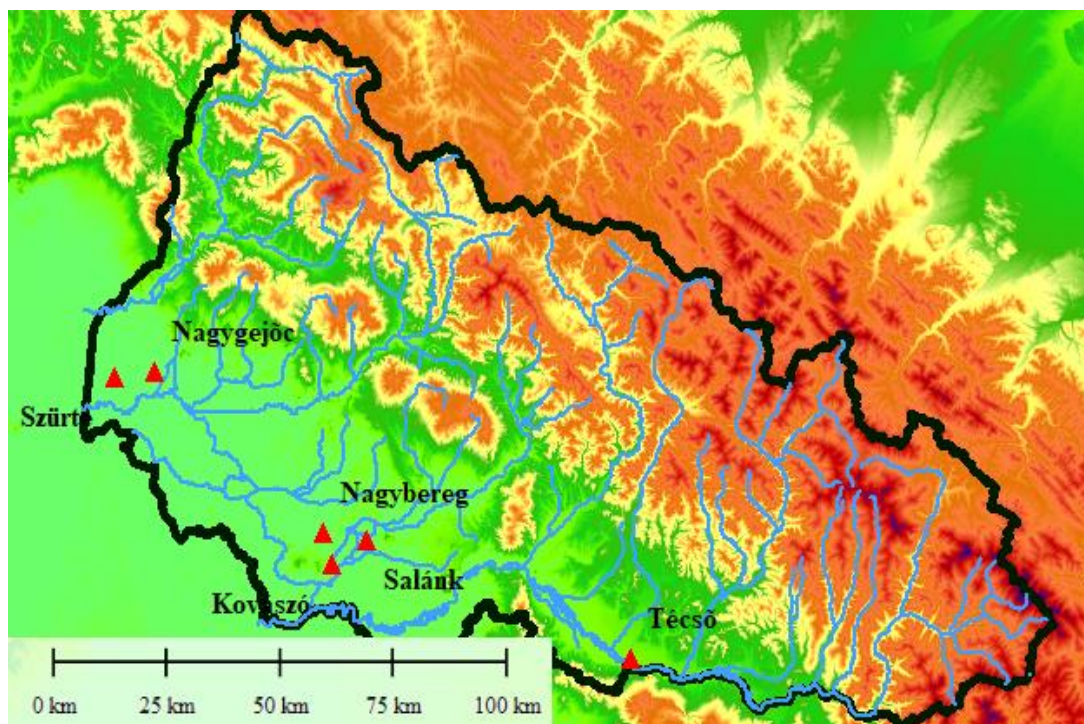
A következőkben a Kárpátalján szakirodalmi adatok alapján előforduló madárfajokat mutatjuk be családonként.

3.3. Vágómadárfélék (Accipitridae)

Barna kánya (*Milvus migrans*)

Eurázsia teljes területén előfordul. Vidékünkön a tavaszi időszakban jelenik meg, a téli időszakot a Földközi-tenger környékén vészeli át. Ritkán egy-két egyed megpróbálkozik az átteleléssel is. Kárpátalján elsősorban az ártéri erdők környékén figyelhető meg, részben dögökkel és hulladékkal táplálkozik. Mivel táplálékai elsősorban dögök, főleg a vízfelszínen úszó döghalak, emiatt gyakorta pusztulnak el

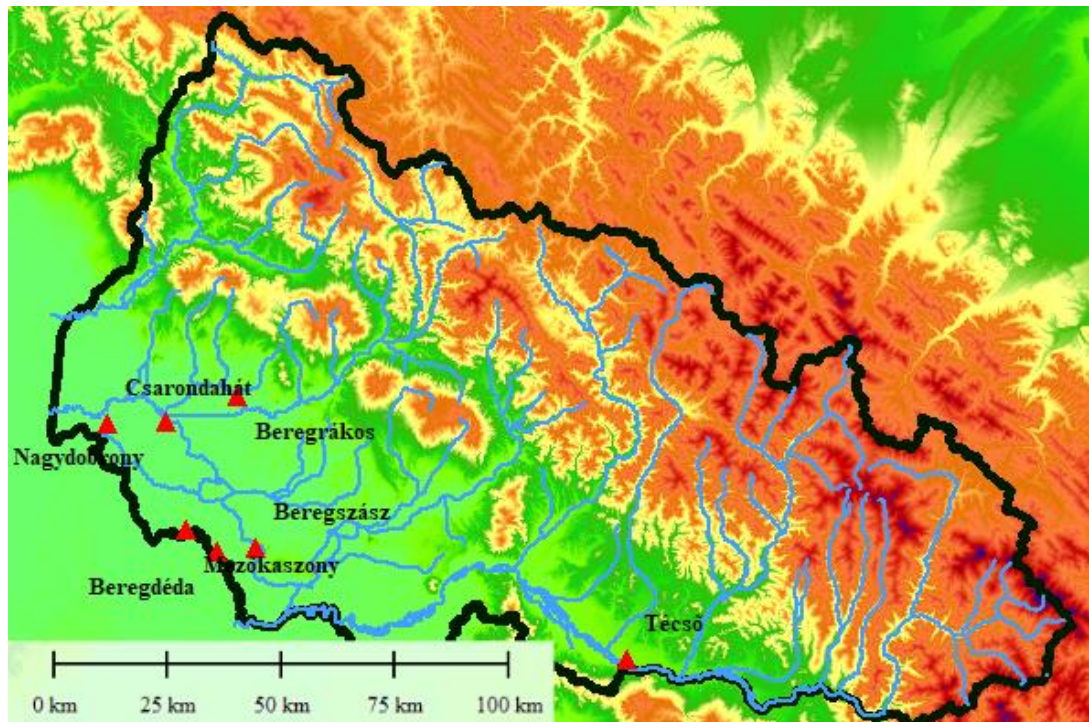
a halakban korábban felgyülemlett vegyszerektől. Fészke messziről felismerhető, ruhákból, rongyokból és hulladékból is készítheti. A tojó általában 2-4 tojást rak a fészekbe, amit 40-50 napig költenek (MME, 2024). Kárpátalján Szürtén, Nagygejőcön, Salánkon, Nagyberegen, Kovászón, valamint Técsön figyelték meg (1. ábra, ФЕЦЕНКО et al. 2002; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

1. ábra A barna kánya kárpátaljai észlelései

Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

Euráziában előforduló, vonuló madárfaj, áprilistól-októberig tartózkodik általában vidékünkön. A telet általában Afrika északi részén töltik. A faj állománya térségünkben az 1970-es években jelentősen lecsökkent. Mocsarak környékén, nádasokban, de akár száraz gyepeken is fészket rak. Tavaszi megérkezésükkor a rétihéja párok látványos násztáncot járnak. A felnőtt hím szárnya és farka többnyire szürke, az elsővezők feketék, a szárnyfedők, valamint a háta barna, viszont a felnőtt tojó sötétebb árnyalattal rendelkezik. A tojó méretében valamivel nagyobb a hímnél. A fiatalok egyöntetűen sötét színűek, fejük, torkuk világos, farkvégük is világossal szegett. Fészkeiket általában nádból készítik, melyben mindkét nem kiveszi a részét. A tojó általában 3-6 tojást rak a fészekaljba, amit aztán 30-32 napig költ. A tojásokon kizárólag a tojó kotlik, viszont a hím jelentősen kiveszi a részét az etetésben. Nyílt terepen pásztázzák folyamatosan a területüket, amint észreveszik táplálékukat, lecsapnak. Kisemlősöket, kisebb madarakat fogyasztanak. Ritkábban halakat és békákat (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki területén általánosan elterjedt faj (2. ábra, TAR, 2020; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

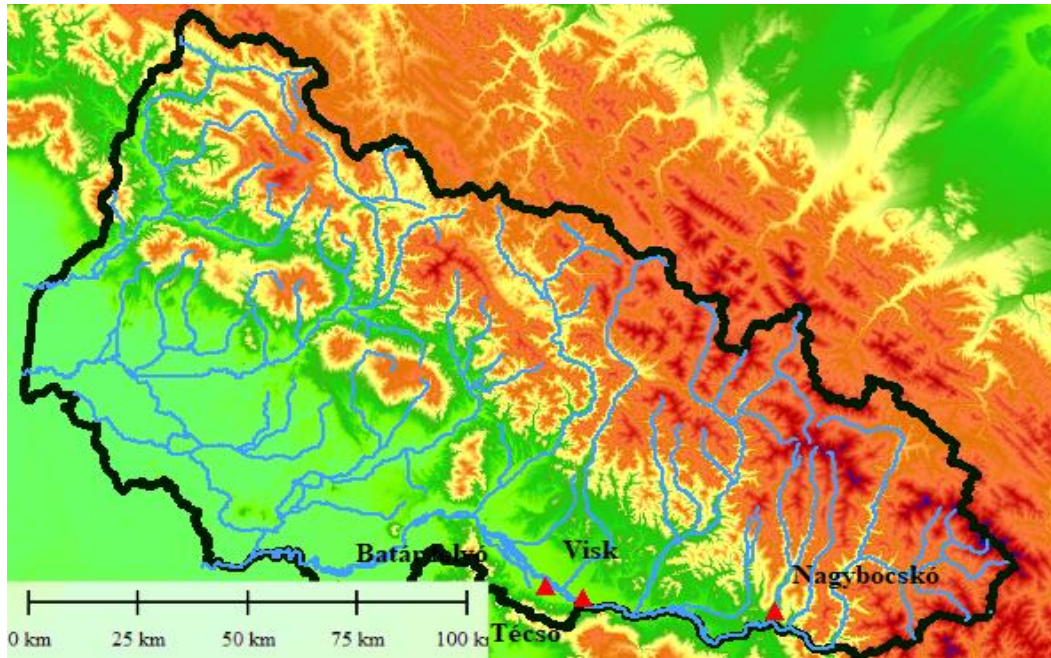

2. ábra A barna rétihéja kárpátaljai észlelései

Békászó sas (*Clanga pomarina*)

Európában gyakori előfordulású faj. A vidékünkön előforduló egyedek általában márciustól-szeptemberig tartózkodnak, majd a telet a Szahara térségében vészelik át. Telelőhelyén – Afrika déli részén – főleg piros csőrű szövőmadarat és természeteket fogyaszt. Rendkívül látványos esemény, mikor a Boszporusznál be/ki lépnek Európába/ból. Főleg a középhegységi, illetve dombsági élőhely körülményeket preferálja. Nyílt, nedves vadászterületeket kedveli. Békászó sas általában csak ott költ, ahol öreg erdőt talál fészeképítésre alkalmas fákkal, illetve a közelben elegendő táplálkozó-területtel, azaz kaszálókkal, üde legelőkkel, kisebb méretű szántóföldekkel. Fészket, a többi sashoz hasonlóan több évig is használja, melyet általában száraz ágakból készít. A tojó 2-3 tojást tojik, amit körülbelül 40 napig őriz. A hamarabb kikelő, erősebb fióka felfalja a fiatalabb testvérét. Tápláléka elsősorban rágcsálók, gerincesek, rovarok, illetve természetesen kétéltűek (MME, 2024). Kárpátalján a Batár folyó környékén, Visk, Técső és Nagybocksó területén figyelték meg (3. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

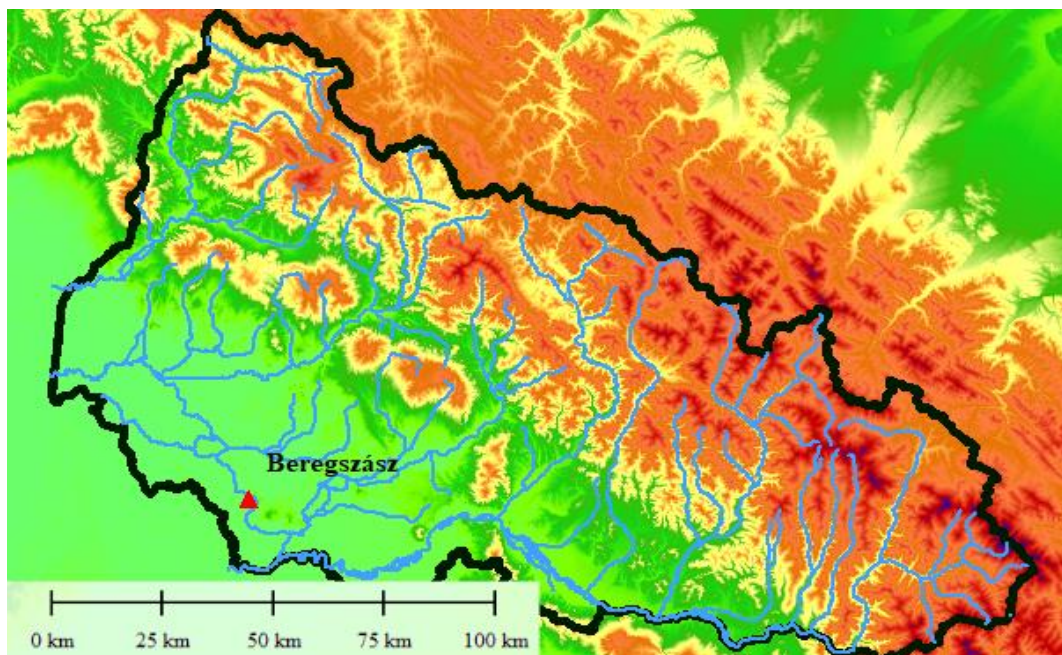

3. ábra A békászó sas kárpátaljai észlelései

Darázsölyv (*Pernis apivorus*)

Eurázsia mérsékeltövi részén elterjedt faj. Vidékünkön áprilistól-szeptemberig figyelhető meg. A telet Afrikában tölti. Táplálékspecialista. A meleg, déli lejtőkön fekvő tölgyeseket kedveli. Fészkrét lombos ágakból készíti, melybe általában 2 tojást rak. Vadméhekkel, darazsakkal és azok lárváival táplálkozik. Csípésüktől a fején található szarupikkelyek védik (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járásban észlelték jelenlétét (4. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

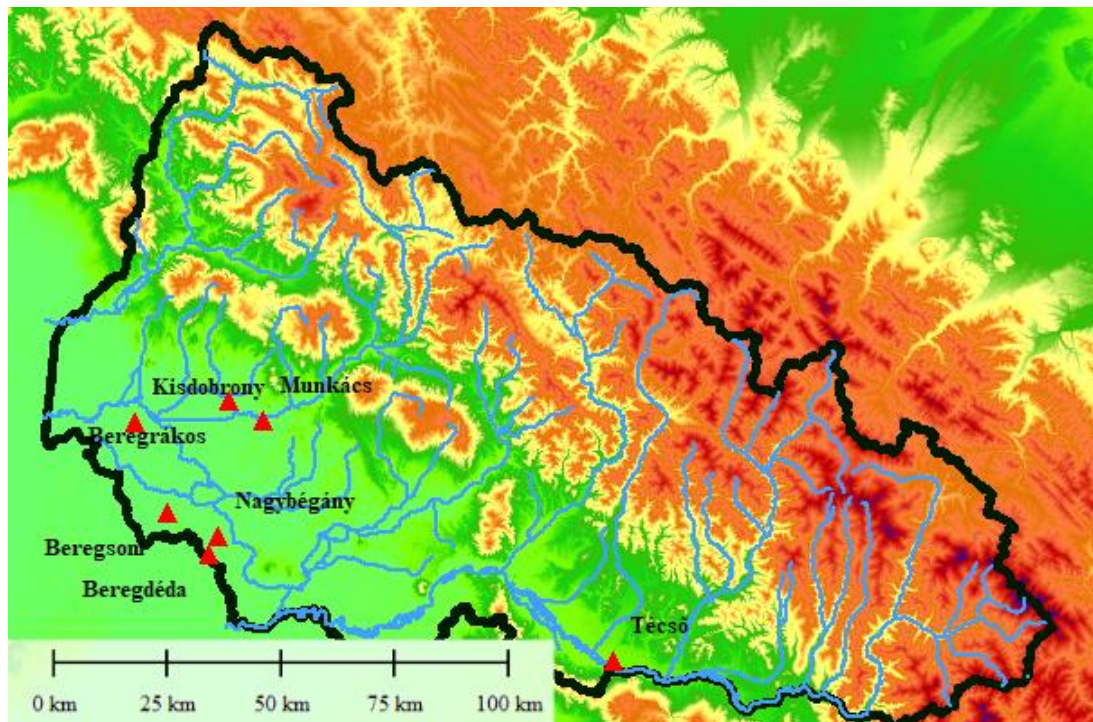

4. ábra A darázsölyv kárpátaljai észlelései

Egerészölyv (*Buteo buteo*)

Alfajai egész Euráziát benépesítik. Falvak szántóterületein, hegységek erdőiben is előfordulhat. Fészket ágakból készíti, melybe 1-4 tojást rak. A két nem felváltva 33 napig kotlik.

Elsősorban rágcsálókval táplálkozik, de gyíkot és madárfiókat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki területén általánosan elterjedt madárfaj (5. ábra, TAR, 2020; KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; LELKES, 2011; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

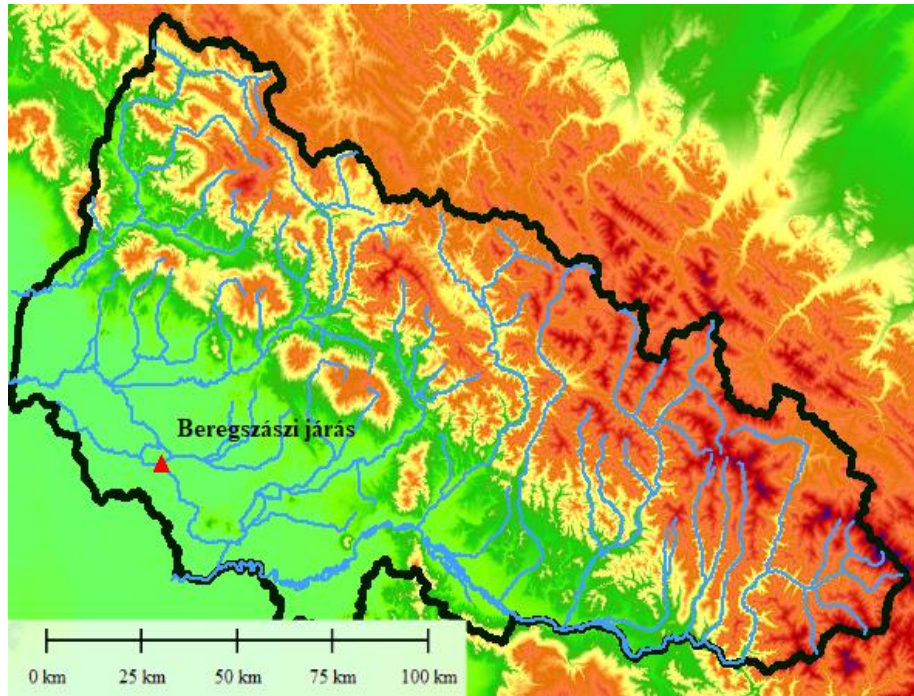

5. ábra Az egerészölyv kárpátaljai észlelései

Fekete sas (*Aquila clanga*)

Eurázsia nagyrészen megfigyelhető madárfaj. Erdei területeken fordul elő, azonban nagy nyíltterületekre van szüksége. A tojó szemmel is jól látható nagysággal méretesebb a hímnél. Nagy méretű fészket fákon készíti gallyakból, belsejét fűszálakkal, tollal béleli ki. Jellemzően két tojást rak, melyre a két szülő vigyáz. A hamarabb kikelő, erősebb fióka felfalja a fiatalabb testvérét. Rágcsálókval, kétéltűekkel táplálkozik (MME, 2024). A Beregszászi járás térségében figyelték meg (6. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

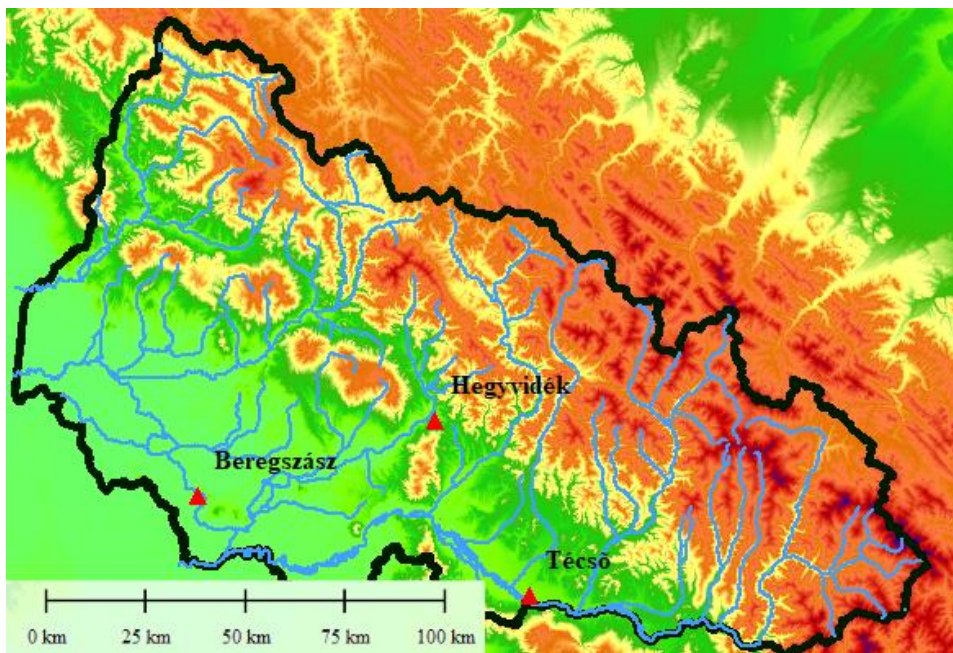

6. ábra A fekete sas kárpátaljai észlelései

Gatyás ölyv (*Buteo lagopus*)

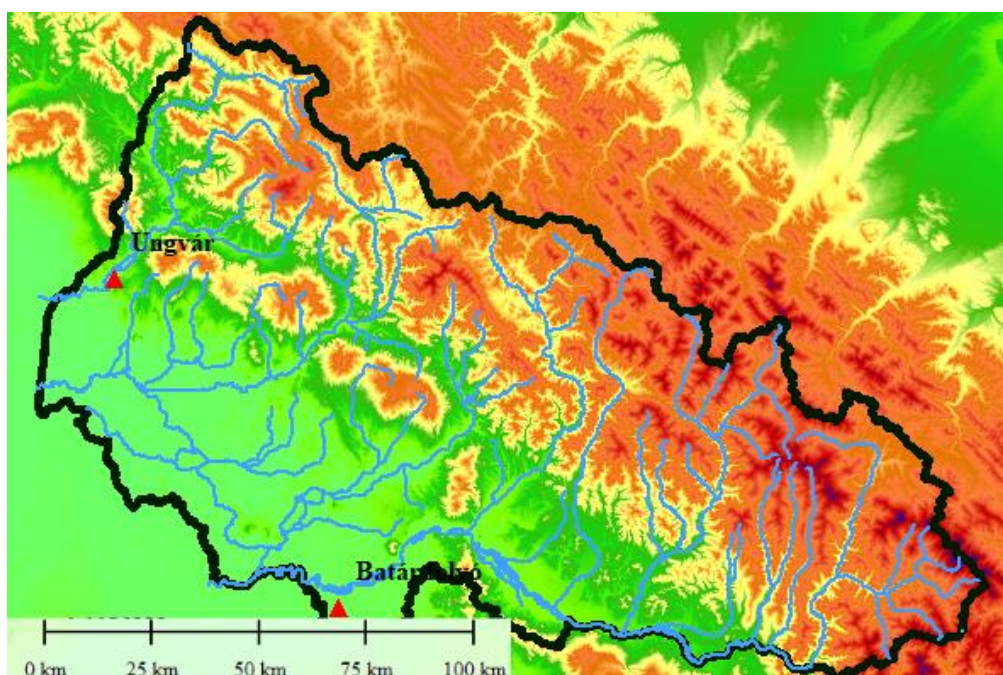
Eurázsia tundravidékein elterjedt faj. Térségünkbe télen érkezik a hidegebb északi vidékekről. Nyílt, rágcsálókban gazdag területeken fordul elő. Fészkét fákon, de akár a földön is elkészíti, melybe jellemzően 2-5 tojást rak. Pockokkal, egerekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászon és Técsőn, valamint a Kárpátok hegyvidéki régióiban figyelték meg (7. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТІІІІ, 2009; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

7. ábra A gatyás ölyv kárpátaljai észlelései

Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*)

Euráziában általánosan elterjedt faj. Lápok, mocsarak, vizenyős területek környékén gyakori. Fészket a földön készíti (jellemzően magasabb pontra), melyhez különböző növényi részeket használ fel. Táplálékát kisemlősök, hüllők, madárfiókák adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár közelében, a Beregszászi járás, illetve a Batár folyó térségében figyelték meg (8. ábra, СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; КОМЕНДАР et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

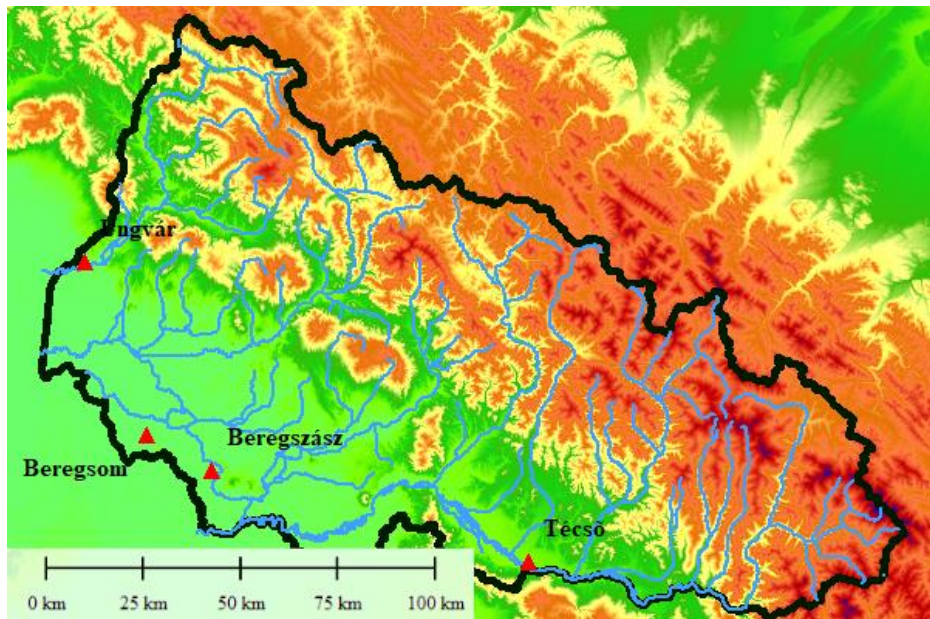

8. ábra A hamvas rétihéja kárpátaljai észlelései

Héja (*Accipiter gentilis*)

Az Északi félteke nagyrészen elterjedt. Állandó madár, térségünkben egész évben megfigyelhető. Kerüli a nagyon nyílt területeket, elsősorban idősebb fák közelségét szereti. A tojó lényegesen nagyobb a hímnél. A vadászok körében ennek a fajnak a megítélése a legellentmondásosabb. Fészket gallyakból készíti, melybe 2-5 tojást rak. A tojásokon mindkét nem kotlik, 35-38 napig általában. Énekesmadarakat, rágcsálókat, más madárfajok fiókáit fogyasztja (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén elterjedt (9. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; КОМЕНДАР et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

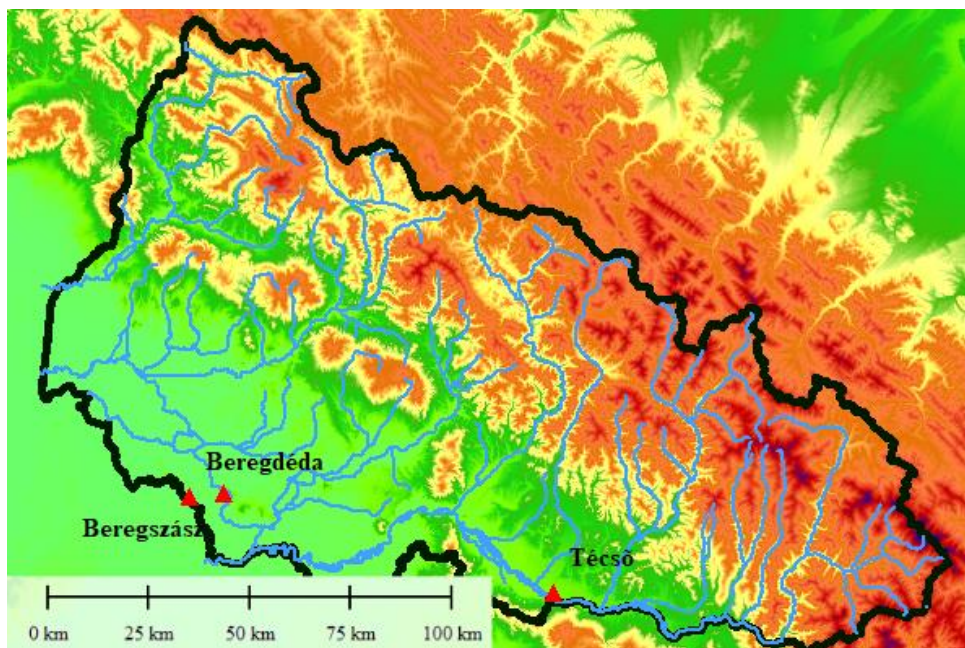

9. ábra A héja kárpátaljai észlelései

Karvaly (*Accipiter nisus*)

Euráziában általánosan elterjedt ragadozómadár. Állandó madár, egész évben megfigyelhető térségünkben. Idősebb erdők közelében találkozhatunk vele. Fészket fákon készíti, jellemzően száraz gallyból, melybe 3-8 tojást rak. Táplálékát elsősorban énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Beregdéda, valamint Tecső környékén figyelték meg (10. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

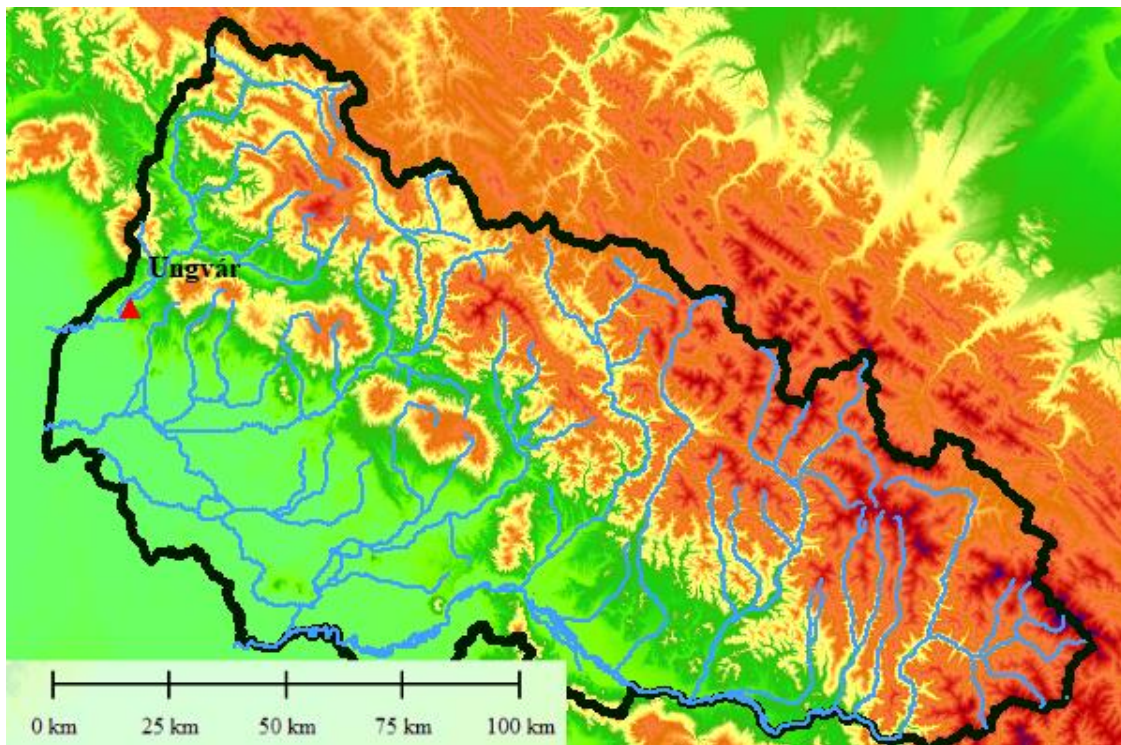

10. ábra A karvaly kárpátaljai észlelései

Kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)

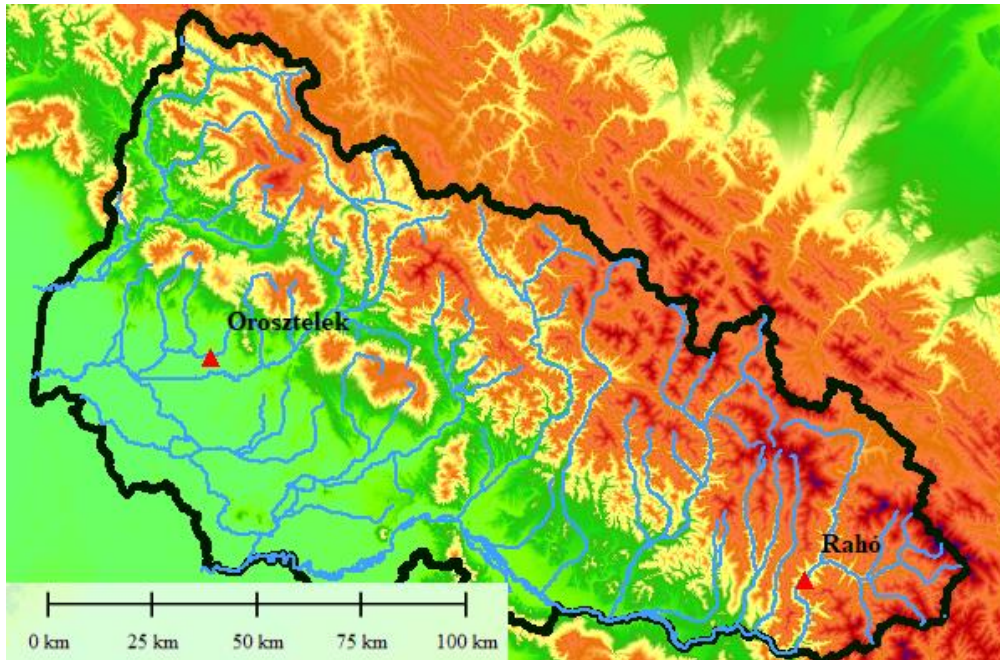
Euráziában általánosan elterjedt. Térségünkben elsősorban a tavaszi és téli vonulási időszaka alatt találkozhatunk vele. Mezőgazdasági területeken, erdők közelében is találkozhatunk vele. Fészket növényi részekből közvetlenül a földön készíti. 3-7 tojását körülbelül 30 napig költi a tojó, míg a hím táplálékkal látja el. Táplálékát pockok, egerek, énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár közelében figyelték meg (11. ábra, TAR, 2020; KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

11. ábra A kékes rétihéja kárpátaljai észlelései

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*)

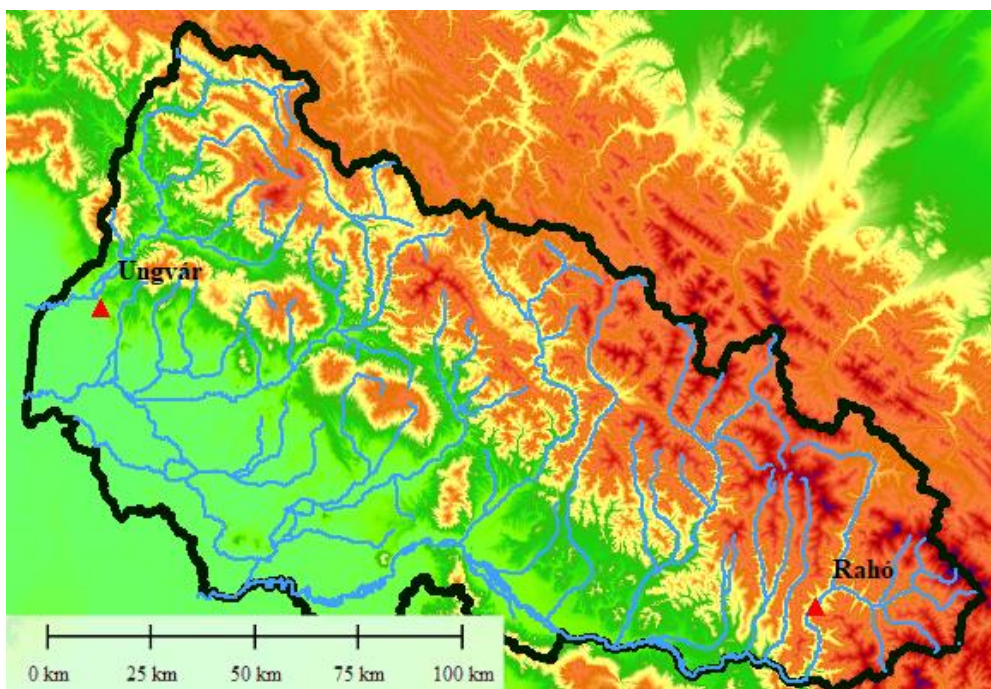
Európában általánosan elterjedt. Térségünkbe a tavasz folyamán jelenik meg, a telet Afrikában és Dél-Európában tölti. Déli kitettségű erdőrészek, domboldalakon jelenhet meg. Fészket fákon készíti gallyakból, melybe 1 tojást rak a tojó, amit 45-47 napig őriz. Táplálékát elsősorban különböző kígyófélék, ritkábban kétéltűek és kisemlősök adják (MME, 2024). Kárpátalján Orosztelek és Rahó környékén figyelték meg (12. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

12. ábra A kígyászölyv kárpátaljai észlelései

Szirti sas (*Aquila chrysaetos*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Magas hegységek, elsősorban erdei közelében jelenhet meg. Fészket száraz ágakból, gallyakból építi, melybe általában 2 tojást rak. Táplálékát elsősorban nyulak, hörsögök és énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és Rahó közelében figyelték meg (13. ábra, ПОТИШ, 2009; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

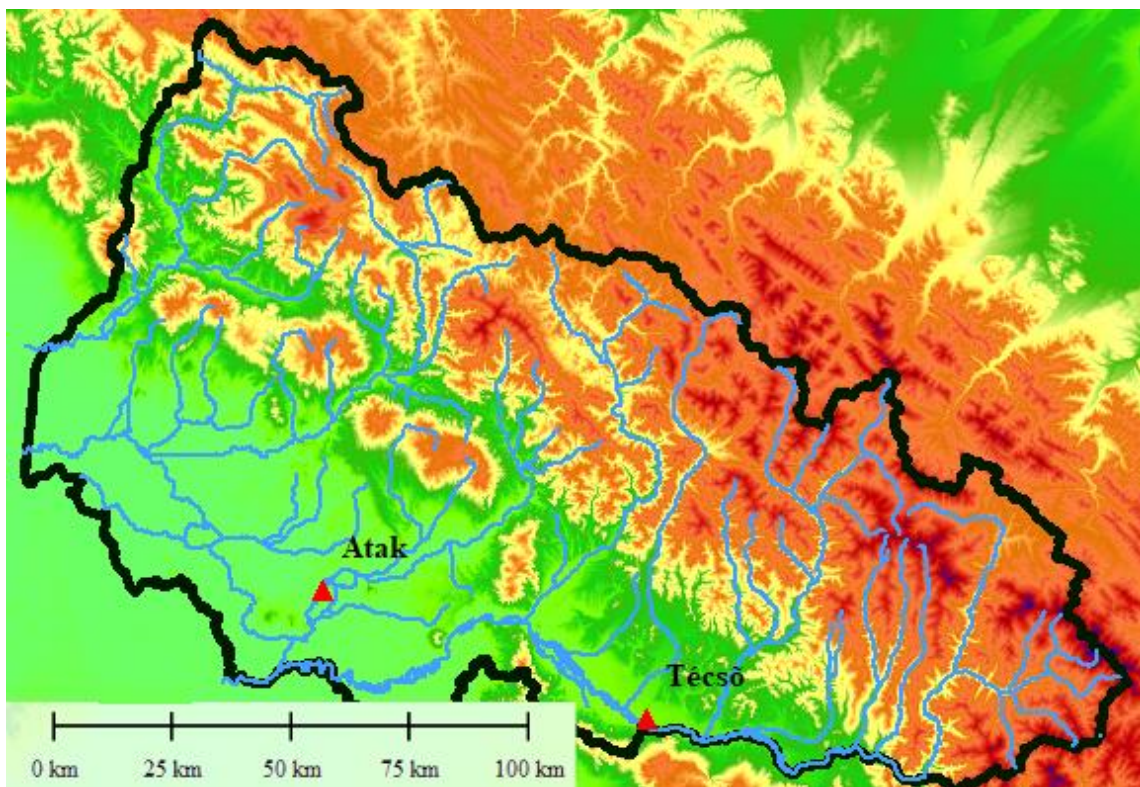

13. ábra A szirti sas kárpátaljai észlelései

Törpesas (*Hieraaetus pennatus*)

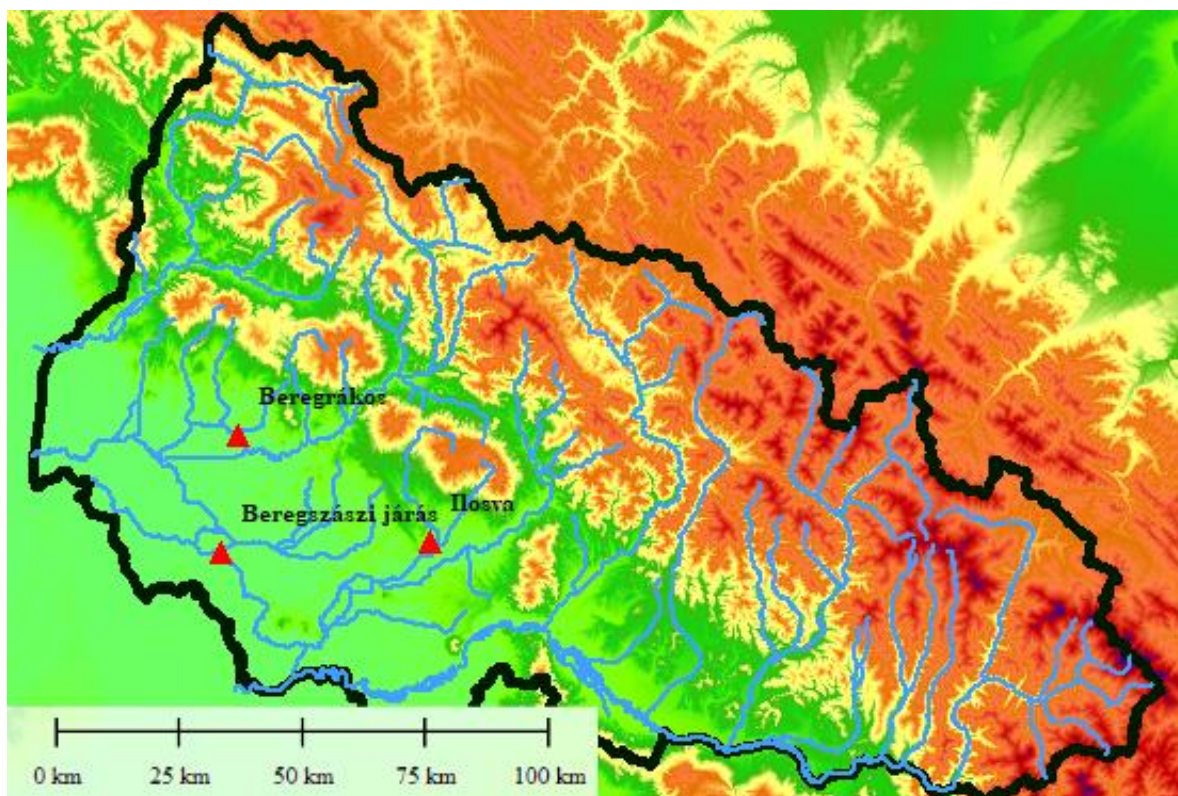
Eurázsia kisebb részén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Hegyvidéki térségek erdei közelében találkozhatunk elsősorban vele. Fészket fákon, jellemzően gallyakból építi. Fészkébe 1-2 tojást rak, melyen a két nem felváltva költ. Táplálékát elsősorban énekesmadarak és kisemlősök adják (MME, 2024). Kárpátalján az Atak és Técső környékén figyelték meg (14. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

14. ábra A törpesas kárpátaljai észlelései

Vörös kánya (*Milvus milvus*)

Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Idősebb, elegyes erdőkben is megjelenhet. A tojó nagyobb a hímnél. Párkapcsolatuk a kányákra jellemzően hosszútávú. Fészket gallyakból, hulladékból készíti, melybe 2-4 tojást rak. Táplálékát elsősorban rágcsálók, dögök, madárfiókák és hulladékok adják (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járásban, Beregrákos és Ilosva környékén figyelték meg (15. ábra, TAR, 2020; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

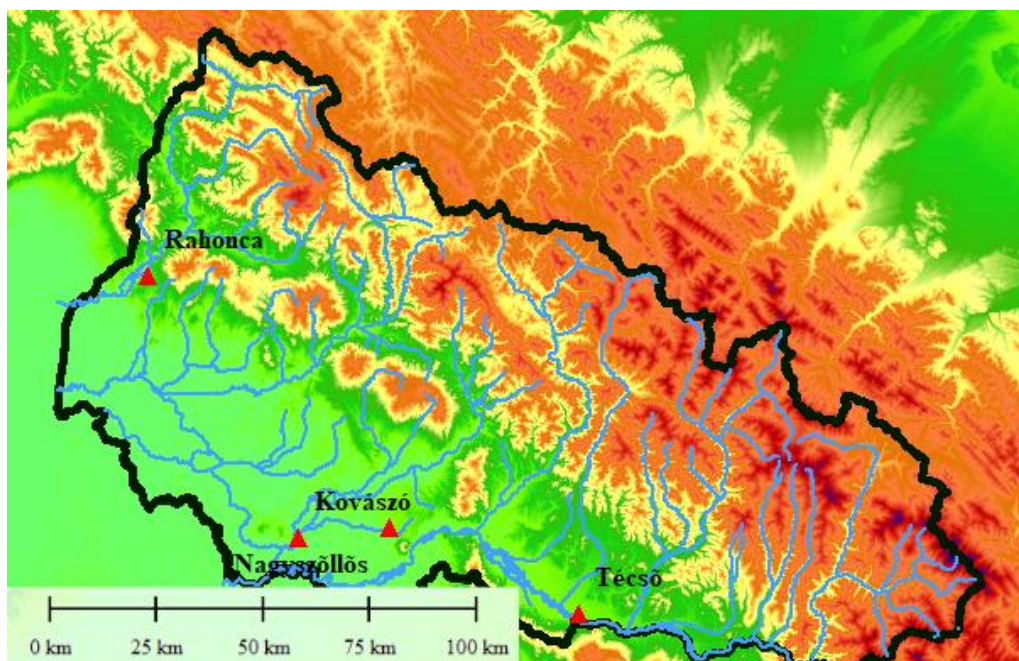
15. ábra A vörös kánya kárpátaljai észlelései

3.4. Nádiposzátafélék (Acrocephalidae)

Énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*)

Európában általánosan elterjedt madárfaj. A vizes élőhelyek, elsősorban mocsarak, lápok jellegzetes madárfaja. Májustól egészen szeptemberig megfigyelhető vidékünkön, a telet Afrikában tölti. Fészket fűszálakból készíti, melybe 4-6 tojást rak. A tojásokon mindkét nem kotlik, jellemzően 12-13 napig. A fiókák már kéthetes korukra megtanulnak repülni, így gyorsan el is hagyják a fészket. A kakukk gyakori gazdafaja. Mesterien utánozza más madárfajok hangját, melyek egyes elemeit saját énekébe is beépíti. Költőhelyén képes az összes környezetében lévő madárfaj énekét leutánozni. Nagyon gyakran utánozza a seregély, a sárga billegető, a mezei veréb és egyéb énekesmadarak jellegzetes hangjait. Tápláléka elsősorban rovarok, illetve hernyók (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járásban, Nagyszőlősön és Kovászáson, valamint Técsőn figyelték meg (16. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

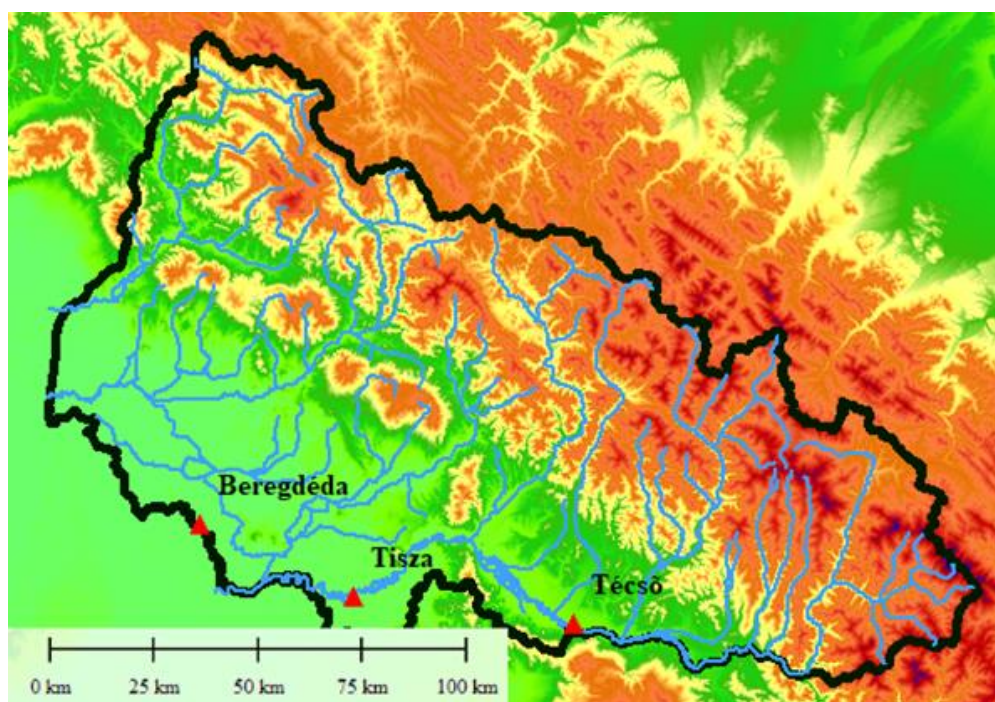

16. ábra Az énekes nádiposzta kárpátaljai észlelései

Foltos nádiposzta (*Acrocephalus schoenobaenus*)

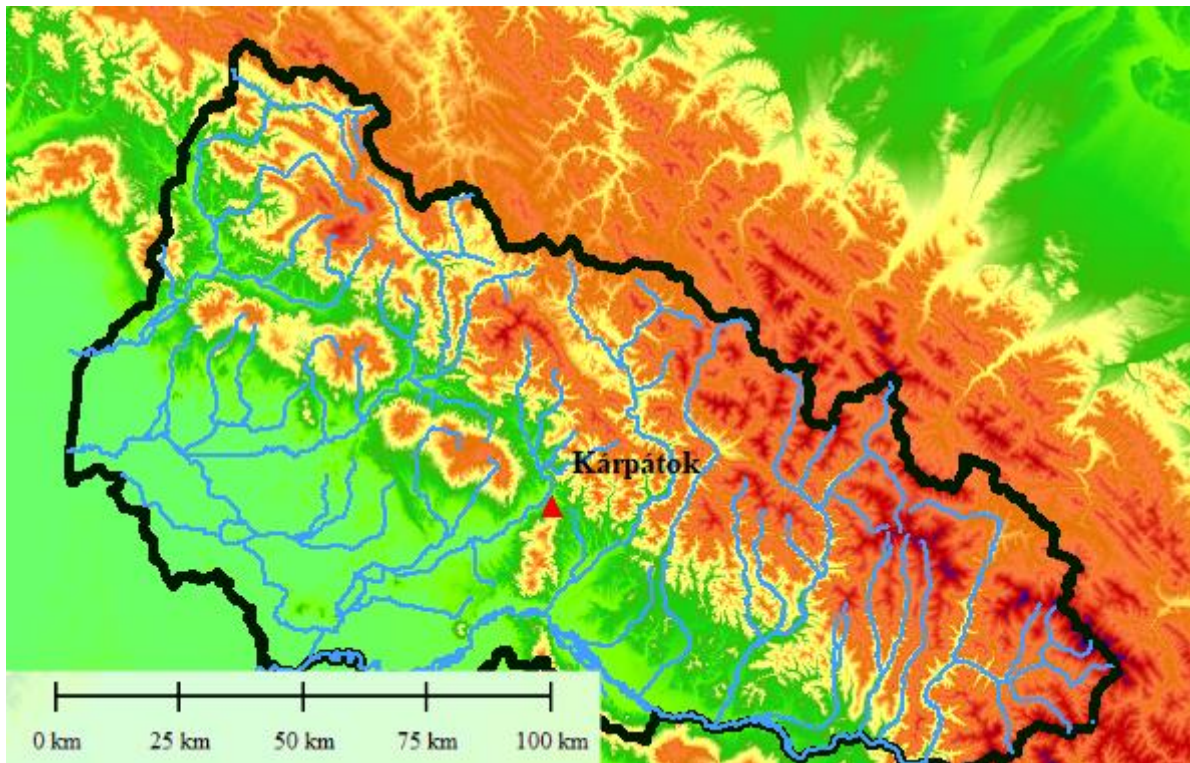
Euráziában általánosan elterjedt faj. Leginkább a mocsaras, gyékényes vizes területeket kedveli. Térségünkben jellemzően április környékén jelenik meg, a telet Afrikában tölti. A tojó jellemzően 4-5 tojást rak, melyet 20-23 napig őriz. Tápláléka pókok, bogarak és egyéb rovarok (MME, 2024). Kárpátalján Beregdédán és Tecsőn, valamint a Tisza vidékén figyelték meg (17. ábra, SZERÉNYI, 2022; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

17. ábra A foltos nádiposzta kárpátaljai észlelései

Kerti geze (*Hippolais icterina*)

Eurázsiaiban általánosan elterjedt madárfaj. Késő tavasszal jelenik meg térségünkben, a telet Afrikában tölti. Idősebb erdőkben, folyók partján egyaránt, illetve vizes élőhelyek közelében találkozhatunk vele. Fészket a fákon készíti fűszálakból és egyéb növényi részekből, melybe 5 tojást rak. Elsősorban rovarokkal táplálkozik, de magokat és gyümölcsöket is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján a Kárpátok közelében figyelték meg (18. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

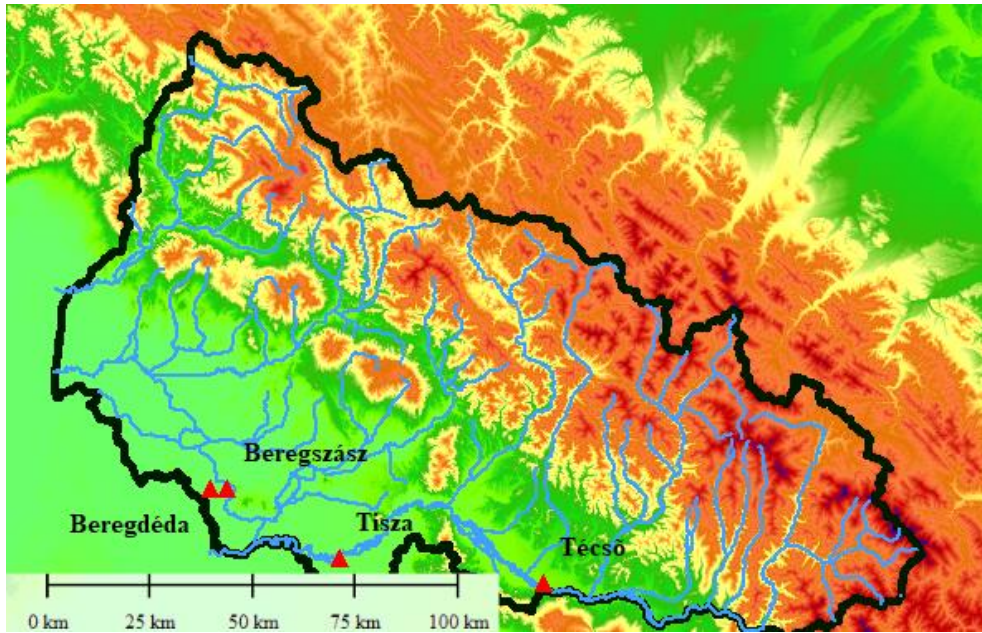

18. ábra A kerti geze kárpátaljai észlelései

Nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*)

Eurázsia nagy részén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyek, elsősorban lápok és mocsarak, ritkábban tavak környékén fordul elő. Fészket növényi részekből készíti a vízfelszínhez közel, melybe 4-6 tojást rak. Azonban gyakran kakukkokat is felnevel, mivel a nádirigónak híres fészekparazitája. Táplálékát pókok, hernyók, egyenesszárnyúak adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász, Beregdéda és Técső, valamint a Tisza folyó környékén figyelték meg (19. ábra, SZERÉNYI, 2022; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

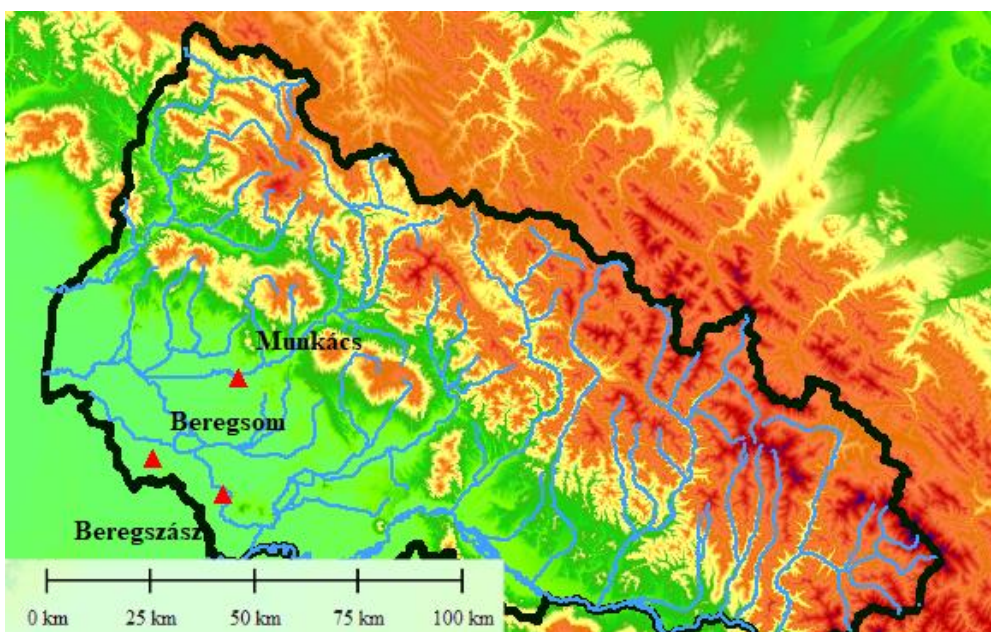

19. ábra A nádirigó kárpátaljai észlelései

3.5. Őszapófélék (Aegithalidae)

Őszapó (*Aegithalos caudatus*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Állandó madár, térségünkben egész évben megfigyelhető. Fészket bokrokon készíti, melyhez mohát, pókfonalat, zuzmót is felhasznál. 4-6 tojásán a két nem kotlik. Táplálékát a meleg időszakban rovarok, a hideg beálltával növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Munkács, Beregsom és Beregszász közelében figyelték meg (20. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

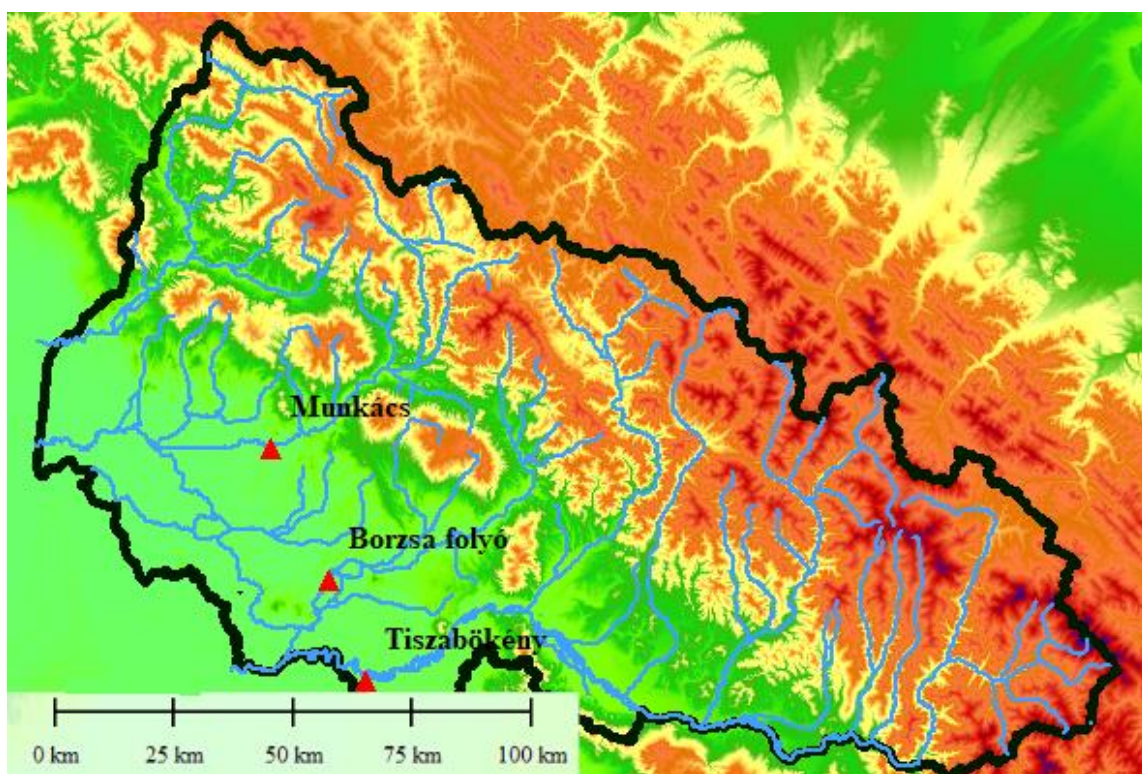

20. ábra Az őszapó kárpátaljai észlelései

3.6. Pacsirtafélék (Alaudidae)

Búbospacsirta (*Galerida cristata*)

Csúcsos tolldíszéről kapta az elnevezést, mely a fején ékeskedik. Vidékünkön rendszeres átvonuló faj, tavasztól-őszig figyelhető meg. Sokféle élőhelyen megtelepszik, viszont igényli a kiterjedt nyílt területet. Fészket közvetlenül a földre, a fücsomó tövébe rakja, jellemzően 3-5 darab tojását. A fiókák etetésében a tojó és a hím is egyaránt részt vesz. Mivel közvetlenül a földön található a fészke, kiemelten veszélyeztetett különböző ragadozókkal szemben pl. macska, patkány (MME, 2024). Kárpátalján Munkács, a Borzsa folyó környékén, valamint Tiszabökénynél figyeltek meg egyedeket (21. ábra, HOLIS, 2013; GYURKÓ, 2013; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

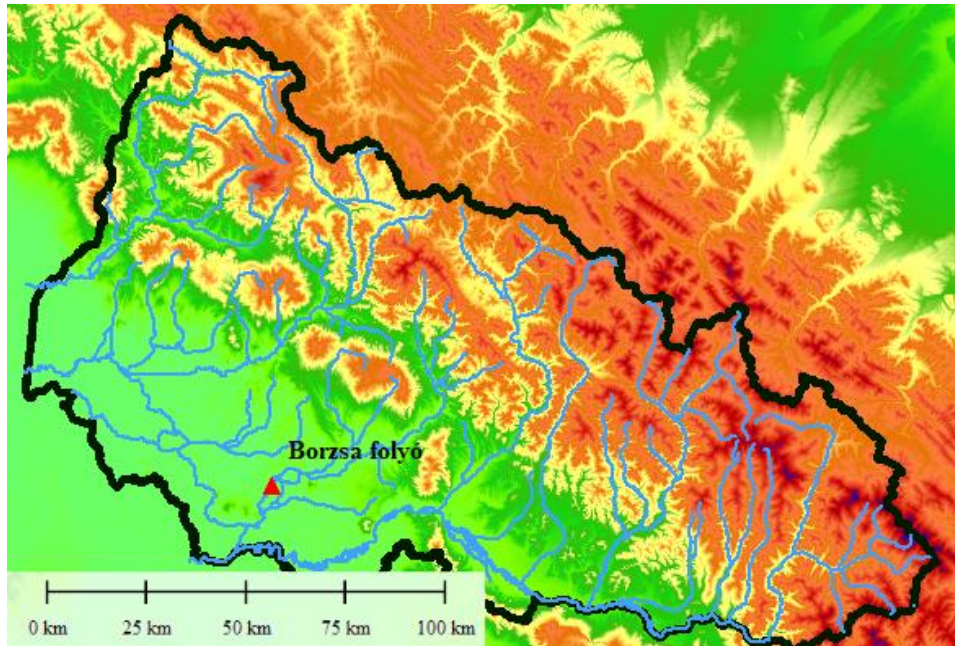

21. ábra A búbospacsirta kárpátaljai észlelései

Erdei pacsirta (*Lullula arborea*)

Egész Európában előfordul. Vidékünkre kora tavasszal érkezik, a hideg időszakot a mediterrán térségben tölti. Domságok erdeiben, kertekben, fenyvesekben is előfordulhat. Fészket közvetlenül a földre rakja, amit fűszálakból készít. Jellemzően 3-6 tojást rak bele, amire 20-22 napig vigyáz. Télen magokkal, a nyári időszakban elsősorban rovarfélékkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Borzsa folyó környékén figyeltek meg (22. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

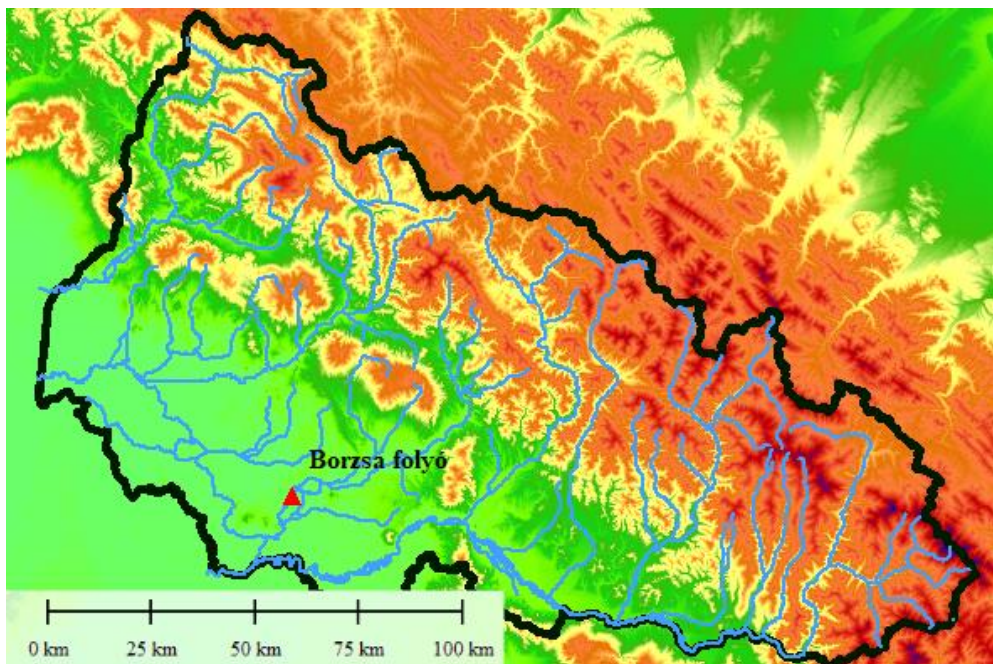

22. ábra Az erdei pacsirta kárpátaljai észlelései

Havasi fülespacsirta (*Eremophila alpestris*)

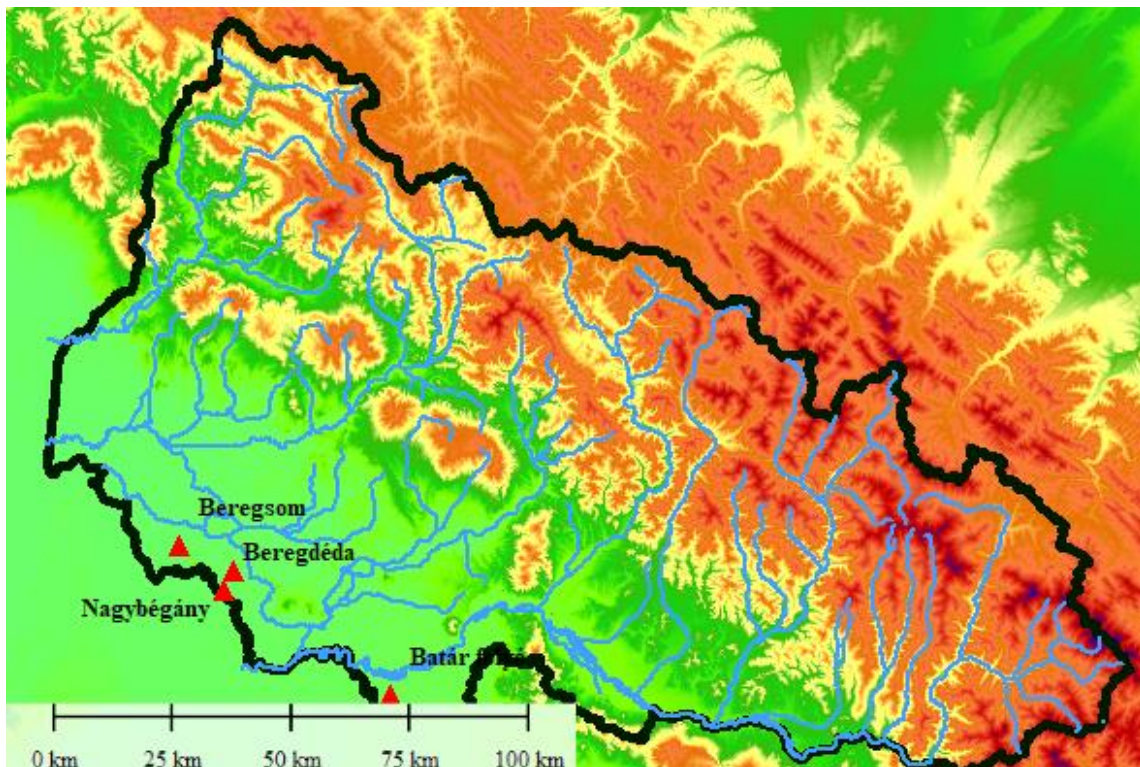
Világszerte előfordul. Nagyfokú alkalmazkodóképességgel rendelkezik. Hegyvidékeken, sztyeppéken, sivatagokban is előfordul. Térségünkben mezőgazdasági területek, a Kárpátok egyes részein fordulhat elő. Fészkébe jellemzően 2-5 tojást rak, melyen kizárólag csak a tojó költ. Táplálékát rovarok, csigák, gyommagvak adják (MME, 2024). Kárpátalján a Borzsa folyó környékén figyelték meg (23. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

23. ábra A havasi fülespacsirta kárpátaljai észlelései

Mezei pacsirta (*Alauda arvensis*)

Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Legelőkön, pusztákon, mezőgazdasági területeken egyaránt előfordulhat. A tojó 4-6 tojást rak, melyen kizárólag ő kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, hernyók, növényi magvak adják (MME, 2024). Kárpátalján Nagybégány, Beregszász, Beregdéda és a Batár folyó környékén figyelték meg (24. ábra, KOMÁRI, 2011; KÖDÖBÖCZ, 2016; SZERÉNYI, 2022; STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK, 2020). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

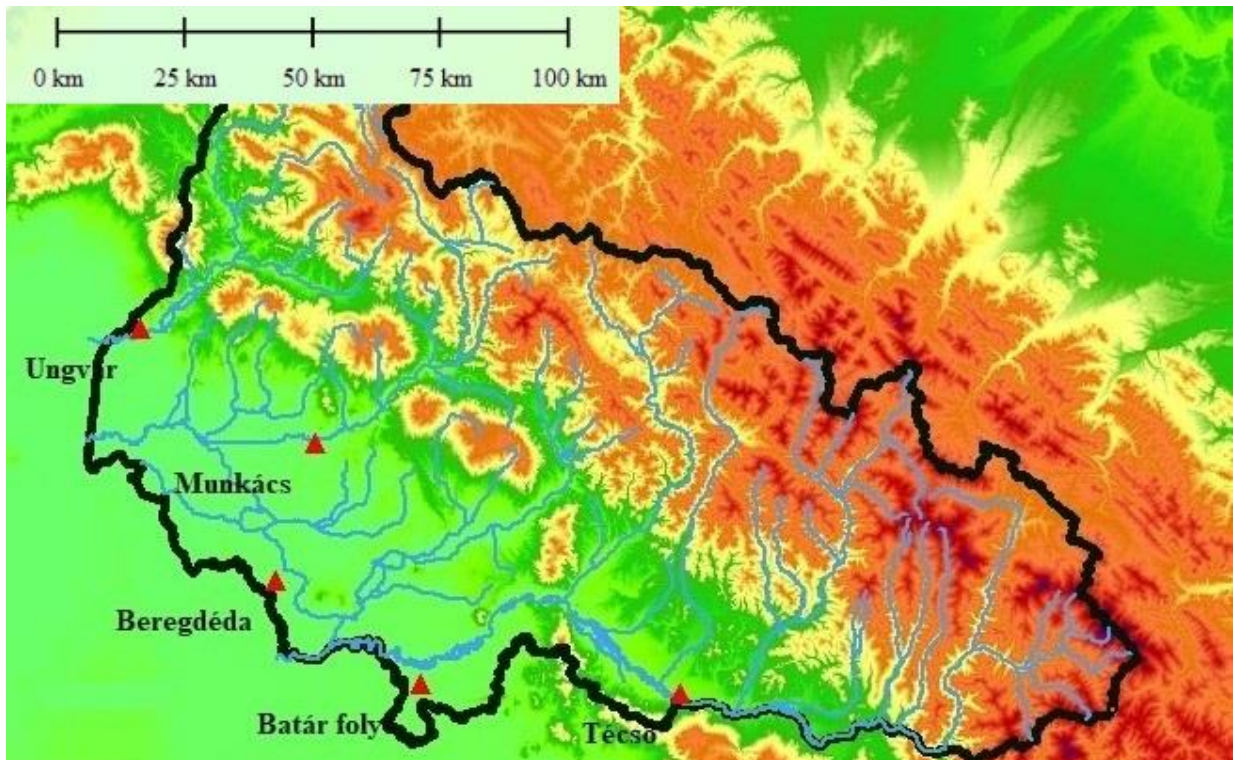
24. ábra A mezei pacsirta kárpátaljai észlelései

3.7. Jégmadárfélék (*Alcedinidae*)

Jégmadár (*Alcedo atthis*)

Európában általánosan elterjedt faj. A tiszta vizű patakok és folyók, illetve mélyebb tavak környékén jelenhet meg. Jellemzően víz fölé behajló ágakon figyelhetünk fel rá, ahonnan zsákmányát figyeli. Fészket partfalakba vájja, ahová jellemzően 6-10 tojást rak. Tápláléka elsősorban kisebb halak, illetve vízirovarok (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén figyelhető meg (25. ábra, HOLIS, 2013; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK, 2020; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

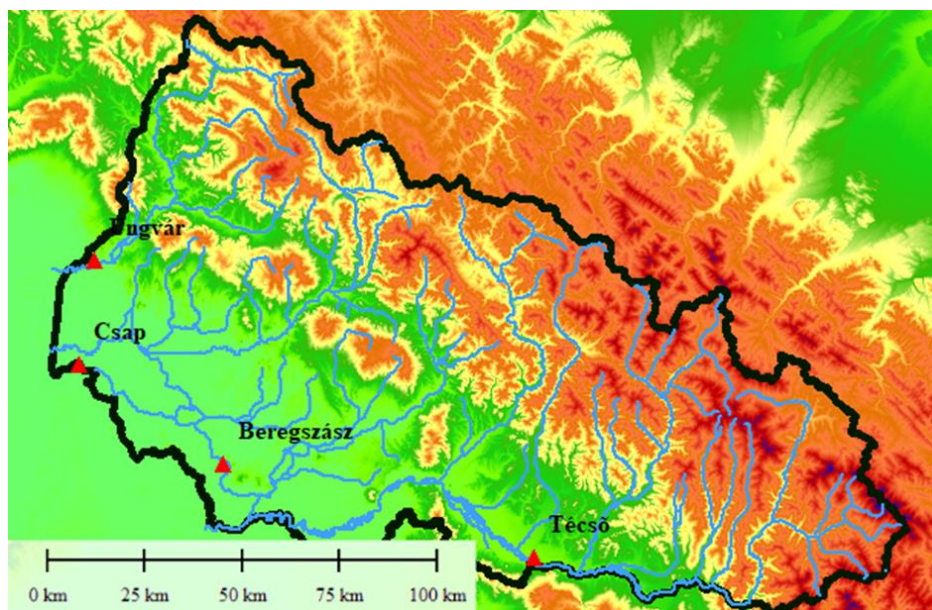

25. ábra A jégmadár kárpátaljai észlelései

3.8. Récefélék (Anatidae)

Barátréce (*Aythya ferina*)

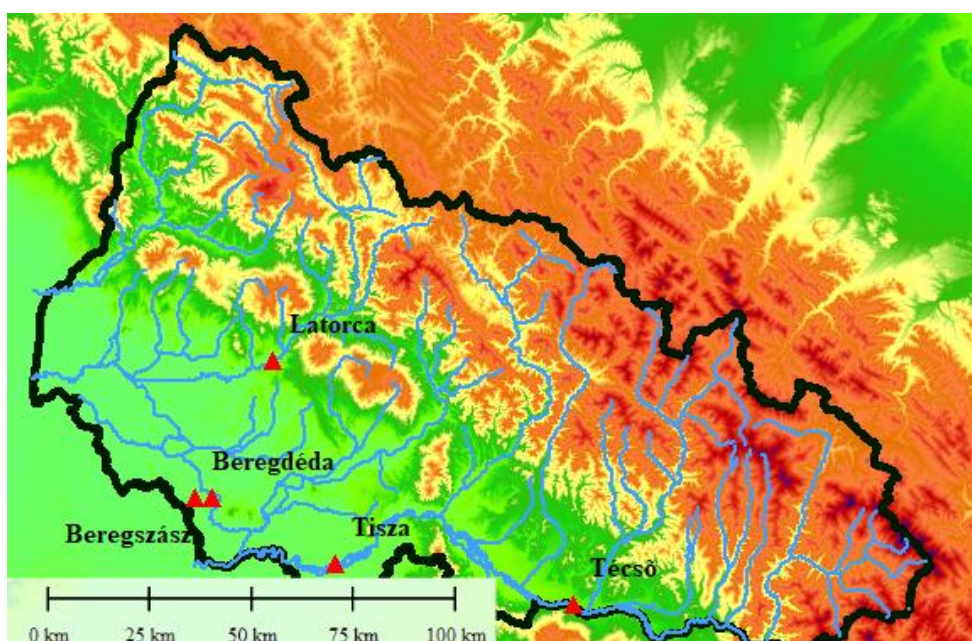
Eurázsiai elterjedésű faj, viszont Európában folyamatosan csökken az állománya. Elsősorban március környékén, valamint ősz elején figyelhető meg környékünkön. A hidegebb időszak beálltával nagy csapatokba verődik és Dél-Európába vándorol. A récéken belül a bukórécékhez tartozik. Emiatt a mélyvizeket, bánya-, valamint halastavak kedveli. A barátréce jellemzően 1 évesen válik ivaréretté és a költési időszaka elsősorban május-júniusra tehető. Fészket a nyílt vízfelület közelében készíti, általában 8-11 tojást rak a tojó. Gyakori jelenség náluk a közös költés, mikor több tojó használ egy fészket. A költési idejük általában 23-25 napra tehető. A kis kacsák már 7-8 hetes korukban röpképesek. Különböző vízi növények részeit, magokat, illetve rovarokat fogyasztanak (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár, Csap, Beregszász és Tecsőn figyelték meg (26. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

26. ábra A barátréce kárpátaljai észlelései

Böjti réce (*Spatula querquedula*)

Eurázsia mérsékelt övi területén gyakori madárfaj. Viszonylag hamar elvonul vidékünkéről, a telet Afrikában tölti. Időszakos előntésekben, mocsarakban, szikes tavaknál fordul elő. Fészket a sűrű növényzetben készíti, ahová 6-13 tojást rak. A tojó 23-24 napig őrzi a fészket. Főleg magokkal, növényi részekkel, illetve gerinctelenekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján elsősorban a Latorca, illetve a Tisza környékéről, illetve a Beregszászi és Beregdédai bányatavon figyelték meg (27. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

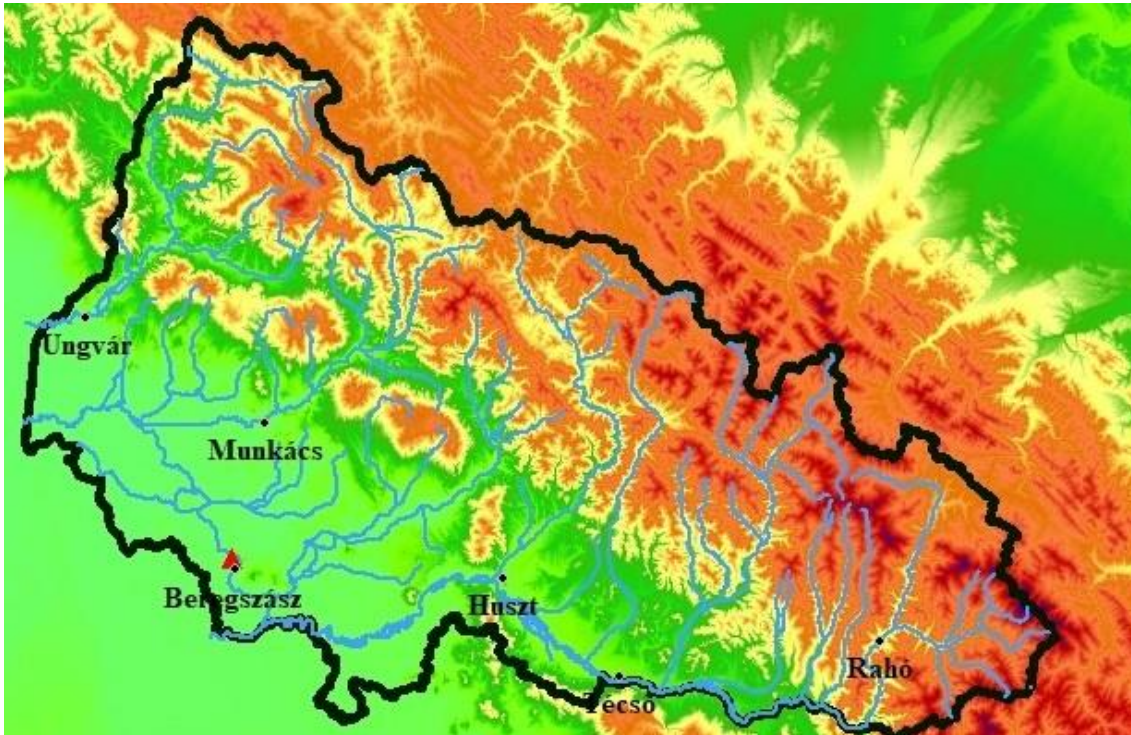

27. ábra A böjti réce kárpátaljai észlelései

Bütykös ásólúd (*Tadorna tadorna*)

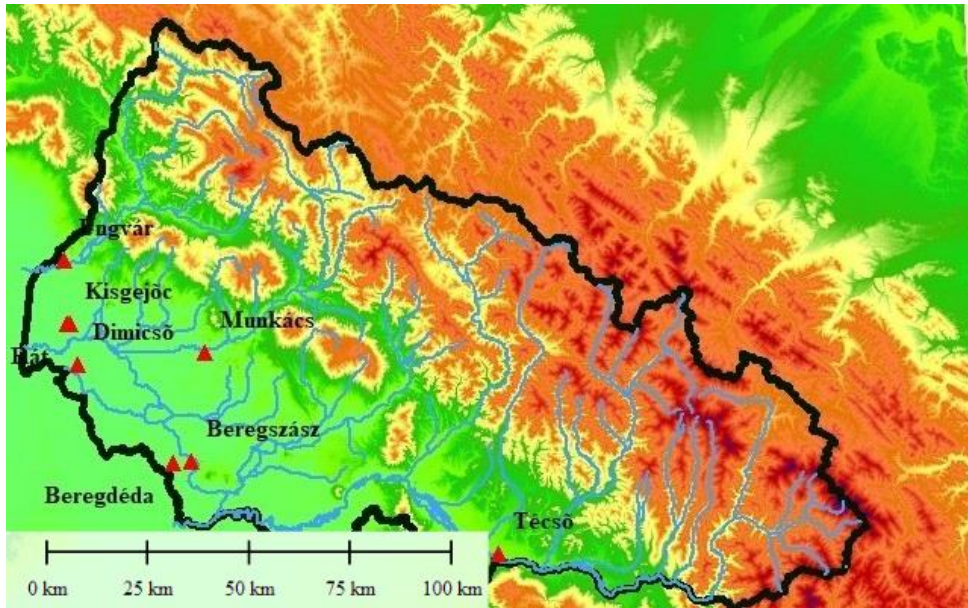
Nyugat-Európa tengerpartjain és Ázsia sztyeppéin fordul elő. Sós és felsós lagúnák, illetve tavak és folyók mentén fordulhat elő. Róka, nyúl vagy borz által készített lyukakat foglal el, ahol készíti fészket. Fészkealjába jellemzően 7-15 tojást rak, melyet hetekig őriz. Tápláléka jellemzően csigák, rákok, kagylók és férgek (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi bányatavak környékén észlelték jelenlétét (28. ábra, SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

28. ábra A bütykös ásólúd kárpátaljai észlelései

Bütykös hattyú (*Cygnus olor*)

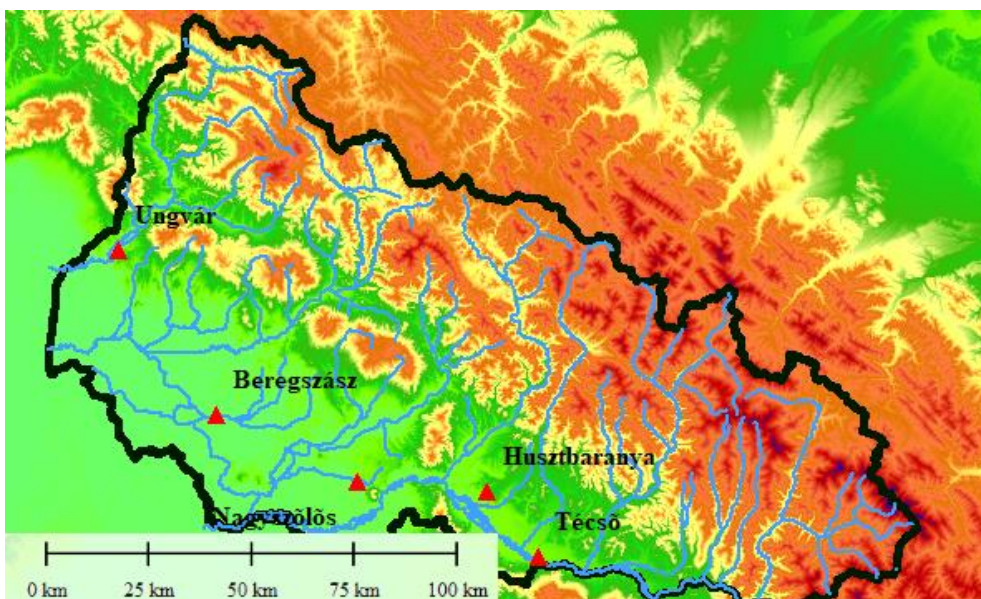
Euráziában általánosan elterjedt faj, mely általában nyugodtabb tavakat választ költő- és pihenőhelyül. A telet a melegebb Dél-Európai részeken tölti. Nagy méretű fészket olyan helyre rakja jellemzően, ahonnan közvetlenül ki tud jutni a vízre. Jellemzően 6-7 tojást rak, melyeken csak a tojó költ, a hím feladata a terület őrzése. Jól alkalmazkodik az ember közelségéhez. Elsősorban növényi részeket fogyaszt, azonban nem ritkán állati eredetű táplálékot is fogyaszthat (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járásban, a Munkácsi járásban, valamint a Tecsői járásban is megfigyelték (29. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

29. ábra A bütykös hattyú kárpátaljai észlelései

Cigányréce (*Aythya nyroca*)

Eurázsia nagy részén előfordul, azonban nagyon szűkösek az ismereteink a faj biológiájáról. Világszinten körülbelül 70 ezer példányra becsülik az egyedszámát, ami jól jelzi természetvédelmi védettségének fontosságát. Általában holtágak, mocsarak, kisebb tavak környékén telepedik le. Növénymagvakkal, növényi részekkel, rovarlárvákkal táplálkozik elsősorban. Fészket a nyílt víz közelébe rakja, ahová 8-12 tojást rak jellemzően. A kotlási idő 28 nap, közben a hím őrzi a terület környékét (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, a Beregszászi bányatavaknál, Nagyszőlösön, Husztbaranyán és Técsőn figyelték meg (30. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТИШ, 2009; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; KRISCFALUSY et al. 1999). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

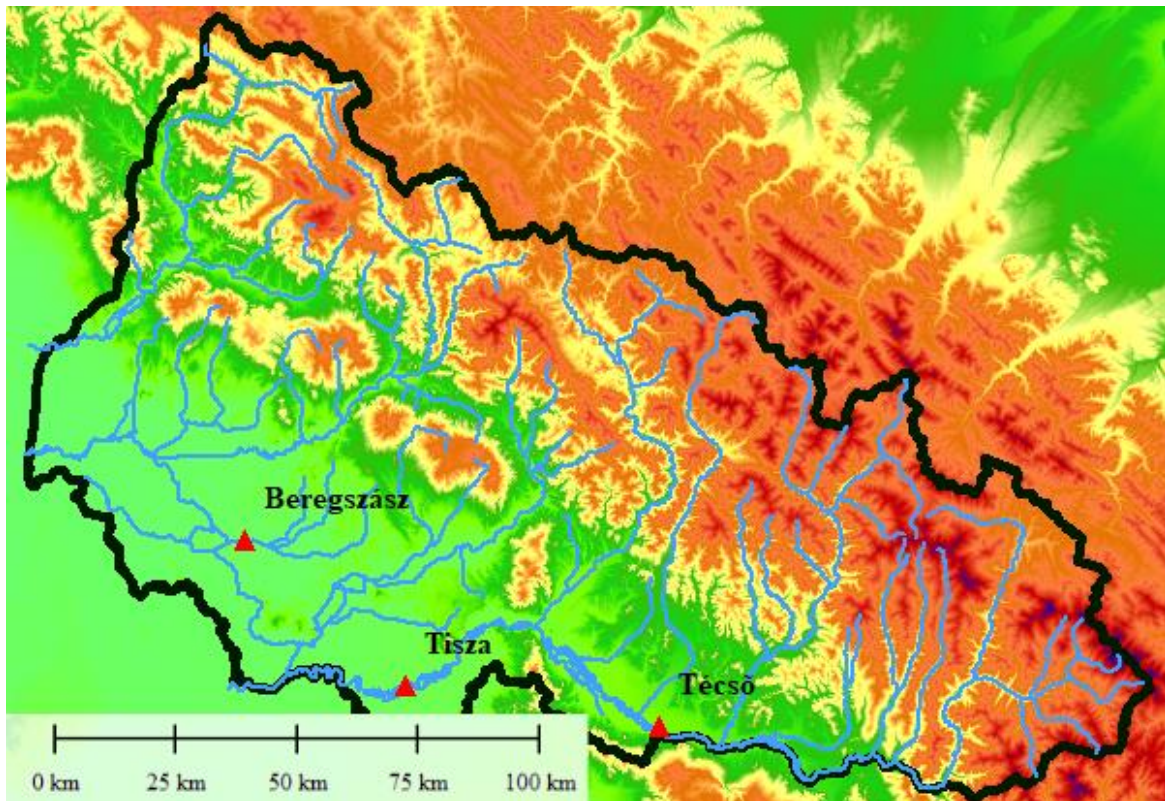

30. ábra A cigányréce kárpátaljai észlelései

Csörgő réce (*Anas crecca*)

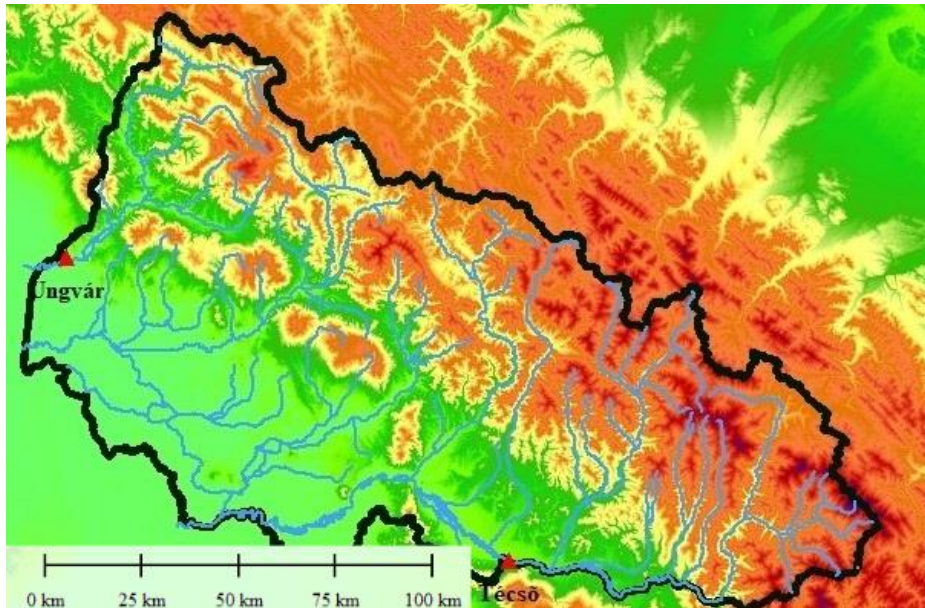
Elsősorban Észak-Eurázsia vidékein fordul elő. Gyakori átvonuló, szeptembertől-novemberig megjelenhet. Sűrű, parti növényzetes tavak környékén jelenik meg. Fészkrét a nyíltvízhez közel készíti, melybe 8-10 tojást rak. A tojó 21-22 napig kotlik, míg a hím a fészkek környékét felügyeli (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi bányatavak környékén, valamint Técső és a Tisza közelében figyelték meg (31. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

31. ábra A csörgő réce kárpátaljai észlelései

Énekes hattyú (*Cygnus cygnus*)

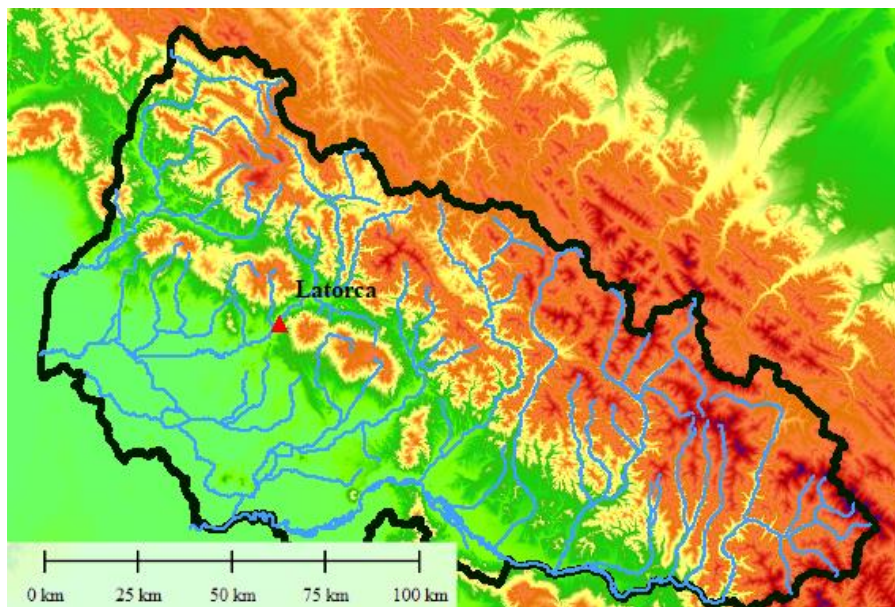
Eurázsia északi térségében megfigyelhető faj. Erdős tavak környékén, esetleg folyóknál jelenik meg. Térségünkben elsősorban vonulási időszakban figyelhető meg. A tojó kisebb a hímnél. A hattyúkra jellemző módon ez a faj is monogám, azaz hosszútávú párkapcsolatban él. Fészkrét a vízpart szegélyzónájában rakja, melybe 5-6 tojást rak, amit 40 napig őriz. Táplálékát elsősorban vízínövények adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár környékén figyelték meg (32. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

32. ábra Az énekes hattyú kárpátaljai észlelései

Fütyülő réce (*Anas penelope*)

Eurázsia északi részén általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban találkozhatunk vele. Elöntésekben, esetleg kisebb tavakban fordulhat elő. Fészket sűrű nádasban készíti, melybe 6-11 tojást rak általában. Táplálékát elsősorban növényi részek, kisebb részben rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján a Latorca folyó közelében figyelték meg (33. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

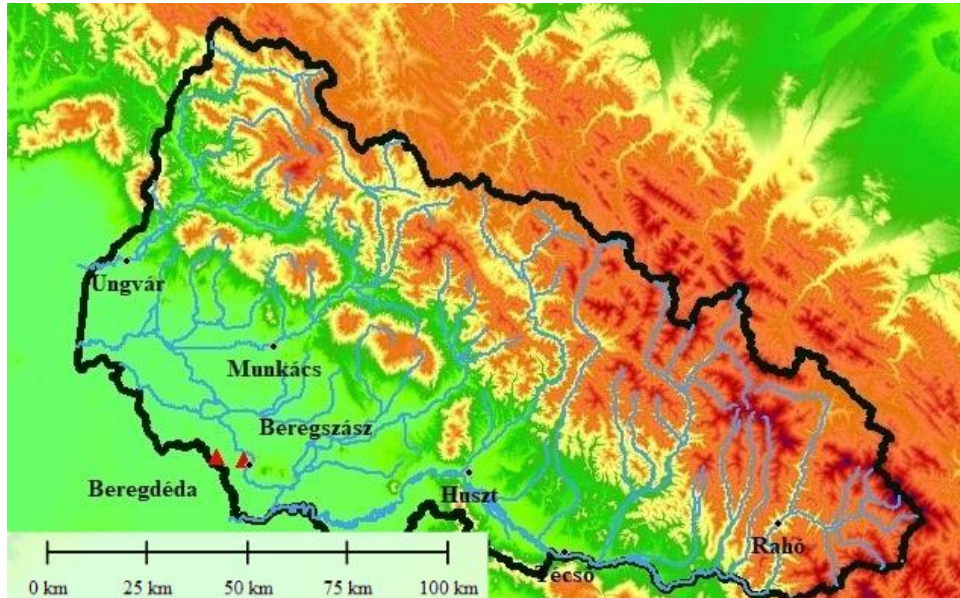
33. ábra A fütyülő réce kárpátaljai észlelései

Hegyi réce (*Aythya marila*)

Eurázsia északi részén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi és az őszi vonulás során találkozhatunk vele. Gyakran sirálytelepeken rakja fészket, melyet jellemzően

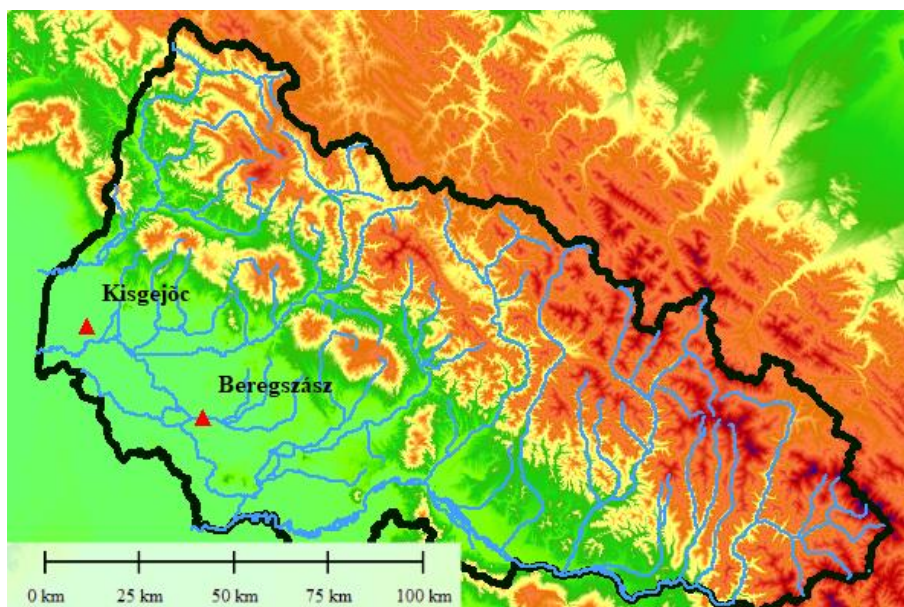
vízínövényekből készít. 6-13 tojást rak, melyen kizárólag a kotló költ. Táplálékul főleg csigák, rovarok és rákok szolgálnak (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban és Beregdédán figyelték meg (34. ábra, SZERÉNYI, 2022; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

34. ábra A hegyi réce kárpátaljai észlelései

Kanalasréce (*Anas clypeata*)

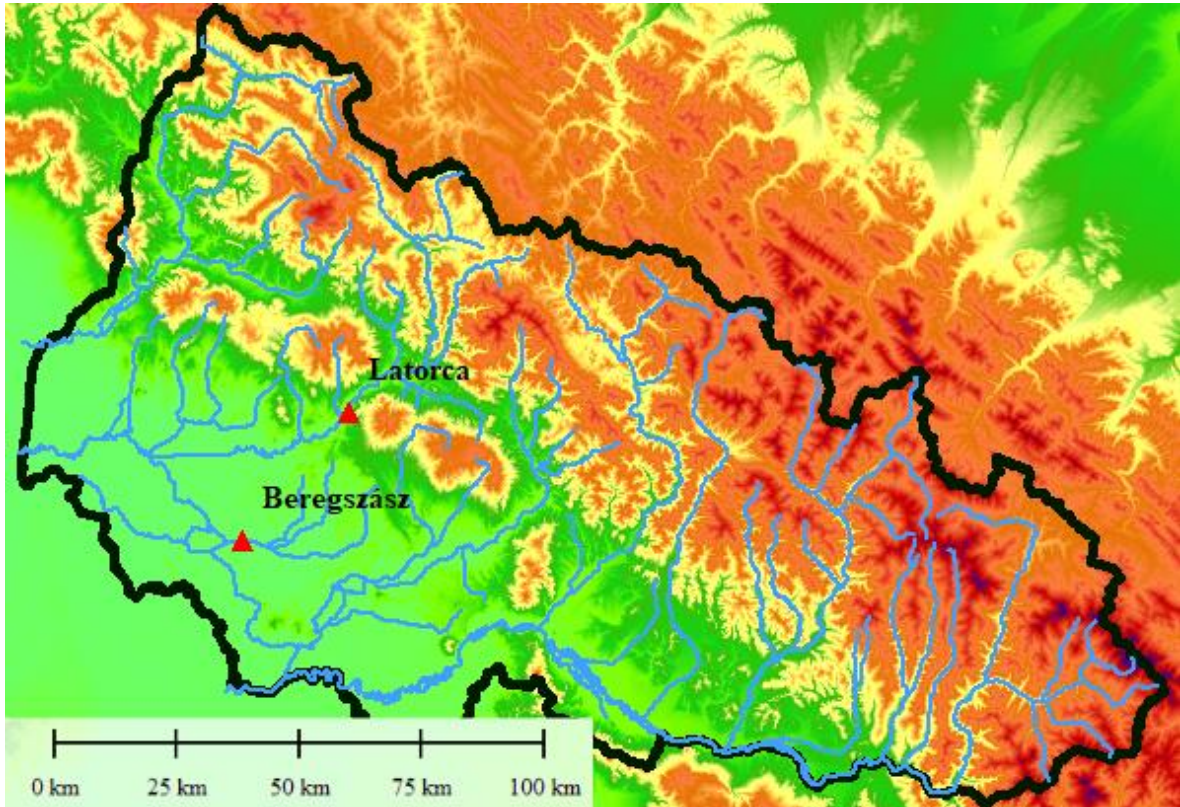
Az Északi pórús térségének madárfaja. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban lehet vele nagyobb valószínűséggel találkozni. Fészket növényi részekből készíti közvetlenül a földre, melybe 8-12 tojást rak. Növényi részekkel, apróbb rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Kisgejőc és Beregszász közelében figyelték meg (35. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

35. ábra A kanalasréce kárpátaljai észlelései

Kendermagos réce (*Anas strepera*)

Európa és Ázsia mérsékeltövi részén általánosan elterjedt. Térségünkben az őszi és tavaszi vonulási időszakban találkozhatunk vele. Árterekben, elöntésekben, tavaknál egyaránt előfordulhat. Fészket növényi részekből készíti, melybe 8-12 tojást rak. Táplálékát elsősorban vízinövények, csigák és rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és a Latorca környékén figyelték meg (36. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

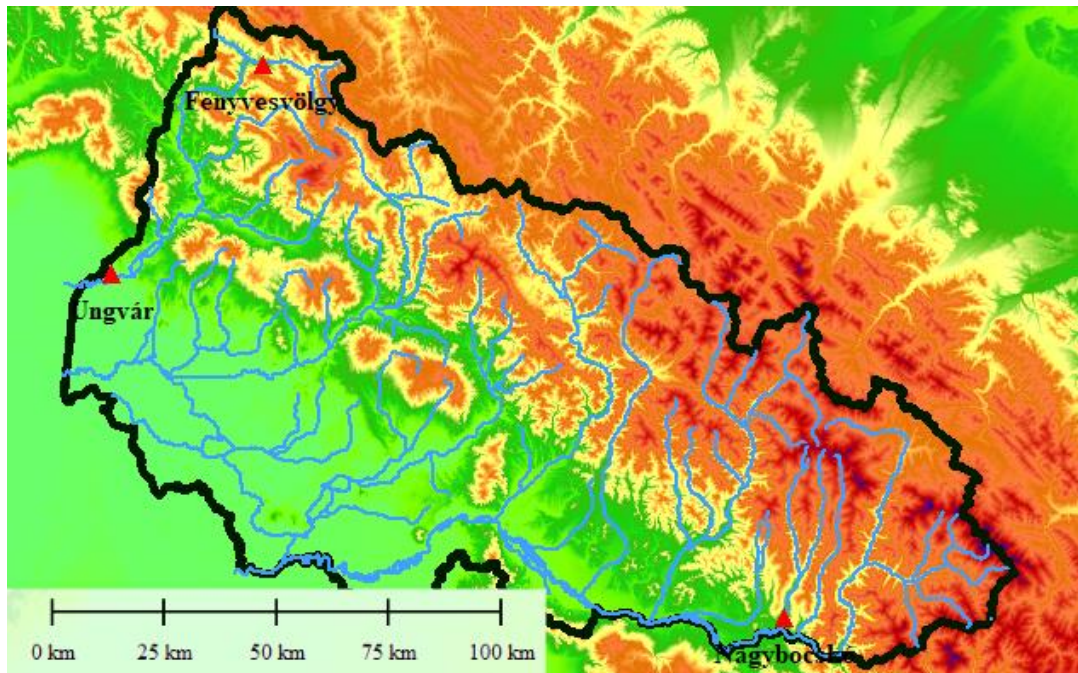

36. ábra A kendermagos réce kárpátaljai észlelései

Kis bukó (*Mergus albellus*)

Európában általánosan elterjedt faj. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban találkozhatunk vele. Tisztább folyók, tavak környékén jelenik meg. Télen nem ritkán jelennek meg tengerpartok közelében is. Fogazata jellemzően fűrészszerű, összezárása esetén még a legsikamlósabb halak elejtésére is képes. Odúját víz közelben alakítja ki, melybe jellemzően 5-11 tojást rak. Táplálékát elsősorban halfélék, kisebb mértékben rovarok és rákfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján Fenyvesvölgyön, Ungváron és Nagybockón figyelték meg (37. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

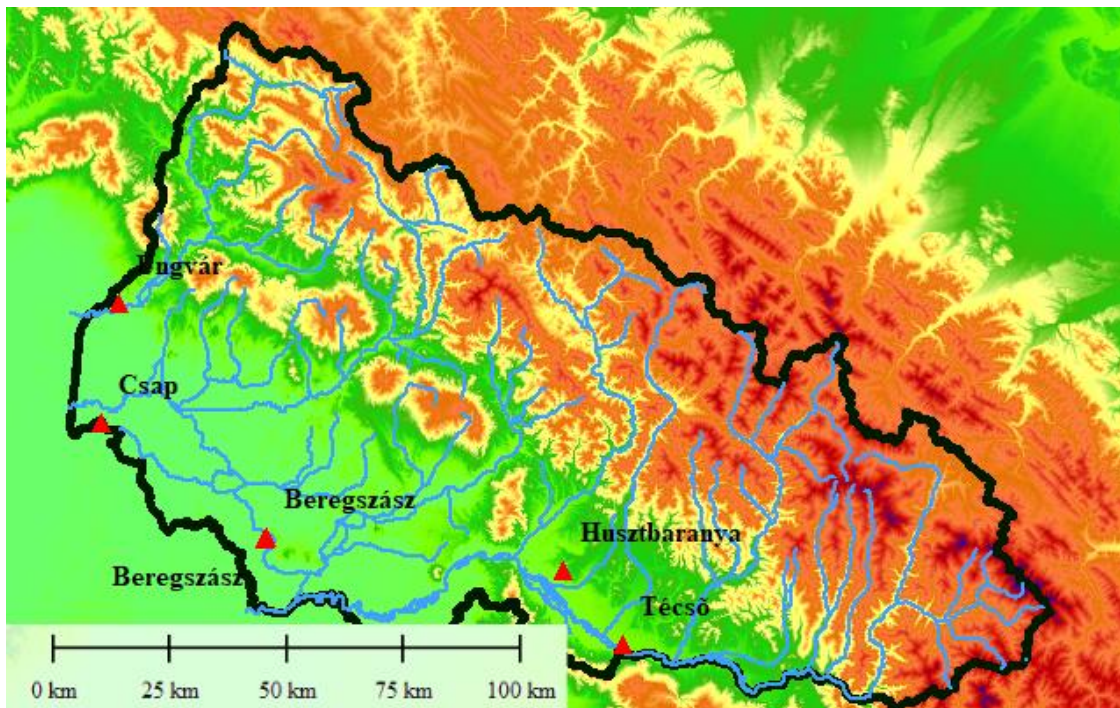

37. ábra A kis bukó kárpataljai észlelései

Kontyos réce (*Aythya fuligula*)

Eurázsia északi részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenhet meg nagyobb számban. Fészket növényi részek felhasználásával készíti, melybe 5-12 tojást rak. Táplálékát apróbb halak, rovarok és puhatestűek képezik (MME, 2024). Kárpatalja síkvidéki részén elterjedt (38. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009; KRICSFALUSY et al. 1999; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

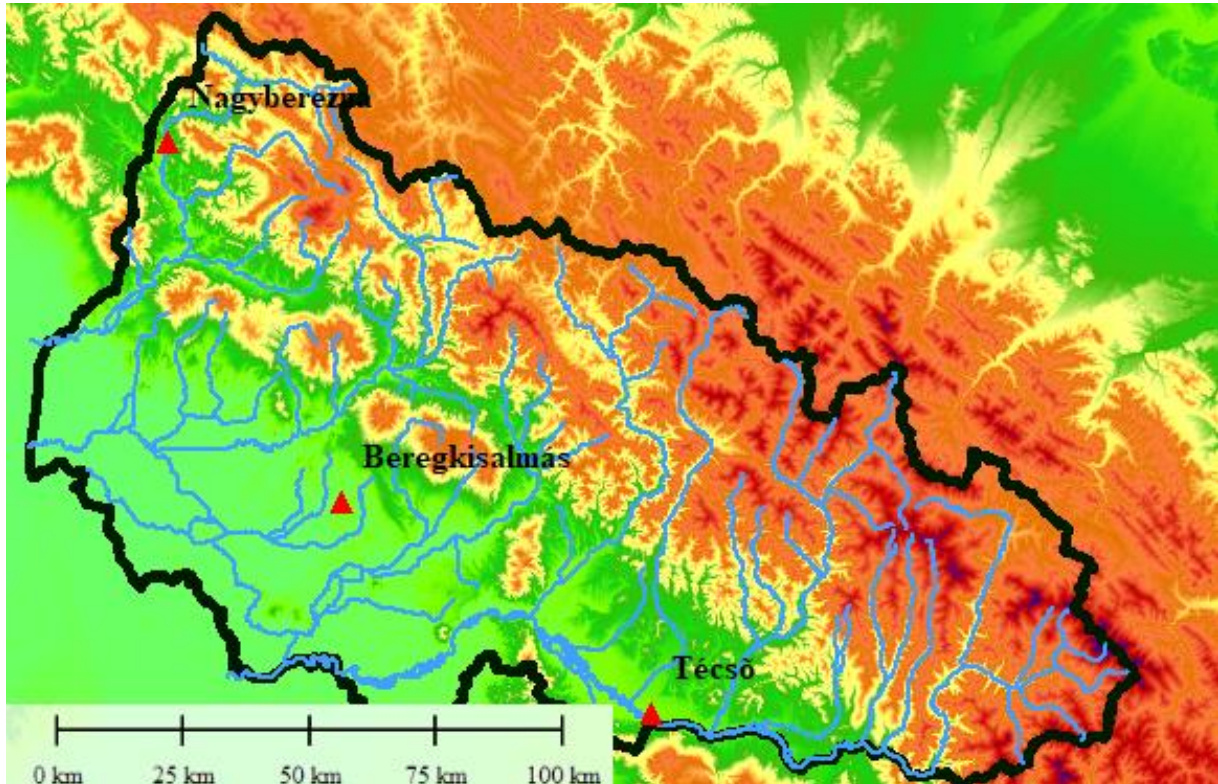

38. ábra A kontyos réce kárpataljai észlelései

Nagy bukó (*Mergus merganser*)

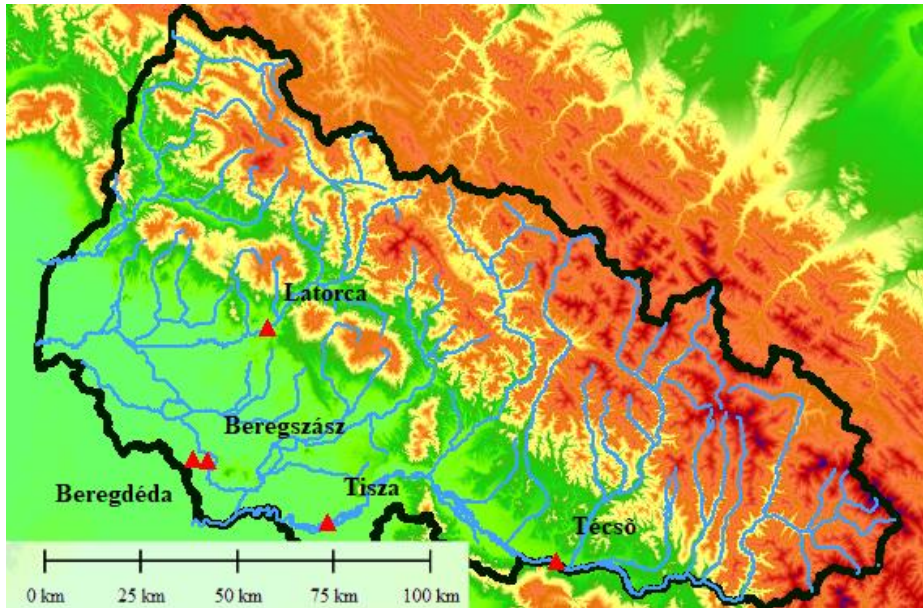
Az északi égöv jellemző madárfaja. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban a legvalószínűbb a megjelenése. Víz közelében lévő erdős területeket kedveli. Odúlakó, fészket növényi részekből és tollakból alakítja ki. Fészkébe 7-14 tojást rak, melyet körülbelül 32-35 napig költ a tojó. Táplálékát rovarok, rákok és kisebb halak adják (MME, 2024). Kárpátalján Nagyberezna, Beregkisalmáson és Técsőn figyelték meg (39. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

39. ábra A nagy bukó kárpátaljai észlelései

Nagy lilik (*Anser albifrons*)

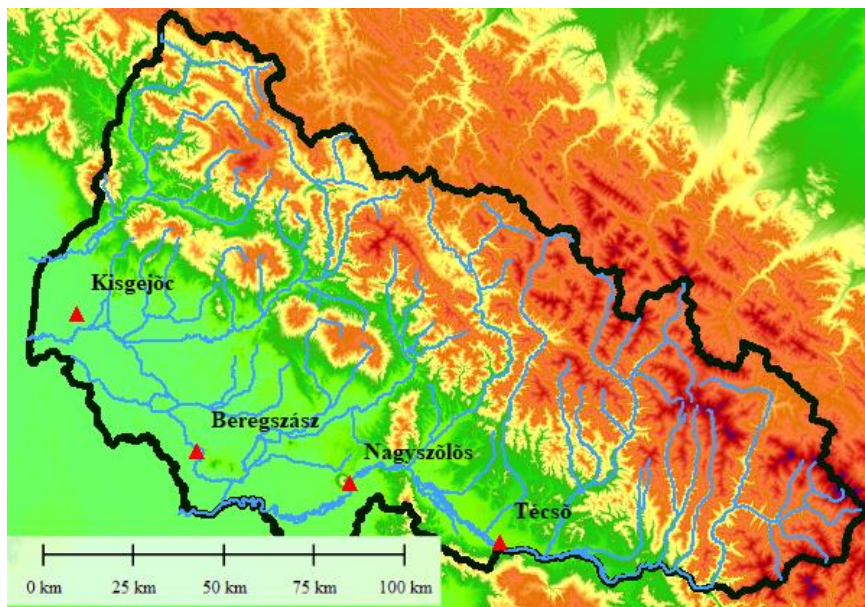
Az északi égöv jellegzetes madara. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban találkozhatunk vele nagyobb valószínűséggel. Folyók és tavak partján egyaránt megjelenhet. Fészket közvetlenül a földön, jellemzően növényi részekből építi. 4-7 tojást rak, melyen mindkét szülő kotlik. Elsősorban növényi részekkel, magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja számos vizes élőhelyén megfigyelték (40. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

40. ábra A nagy lilik kárpátaljai észlelései

Nyári lúd (*Anser anser*)

Eurázsia nagy részén előfordul. Nyáron, illetve ősszel találkozhatunk vele a leggyakrabban. Fészket sűrű nádasokban készíti, jellemzően nádból. 5-6 tojásán 27-28 napig kotlik a tojó. Táplálékát többnyire fűfélék és vízinövények adják (MME, 2024). Kárpátalján Kisgejőcön, Beregszászban, Nagyszőlősen és Tecsőn figyelték meg (41. ábra KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІ, 2009; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

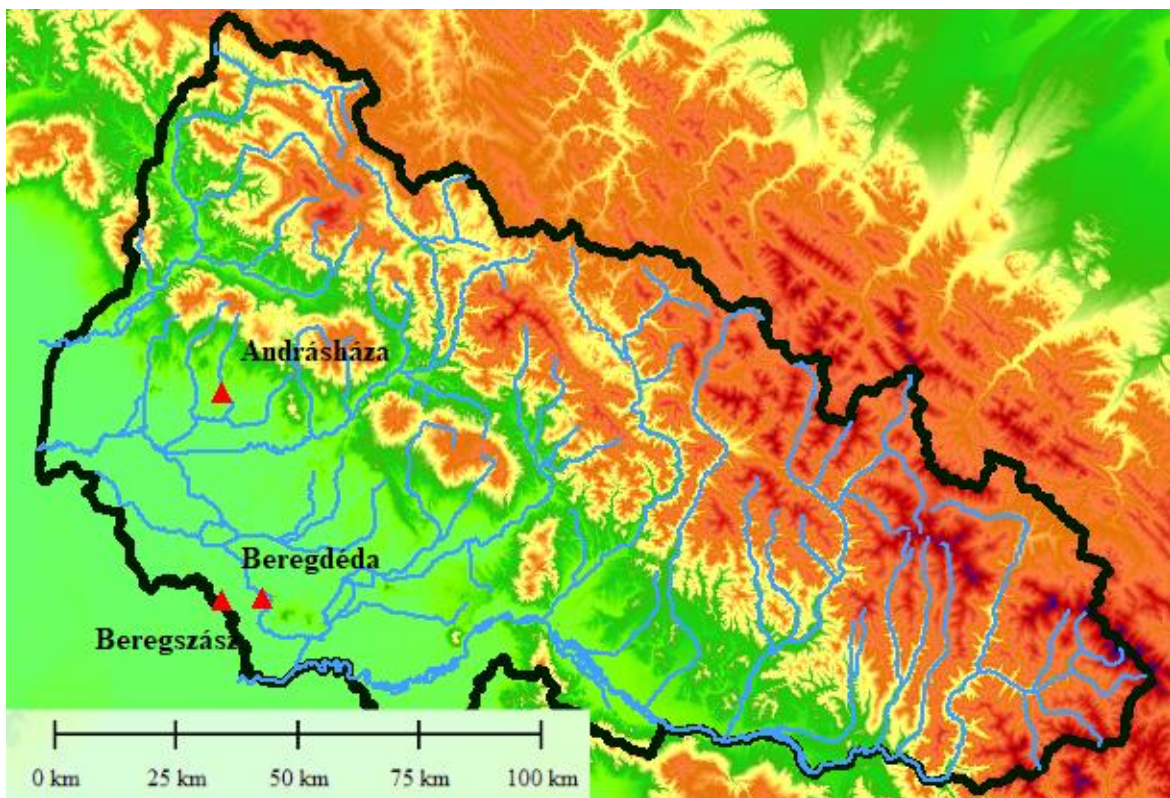
41. ábra A nyári lúd kárpátaljai észlelései

Nyílfarkú réce (*Anas acuta*)

Az északi égöv jellemző madárfaja. Kimondottan szereti más récék társaságát, megfigyeléseinél nagyon gyakran már récefajokkal látható. A tojó kisebb a hímnél, erősen

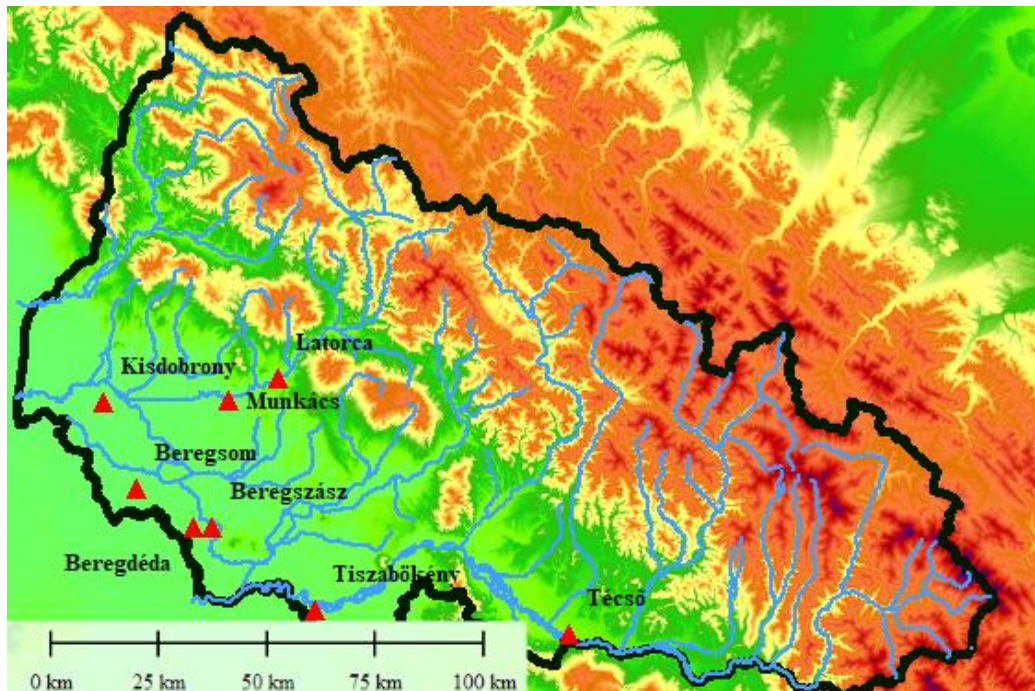
jellemző rá az ivari dimorfizmus. Vízben levő szigeteken alakítja ki fészket, jellemzően növényi részekből. 7-10 tojásán általában 22-23 napig kotlik a tojó. Fészket gyakran fosztogatják különféle emlősök, például rókák vagy borzok. A kis kacsák fészekhagyók, 7 hetes korukra már teljesen önállóak. Táplálékszerző aktivitásuk elsősorban az esti időszakra tehető, nappal jellemzően pihennek. Táplálékát elsősorban növényi részek, magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Andrásházán, Beregszászon és Beregdédában figyelték meg (42. ábra, SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

42. ábra A nyíl farkú réce kárpátaljai észlelései

Tökés réce (*Anas platyrhynchos*)

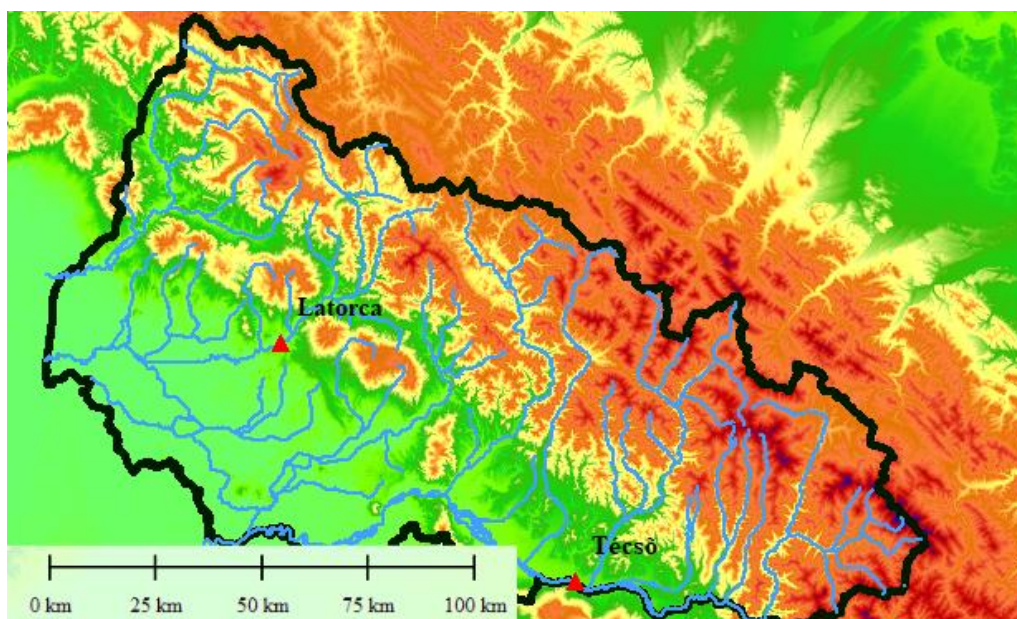
Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Szinte az összes vizes élőhelyünkön előfordul. Részben áttelelő, vonuló csapatai a Földközi-tenger térségében telelnek. Fészket rejtve készíti, toll és növényi részek felhasználásával. Fészkébe 9-16 tojást rak, melyen a tojó 28 napig kotlik. Elsősorban növényi magokkal, rovarokkal, férgekkel és csigákkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki vizes élőhelyein általánosan elterjedt (43. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

43. ábra A tőkés réce kárpátaljai észlelései

Vetési lúd (*Anser fabalis*)

Eurázsia északi részén elterjedt madárfaj. Térségünkben az őszi és tavaszi vonulási időszakban jelenik meg. Fészket növényi részekből, közvetlenül a földön készíti. 4-7 tojásán mindkét szülő felváltva költ. Táplálékát elsősorban növényi részek, magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Técsőn és a Latorca folyó mentén figyelték meg (44. ábra, ПОТИШ, 2009; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

44. ábra A vetési lúd Kárpátaljai észlelései

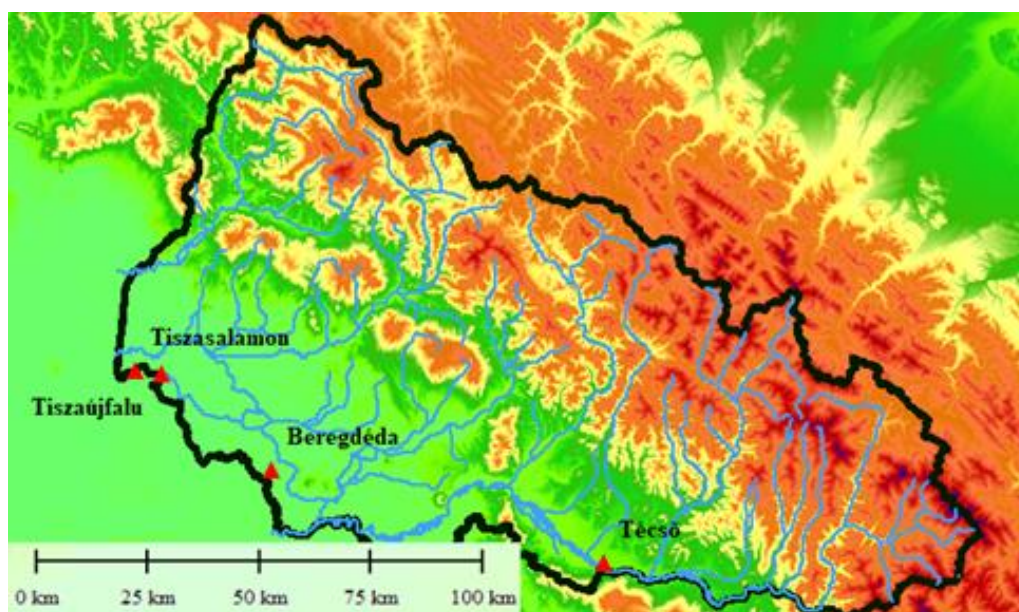

3.9.Gémfélék (Ardeidae)

Bakcsó (*Nycticorax nycticorax*)

Az egyik legnagyobb számban előforduló gémféle vidékünkön. Nálunk legnagyobb számban ártéri, mocsarak közelében, vagy folyók közelében lévő ligeterdőkben költ, gyakran vegyes gémtelepen, ahol különféle gémfélék, például: szürke gémekek, kis kócsagok és kárókatonák társaságában fészkel. Kisebb telepei halastavaknál és homokbányák környékén is megtalálhatók. Vékony ágakból építi egyszerű fészket. Tojásainak száma általában 3-5. A költési idő körülbelül 20 nap. Főleg a késő esti, éjszakai órákban aktív, az alkonyati órákban csapatosan repülnek táplálkozóhelyeikre. A bakcsó kétéltűekkel, halakkal, rovarokkal táplálkozik. Kárpátalján Tizasalamon és Tiszaújfalun, valamint Beregdédán és Técsőn regisztrálták előfordulását (45. ábra, ФЕЦЕХКО et al. 2002; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТИЦЬ, 2009).

Magyarországon elsősorban a Tisza-tó, a Felső-Tisza és a Kis-Balaton vidékén fordulnak elő. Állománya stabil, körülbelül 3000 pár fészkelő egyedre becsülik a bakcsó jelenlétét (MME, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

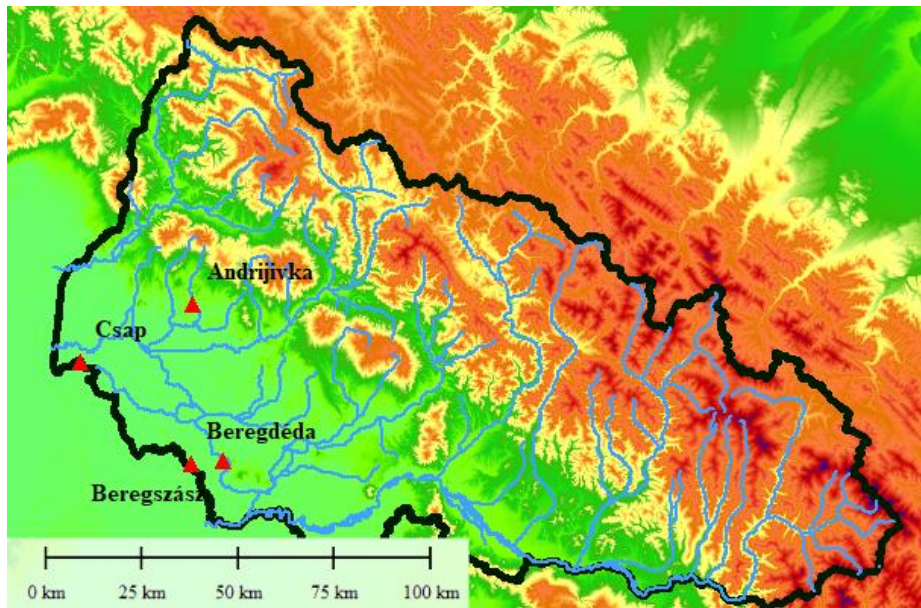
45. ábra A bakcsó kárpátaljai észlelései

Bölömbika (*Botaurus stellaris*)

Eurázsia és Dél-Afrika mocsaraiban előforduló madárfaj. Vidékünkön március-április környékén jelenik meg, a telet Afrika északi partvidékén tölti. Fészket a sűrű nádasba építi, elsősorban gyékényből és más növényi anyagokból. A fészekbe 4-6 tojást rak a tojó, melyet 25-26 napig őriz. Főleg a fészke közvetlen közelében táplálkozik, elsősorban halakat, kétéltűeket, illetve kisemlősöket fogyaszt. A bölömbika jellegzetessége a kitűnő rejtőzködés (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járás környékén, Csap, Beregszász és Beregdéda

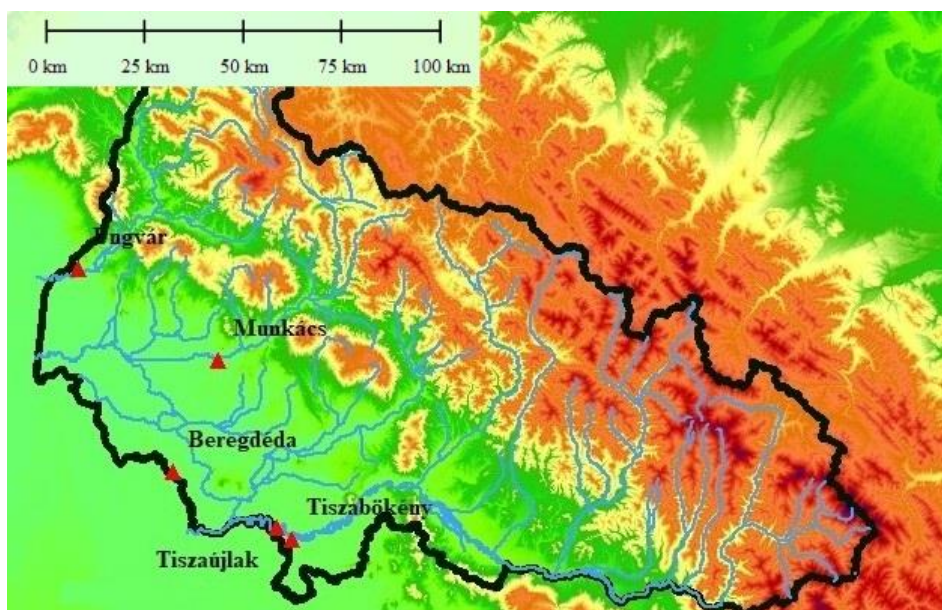
környékén figyeltek meg egyedeket (46. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

46. ábra A bölömbika kárpátaljai észlelései

Kis kócsag (*Egretta garzetta*)

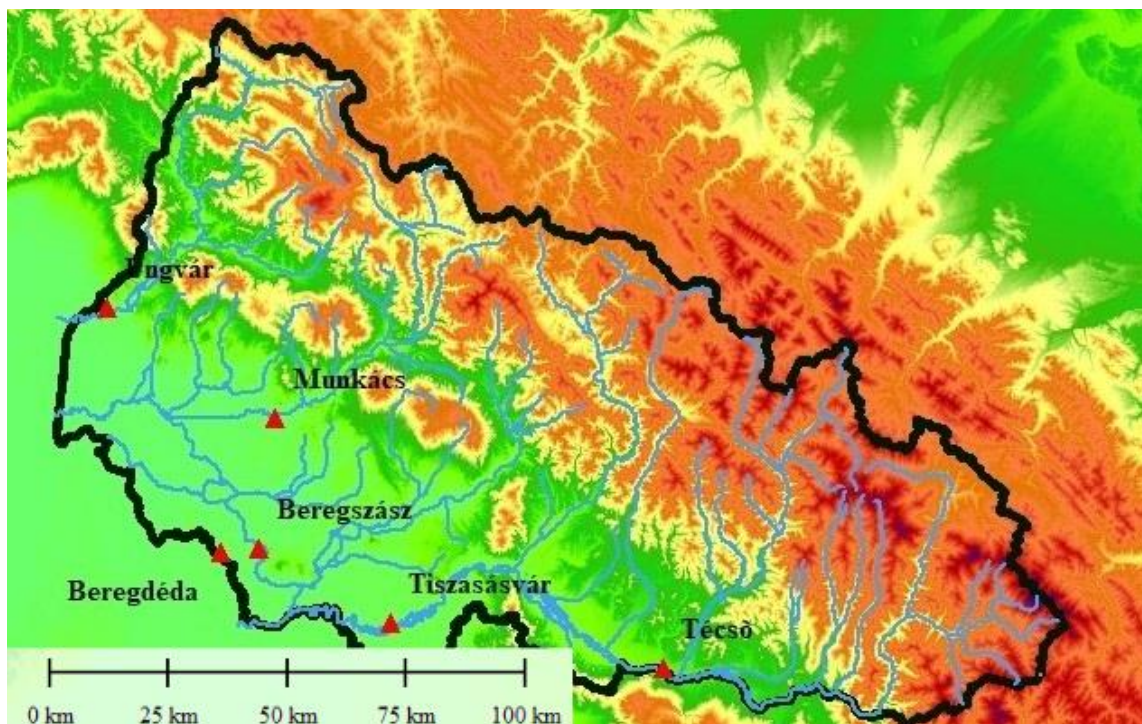
Euráziában általánosan elterjedt faj. Tavasszal jelenik meg térségünkben, a telet Afrikában tölti. Mocsarak, nedves rétek, tavak és folyók közelében egyaránt megjelenhet. Telepesen költ, jellemzően gémfélékkel. Fészkébe 3-6 tojást rak, melyre mindkét szülő vigyáz. Táplálékát halak és kételtűek adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (47. ábra, HOLIS, 2013; СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

47. ábra A kis kócsag kárpátaljai észlelései

Nagy kócsag (*Ardea alba*)

4 alfaja a világ számos részén előfordul. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyeken, elsősorban tavak és folyók partján, de mocsarak és nedves rétek közelében megjelenhet. Gyakran telepesen fészkel, a telepek nagysága akár 100 pár is lehet. Fészkrét növényi részekből, elsősorban nádból készíti, melybe általában 3-4 tojást rak. Táplálékát elsősorban kisebb halak, rovarok, kételtűek adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki vizes élőhelyein általánosan elterjedt (48. ábra, HOLIS, 2013; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

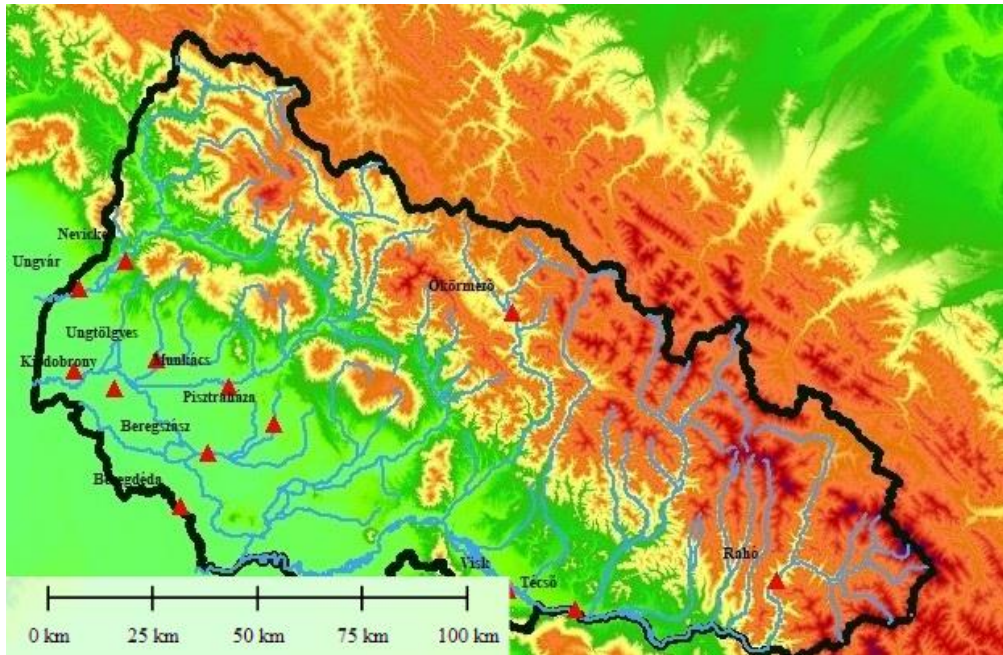

48. ábra A nagy kócsag kárpátaljai észlelései

Szürke gém (*Ardea cinerea*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkbe a tavaszi időszakban érkezik, a telet Afrikában tölti. Lápokon, mocsarak és mocsárrétek, tavak és folyók közelében egyaránt megjelenhet. Fészkrét fákra készíti, melyhez gallyat és száraz ágakat használ fel. Fészkébe 3-6 tojást rak, melyen 24-25 napig kotlik. Táplálékát rákok, rovarok, kételtűek adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki és hegyvidéki részén egyaránt elterjedt (49. ábra, HOLIS, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

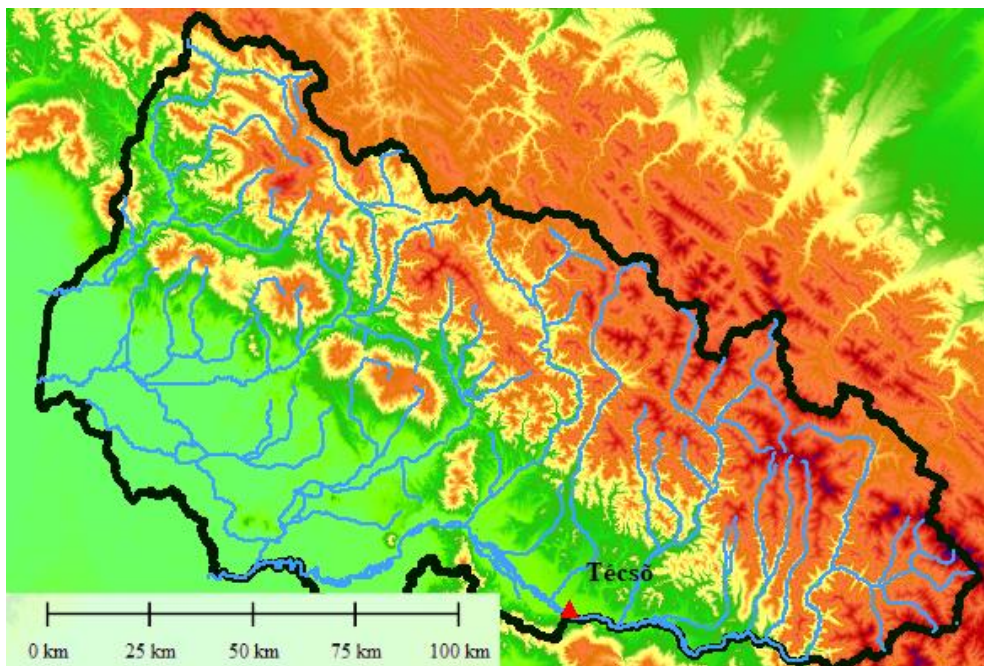

49. ábra A szürke gém kárpátaljai észlelései

Törpegém (*Ixobrychus minutus*)

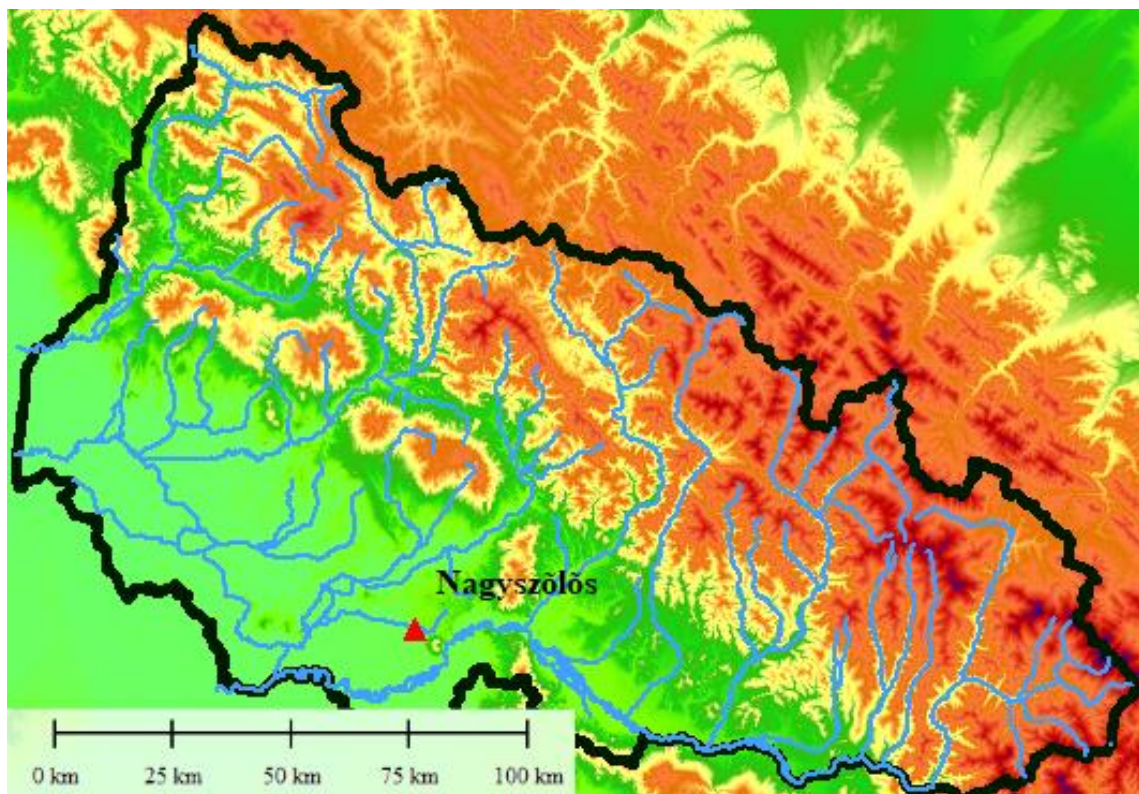
Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Nádas élőhelyeknél, de folyók és tavak partján egyaránt előfordulhat. Fészket rejtve, jellemzően növényi részekből készíti, melybe 5-7 tojást rak. A tojásokon mindkét nem kotlik. Táplálékát elsősorban ízeltlábúak, kételtűek és kisebb halak adják (MME, 2024). Kárpátalján Tócsón és a Beregszászi járás környékén figyelték meg (50. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

50. ábra A törpegém kárpátaljai észlelései

Üstökösgém (*Ardeola ralloides*)

Eurázsia nagyrészén elterjedt. Régióink egyik legkisebb gémféléje. Térségünkbe tavasszal érkezik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyeken, elsősorban lápoknál, mocsaraknál, folyó és tópartoknál jelenhet meg. Telepesen fészkel, elsősorban bakcsók, kócsagok társaságában. Fészket jellemzően növényi részekből készíti, melybe a tojó jellemzően 4-6 tojást rak. Táplálékát a sekély vízben keresi, mely elsősorban rákfélék, puhatestűek, kétéltűek és apróbb halak (MME, 2024). Kárpátalján Nagyszőlős közelében figyelték meg (51. ábra, СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

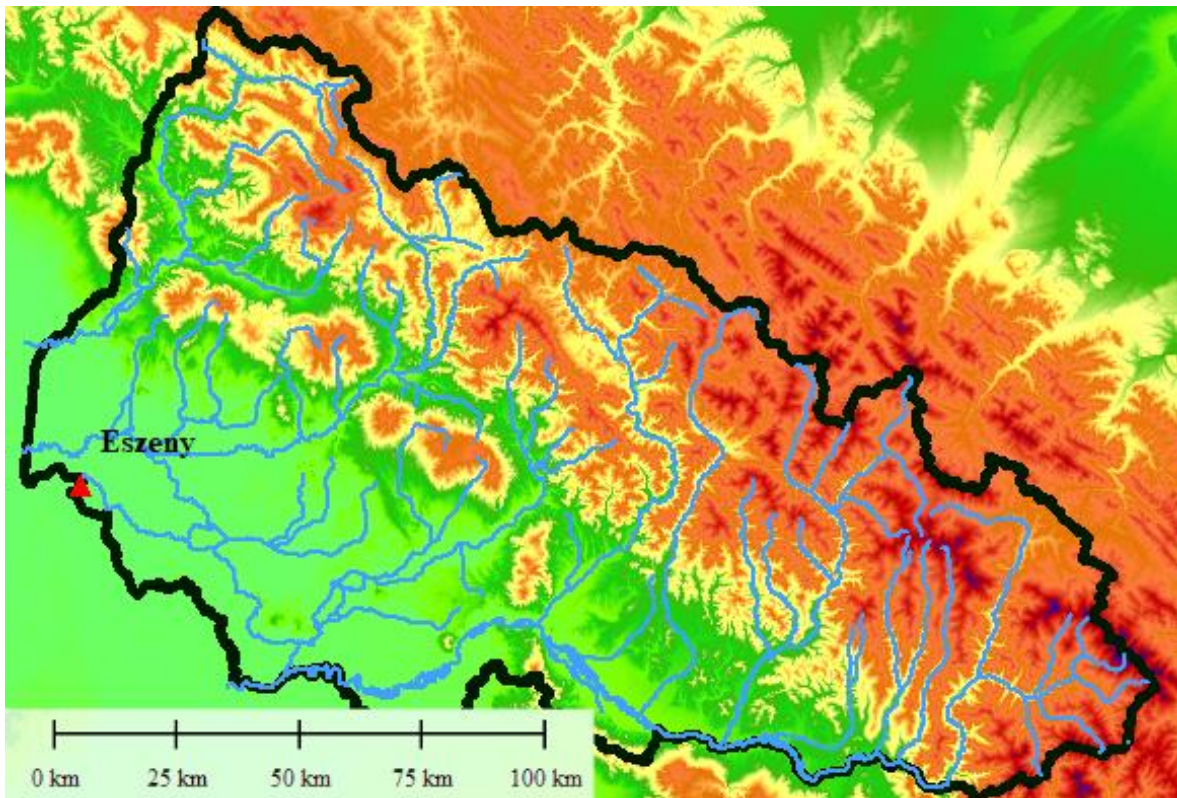

51. ábra Az üstökösgém kárpátaljai észlelései

Vörösgém (*Ardea purpurea*)

Eurázsia nagyrészén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyeken, lápok, mocsarak, folyók és tavak közelében egyaránt megjelenhet. Telepesen fészkel a nádasokban, fészket jellemzően növényi részekből alakítja ki. 4-6 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, kisebb halak adják (MME, 2024). Kárpátalján Eszény közelében figyelték meg (52. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

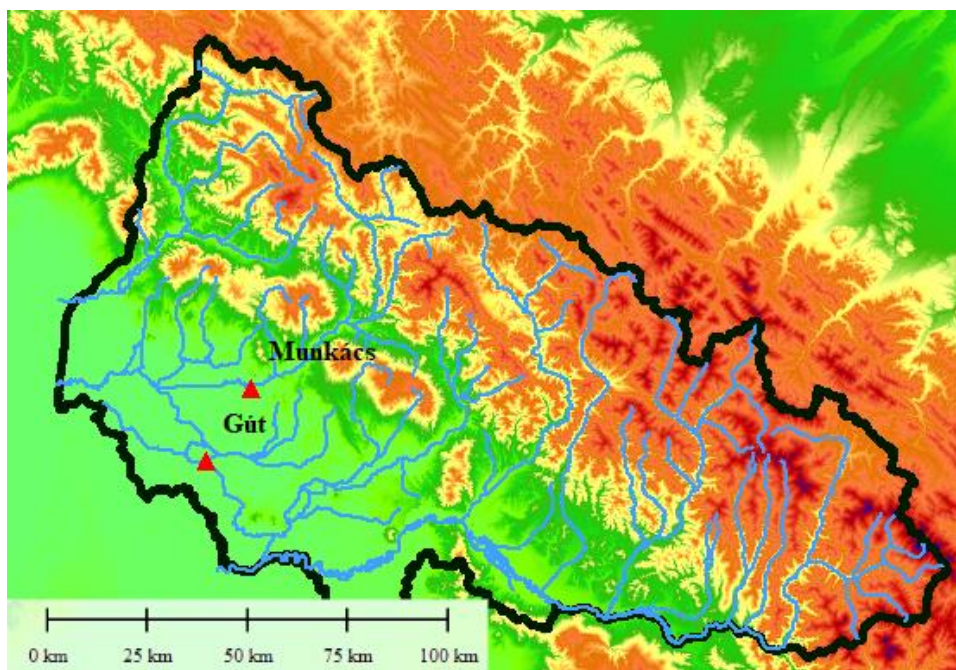

52. ábra A vörösgém kárpátaljai észlelései

3.10. Csonttollúfélék (Bombycillidae)

Csonttollú (*Bombycilla garrulus*)

A tajgavidék jellegzetes madárfaja. Általában fenyőerdőkben figyelhető meg, de kedveli a folyók és lápok közelségét. Általában csak egy-két egyedet lehet megfigyelni, de néha csapatokba verődve százasaival jelenik meg. Nagyon táplálékszegény időszakban vonul el, jellemzően Észak-Afrikába. Fészket a fenyőfára rakja, amit mohával és tollal bélel ki. Jellemzően 4-6 tojást rak, melyet 23-25 napig költ. Tápláléka elsősorban fásszárú növények termése (japán akác, a madárberkenye, a nyugati ostorfa és a fagyöngy bogyóival táplálkozik legjellemzőbben). Költőterületének közelében rovarokat és csigát fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Gúton és Munkácson figyelték meg (53. ábra, HOLIS, 2013; KOMENDAR et al. 2010), Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

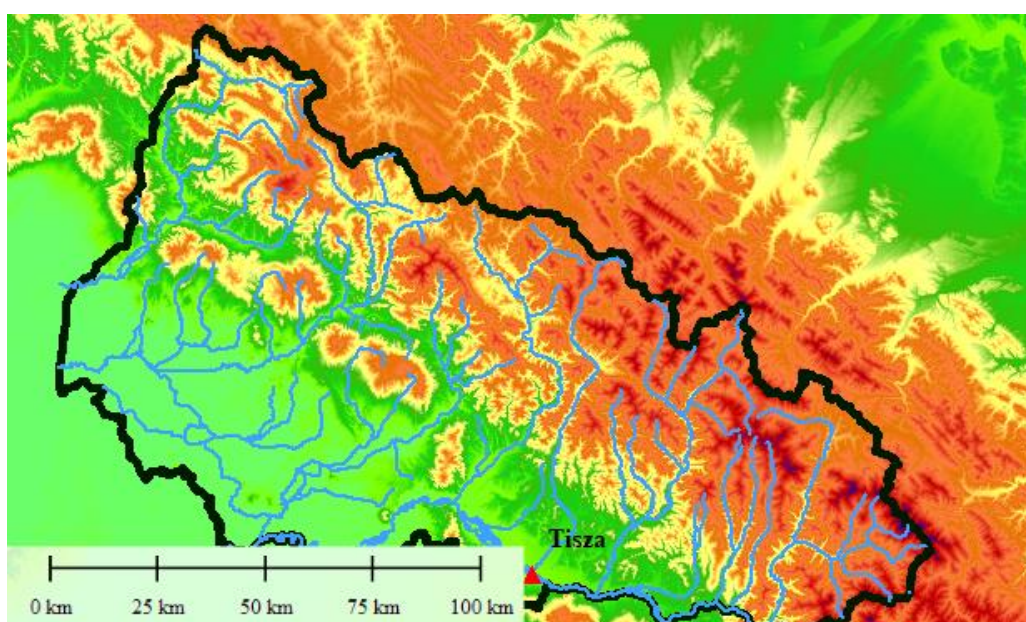

53. ábra A csonttollú kárpátaljai észlelései

3.11. Sarkantyússármány-félék (Calcariidae)

Hósármány (*Plectrophenax nivalis*)

Eurázsia tundraövezetében elterjedt madárfaj. Térségünkben ritkán jelennek meg, jellemzően kóbor egyedek. Fészket közvetlenül a földön készíti, jellemzően mohából, fűszálakból, melybe 4-7 tojást rak. Növényi magvakkal, gyümölcsökkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Tisza közelében figyelték meg (54. ábra, ПОТИИ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

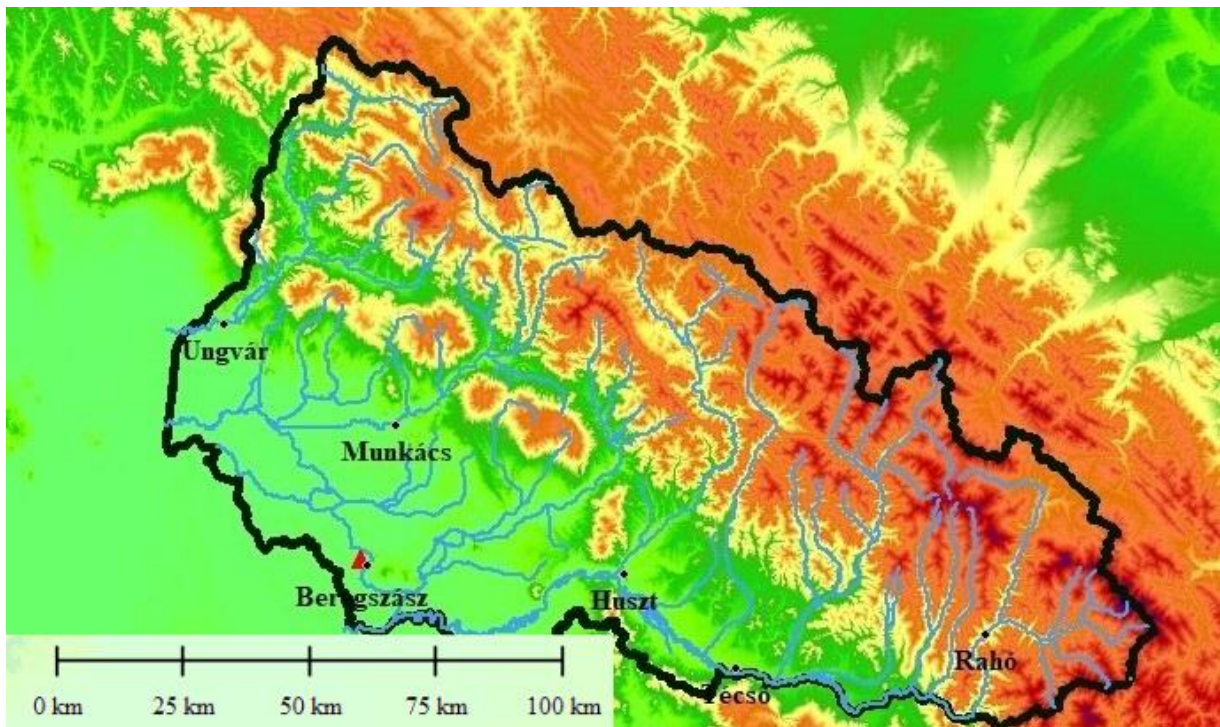

54. ábra A hósármány kárpátaljai észlelései

Sarkantyús sármány (*Calcarius lapponicus*)

Az északi félteke jellemző madárfaja. Térségünkben nagyobb számban a téli vonulási időszakban jelenik meg. Lápok, mocsarak közelében jelenhet meg elsősorban. Fészket közvetlenül a földön, zuzmóból és növényi részekből készíti. Általában 2-7 tojást rak, melyen többnyire a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban növényi magok, fiatalokkor rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász közelében figyelték meg (55. ábra, SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

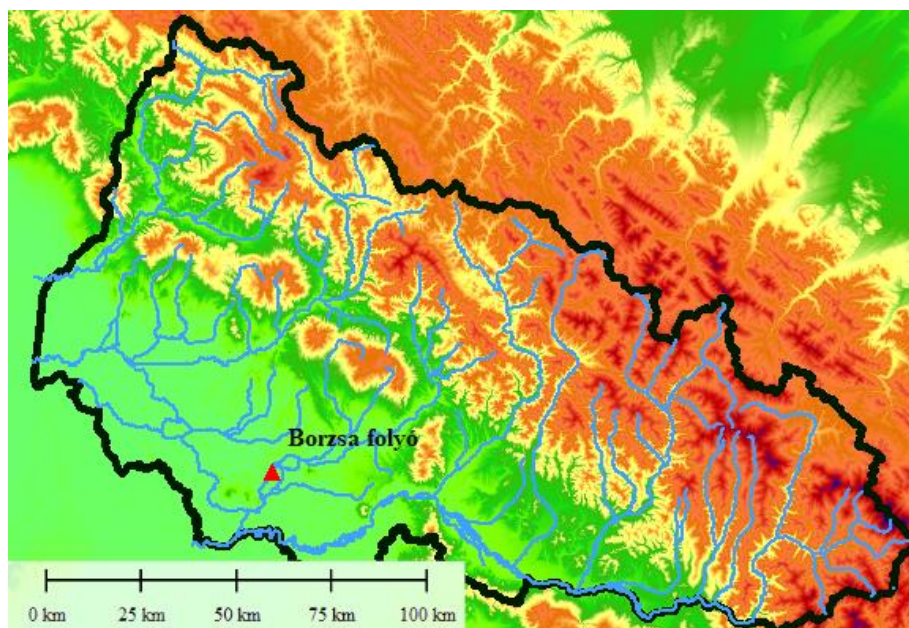
55. ábra A sarkantyús sármány kárpátaljai észlelései

3.12. Lappantyúfélék (Caprimulgidae)

Európai lappantyú (*Caprimulgus europaeus*)

Egész Európában elterjedt faj. Térségünkben a meleg időszak beköszöntével jelenik meg, a telet a Szahara térségében tölti. Elhagyott gyümölcsök, nyaras-borókás területek madara. Fészket fűszálakból közvetlenül a földön készíti, melybe jellemzően 2 tojást rak. Éjjeli rovarokkal, lepkékkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Borzsa folyó térségében figyelték meg (56. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

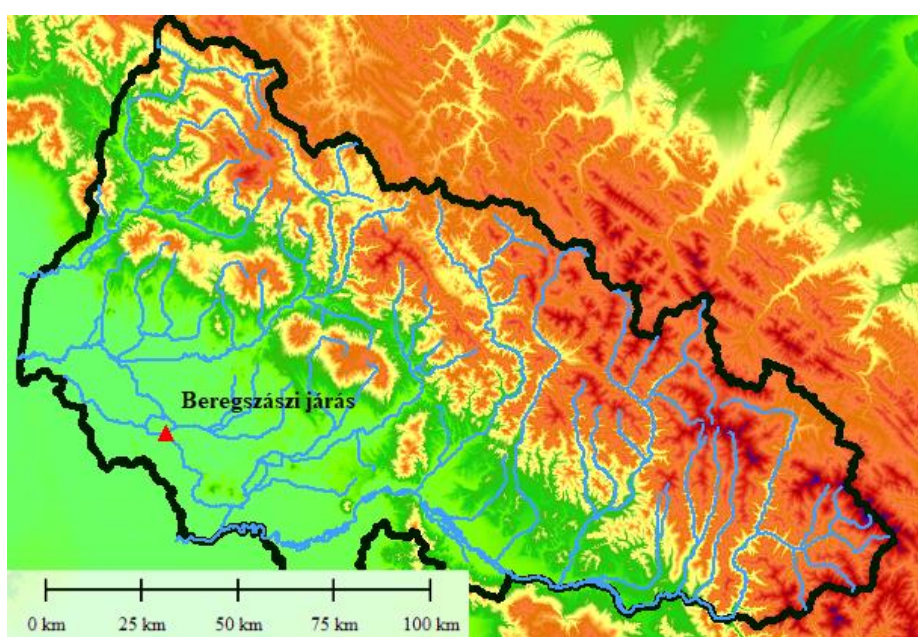

56. ábra Az európai lappantyú kárpátaljai észlelései

3.13. Fakuszfélék (Certhiidae)

Hegyi fakusz (*Certhia familiaris*)

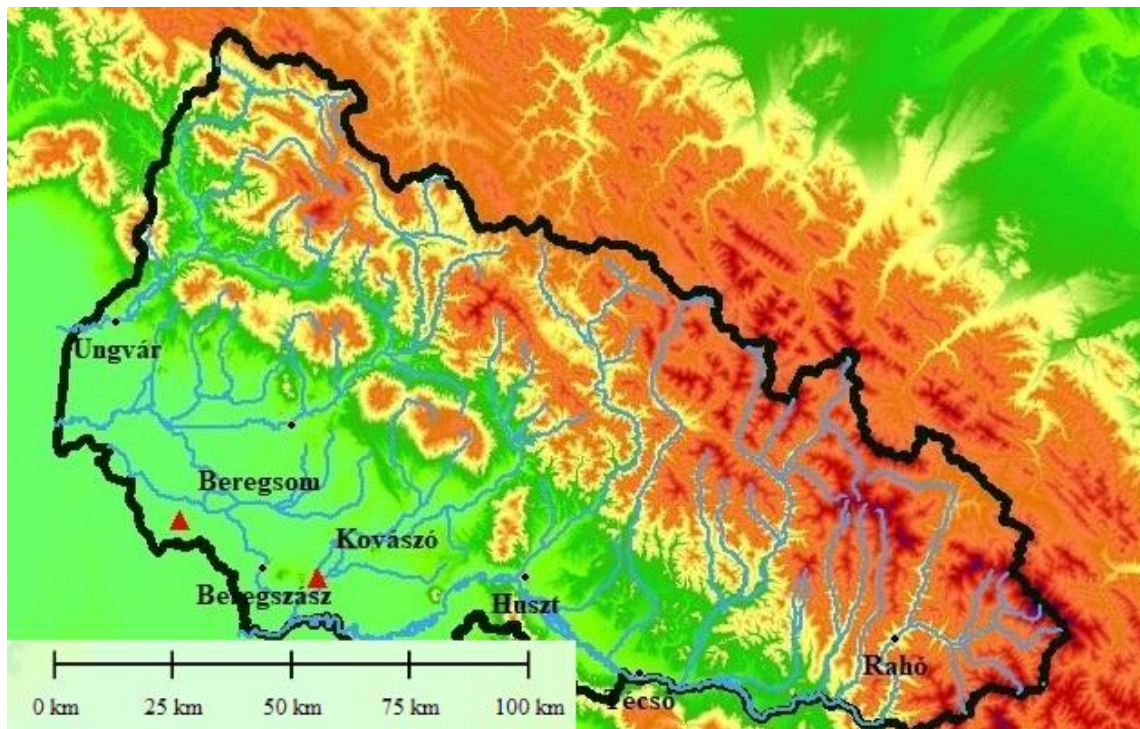
Európa hegyvidéki régiójának jellemző madárfaja. A nyári időszakban a hegyvidéki régióban, a téli időszakban a síkvidéki régióban él. A fák törzsén mozog, onnan szerzi táplálékát. Fészket a fák repedéseibe rakja, melybe jellemzően 4-10 tojást rak. Táplálékul pajorok, bogarak, hangyák, levélbogarak és poloskák szolgálnak (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járás térségében figyelték meg (57. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

57. ábra A hegyi fakusz kárpátaljai észlelései

Rövidkarmú fakusz (*Certhia brachydactyla*)

Európa nagyrészen elterjedt. Elsősorban domb- és hegyvidékeken, tölgyesekben és ártéri erdőket kedveli. Fészket idős tölgyfákon, jellemzően növényi részek felhasználásával készíti. 3-6 tojásán a tojó kotlik. Táplálékát rovarok, azok hernyói, és pókok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Beregsom közelében figyelték meg (58. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

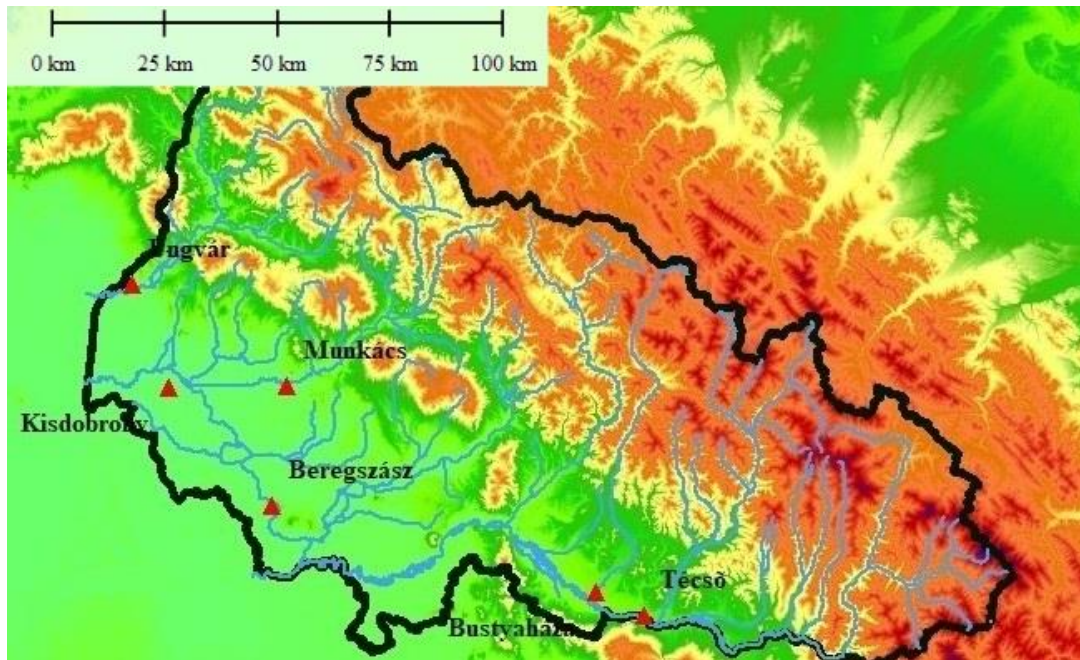
58. ábra A rövidkarmú fakusz kárpátaljai észlelései

3.14. Lilefélék (Charadriidae)

Bíbic (*Vanellus vanellus*)

Eurázsia mérsékeltövi részén általánosan előforduló faj. Gyakran már februárban megérkezik vidékünkre, jellemzően seregélyek társaságában. Nagyrészüket csak akkor vonul el, ha nagyon hideg az ősz. Szikes tavak környékén, nedves réteken fészkel. Jellegzetes fészkegödrt készít magának, melyet különböző növényi részekkel tölt fel. Általában 4 tojást rak, melyet 24 napig őriz. Főleg rovarokkal, hernyókkal, pókokkal, illetve különböző növényekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részein előforduló faj. Megfigyelték Ungvár, Munkács, Kisdobrony, Beregszász, valamint Bustyaháza és Técső környékén is (59. ábra, LELKES, 2011; СТАНКЕВИЧ, 2017; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

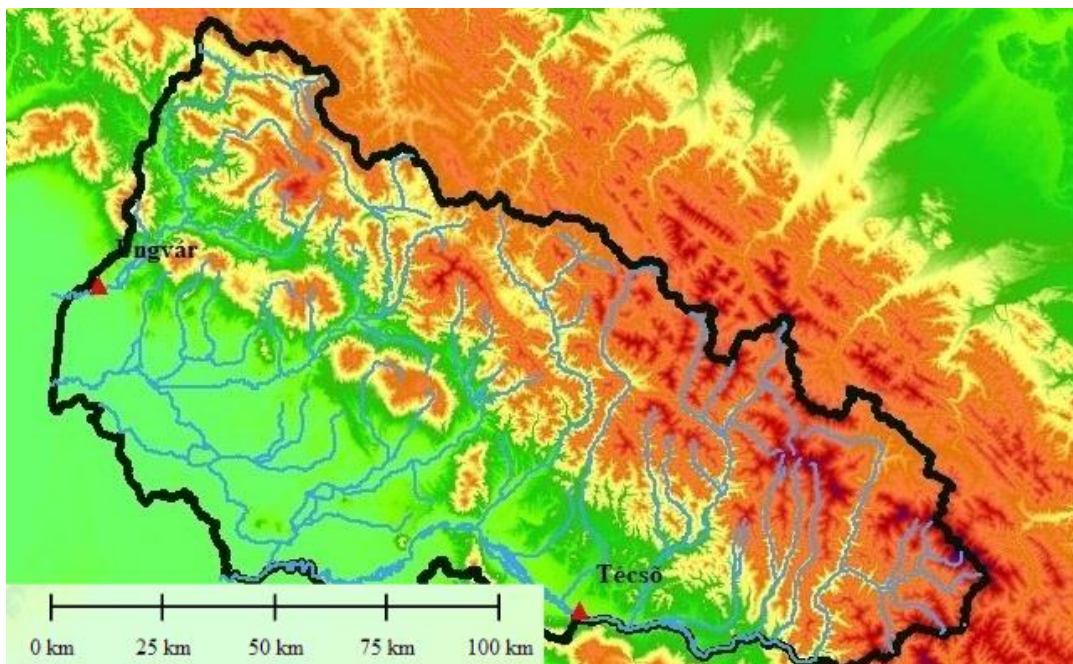

59. ábra A bíbic kárpátaljai észlelései

Kis lile (*Charadrius dubius*)

Euráziában általánosan elterjedt faj. Térségünkbe tavasszal jelenik meg, a telet Észak-Afrikában tölti. Folyók, tavak, akár mesterséges bányatavak mellett is megjelenhet. Fészket közvetlenül a földön készíti. 4 tojását a tojó körülbelül 24-25 napig őrzi. Táplálékát elsősorban rovarok, csigák, férgek adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és Tecső környékén figyelték meg (60. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

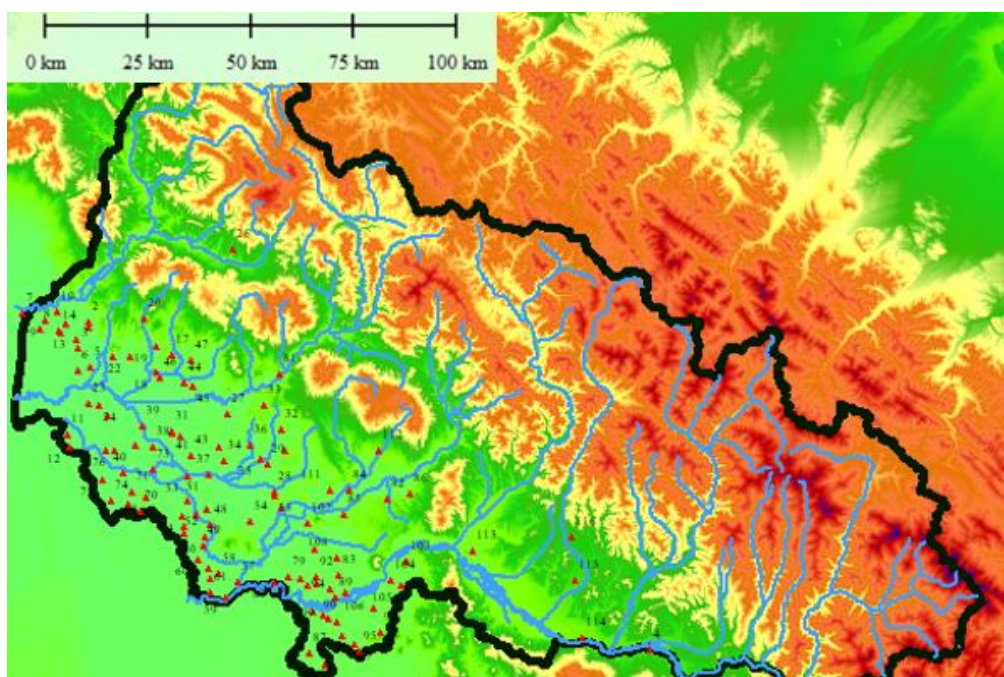

60. ábra A kis lile kárpátaljai észlelései

3.15. Gólyafélék (Ciconiidae)

Fehér gólya (*Ciconia ciconia*)

Európában és Ázsia egyes részein fordul elő. A tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyek, nedves rétek és mocsarak környékén fordul elő. Fészket lakott települések villanyoszlopaira, bástyáira, tetőire rakja. Alapanyaga elsősorban gally, melybe 3-5 tojást rak jellemzően a tojó. Tápláléka hullókból, halakból, rovarokból és kisebb gerincesekből áll (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki területein általánosan előfordul (61. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; LELKES, 2011; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; HRABÁR, 1942). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

61. ábra A fehér gólya kárpátaljai észlelései

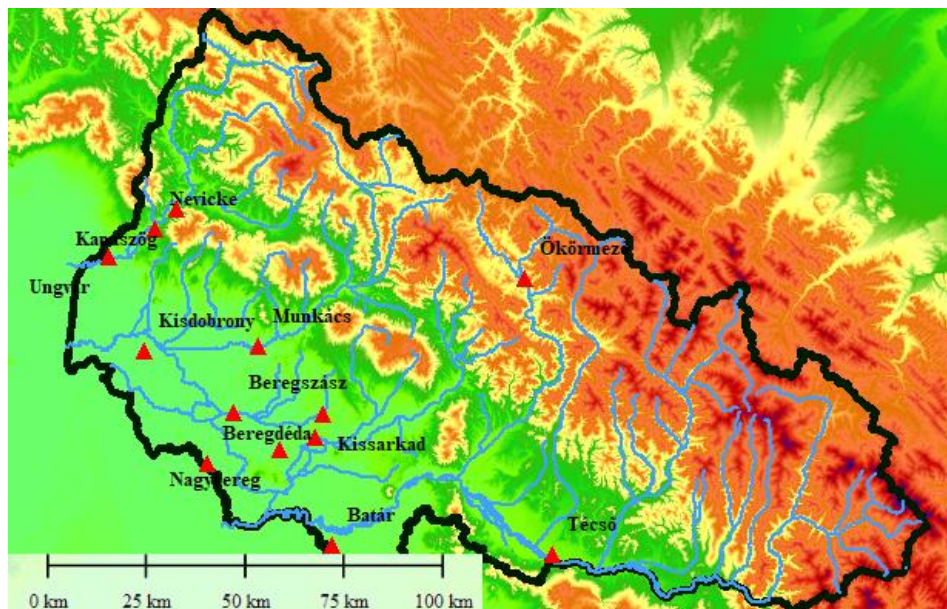
Települések jelzései: 1. Ungbaranya, 2. Ungdaróc, 3. Császlóc, 4. Hosszúmező, 5. Nagygejőc, 6. Kisgejőc, 7. Lakárd, 8. Sislóc, 9. Ungtarnóc, 10. Órdarma, 11. Eszeny, 12. Szalóka, 13. Homok, 14. Koncháza, 15. Katergény, 16. Kereknye, 17. Andránháza, 18. Ungtölgyes, 19. Szerednye, 20. Horlyó, 21. Korláthelmec, 22. Oroszkomoróc, 23. Tiszaágtelek, 24. Kisdobrony, 25. Nagydobrony, 26. Mokra, 27. Pósháza, 28. Beregújfalu, 29. Makarja, 30. Romocsfalva, 31. Nagylucska, 32. Zsófiafalva, 33. Felsőkerepec, 34. Dercen, 35. Bárdháza, 36. Fornos, 37. Alsókerepec, 38. Barkaszó, 39. Csongor, 40. Szernye, 41. Mezőterebes, 42. Gorond, 43. Izsnyéte, 44. Kajdanó, 45. Beregrákos, 46. Ignéc, 47. Beregsárrét, 48. Beregardó, 49. Bucsó, 50. Beregszász, 51. Gát, 52. Makkosjánosi, 53. Gút, 54. Nagybereg, 55. Beregújfalu, 56. Alsóremete, 57. Mezővári, 58. Gecse, 59. Halábor, 60. Asztély, 61. Badaló, 62. Tiszacsoma, 63. Macsola, 64. Nagybégány, 65. Beregdéda, 66. Mezőhomok, 67. Balazsér, 68. Kisbégány, 69. Zápszony, 70. Mezőkaszony, 71. Beregsom, 72. Harangláb, 73. Rafajnaújfalu, 74. Hetyen, 75. Csonkapapi, 76. Bátyú, 77. Bótrágy, 78. Nagybakos, 79. Tiszakeresztúr, 80. Csetfalva, 81. Szentmiklós, 82. Alsósárad, 83. Szőlősvégardó, 84. Alsókaraszló, 85. Magyarkomját, 86. Nagyrákóc, 87. Nagypalád, 88.

Fertősalmás, 89. Tizsasásvár, 90. Tizsaszirma, 91. Fancsika, 92. Mátyfalva, 93. Karácsfalva, 94. Tiszaújhely, 95. Akli, 96. Batár, 97. Nevetlenfalu, 98. Szőlősgyula, 99. Tiszapéterfalva, 100. Fedorfalva, 101. Tiszabökény, 102. Forgolány, 103. Királyháza, 104. Tekeháza, 105. Gödényháza, 106. Feketeardó, 107. Salánk, 108. Szőlősegres, 109. Feketepatak, 110. Verbóc, 111. Beregkövesd, 112. Ilonca, 113. Huszt, 114. Tecső, 115. Talaborfalvu, 116. Kricsfalu

Fekete gólya (*Ciconia nigra*)

Európában általánosan elterjedt, azonban az idős erdők irtásával állománya folyamatosan csökken. Nagyon érzékeny az emberi zavarásra. Csendes vízfolyásos, idősebb erdőkben fordulhat elő. Fészket gallyakból, jellemzően 10-15 méter magasan rakja. 2-3 tojását 30-40 napig költi. Halakkal, békákkal, rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részein, illetve Ökörmezőn figyelték meg (62. ábra, LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; КОМЕНДАР et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

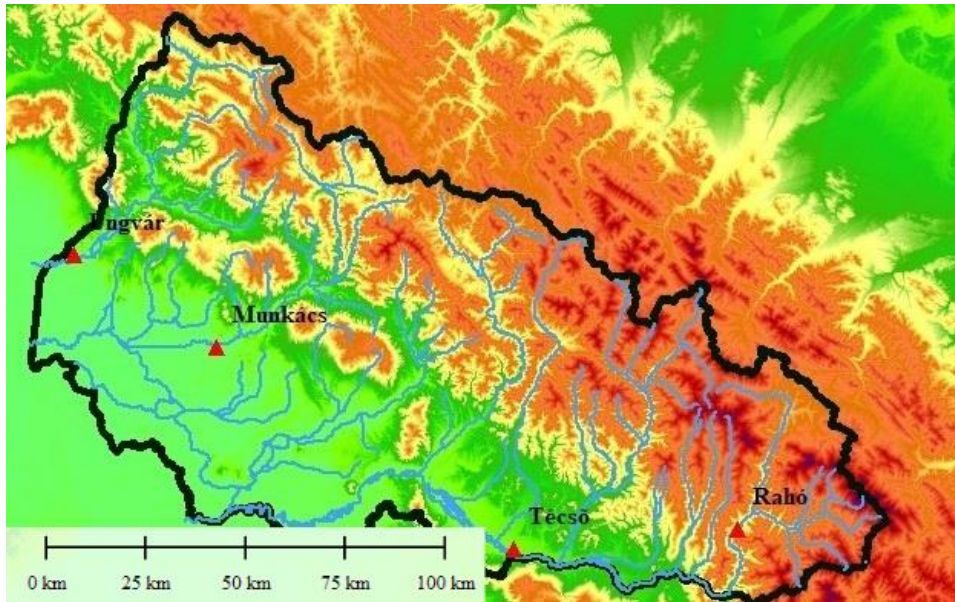

62. ábra A fekete gólya kárpátaljai észlelései

3.16. Vízirigófélék (Cinclidae)

Vízirigó (*Cinclus cinclus*)

Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Gyorsfolyású, oxigénben gazdag, tiszta vizű patakok környékén jelenhet meg. Fészket a parton készíti, jellemzően üregekben. Fészkéhez növényi részeket használ, melybe 3-6 tojást rak. Táplálékát elsősorban bolharákok, puhatestűek, vízi rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Munkácson, Tecsőn és Rahón figyelték meg (63. ábra, HOLIS, 2013; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; КОМЕНДАР et al. 2010; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

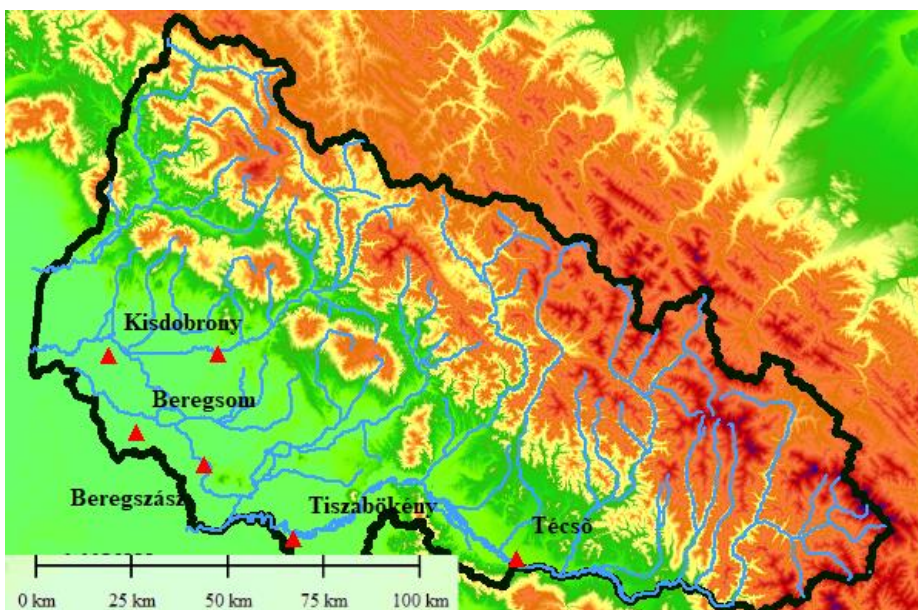

63. ábra A vízirigó kárpátaljai észlelései

3.17. Galambfélék (Columbidae)

Balkáni gerle (*Streptopelia decaocto*)

Származási területe Ázsia, a múlt század folyamán azonban szinte teljesen meghódította Európát. Jelenleg elterjedési területe folyamatosan húzódik észak felé. Épületek erkélyein, tetőszerkezetekben, csatornáknban fészkel. Állandó madárnak tekinthető, télen nagy csapatokba verődik. Elsősorban gabonamagvakkal táplálkozik, azonban rovarokat és csigákat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Kisdobrony és Beregsom, valamint Beregszász, Tiszabökény és Tecső környékén is regisztrálták előfordulását (64. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

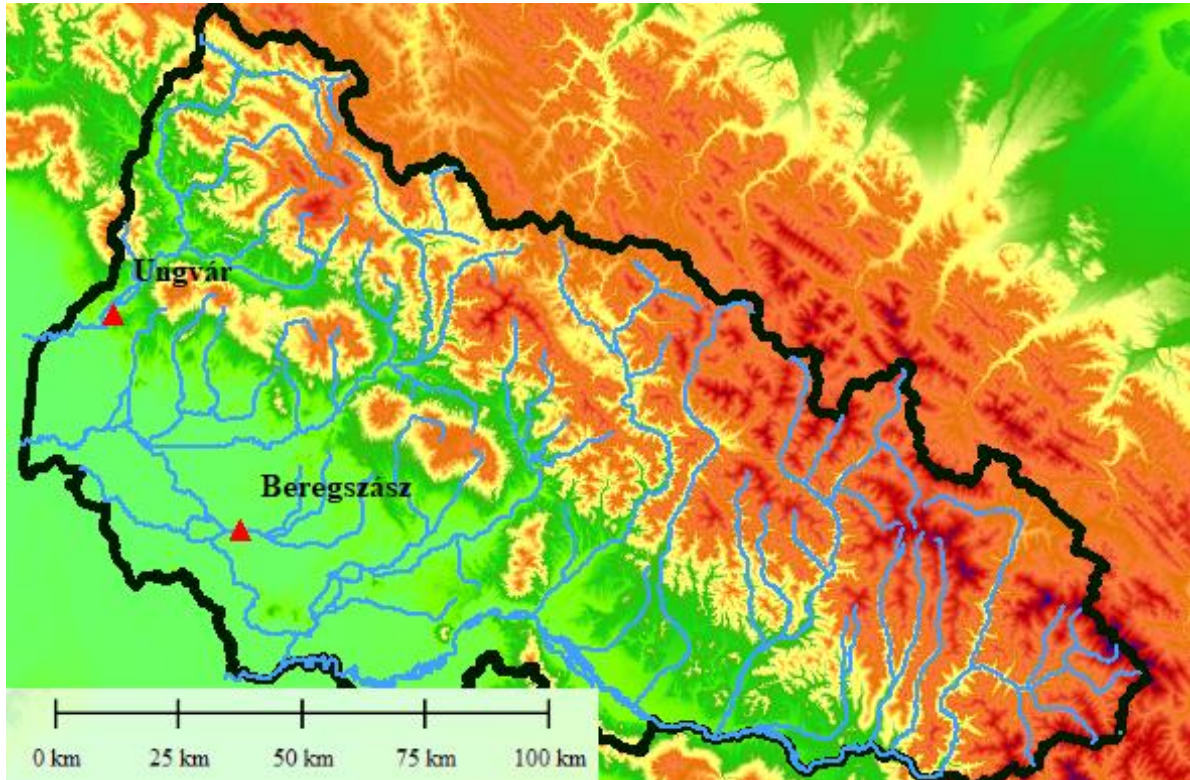

64. ábra A balkáni gerle kárpátaljai észlelései

Kék galamb (*Columba oenas*)

Európában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben egyre több példány telet át, a vonuló példányok a telet Afrikában töltik. Erdőkben, tölgyesekben, gyümölcsösökben egyaránt előfordulhat. Fészket más madarak odúját elfoglalva alakítja ki, melybe jellemzően 2 tojást rak. Gyommagvakkal, gabonafélékkel, kisebb csigákkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászon és Ungváron figyelték meg (65. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТІІІ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

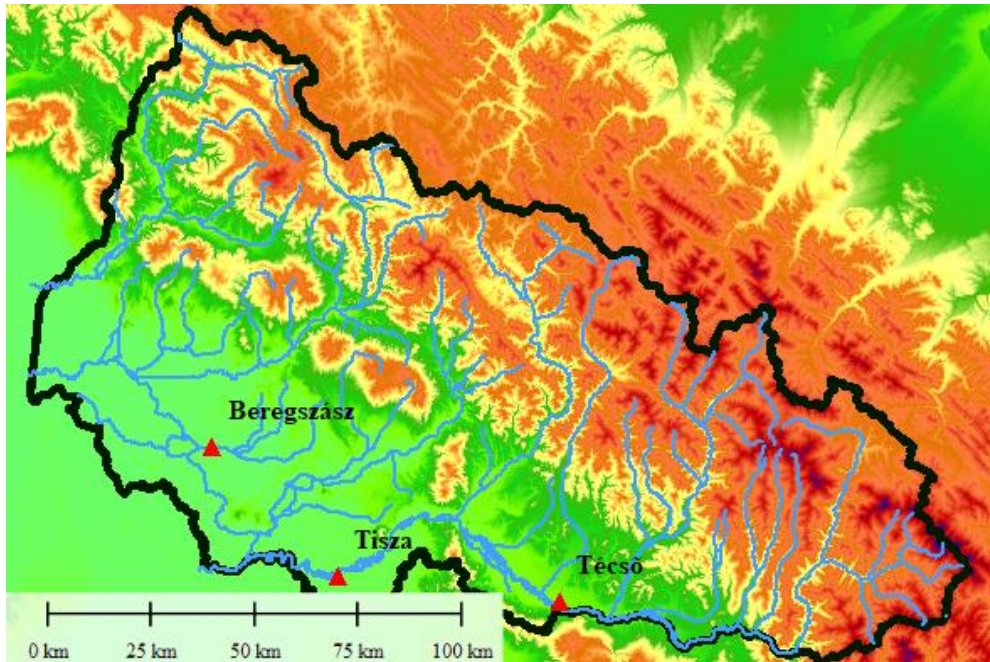

65. ábra A kék galamb kárpátaljai észlelései

Örvös galamb (*Columba palumbus*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Mediterrán térségben tölti. Fészket fákon, száraz ágakból és tollakból készíti, melybe 2 tojást rak általában. Táplálékát elsősorban növényi részek adják, de csigát és rovarokat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban és Técsőn, valamint a Tisza környékén figyelték meg (66. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

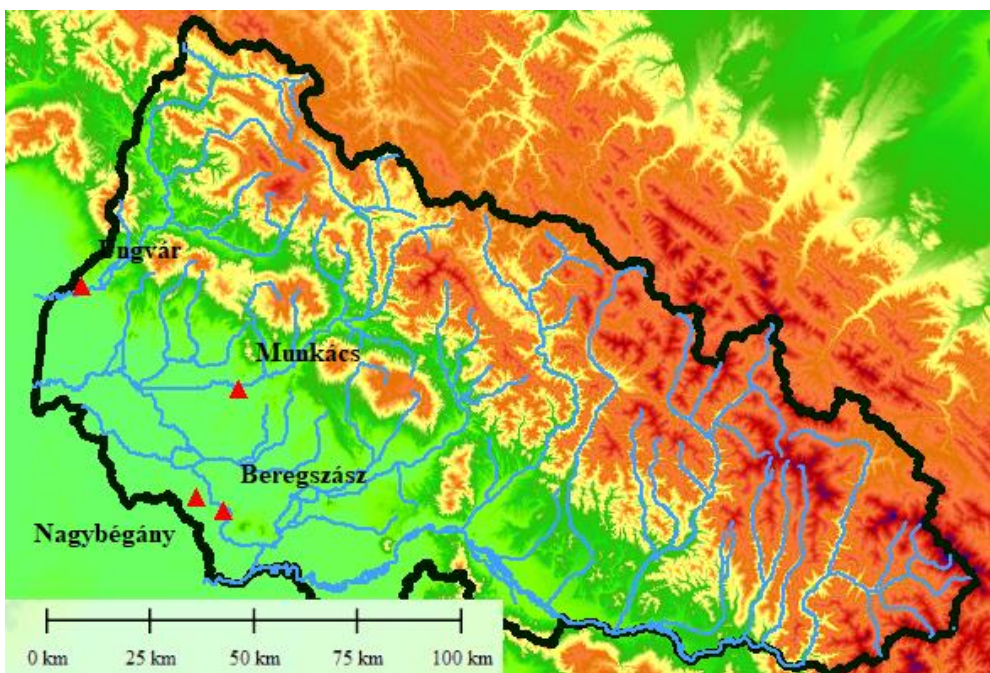

66. ábra Az örvös galamb kárpátaljai észlelései

Szirti galamb (*Columba livia*)

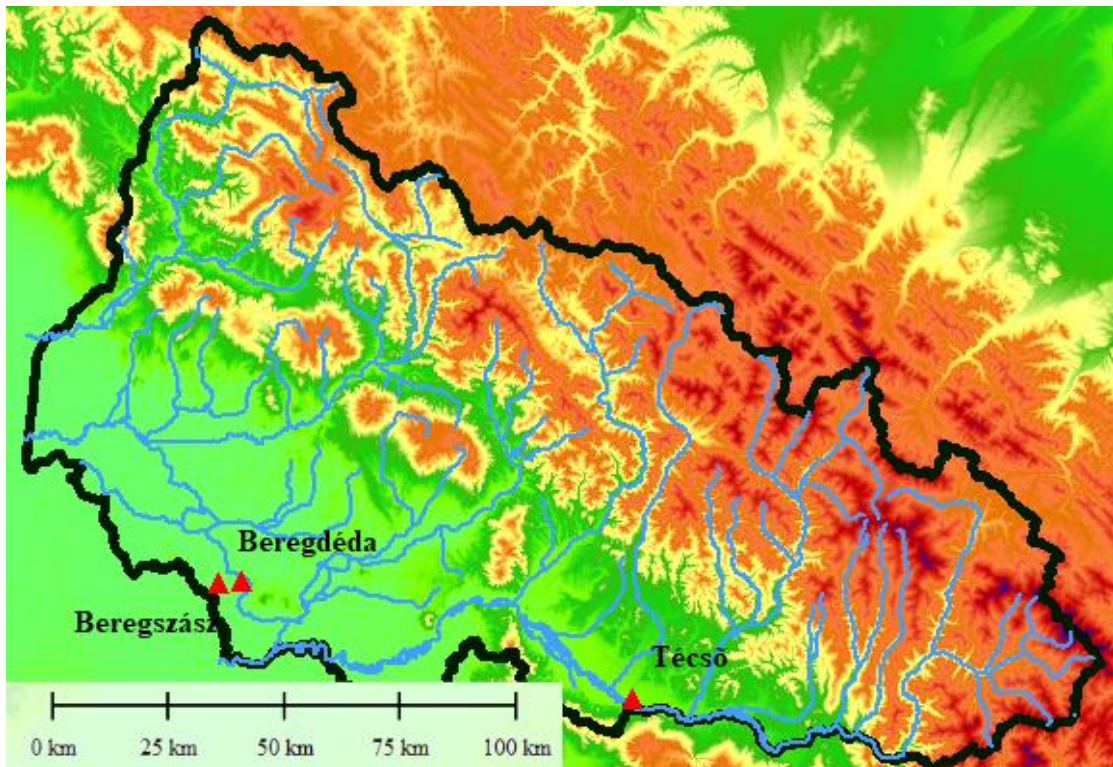
A világ valamennyi kontinensén elterjedt. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető, Mezőgazdasági területek, parkok, temetők közelében egyaránt megjelenhet. Fészket gallyakból építi, belsejét tollal béleli ki. 4-7 tojást rak, melyen a két nem felváltva költ. Táplálékát elsősorban rovarok, magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Munkács, Nagybégányban és Beregzászban figyelték meg (67. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

67. ábra A szirti galamb kárpátaljai észlelései

Vadgerle (*Streptopelia turtur*)

Euráziában általánosan elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Fészket fákon készíti, melyhez növényi részeket használ fel. A tojó 2 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Táplálékát elsősorban növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregdédában, Beregszász és Técső környékén figyelték meg (68. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

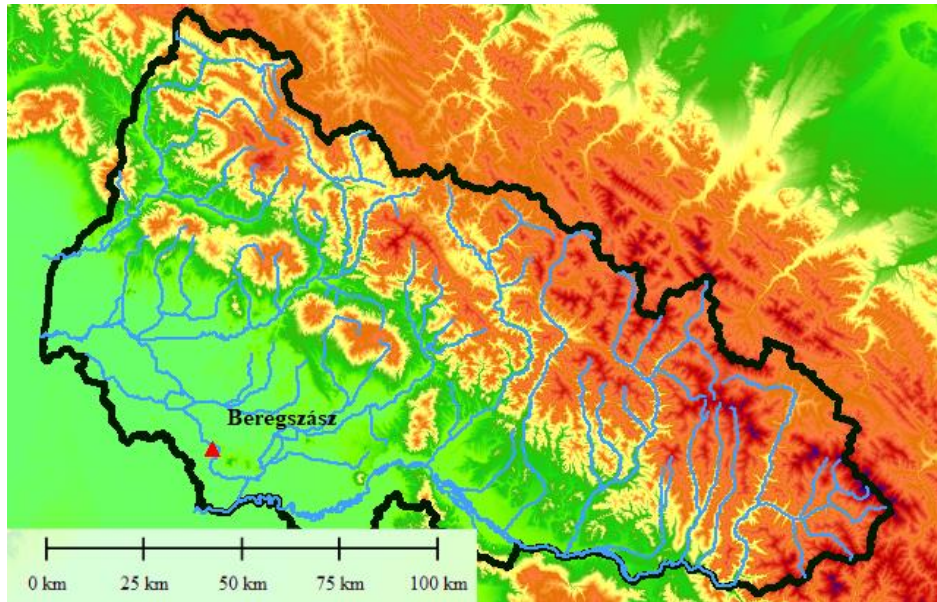
68. ábra A vadgerle kárpátaljai észlelései

3.18. Szalakótafélék (*Coraciidae*)

Európai szalakóta (*Coracias garrulus*)

Egész Európában előfordul, azonban Nyugat-európai állománya jelentősen megritkult, elsősorban a természetes élőhelyének a visszaszorulása miatt. Mezőgazdasági területeken, illetve erdőszéleken fordul elő. Idős fák odújaiban készíti fészket, melybe jellemzően 4-5 tojást rak. Rovarokkal, hüllőkkel, egyenesszárnyúakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban és a Beregszászi járás környékén figyelték meg (69. ábra, KOMENDAR et al. 2010; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

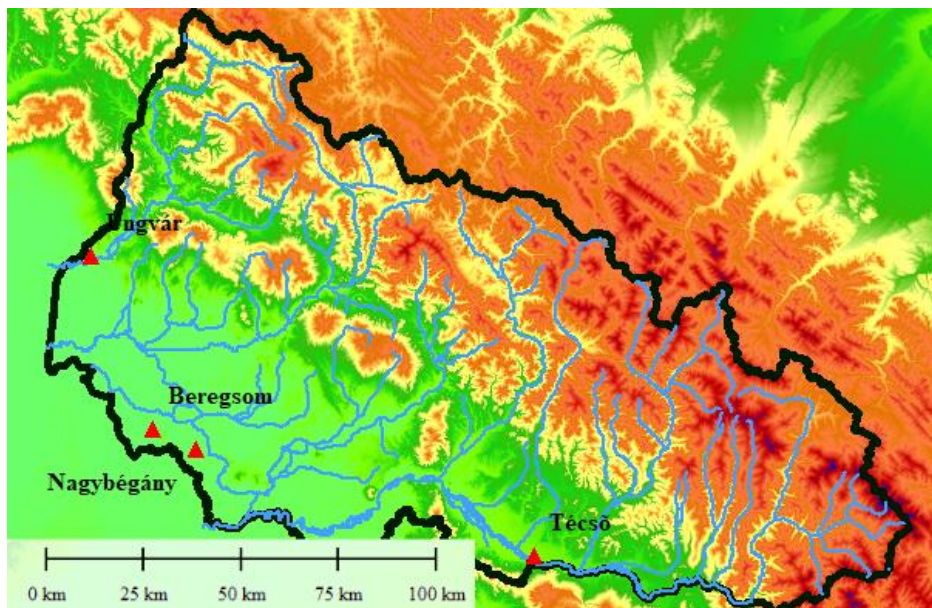

69. ábra Az európai szalakóta kárpátaljai észlelései

3.19. Varjúfélék (Corvidae)

Csóka (*Corvus monedula*)

Eurázsia jelentős részén megfigyelhető faj. Kedveli az emberi közelséget. Épületek zugaiban, idős fák odvaiban is fészkelhet. Fészket gallyakból, ágakból készíti, melybe jellemzően 4-6 tojást rak, melyre jellemzően 17-18 napig vigyáz. Főleg rovarokkal és gerinctelenekkel táplálkozik, városokban szeméttel és ételmaradékokkal (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Nagybégányban, Beregsomban, illetve Técsőn figyelték meg (70. ábra, KOMÁRI, 2011; KÖDÖBÖCZ, 2016; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRISCFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

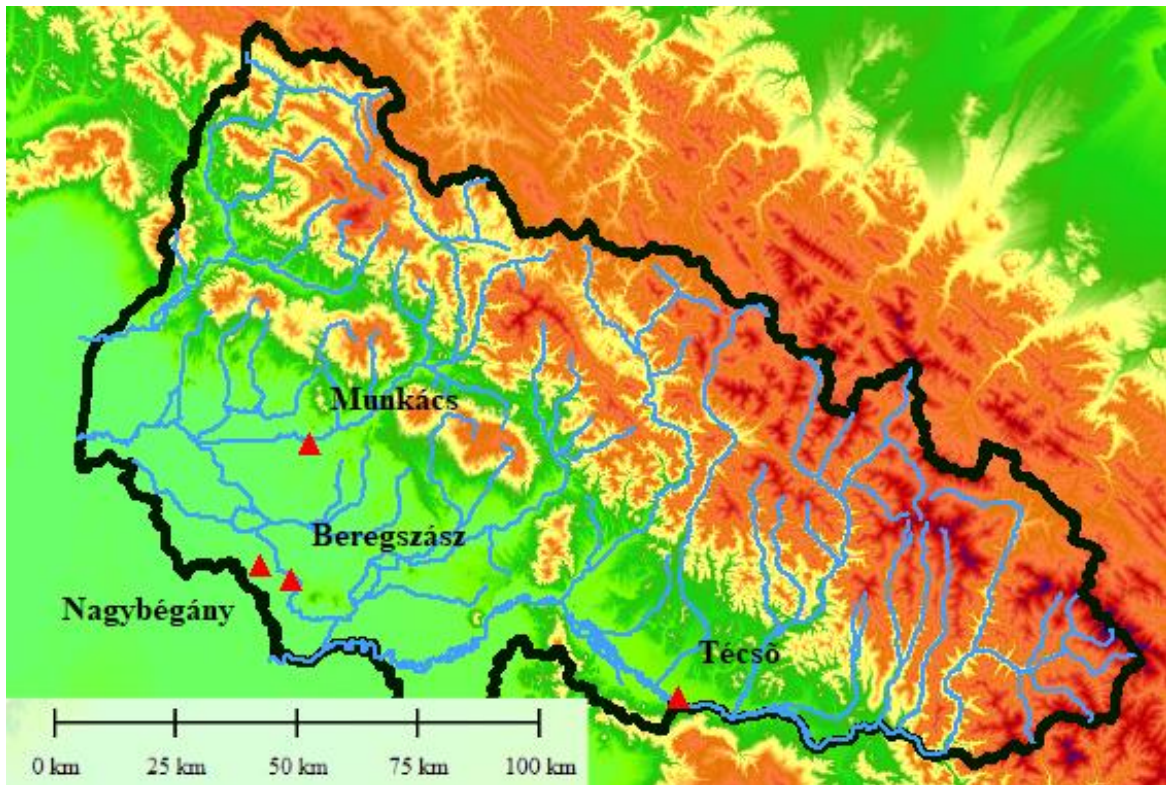

70. ábra A csóka kárpátaljai észlelései

Dolmányos varjú (*Corvus cornix*)

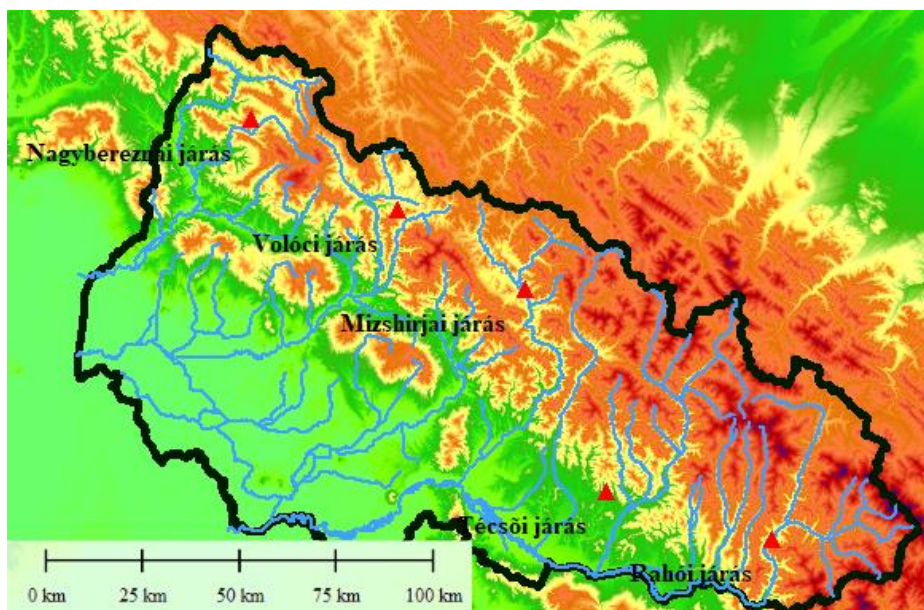
Egész Euráziában előforduló madárfaj. Parkokban, síkvidéki fasorokban fordul elő. Nagyméretű fészket fákon készíti sok gally felhasználásával. Jellemzően 4-6 tojást rak, melyet 18-20 napig költ. Rovarokat, dögöt, kisebb gerinceseket is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki területén általánosan elterjedt madárfaj (71. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

71. ábra A dolmányos varjú kárpátaljai észlelései

Fenyőszajkó (*Nucifraga caryocatactes*)

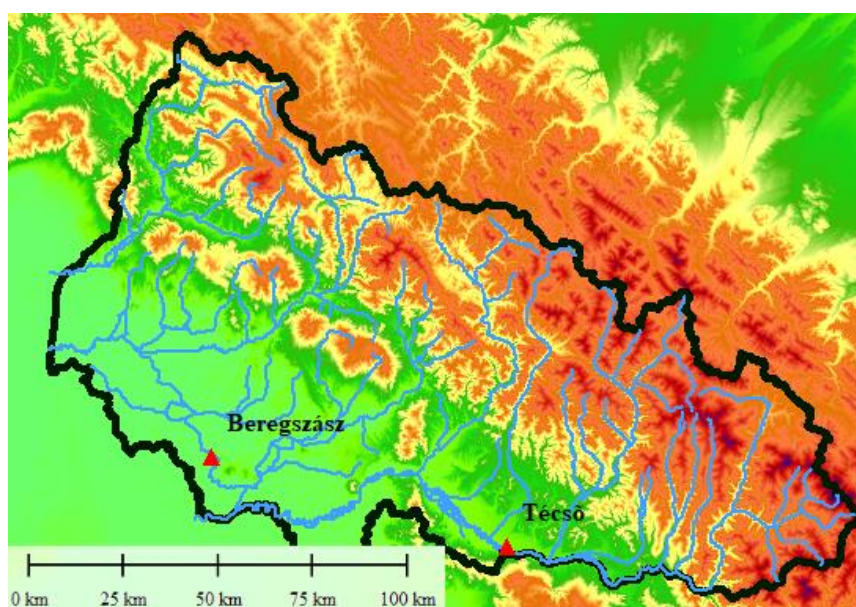
Eurázsia hegyvidéki térségeiben általánosan elterjedt faj. Elsősorban fenyveserdőkben jelenik meg, térségünkben jellemzően az őszi időszakban. A faj jellegzetessége az erős csőr, melynek segítségével a fenyőtobozokat fészíti szét. A fajnak kiemelten fontos a szerepe a fenyőerdők megújulásában. Fészket gallyból készíti, melynek elrejtésében kimondottan jeleskedik. Általában a fenyőfák északi oldalán készíti el, melybe jellemzően 3-5 tojást rak. A tojásokra jellemzően a tojó vigyáz, melyeken 17-19 napig kotlik. Növényi részekkel, csigákkal, rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja hegyvidéki részein elterjedt faj (72. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

72. ábra A fenyőszajkó kárpátaljai észlelései

Holló (*Corvus corax*)

Eurázián kívül, Afrikában és Észak-Amerikában elterjedt faj. Állandó madár, egész évben megfigyelhető. Jól alkalmazkodik az ember közelségéhez. 4-6 tojására 20-21 napig vigyáz a tojó. Mindenevő, dögöt, növényi magokat, rovarokat, hullóket és kisemlősöket is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Tecsőn figyelték meg (73. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

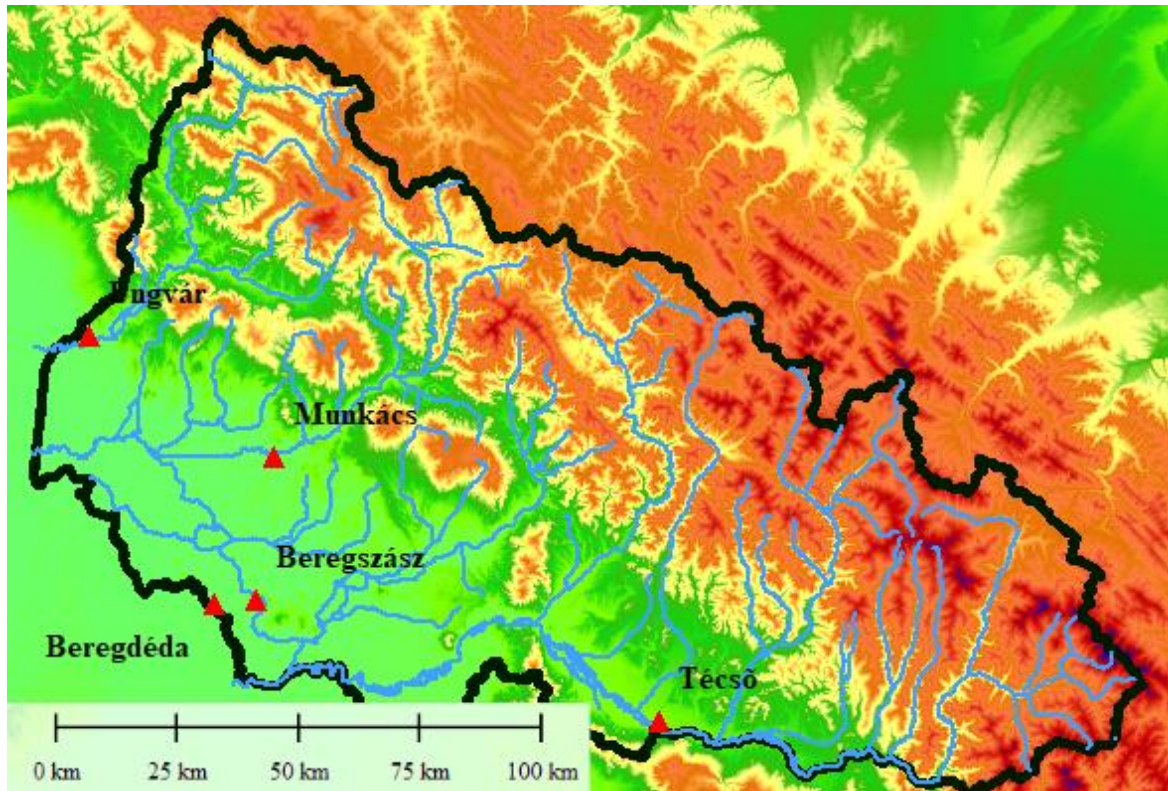
73. ábra A holló kárpátaljai észlelései

Szajkó (*Garrulus glandarius*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Kertekben, mezőgazdasági területek közelében, parkokban egyaránt megfigyelhető. Fákon és bokron

egyaránt készíti fészket, melyet jellemzően gallyból épít. 5-6 tojást rak, melyre 16-17 napig vigyáz. Mindenevő, rovarokat, csigákat, puhatestűeket, madárfiókákat és növényi részeket is eszik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén elterjedt madárfaj (74. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

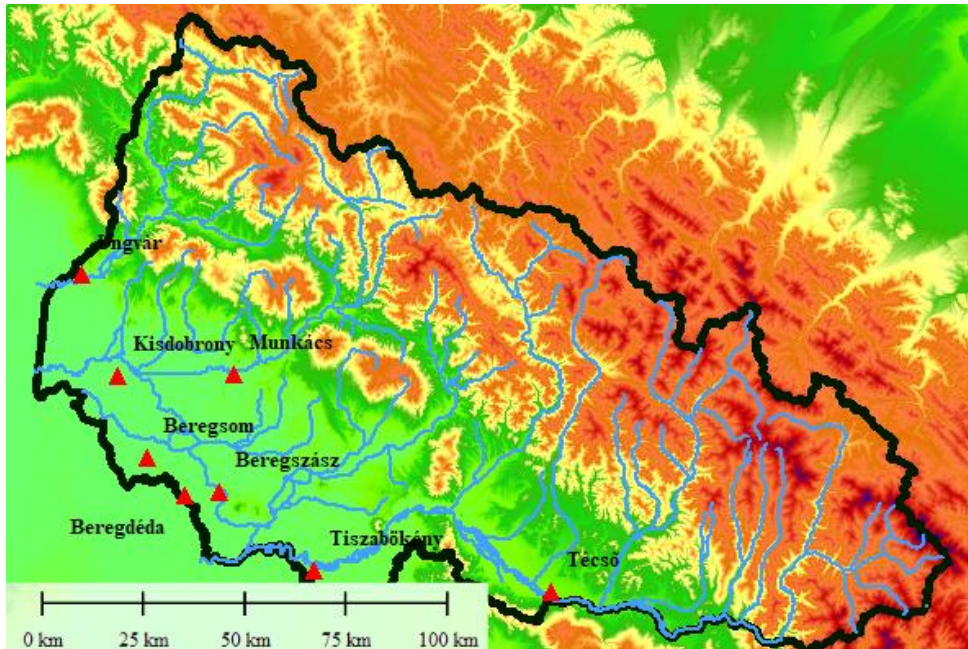

74. ábra A szajkó kárpátaljai észlelései

Szarka (*Pica pica*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Jól alkalmazott az ember közelségéhez, emiatt a vidéki településeken kívül városokban is elterjedt. A tudósok szerint az egyik legintelligensebb madár, képes önmagát felismerni a tükörben. Kimondottan nagy vonzalmat érez a fényes tárgyak kapcsán, emiatt a népnyelv a tolvajokat gyakran a „Tolvaj szarka” névvel illették. Fészket gallyakból, sárból és növényi részekből készíti. Monogám madárfaj, párjával egy élethosszig együtt marad. Fészkébe jellemzően 5-9 tojást rak, melyen 17-18 napig kotlik. Mindenevő, rovarokat, magokat, dögöt is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén elterjedt (75. ábra, HOLIS, 2013; LELKES, 2011; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

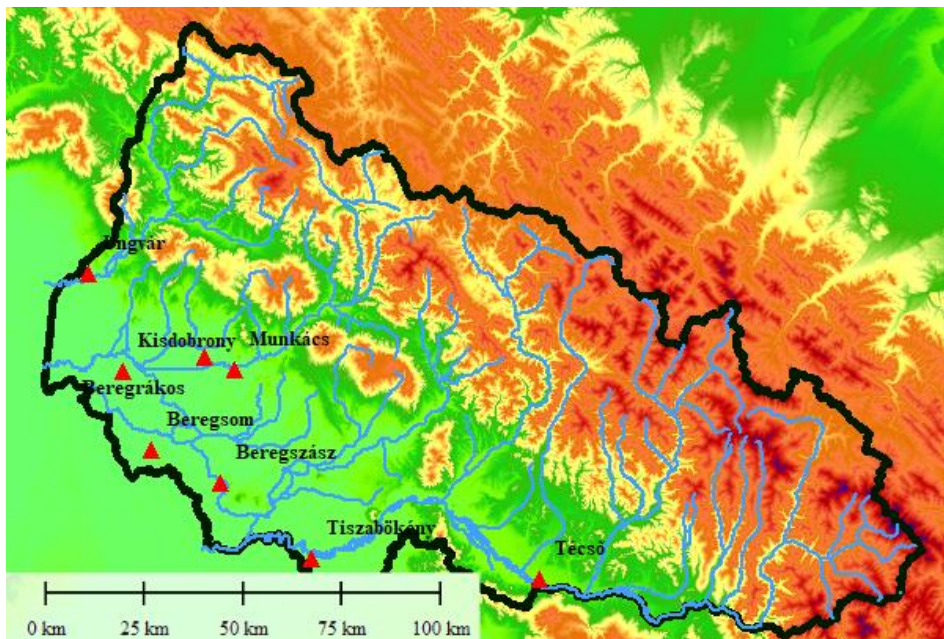

75. ábra A szarka kárpátaljai észlelései

Vetési varjú (*Corvus frugilegus*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Mezőgazdasági területek, kertek, parkok közelében egyaránt megjelenhet. Telepesen költ, fészket száraz gallyból építi, melybe 3-6 tojást rak jellemzően. Mindenevő, növényi és állati eredetű táplálékot, valamint dögöt is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (76. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІЛІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

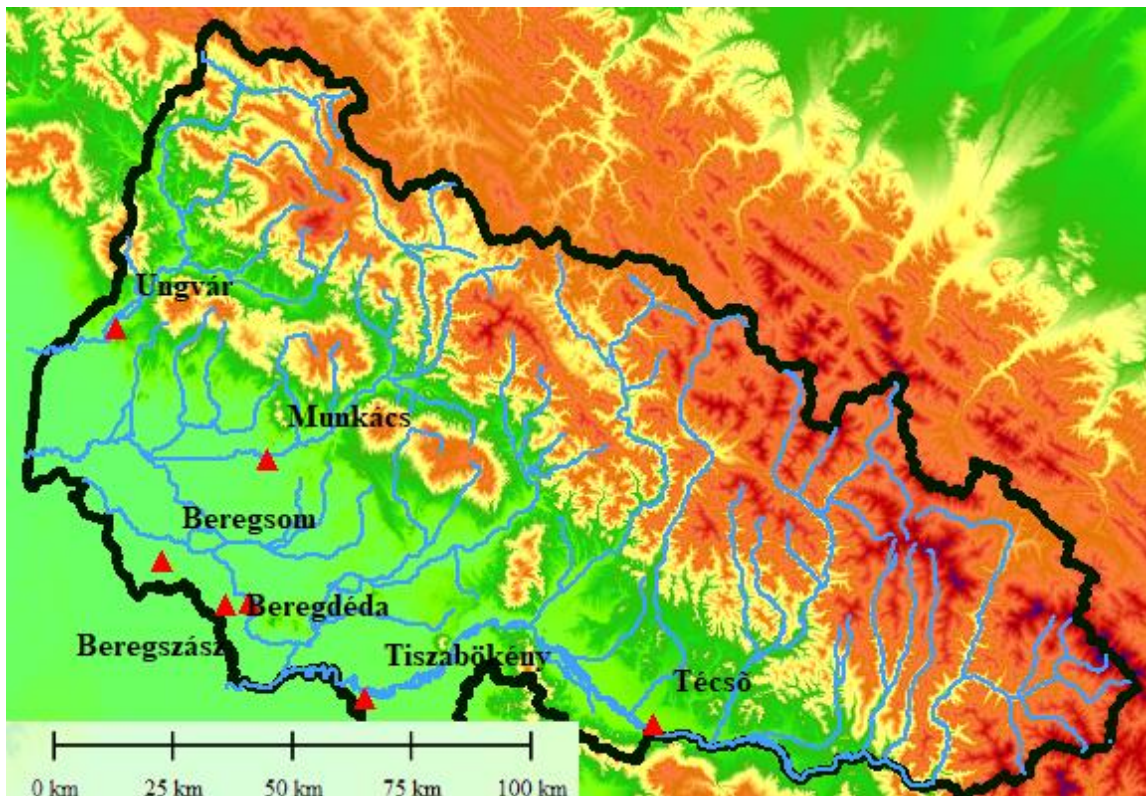

76. ábra A vetési varjú kárpátaljai észlelései

3.20. Kakukkfélék (Cuculidae)

Kakukk (*Cuculus canorus*)

Euráziában általánosan elterjedt fészekparazita madárfaj. Térségünkben április környékén jelenik meg, a telet Afrikában tölti. 8-10 tojását jellemzően a nádirigó és a vörösbegy fészkeibe tojja. Rovarokkal, hernyókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt faj (77. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

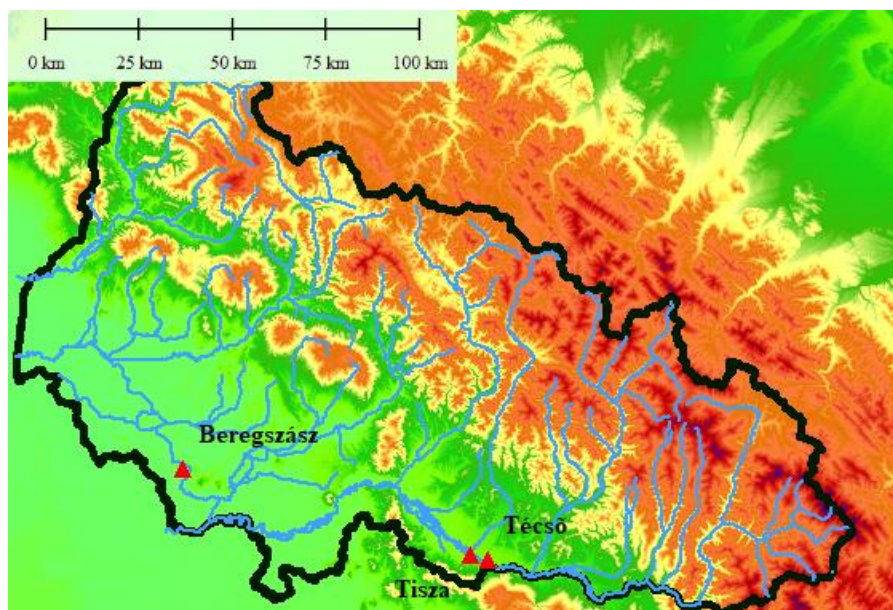
77. ábra A kakukk kárpátaljai észlelései

3.21. Sármányfélék (Emberizidae)

Citromsármány (*Emberiza citrinella*)

Európa nagy részén elterjedt, vidékünkön a leggyakoribb sármányfaj. Folyók ligeterdeiben, nem zárt erdők környékén valószínű a megjelenése. Fészket talajmélyedésben készíti általában, ahová különböző növényi részeket, gyökereket rak. 4-6 tojást rak, melyet 23-26 napig őriz. Táplálékuk közé különböző gyommagvak, pókok, rovarok tartoznak (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Técső, valamint a Tisza folyásánál figyelték meg (78. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

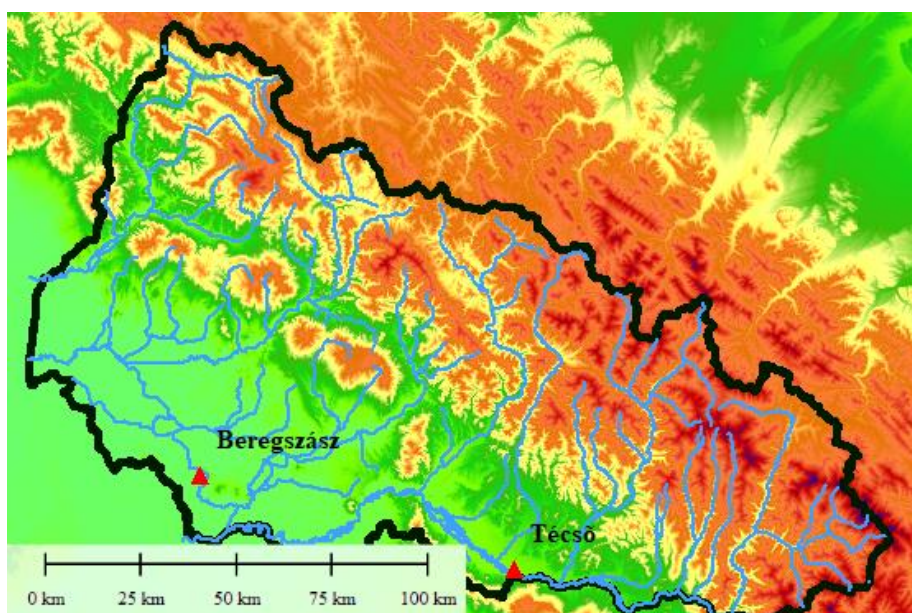

78. ábra A citromsármány kárpátaljai észlelései

Nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*)

Euráziában általánosan elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban nagyobb csapatokban jelenik meg, egy része áttelel, másik része a Földközi-tenger térségébe vonul. Vizes élőhelyeken, nedves réteken, tavak partján, mocsarak környékén egyaránt előfordulhat. Fészkrét a nádasokban készíti, jellemzően növényi részekből, melybe 4-6 tojást rak. Táplálékát pókok, csigák, növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban és Tecsőn figyelték meg (79. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

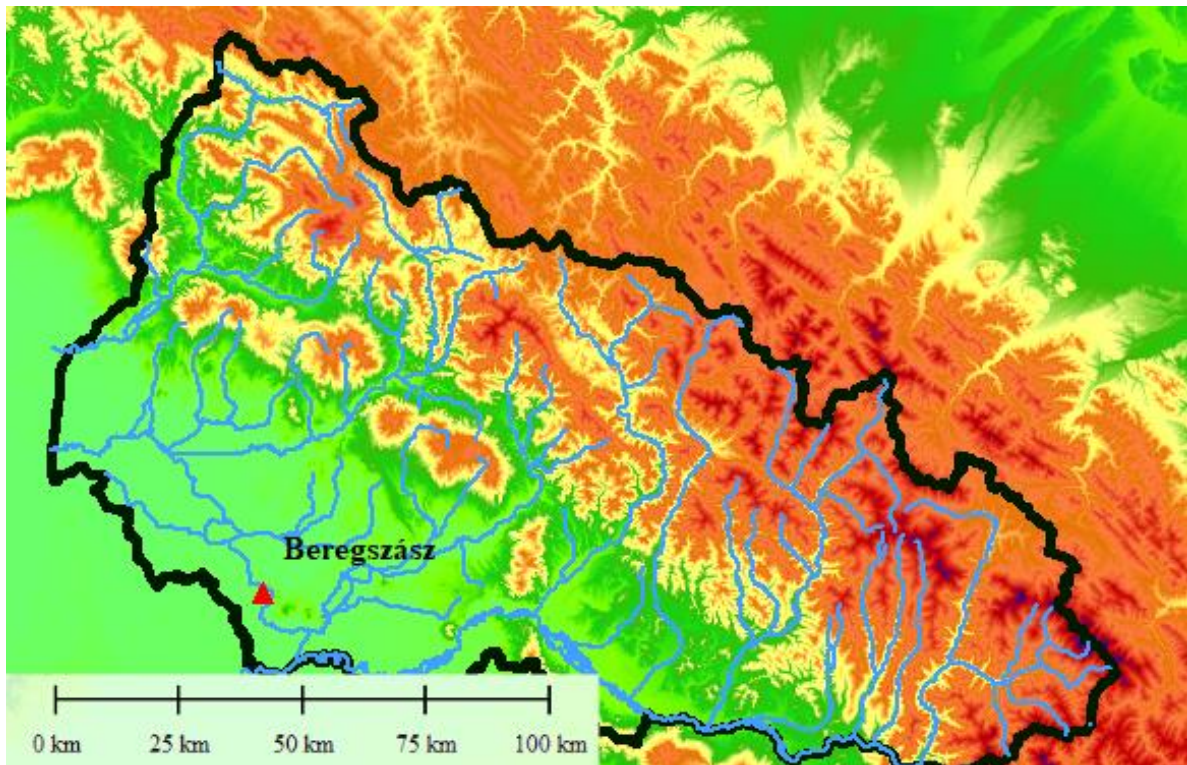

79. ábra A nádi sármány kárpátaljai észlelései

Sordély (*Emberiza calandra*)

Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Kertek, gyümölcsösök, mezőgazdasági területek közelében egyaránt megfigyelhető. Fészket bokrokon, növényi részek, valamint szőrök és tollak felhasználásával készíti. Fészkébe 3-6 tojást rak, melyen csak tojó kotlik. Táplálékát rovarok, hernyók, bogyók és magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (80. ábra, SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

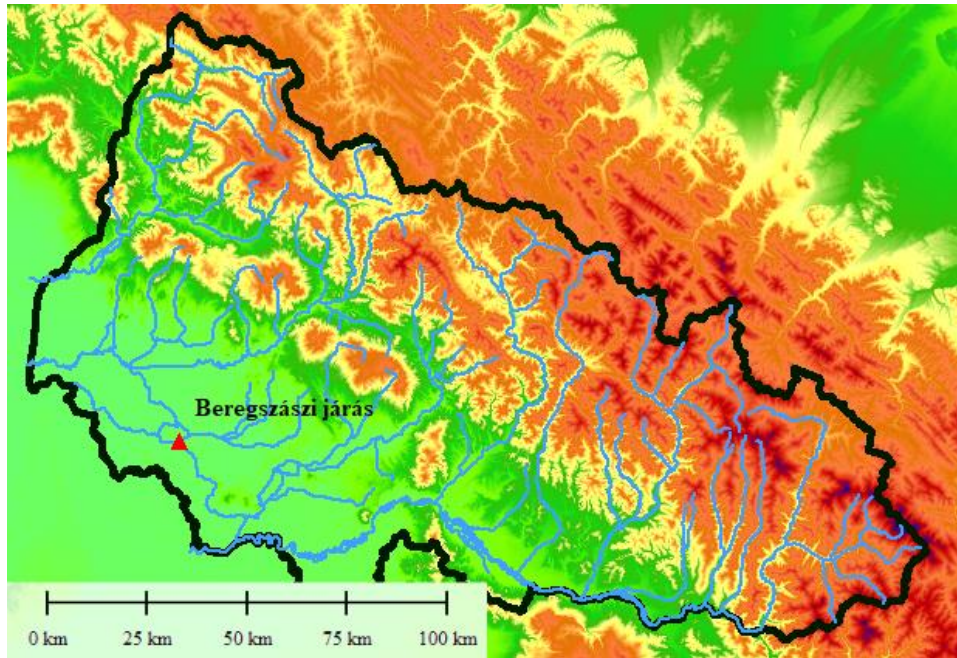

80. ábra A sordély kárpátaljai észlelései

3.22. Sólyomfélék (Falconidae)

Fehérkarmú vércse (*Falco naumanni*)

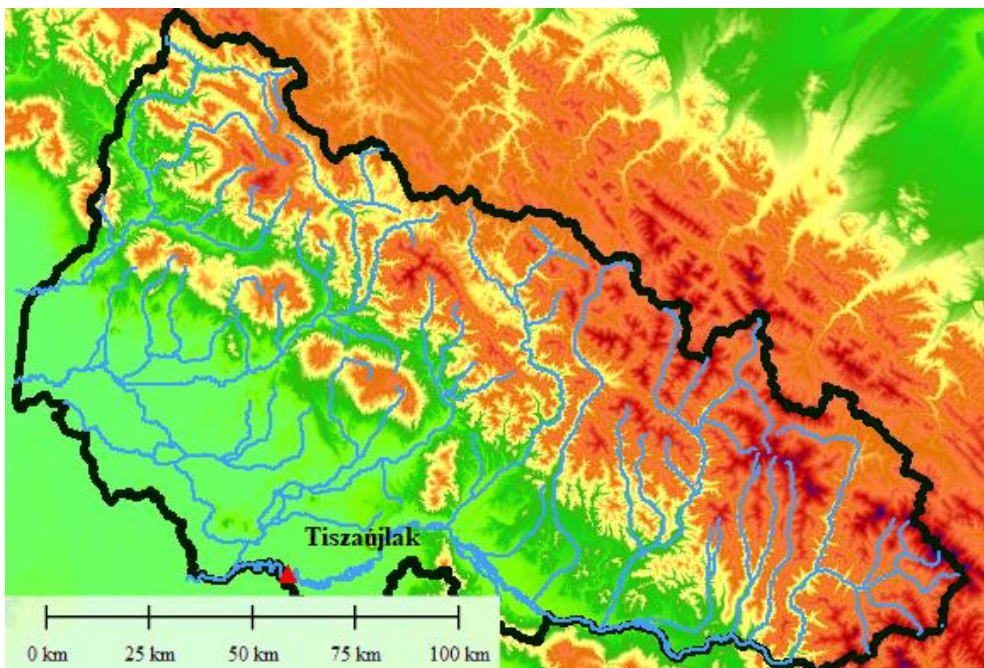
Dél-Európa és Kis-Ázsia területén fordul elő. A tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. A tojó jelentősen nagyobb a hímnél. Sziklákon, épületek réseiben rakja le jellemzően 3-6 tojását. Fészket nem épít. Mivel gyakran mezőgazdasági területek környékén él, nagyon nagy veszélynek van kitéve, elsősorban a mezőgazdaságban használatos vegyszereknek. Rovarokkal, kételtűekkel, kisemlősökkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járás területén figyelték meg (81. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

81. ábra A fehérkarmú vércse kárpátaljai észlelései

Kék vércse (*Falco vespertinus*)

Európában általánosan elterjedt faj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Nyugat-Afrikában tölti. Rágcsálókban gazdag, nyílt teretek közelében jelenhet meg. Fészkrét gyakran más madarak fészkének elfoglalásával alakítja ki. Táplálékát elsősorban különböző rovarok, kétéltűek, illetve rágcsálók (MME, 2024). Kárpátalján Tiszaújlak közelében figyelték meg (82. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

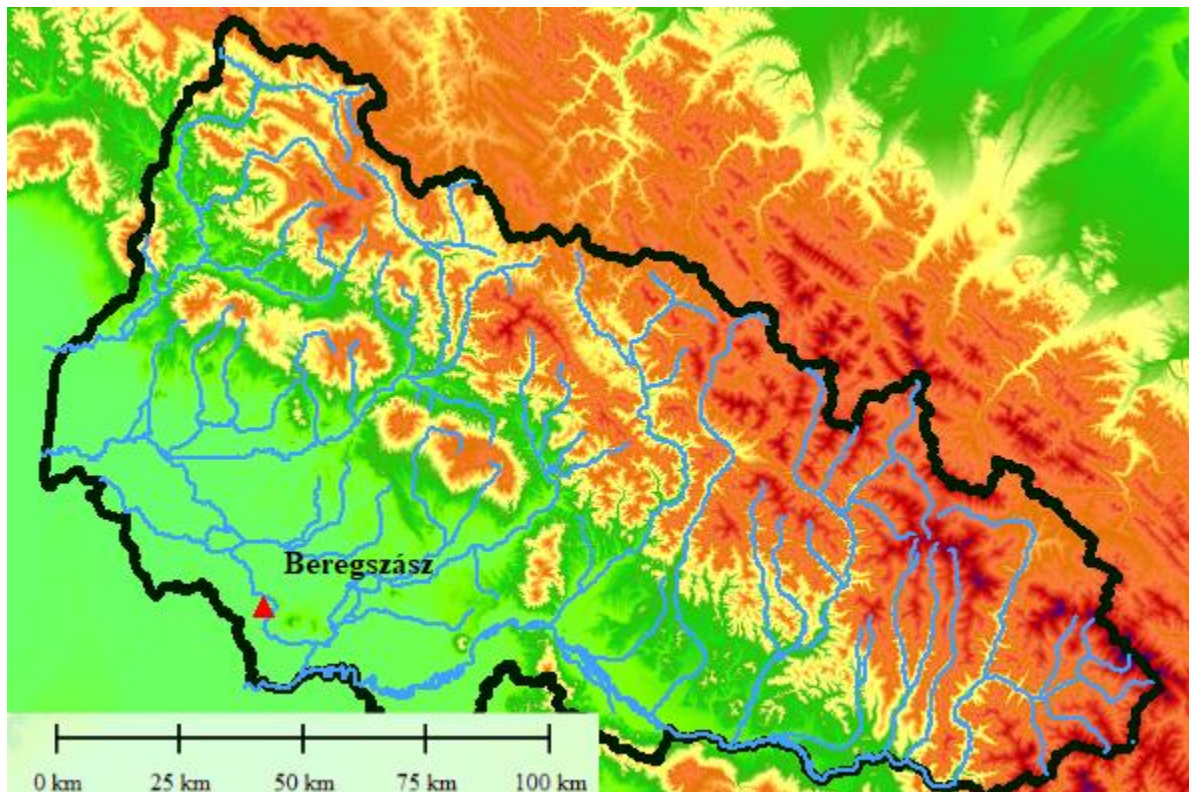

82. ábra A kék vércse kárpátaljai észlelései

Kis sólyom (*Falco columbarius*)

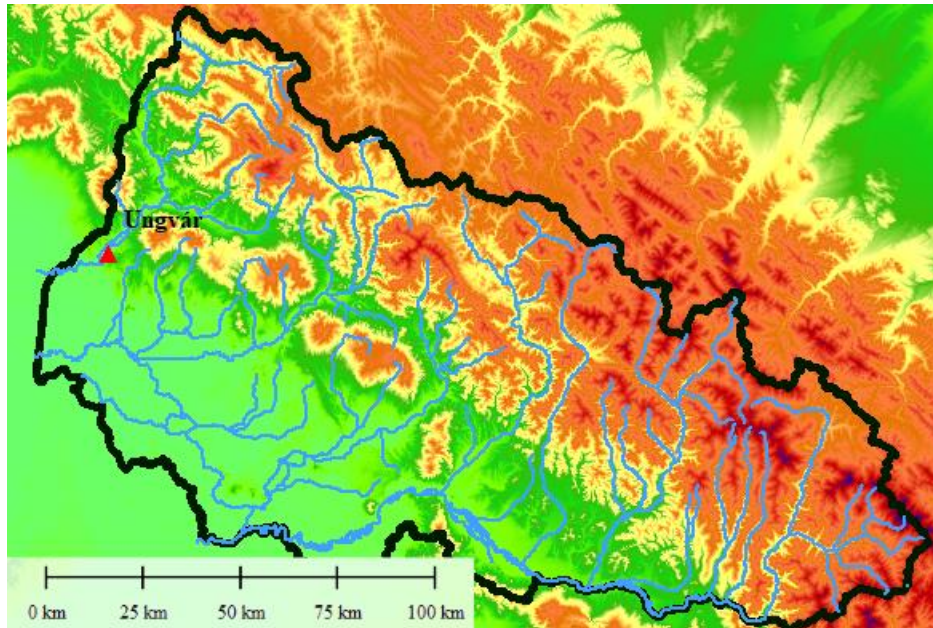
Az északi félteke jellemző madárfaja. Térségünkben március és szeptember között jelenik meg, egy részük a Földközi-tenger térségében telel. A nyílt terepeket kedveli. Földön, fákon egyaránt fészkel. Fészkébe jellemzően 3-7 tojást rak. Táplálékát elsősorban énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (83. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

83. ábra A kis sólyom kárpátaljai észlelései

Vándorsólyom (*Falco peregrinus*)

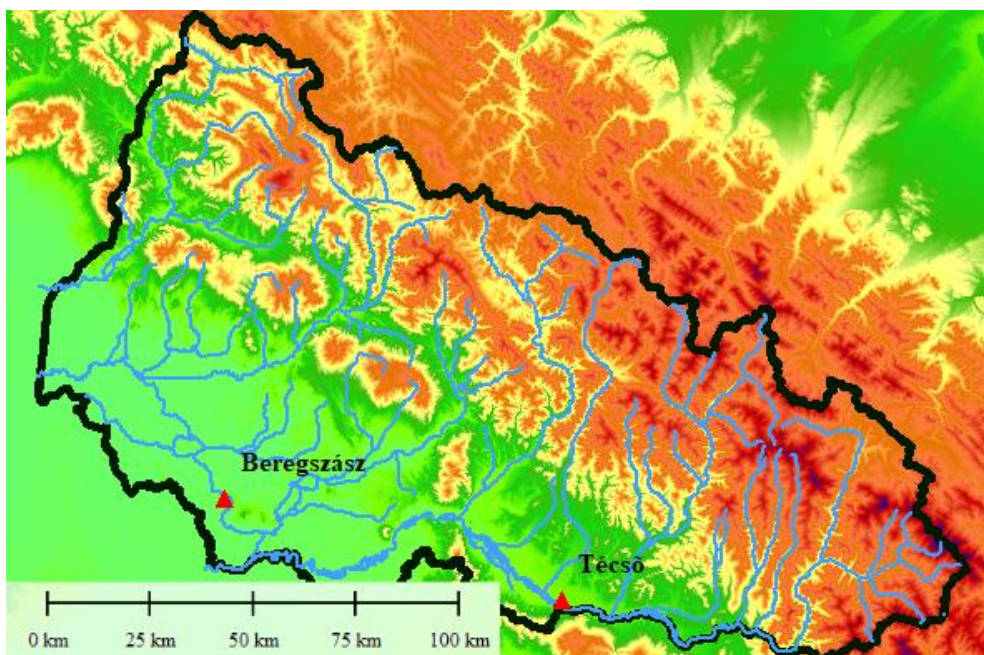
Valamennyi kontinensen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban érkezik, a telet Afrikában tölti. Rekordjairól is híres madár, hiszen képes elérni a 322 km/h-t. Ezzel a Föld leggyorsabb állata. Nagyon kedvelt solymászmadár. Egyedszámát jelentősen meggyérítette az 1970-es években tömegesen használt DDT. Ez az elsősorban mezőgazdaságban használatos vegyszer a táplálékláncon gyorsan eljutott a rágcsálókra keresztül a vándorsólyomig. Fészket nem készít, jellemzően más madárfajok fészkeit hasznosítja. Általában 2-5 tojást rak, melyre a tojó 25-29 napig vigyáz. Táplálékát énekesmadarak, galambok adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár közelében figyelték meg (84. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

84. ábra A vándorsólyom kárpátaljai észlelései

Vörös vércse (*Falco tinnunculus*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Földközi-tenger térségében tölti. Mezőgazdasági területek, kaszálók, erdőszélek mentén egyaránt megjelenhet. Kolóniában költ, más madárfészkek elfoglalása után. Fészkébe 3-8 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Táplálékát kisebb emlősök, kételtűek és rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban és Técsőn figyelték meg (85. ábra, SIROKAI, 2024; KRISCFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

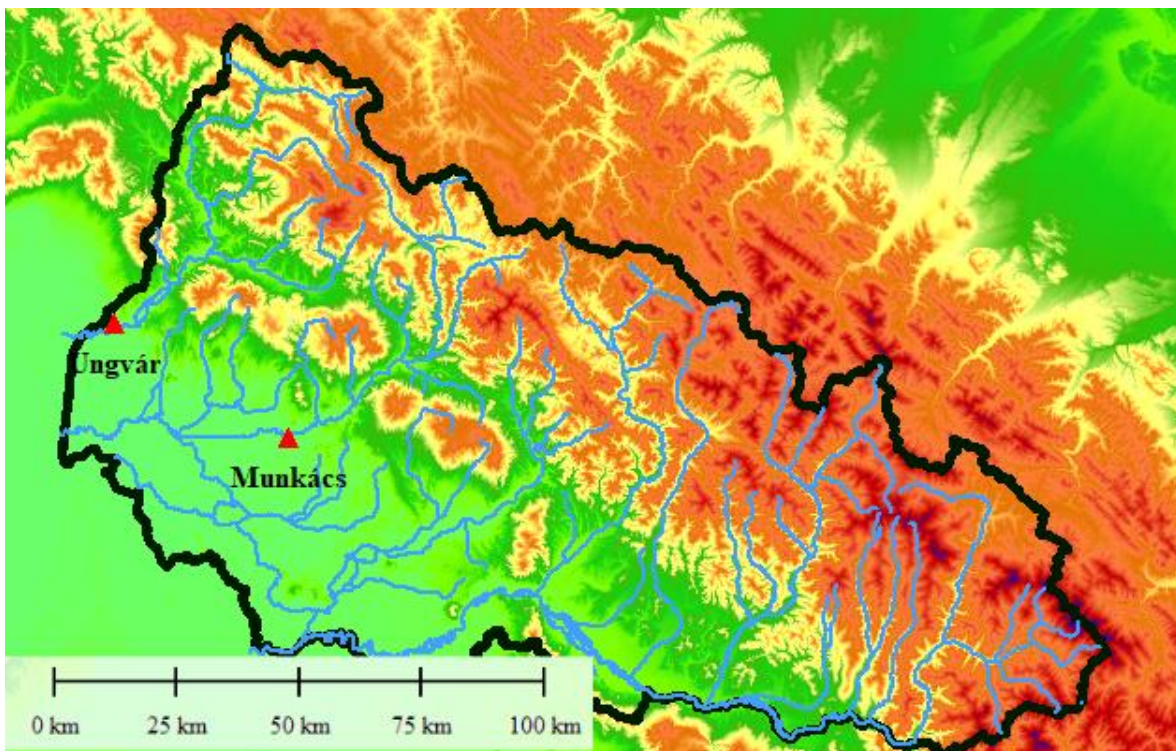
85. ábra A vörös vércse kárpátaljai észlelései

3.23. Pintyfélék (Fringillidae)

Csicsörke (*Serinus serinus*)

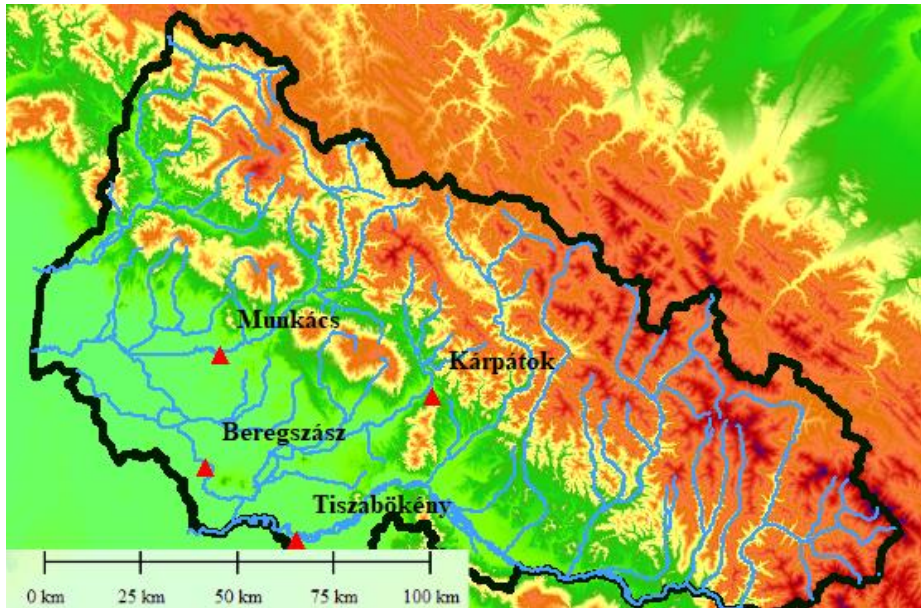
A mediterrán térség jellemző faja, mára azonban Európa nagyrészen elterjedt faj. Térségünkben kora tavasszal jelenik meg, a telet a mediterrán vidékeken tölti. Parkokban, kertekben, erdő széléken gyakori faj. Fészket fák ágain készíti, melynek építőanyagai gyökerek, fűszálak, tollak, illetve a nyárfa pihéje. Fészkébe általánosan 4-5 tojást rak, melyet 20-22 napig őriz. Növényi részekkel, magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és Munkács környékén figyelték meg (86. ábra, HOLIS, 2013; СТАНКЕВИЧ, 2017). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

86. ábra A csicsörke kárpátaljai észlelései

Csíz (*Carduelis spinus*)

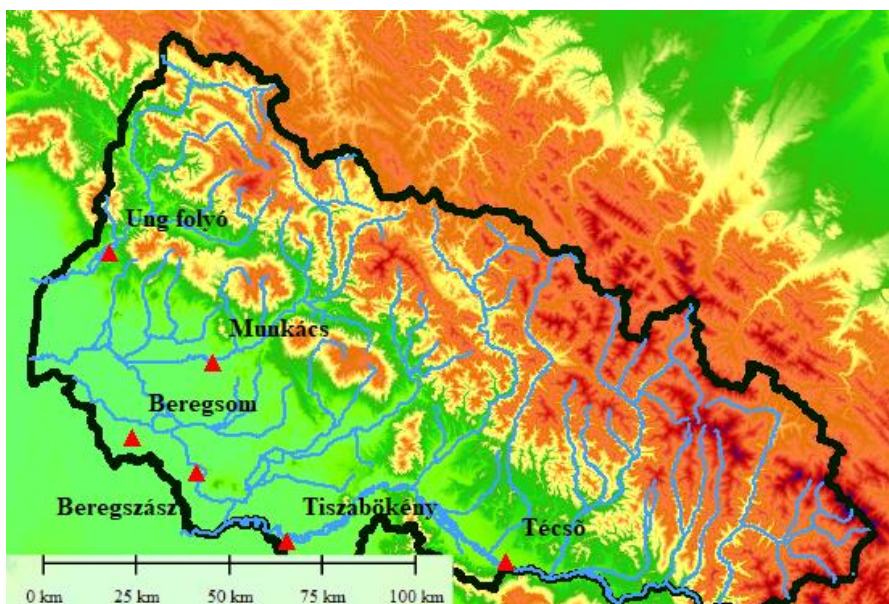
Eurázsia fenyveseiben, magasabban fekvő égereseiben fordul elő. Tavasszal jelenik meg általánosan, a telet a mediterrán térségben tölti. Idős fákra rakja jellemzően fészket, melyet faágakból, fűszálakból készít. Belsejét mohával és tollakkal béleli ki, ahová 4-5 tojást rak jellemzően. Fenyőtoboz magjával, gyommagokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Kárpátok térségében, a Munkácsi és a Beregszászi járásban figyelték meg (87. ábra, HOLIS, 2013; GYURKÓ, 2013; KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

87. ábra A csíz kárpátaljai észlelései

Erdei pinty (*Fringilla coelebs*)

Egész Európában elterjedt faj. Jól alkalmazkodik az emberi jelenléthez, városokban és vidéki településeken is egyaránt előfordul. Kora tavasszal jelenik meg a hazai állomány, a telet a mediterrán térségben tölti. Fészket közepmagas fákon készíti, jellemzően mohából és zuzmóból. 4-6 tojást rak, melyen kizárólag a tojó kotlik. Tápláléka növényi magvakból, gyümölcsökből áll, viszont elvétve rovarokat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járásban, Munkács, Beregszász és Beregsom, illetve Tiszabökény és Técső településen figyelték meg (88. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; Gyurkó, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK, 2020). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

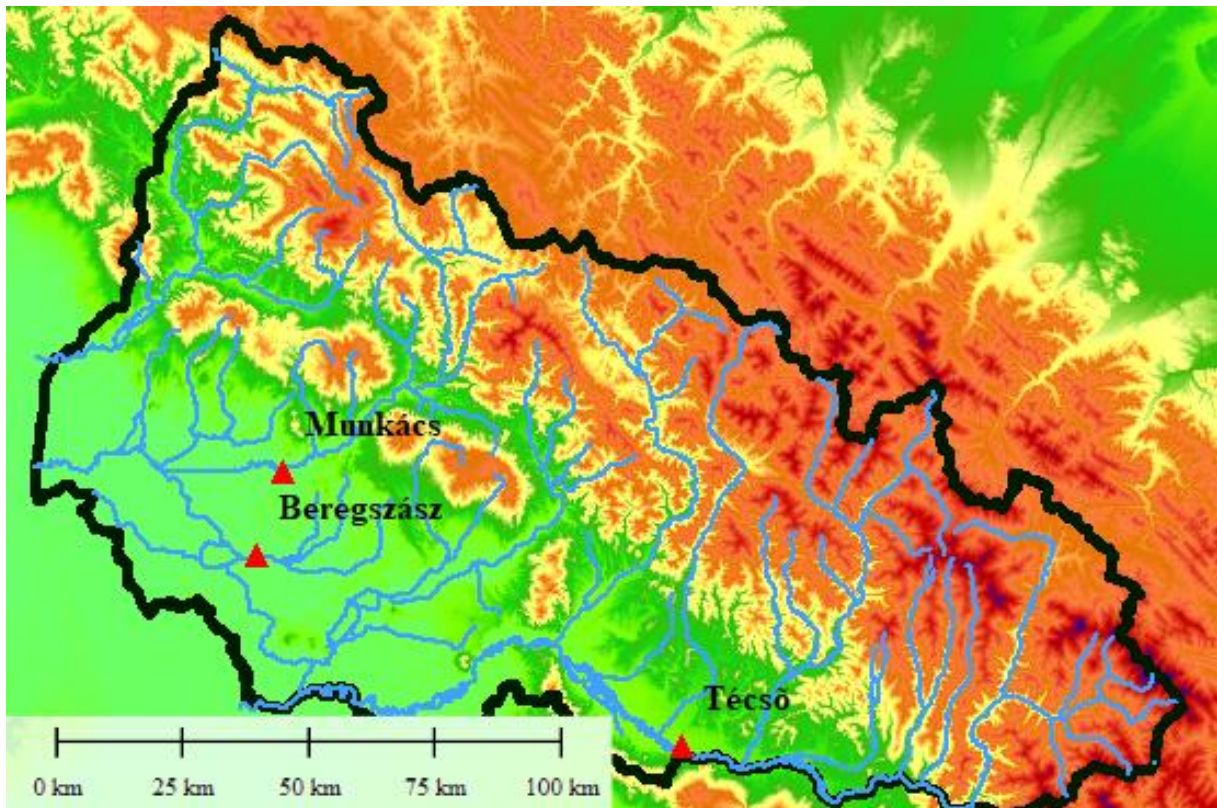

88. ábra Az erdei pinty kárpátaljai észlelései

Fenyőpinty (*Fringilla montifringilla*)

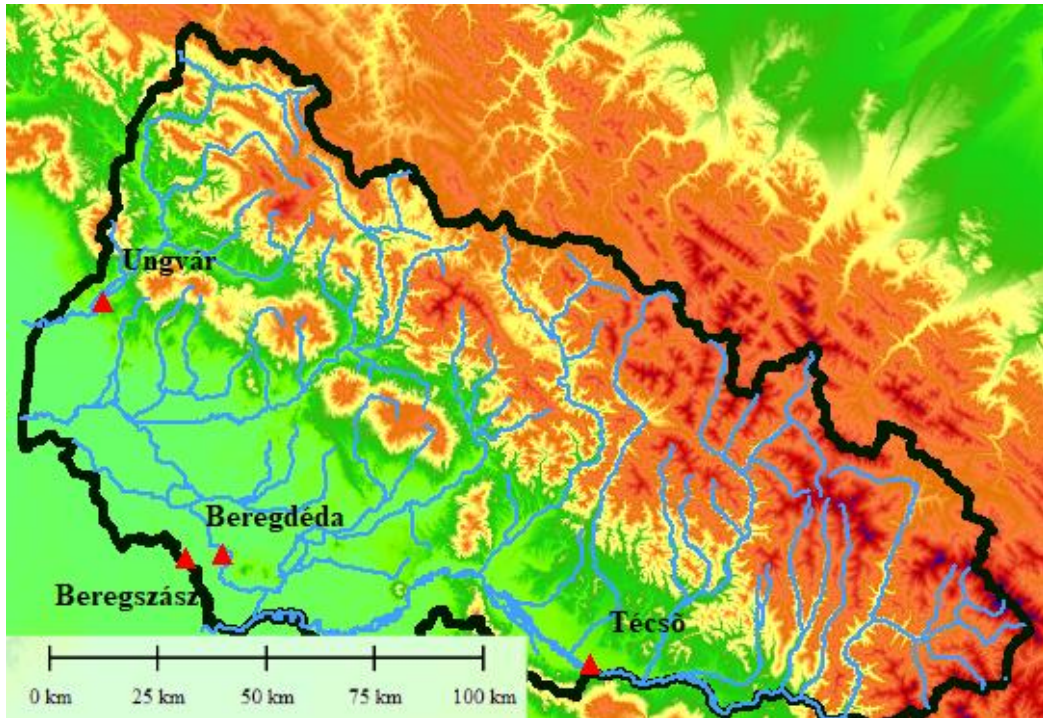
Eurázsia északi részén előforduló faj. Fenyvesek, ártéri erdők a jellemző élőhelyei. Térségünkön nagy számban vonul át, jellemzően az őszi időszakban. Fészket fákon rakja, alapanyagként zuzmót, mohát használ. 6-7 tojást rak, melyre a tojó vigyáz. Magokkal, bogyókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Munkács és Beregszász, valamint Técső környékén figyelték meg (89. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

89. ábra A fenyőpinty kárpátaljai észlelései

Kenderike (*Carduelis cannabina*)

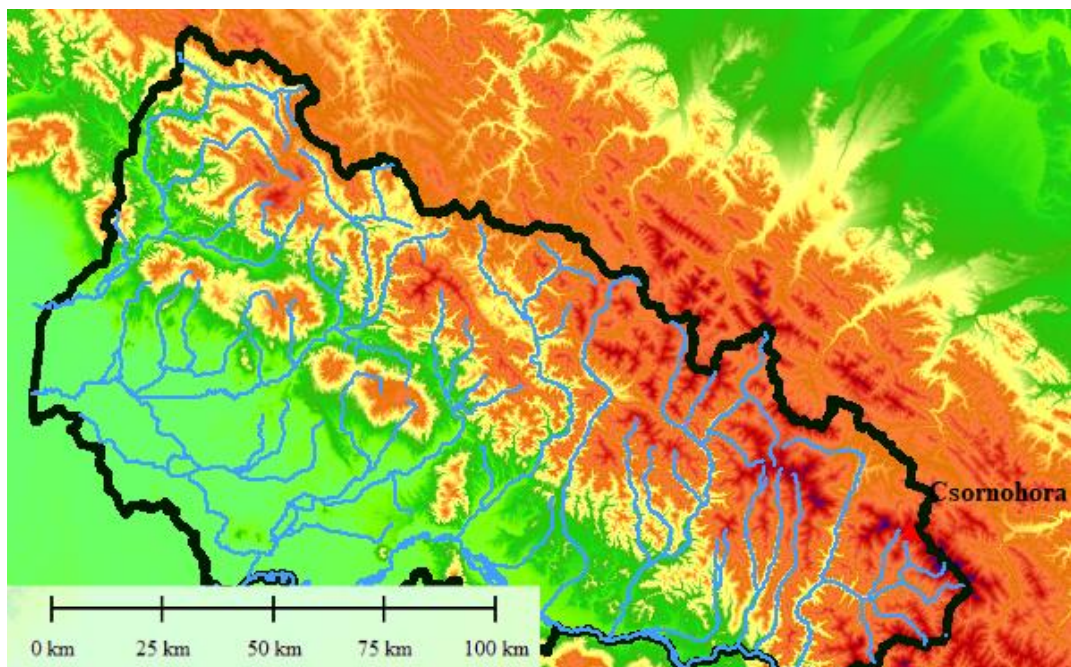
Európában általánosan elterjedt madárfaj. Állandó madárfajunk, egész évben megfigyelhető. Mezőgazdasági területeken, erdők szélén, gyümölcsösökben egyaránt megjelenhet. Fészket alacsonyabb bokrokon készíti fűszálakból, mohából és egyéb növényi részekből. 5-6 tojását 21-25 napig költi (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár, Beregszász és Beregdéda, valamint Técső környékén figyelték meg (90. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

90. ábra A kenderike kárpátaljai észlelései

Keresztesőrű (*Loxia curvirostra*)

Európa fenyveseiben általánosan elterjedt. Közép- és magashegységek zavartalan fenyőerdeit kedveli. Fészket a fenyő sűrű, belső részén készíti, melyhez mohát, gallyat és tollakat használ. Táplálékát elsősorban a fenyőmag adja, de egyéb növények magját is fogyasztja (MME, 2024). Kárpátalján a Csornohora térségében figyelték meg (91. ábra, Потил, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

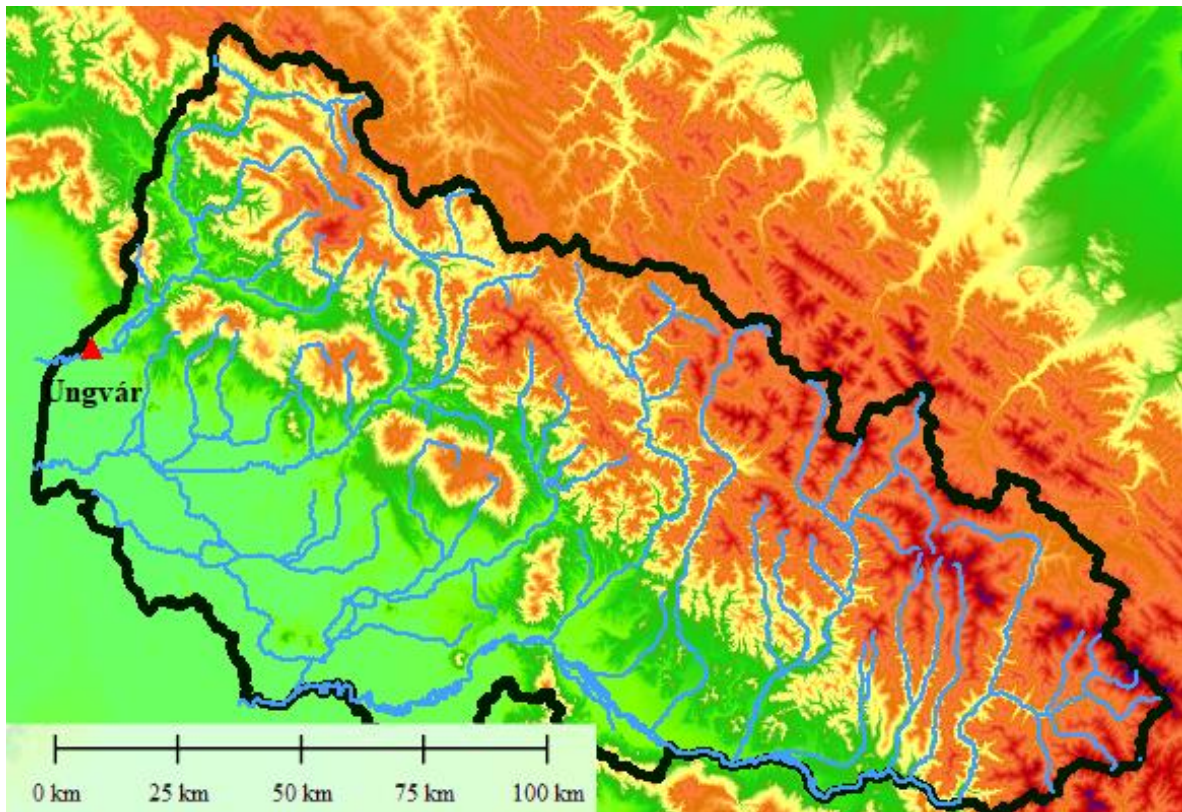

91. ábra A keresztesőrű kárpátaljai észlelései

Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*)

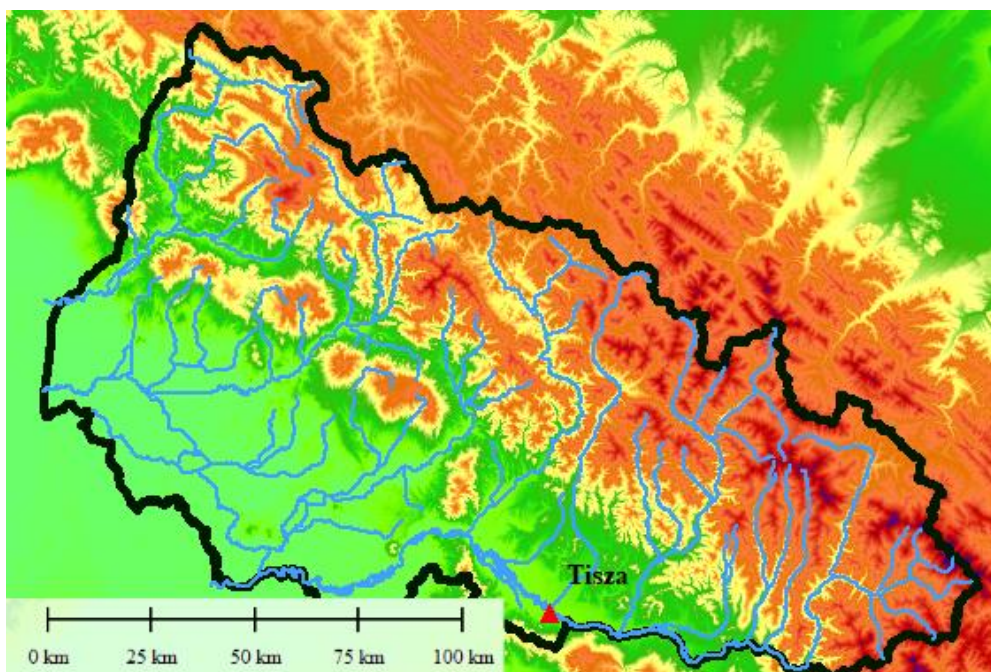
Euráziában általánosan elterjedt faj. Térségünkben állandó és vonuló csapatok is megjelennek. A vonuló egyedek a Földközi-tenger térségében töltik a telet. Mezőgazdasági területeken, kertekben, parkokban, erdőkben egyaránt megjelenhet. Táplálékát elsősorban növényi magok és gyümölcsök, kisebb részben hernyók adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár környékén figyelték meg (92. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

92. ábra A meggyvágó kárpátaljai észlelései

Sárgacsőrű kenderike (*Carduelis flavirostris*)

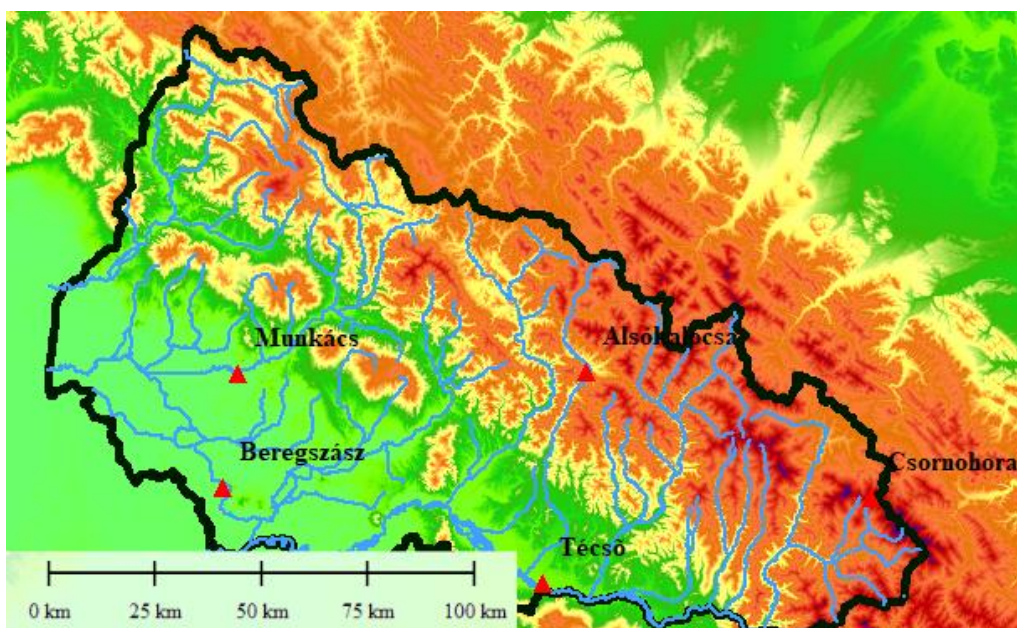
Európában általánosan elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Földközi-tenger térségében tölti. Mezőgazdasági területeken, kaszálókon egyaránt előfordulhat. Fészket közvetlenül a földön, néha bokrokban készíti. A fészkek alapanyaga elsősorban fűszálak, állati szőrök, melybe 4-7 tojást rak. Táplálékát növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján a Tisza folyó környékén figyelték meg (93. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

93. ábra A sárgacsőrű kenderike kárpátaljai észlelései

Süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a Kárpátok fenyőerdeiben, télen a síkságon is megjelenhet. Ilyenkor parkokban, kertekben is találkozhatunk vele. A fészket fákon készíti növényi részekből, moha és tollak felhasználásával. Általában 5-6 tojást rak, melyen kizárólag a tojó kotlik. Táplálékát növényi részek, rügyek és magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Munkácson, Beregszászban, Alsókalocsán, Csornohorán és Técsőn figyelték meg (94. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИЛІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

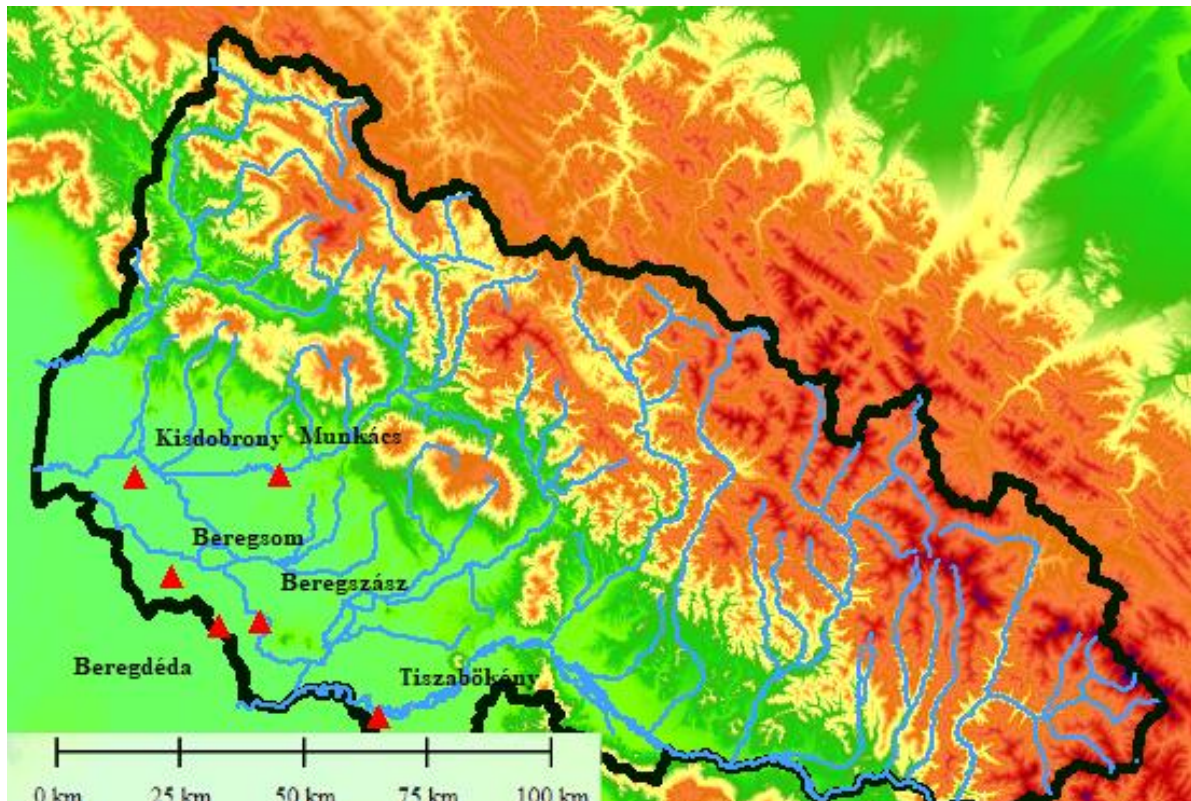

94. ábra A süvöltő kárpátaljai észlelései

Tengelic (*Carduelis carduelis*)

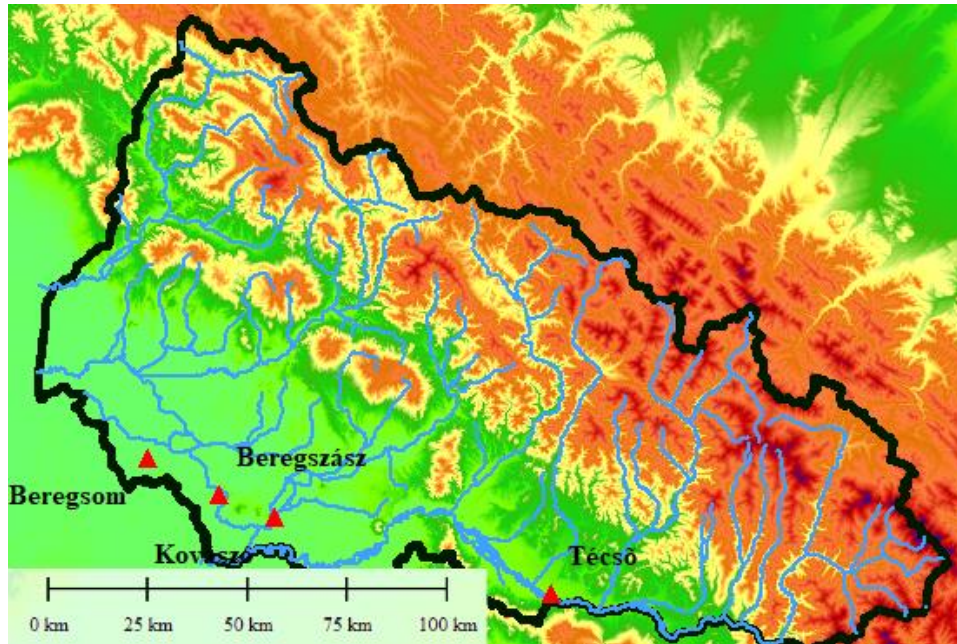
Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben telelő és vonuló csapatok egyaránt megtalálhatóak. A vonuló csapatok a telet a Földközi-tenger térségében töltik. Fészkébe általában 4-5 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Rovarokkal és növényi magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (95. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

95. ábra A tengelic kárpátaljai észlelései

Zöldike (*Carduela chloris*)

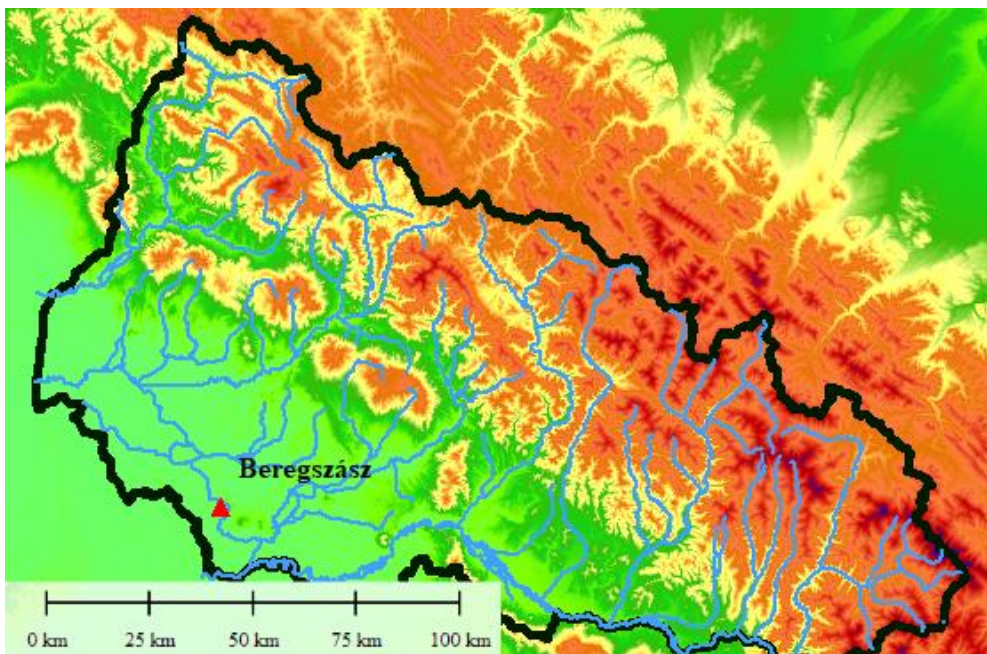
Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Mediterráneumban tölti. Fészket a fához közel, jellemzően növényi részekből építi, melybe 5-6 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, hernyók és magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregsomban, Beregszászban, Kovászó és Técső környékén figyelték meg (96. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

96. ábra A zöldike kárpátaljai észlelései

Zsuzse (Carduelis flammea)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Egyes erdőkben, patakok partján, síkvidéki részekben egyaránt megjelenhet. Fészket fákon építi, melyhez növényi részeket, fák kérgeit használja fel. Fészkébe 4-7 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban növényi magok és rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász közelében figyelték meg (97. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

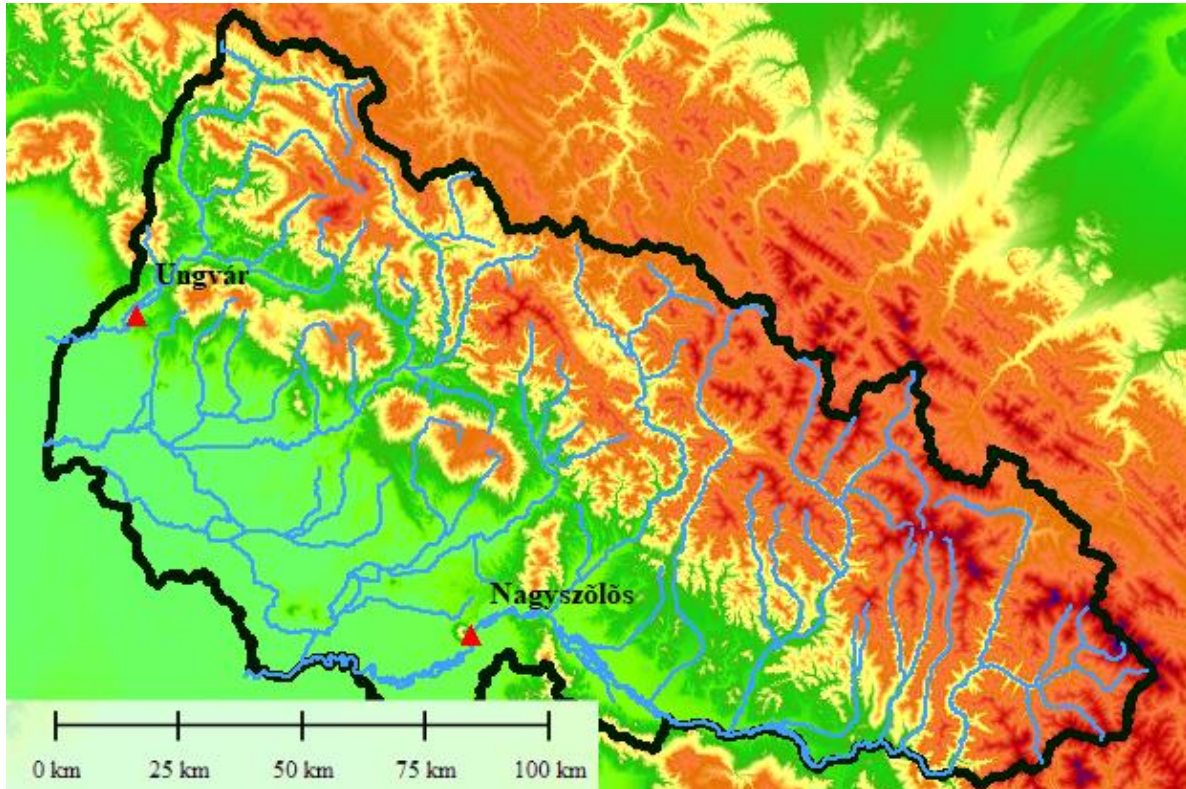
97. ábra A zseze kárpátaljai észlelései

3.24. Búvárfélék (Gaviidae)

Északi búvár (*Gavia stellata*)

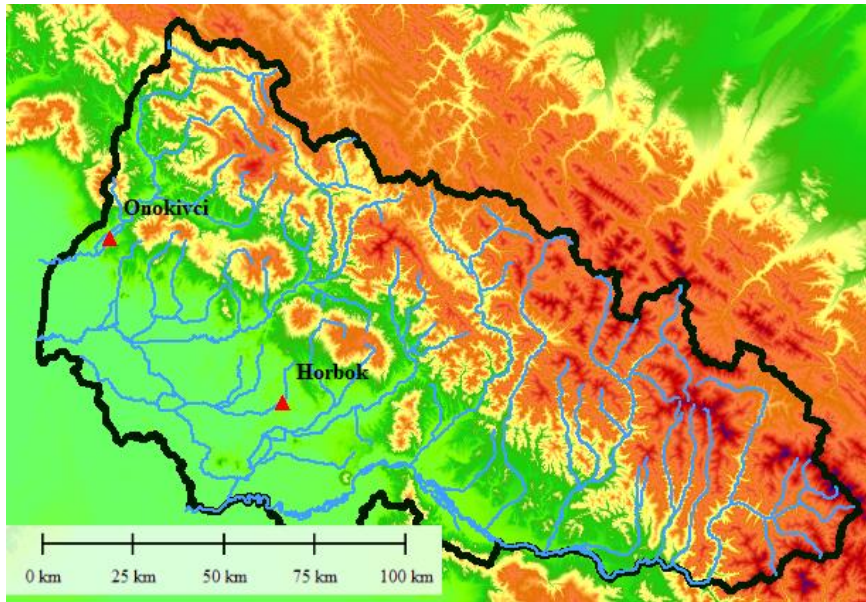
Eurázsia sarkvidékén elterjedt faj. Vonulási időszakában, októberben és novemberben figyelhető meg térségünkben. Fészket tavi szigeteken, elsősorban növényi részekből készíti. Jellemzően 2-3 tojást rak, melyet a hím és a nőstény együtt költ. Halakkal, puhatestűekkel és rákfélékkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron és Nagyszőlősön figyelték meg (98. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

98. ábra Az északi búvár Kárpátaljai észlelései

Sarki búvár (*Gavia arctica*)

Az északi égöv jellemző madárfaja. Térségünkben a téli időszakban lehet vele találkozni nagyobb valószínűséggel. Tengerpartokon, nagyobb folyóknál egyaránt találkozhatunk vele. Fészket elsősorban növényi részekből készíti, melybe 2-3 tojást rak. Táplálékát különböző halfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján Onokivci és Horbok közelében figyelték meg (99. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

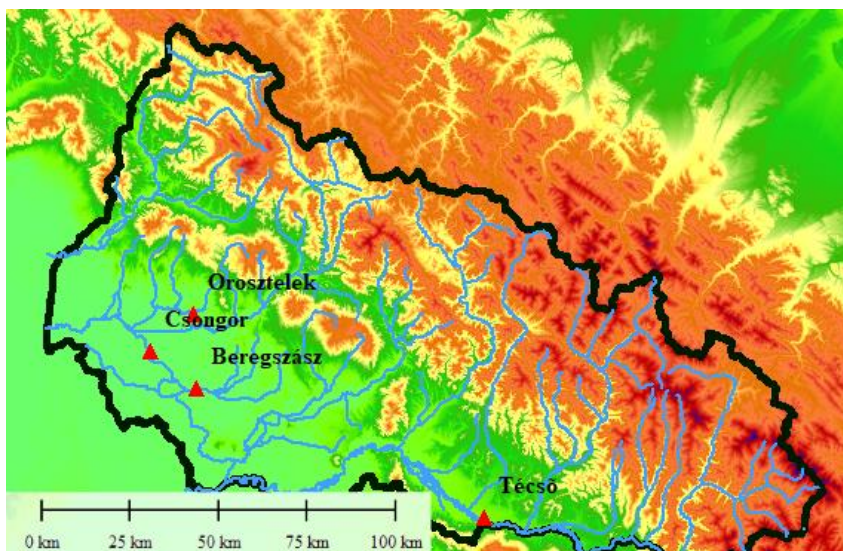

99. ábra A sarki búvár kárpátaljai észlelései

3.25. Darufélék (Gruidae)

Daru (*Grus grus*)

Euráziában két alfaja elterjedt. Jellemzően mocsaroknál, nedves réteknél, füves sztyeppéknél figyelhető meg. Ősszel tömegesen vonul át vidékünkön. A madarak döntő része elhagyja vidékünket, de egyre többen próbálkoznak az átteleléssel. Az elvonuló madarak a telet elsősorban Európa déli részén és Észak-Afrikában töltik. Fészket a földön készíti el, melybe általában két tojást rak. A két nem 28-31 napig kotlik a tojásokon. Mindenevő, magokat, hajtásokat, rovarokat, kisebb gerincteleneket is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Orosztelek, Csongor és Beregszász, valamint Técső környékén figyelték meg (100. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТИИИ, 2009; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

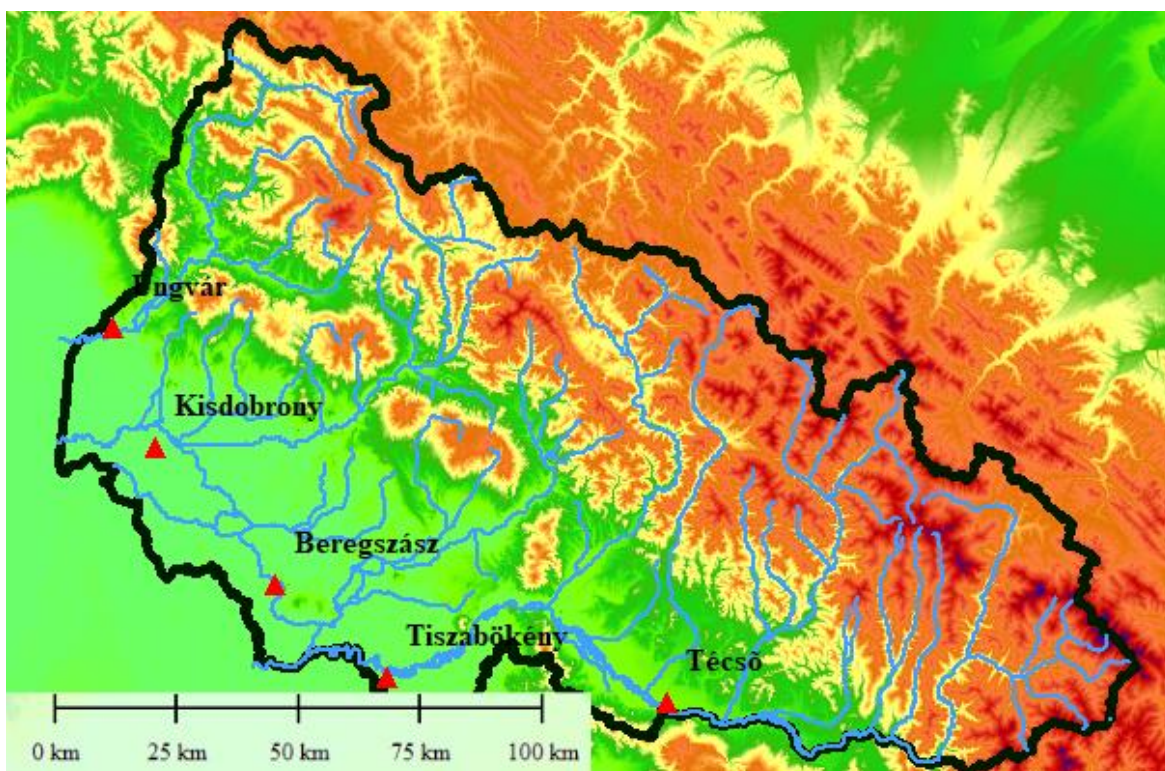
100. ábra A daru kárpátaljai észlelései

3.26. Fecskefélék (Hirundinidae)

Füsti fecske (*Hirundo rustica*)

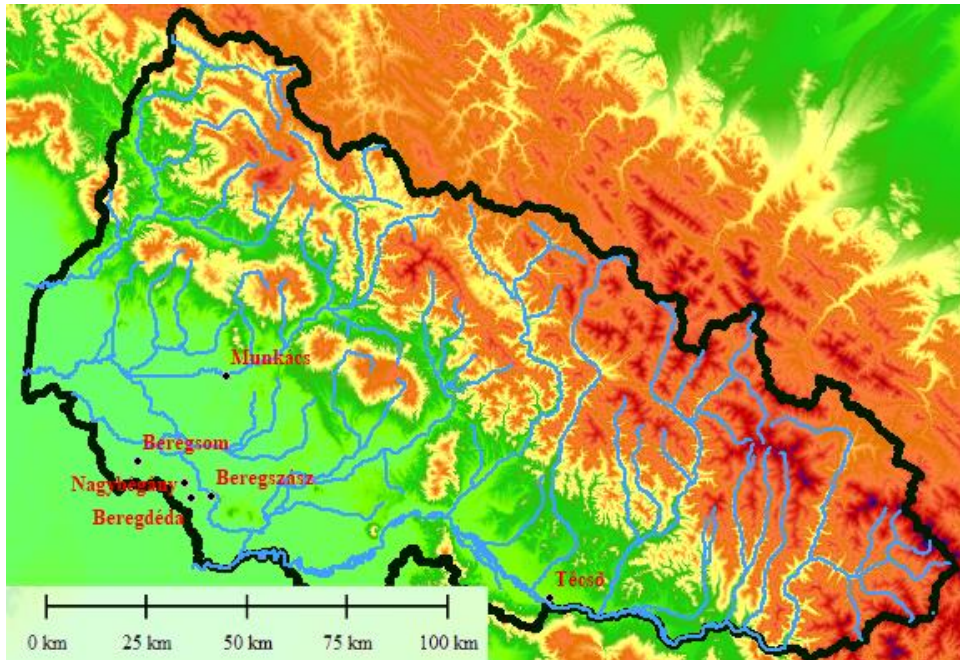
Az északi félteke jellemző madárfaja. Április-május környékén jelenik meg térségünkben, a telet Afrikában tölti. Épületeken, istállókban készíti fészket, sárból és növényi részekből. 4-6 tojást rak, melyen csak a tojó kotlik. Rovarokkal, jellemzően legyekkel és szúnyogokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (101. ábra, GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; LELKES, 2011; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

101. ábra A füsti fecske kárpátaljai észlelései

Molnárfecske (*Delichon urbicum*)

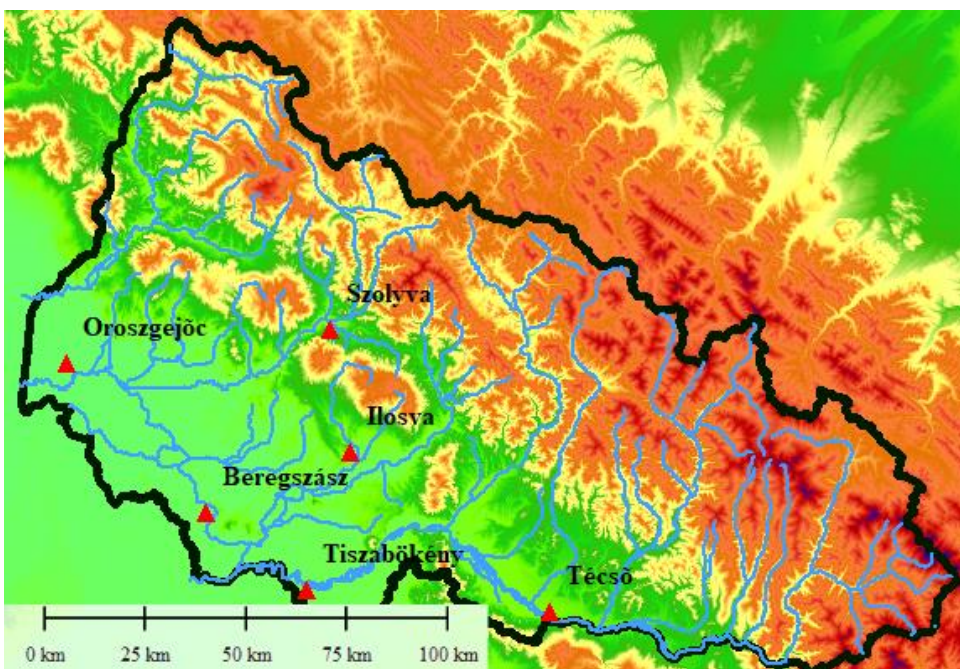
Európában általánosan elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. A házak külső burkolatán készíti fészket. Építőanyaga sár és növényi részek. Rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidékének jelentős részén előfordul (102. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; SZERÉNYI, 2022; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

102. ábra A molnárfeleske kárpátaljai észlelései

Partifecske (*Riparia riparia*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Homokbányák, folyók és tavak partján is megjelenhet. Kolóniákban költ, melyet partfalon alakít ki. Táplálékát elsősorban szúnyogok, legyek, levéltetvek adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki vizes élőhelyein általánosan elterjedt (103. ábra, GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; TAJKOVA, 2018; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

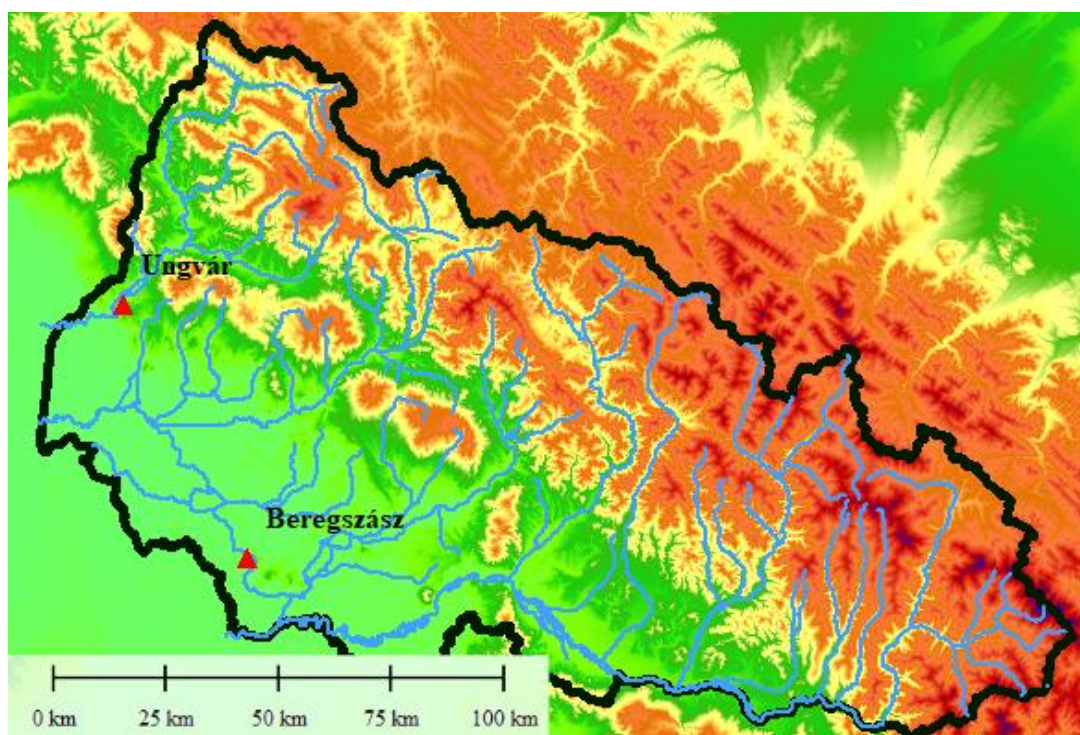
103. ábra A partifecske kárpátaljai észlelései

3.27. Gébicsfélék (Laniidae)

Kis őrgébics (*Lanius minor*)

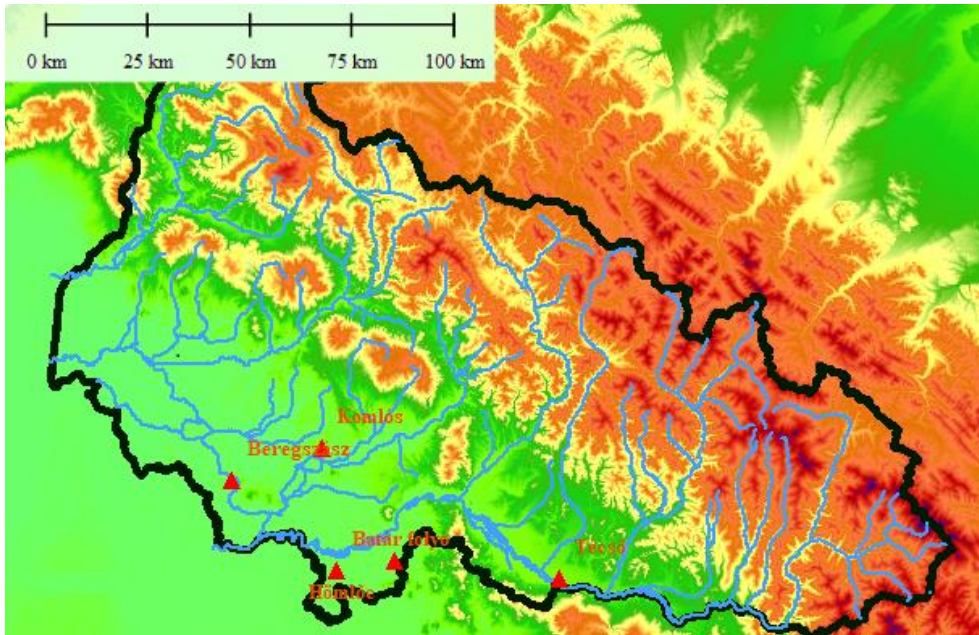
Dél- és Kelet- Európában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkbe tavasszal jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Erdők szélén, mezőgazdasági területek közelében egyaránt megjelenhet. Fészket fákon készíti, melyhez fűszálakat, gyökereket és egyéb növényi részeket használ. 5-7 tojásán 21-24 napig a kotló kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, kisebb részben apróbb rágcsálók adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és Beregszász környékén figyelték meg (104. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

104. ábra A kis őrgébics kárpátaljai észlelései

Nagy őrgébics (*Lanius excubitor*)

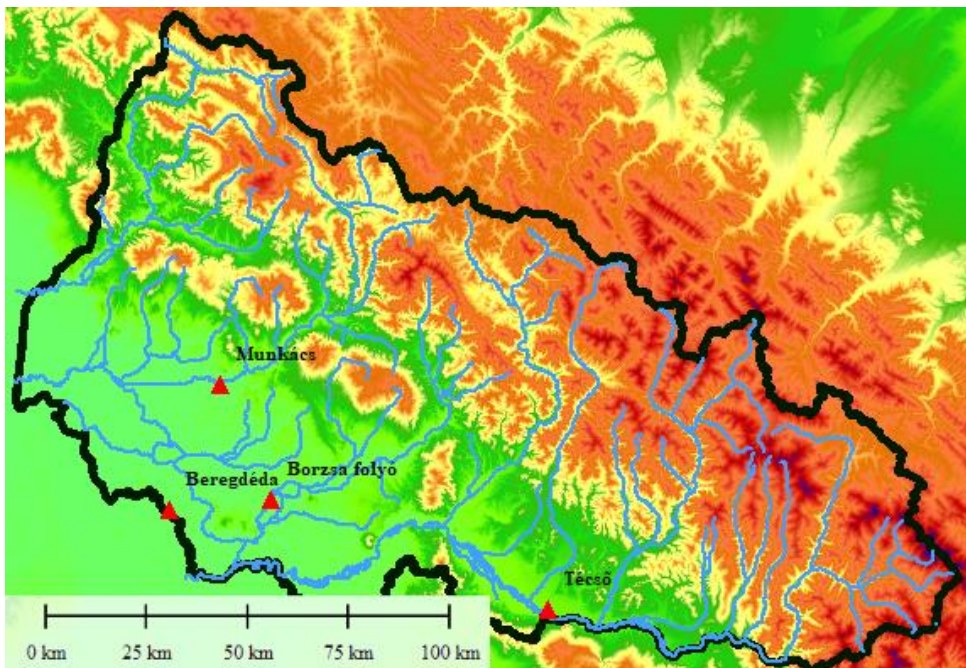
Eurázsia nagyrészen előfordul. Térségünkben állandó és vonuló csapatok egyaránt előfordulnak. A vonuló csapatok a telet Afrikában töltik. Mezőgazdasági területeken, nyílt bokros, cserjés legelőkön egyaránt előfordulhat. Fészket kisebb fákon készíti, melyhez jellemzően növényi részeket használ fel. Általában 5-7 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Táplálékát rovarok, gyíkok és énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász, Komlós, Hömlőc, Técső és a Batár folyó közelében figyelték meg (105. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; ТАЈКОВА, 2018). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

105. ábra A nagy őrgébics kárpátaljai észlelései

Tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Erdők szélén, mezőgazdasági területek, parkok közelében egyaránt megjelenhet. Fészkrét bokron építi növényi részek, moha és tollak segítségével. A tojó jellemzően 5-7 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, gyíkok és madárfiókák adják (MME, 2024). Kárpátalján Munkácson, Beregdédában, Técsőn és a Borzsa folyó környékén figyelték meg (106. ábra, HOLIS, 2013; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; Szerényi, 2022; TAJKOVA, 2018). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

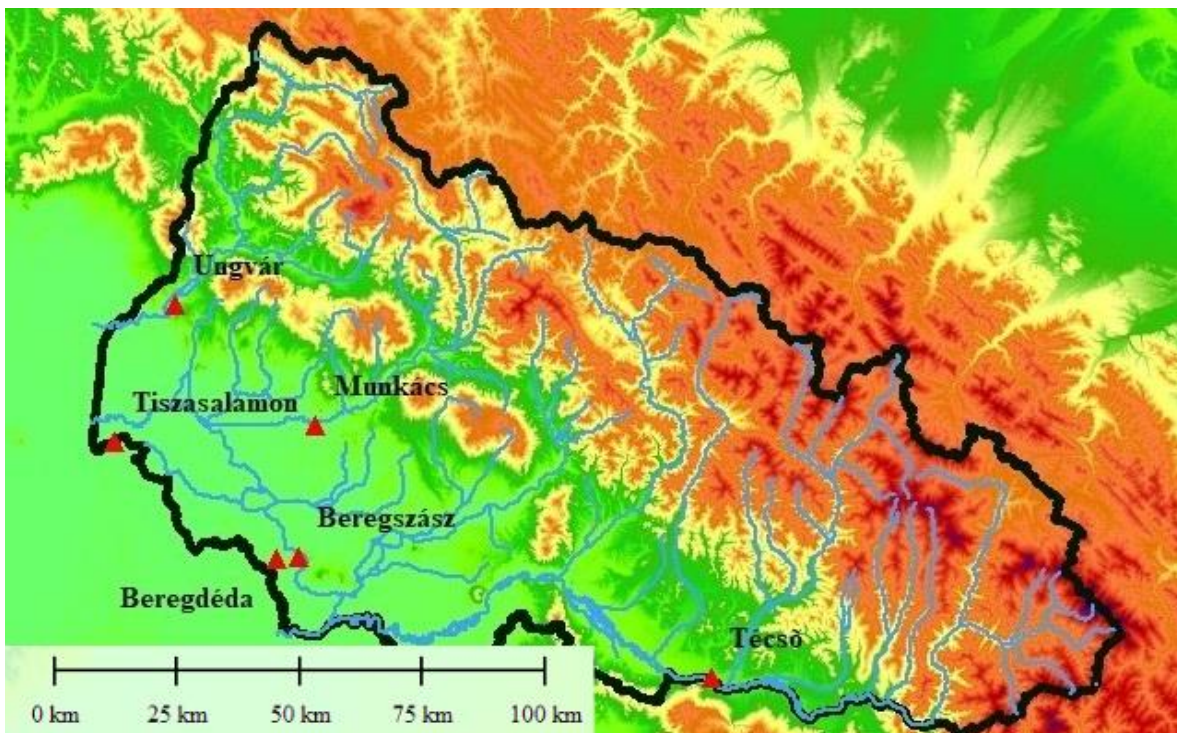
106. ábra A tövisszűrő gébics kárpátaljai észlelései

3.28. Sirályfélék (Laridae)

Dankasirály (*Larus ridibundus*)

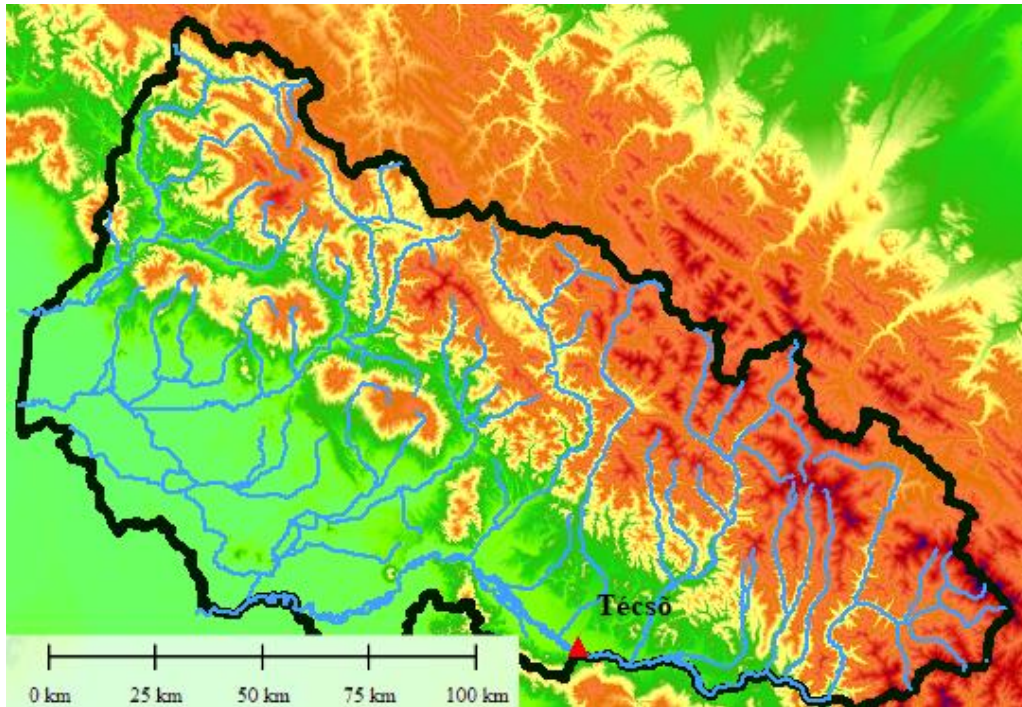
Eurázsia mérsékeltövi területén gyakori sirály faj. Tavak nádasaiban, mocsaras területeken, halastavak és homokbányák szigeteinél gyakori. Kolóniában költ, együtt úzik el a ragadozókat. Fészekanyagként különböző növények részeit használja, melybe 2-4 tojást rak jellemzően. Mindkét nem felváltva általánosan 18-24 napig kotlik. Főleg halakat, kétéltűeket és rovarokat fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt faj (107. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

107. ábra A dankasirály kárpátaljai észlelései

Ezüstsirály (*Larus argentatus*)

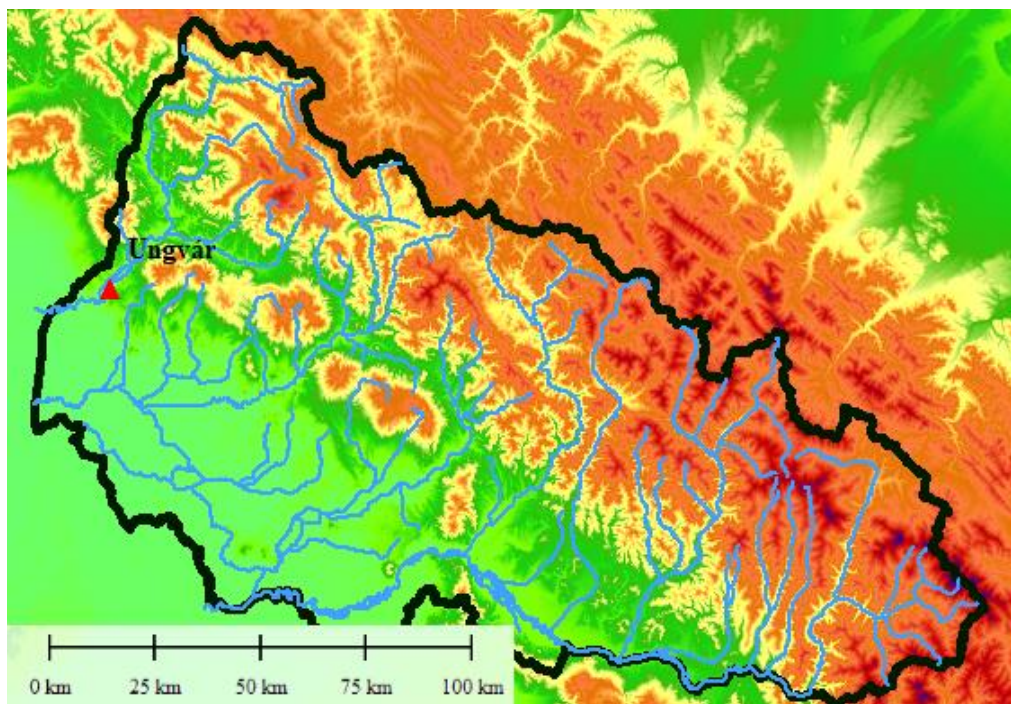
Európa északi részén elterjedt faj. Térségünkben elsősorban téli időszakban jelenhet meg. Jól alkalmazkodik az ember jelenlétéhez, emiatt nagyvárosok gyakori madara. Fészket főleg a földre, de gyakran a lakóépületeken készíti, melybe jellemzően 2-4 tojást rak. Mindenevő, növényeket, rovarokat, puhatestűeket, dögöt is eszik (MME, 2024). Kárpátalján Técsőn figyelték meg (108. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

108. ábra Az ezüstsirály kárpátaljai észlelései

Kis sirály (*Larus minutus*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi és az őszi vonulás során jelenik meg nagyobb számban. Tavakon, elöntéseknél, mocsaraknál találkozhatunk vele. Telepesen költ, fészkébe általában 3 tojást rak, melyet 23-28 napig őriz. Elsősorban rovarfélékkel, csigákkal, apróbb halakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár közelében figyelték meg (109. ábra, ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

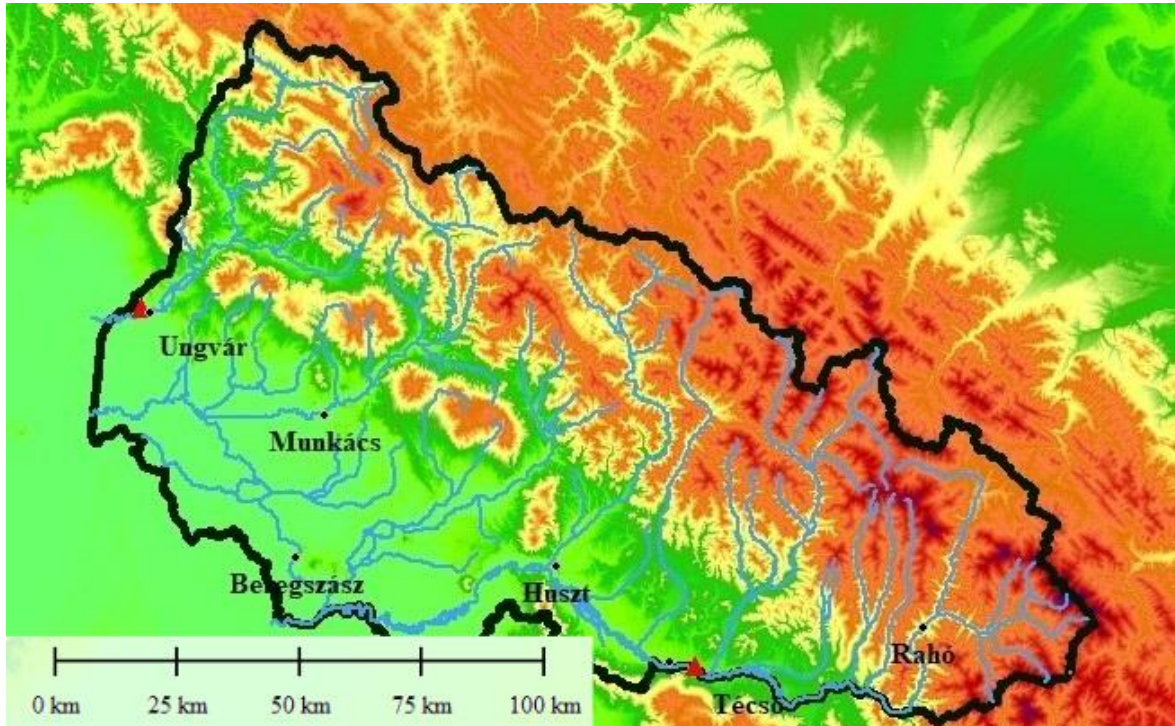

109. ábra A kis sirály kárpátaljai észlelései

Viharsirály (*Larus canus*)

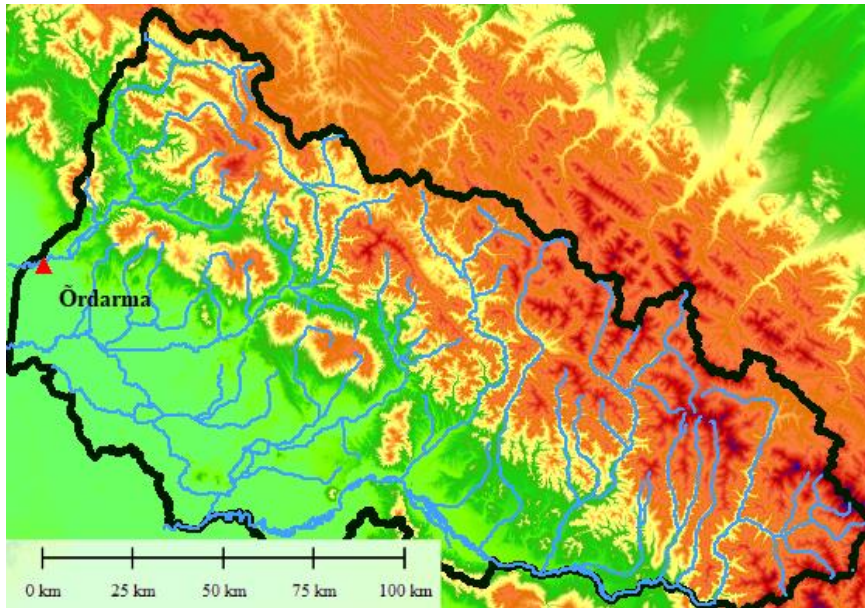
Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Vizes élőhelyeken, elsősorban folyók és tavak partján jelenhet meg. Kolóniában fészkel, fészket jellemzően növényi részekből készíti, melybe 2-5 tojást rak. Táplálékát halak, rovarok, férgek, kisebb rész magok és növényi részek adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron és Técsőn figyelték meg (110. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

110. ábra A viharsirály kárpátaljai észlelései

Sztyeppi sirály (*Larus cachinnans*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi és az őszi időszakban figyelhető meg. Vizes élőhelyeken, elsősorban tengerpartok, folyók és tavak közelében, de mezőgazdasági földeken, szeméttelpeken is megjelenhet. Telepesen fészkel, fészkéhez növényi részeket használ, melybe 2-3 tojást rak. Elsősorban halfélékkel, de növényi részeket, puhatestűeket és dögöt is fogyaszthat (MME, 2024). Kárpátalján Órdarmán figyelték meg (111. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

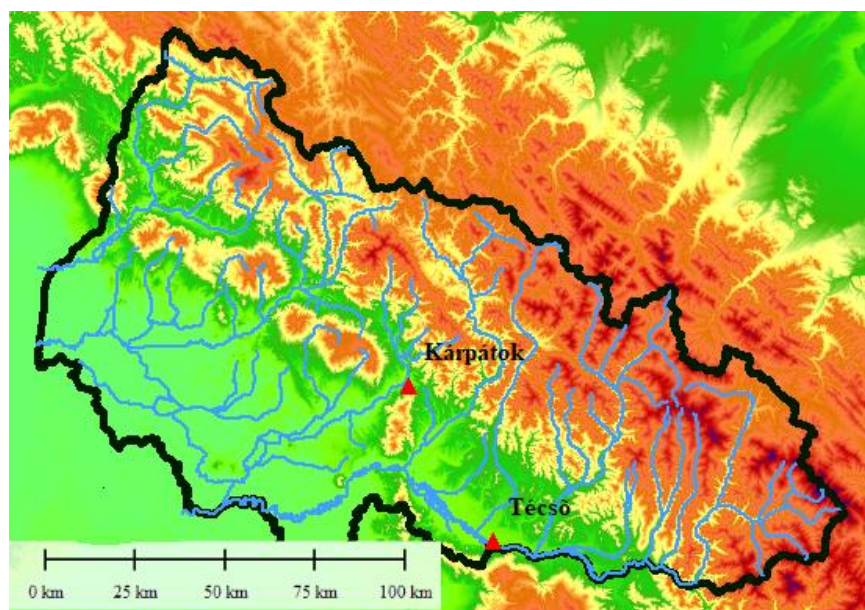

111. ábra A sztyeppi sirály kárpátaljai észlelései

3.29. Tücsökmadár-félék (Locustellidae)

Berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*)

Európában általánosan előforduló madárfaj. Általában április környékén jelenik meg vidékünkön, egészen szeptemberig. A telet Afrika északi részén tölti. Általában a sűrű cserjeszintű ligeterdőkben, valamint a dombságok kisebb erdeiben költ. Kedveli a vizes élőhelyek környékét, gyakran fordul elő árterek, mocsarak, lápok környékén. Rovarokkal, hernyókkal és pókokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Kárpátok környékén, valamint Técső területén figyelték meg (112. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

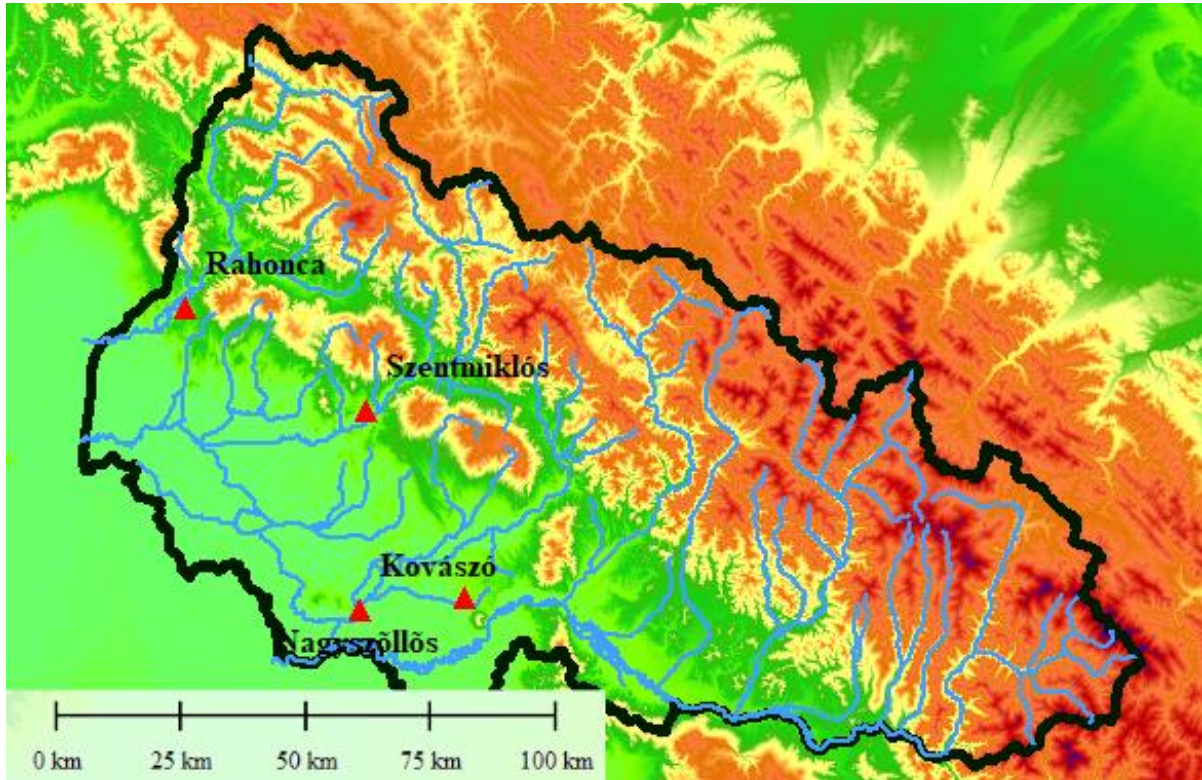

112. ábra A berki tücsökmadár kárpátaljai észlelései

Nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*)

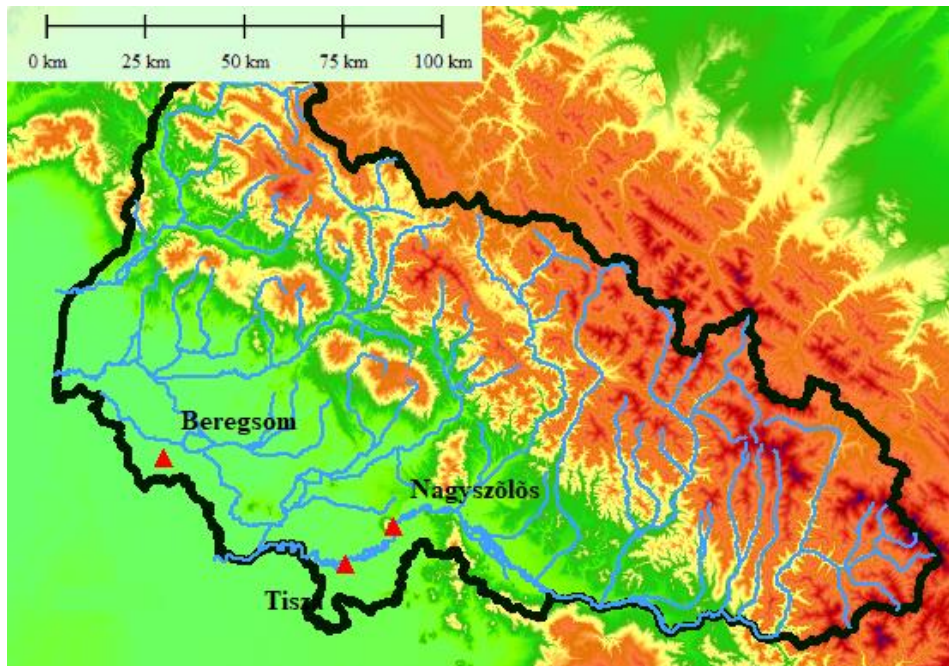
Euráziában általánosan elterjedt faj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Nádas és gyékényes vizes élőhelyeken jelenik meg. Fészket növényi részekből készíti, jellemzően a vízhez közel. 4-7 tojást rak, melyen a tojó költ. Elsősorban rovarokkal, pókokkal, egyenesszárnyúakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Rahoncán, Szentmiklóson, Nagyszőlősen és Kovászón figyelték meg (113. ábra, ПОПИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

113. ábra A nádi tücsökmadár kárpátaljai észlelései

Réti tücsökmadár (*Locustella naevia*)

Eurázsia nagy részén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Fészket közvetlenül a földön, növényi részekből építi. 5-6 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregsomban és Nagyszőlősen, valamint a Tisza partjánál figyelték meg (114. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; ПОПИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

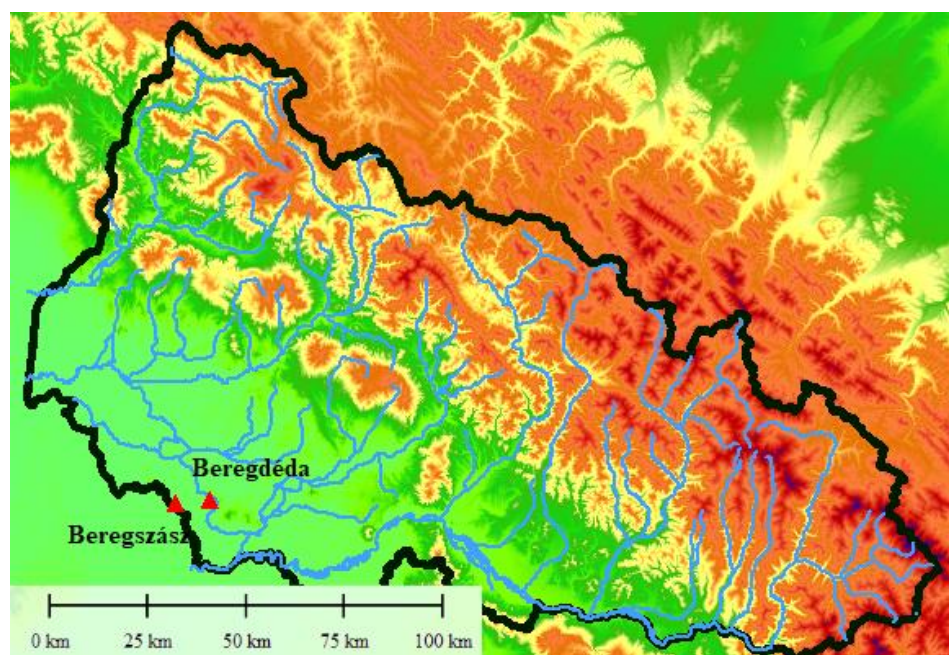

114. ábra A réti tücsökmadár kárpátaljai észlelései

3.30. Gyurgyalagfélék (Meropidae)

Gyurgyalag (*Merops apiaster*)

Állományának a nagyrésze Európában, elsősorban Európa déli részén költ. Térségünkben tavasz folyamán érkezik meg, a telet Dél-Európában és Afrikában tölti. Folyók partfalainál, löszfalaknál, homokbányáknál is megjelenhet. Fúrt üregekben készíti fészket, melybe 6-7 tojást rak. Táplálékát rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregdéda és Beregszász bányatavainál figyelték meg (115. ábra, SIROKAI, 2024; SZERÉNYI, 2022; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

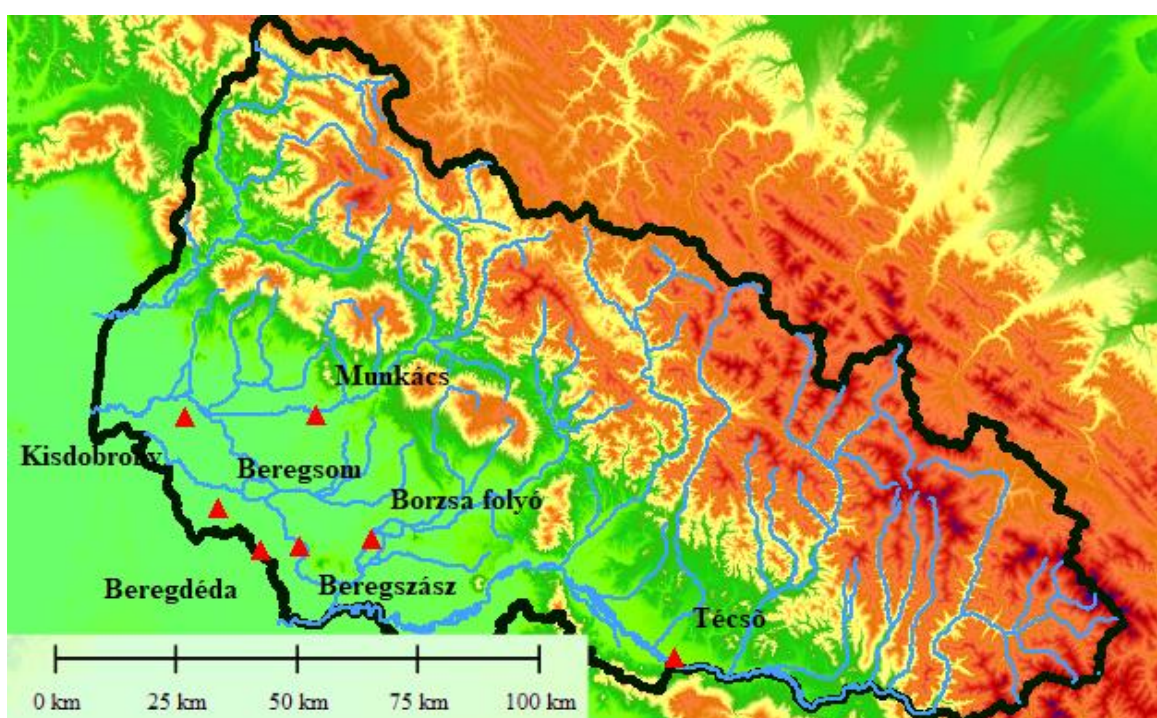
115. ábra A gyurgyalag kárpátaljai észlelései

3.31. Billegetőfélék (Motacillidae)

Barázdabillegető (*Motacilla alba*)

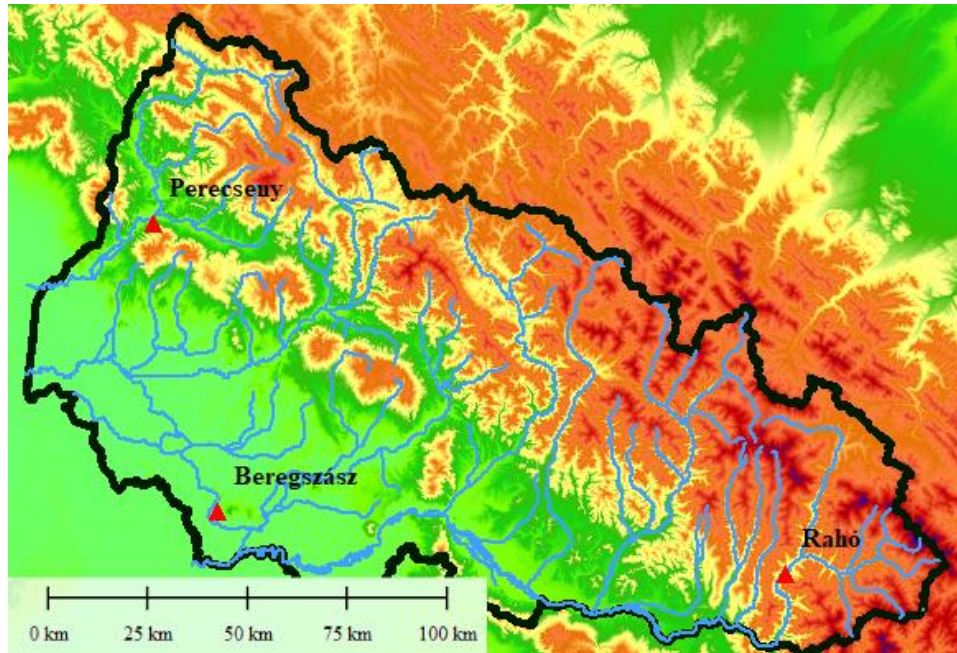
Euráziában elterjedt, hazánkban gyakori madárfaj. Fészkelőhelyét tekintve nagyon alkalmazkodóképes, kedveli a vízpart közelségét. A fészkepítésénél is szinte mindent felhasznál, viszont a fészek belsejét puha tollakkal béleli ki. Fészkébe a tojó 5-6 tojást rak, mely költésében a hím is segédkezik. A hazai állomány a téli időszakot Európa déli részein tölti. Táplálkozását tekintve elsősorban pókokat, legyet és hernyókat fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszász, Ungvári, Munkácsi és Técsői járás településein figyelték meg (116. ábra, SZERÉNYI, 2022; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

116. ábra A barázdabillegető kárpátaljai észlelései

Erdei pityer (*Anthus trivialis*)

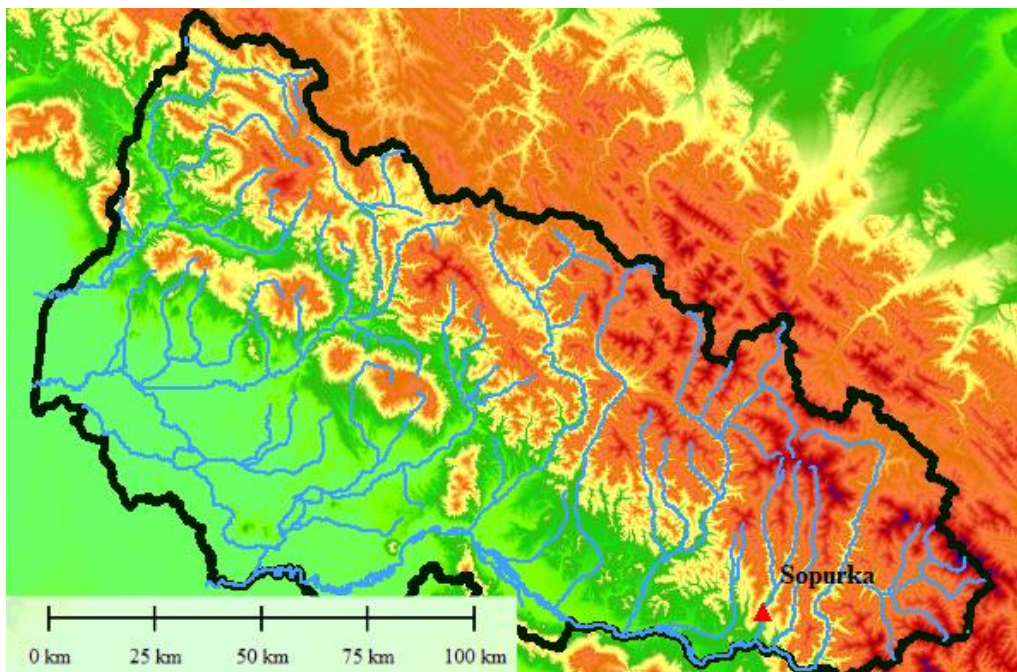
Egész Európában elterjedt faj. Erdőszélek, hegyvidékek tisztásait kedveli. Téségünkben kora tavasszal jelenik meg, a telet a Szahara térségében tölti. Fészket fűszálakból, gyökérdarabokból építi, amibe jellemzően 5 tojást rak. Elsősorban növényi részekkel, magvakkal és gyümölcsökkel, illetve rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Perecseny, Rahó, illetve Beregszász környékén figyelték meg (117. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

117. ábra Az erdei pityer kárpátaljai észlelései

Havasi pityer (*Anthus spinoletta*)

Közép- és Dél-Európában fordul elő. Magashegységek fenyveseit, hegyoldalait kedveli. Térségünkben a tavaszi és az őszi vonulási időszakban lehet elsősorban vele találkozni. Fészket a talajra, vagy sziklaüregbe rakja, melyhez növényi részeket használ fel. 4-6 tojást rak, mely költésében mindkét szülő részt vesz. Táplálékát rovarok, pókok, csigák adják (MME, 2024). Kárpátalján Sopurka környékén figyelték meg (118. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

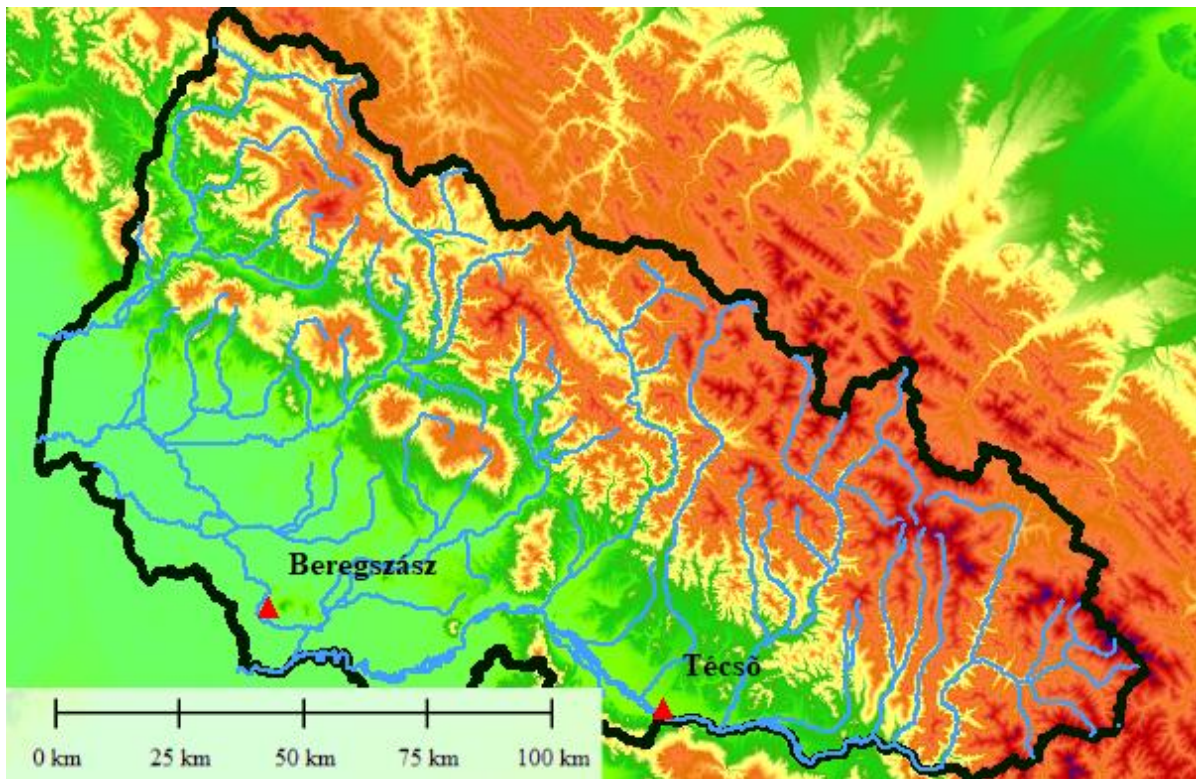

118. ábra A havasi pityer kárpátaljai észlelései

Hegyi billegető (*Motacilla cinerea*)

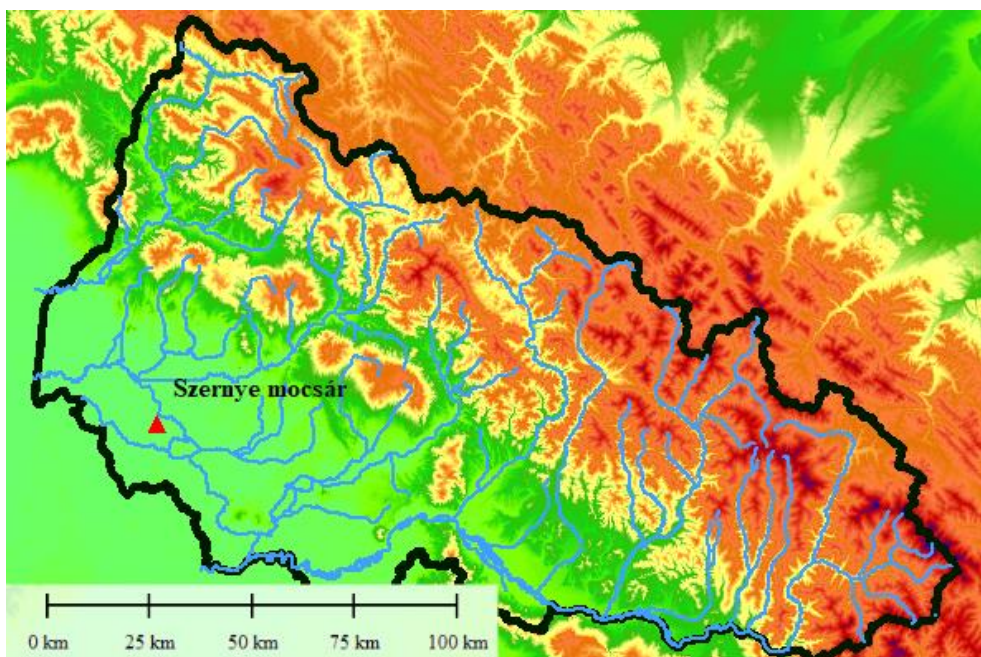
Euráziában általánosan elterjedt faj. Hegyi, gyorsfolyású, tiszta patakok környékén gyakori. Évente kétszer költ. Fészket növényi anyagokból készíti, melybe 4-6 tojást rak. Táplálékul különböző vízirovarok és férgek szolgálnak (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Tecső környékén figyelték meg (119. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

119. ábra A hegyi billegető kárpátaljai észlelései

Parlagi pityer (*Anthus campestris*)

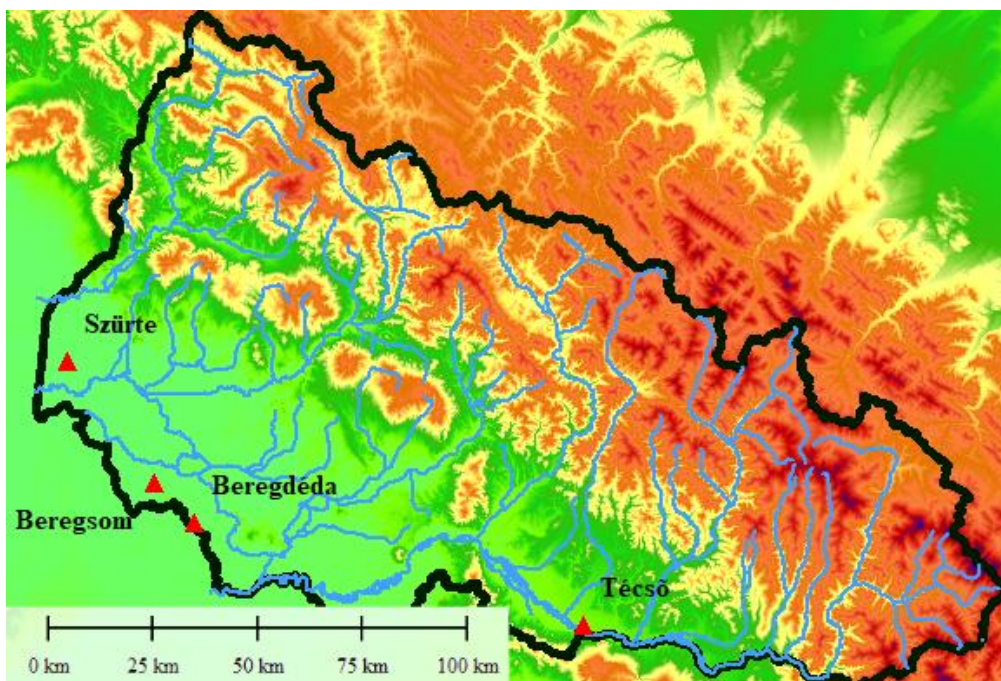
Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Mezőgazdasági területeken, legelőkön, parlagon egyaránt megjelenhet. Fészket közvetlenül a földön, fűszálakból és egyéb növényi részekből készíti. 4-6 tojásán kizárólag a tojó kotlik. Elsősorban rovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Szernye mocsár egykori területén figyelték meg (120. ábra, ПОПИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

120. ábra A parlagi pityer kárpátaljai észlelései

Sárga billegető (*Motacilla flava*)

Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Fészkrét közvetlenül a földön, jellemzően növényi részekből készíti a sűrű növényzet közzé. 5-6 tojást rak, melyen kizárólag a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban rovarfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján Szürtén, Beregsomban, Beregdédában és Técsőn figyelték meg (121. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

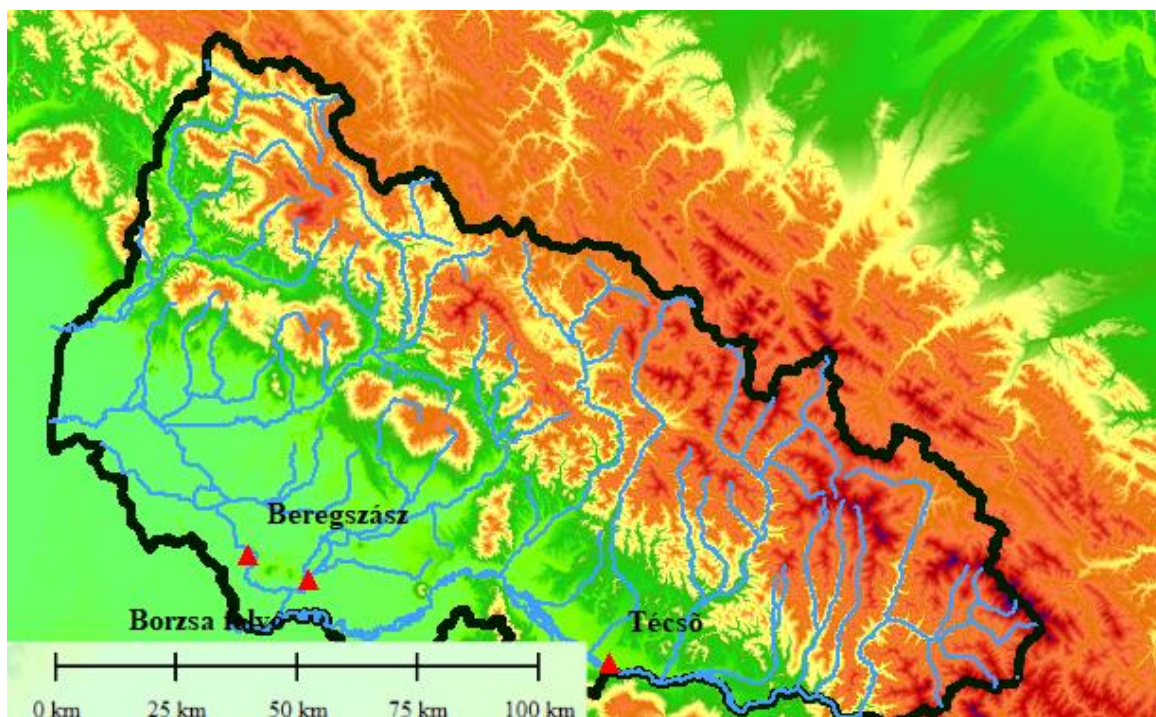
121. ábra A sárga billegető kárpátaljai észlelései

3.32. Légykapófélék (Muscicapidae)

Cigánycsuk (*Saxicola rubicola*)

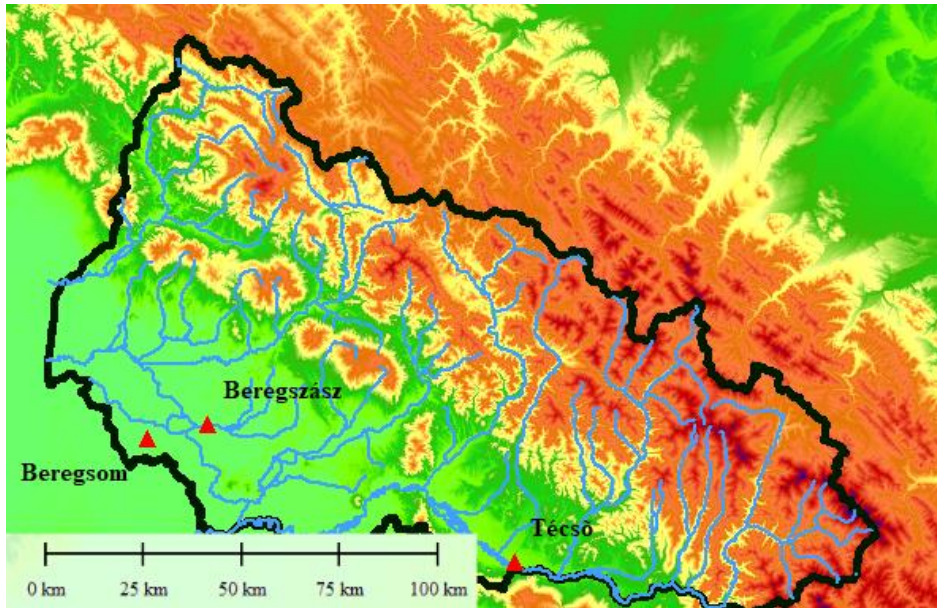
Európa, Ázsia és Afrika nagyrészen gyakori madárfaj. Vidékünkre március elején érkeznek meg és egész télig itt tartózkodnak. A telet Afrika északi részén töltik. Sík- és dombvidékek gyakori madárfaja, megfigyelhető parlagokon, mezőgazdasági területeken, vizes területek közelében. Fészket a földre, a sűrű növényzeten készíti. Fészekanyagként fűszálakat, mohát és gyökérdarabokat is felhasznál, belsejét szőrökkel és tollal béleli ki. A tojó általában 5-6 tojást rak, a fiókákat mindkét nem eteti. Táplálékuk elsősorban rovarok és pókok, ritkán csigák (MME, 2024). Kárpátalján Beregszászban, a Borzsa folyó környékén, valamint Técsőn figyelték meg egyedeit (122. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІЛІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

122. ábra A cigánycsuk kárpátaljai észlelései

Fülemüle (*Luscinia megarhynchos*)

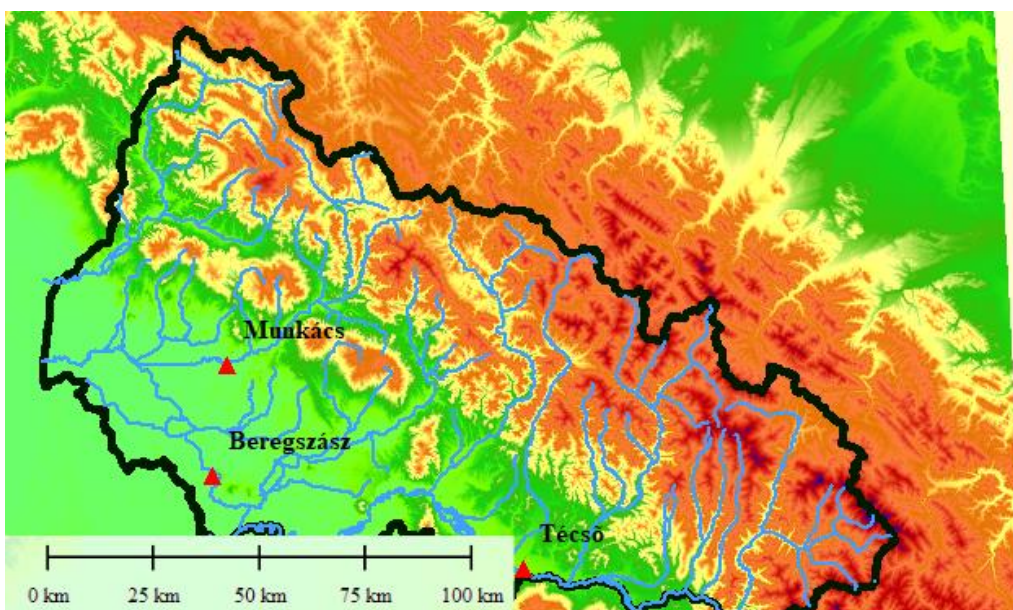
Európa északi részeinek kivételével a kontinensen általánosan elterjedt faj. Térségünkben kora tavasszal jelenik meg. Fészket különböző növényi részekből, elsősorban bokrokon készíti, amibe jellemzően 4-6 tojást rak. Táplálékát csigák, férgek, pókok és egyéb rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Beregsom, valamint Técsőn figyelték meg (123. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KÖDÖBÖCZ, 2016). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

123. ábra A fülemüle kárpátaljai észlelései

Házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*)

Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben kora tavasszal jelenik meg, a telet a Mediterráneumban tölti. Mezőgazdasági területeken, gyümölcsösökben egyaránt megjelenhet. Gyakran a füstifecske elhagyott fészket használ, melybe 4-5 tojást rak. Melyen jellemzően 12-17 napig kotlik a tojó. A fiókák egészen hamar, már 2 hetes koruk környékén elhagyják a fészket. Rovarfélékkel táplálkozik, viszont őszi vonulása idején növényi terméseket is fogyaszt. (MME, 2024). Kárpátalján Munkács, Beregszász és Tecsőn figyelték meg (124. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

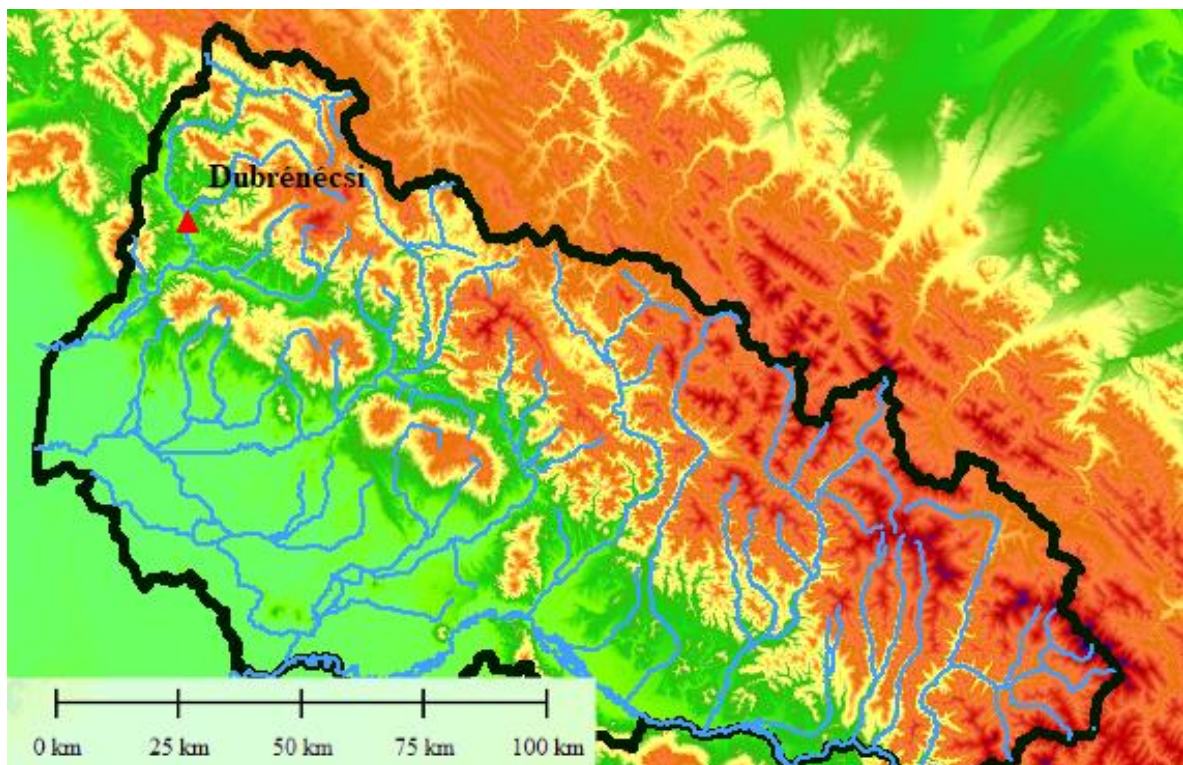

124. ábra A házi rozsdafarkú kárpátaljai észlelései

Kis légykapó (*Ficedula parva*)

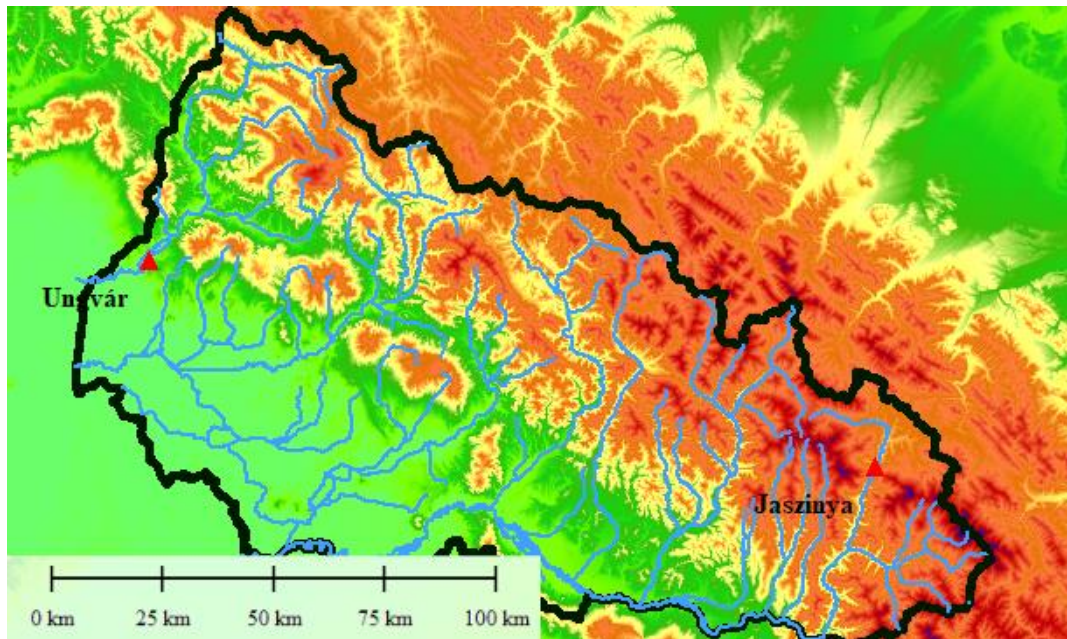
Eurázsziában általánosan elterjedt faj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet jellemzően Indiában tölti. Testtömegük alig több, mint 10 gramm. Ez nagy segítséget nyújt számukra a táplálékszerzésnél, hiszen elsősorban rovarokra, legyekre és pókokra vadásznak. Szegényes patak völgyek, bükkösök a kedvelt élőhelyei. Fészket üregekben alakítja ki, melyhez mohát, egyéb növényi részeket használ. 4-7 tojását 13-14 napig kizárólag a kotló költi (MME, 2024). Kárpátalján Dubréncsi környékén figyelték meg (125. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

125. ábra A kis légykapó kárpátaljai észlelései

Kövirigó (*Monticola saxatilis*)

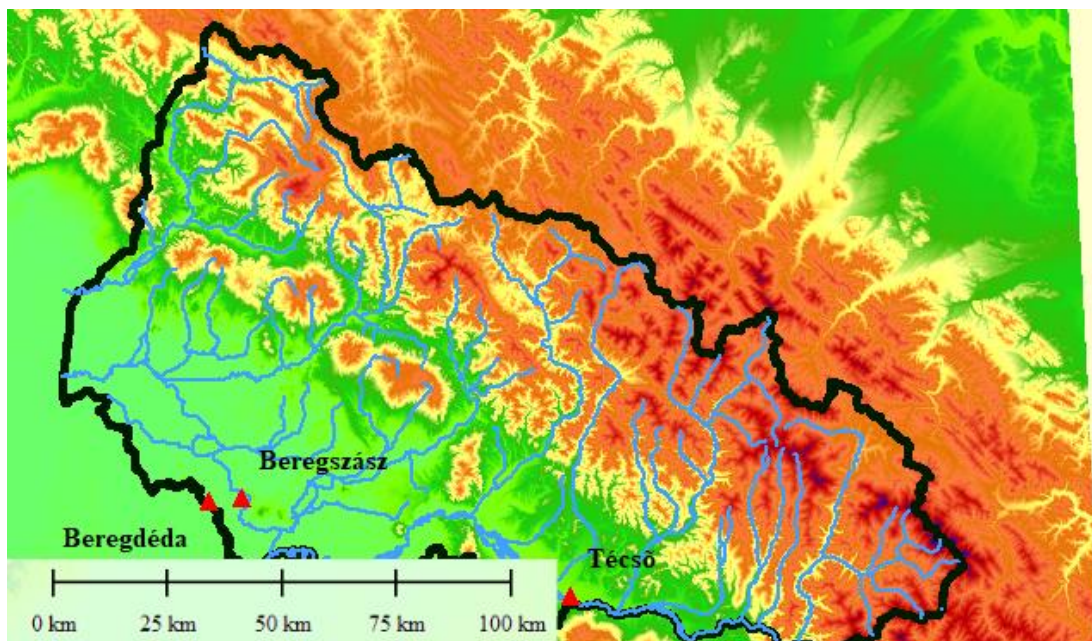
Eurázsia jelentős részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Gyümölcsösökben, hegyvidéki domboldalak meleg, déli oldalain jelenhet meg. Épületekben, repedésekben egyaránt fészket rakhat. 5 tojásán kizárólag a tojó kotlik. Tápláléka elsősorban gyümölcsök, rovarok és gyíkok lehetnek (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és Jaszinya közelében figyelték meg (126. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

126. ábra A kövirigó Kárpátaljai észlelései

Nagy fülemüle (*Luscinia luscinia*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, egyaránt megjelenhet. Fészket növényi részekből készíti bokrokon, melybe 4-6 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, hernyók és bogyók adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász, Beregdéda és Técső környékén figyelték meg (127. ábra, KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

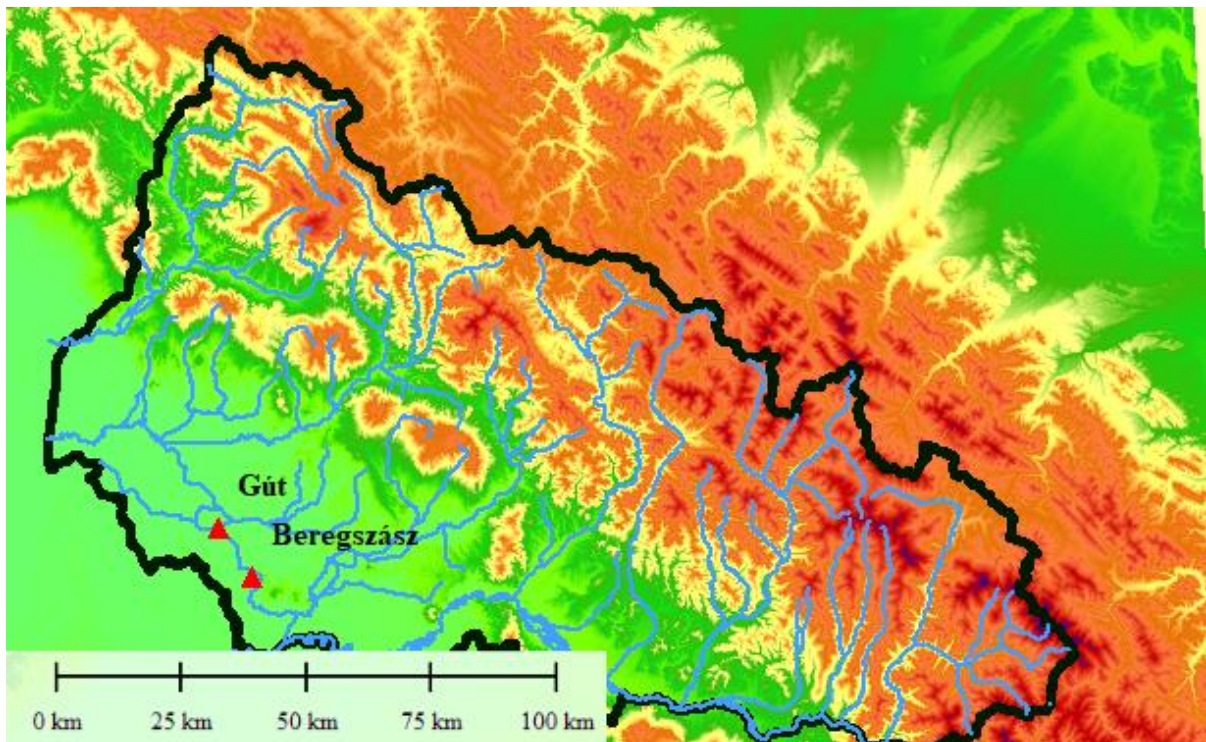

127. ábra A nagy fülemüle kárpátaljai észlelései

Rozsdás csuk (*Saxicola rubetra*)

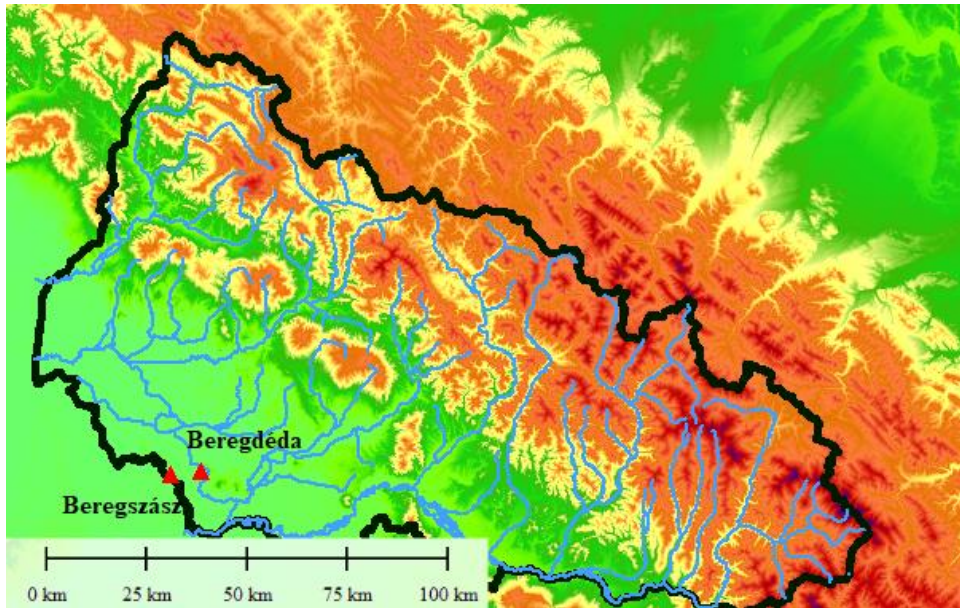
Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Nedves élőhelyeken, lápok, mocsárrétek, nedves kaszálók közelében is megjelenhet. Fészket közvetlenül a földön, növényi részek felhasználásával készíti. A tojó 5-7 tojást rak, melyen kizárólag a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, a hidegebb időszakban bogyók adják (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járásban és Beregszászban figyelték meg (128. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

128. ábra A rozsdás csuk kárpátaljai észlelései

Szürke légykapó (*Muscicapa striata*)

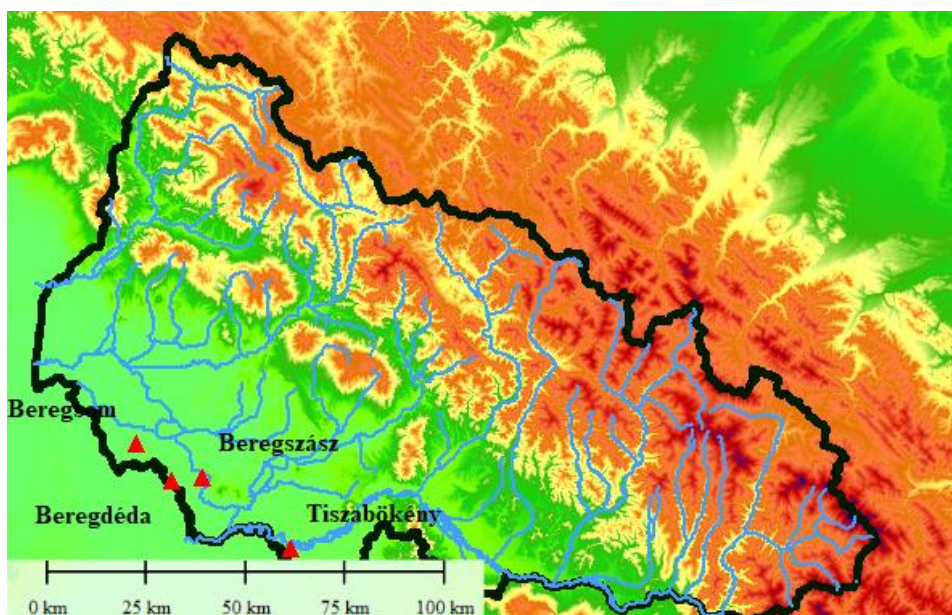
Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Erdőkben, mezőgazdasági területeken, kertekben egyaránt előfordulhat. Fészket korhadt fák odújaiban, növényi részekből készíti. Fészkébe 3-6 tojást rak, melyen 11-13 napig kotlik a tojó. Táplálékát elsősorban rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregdédában és Beregszászban figyelték meg (129. ábra, KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

129. ábra A szürke légykapó kárpátaljai észlelései

Vörösbegy (*Erithacus rubecola*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben áttelelő és vonuló csapatok egyaránt vannak. A vonuló csapatok a telet a Földközi-tenger térségében töltik. Mezőgazdasági területek, kertek, parkok közelében egyaránt megjelenhet. Fészket üregbe, vagy épületeken készíti, jellemzően növényi részekből, tollakból, mohából. 4-8 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, csigák, puhatestűek adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregsomban, Beregdédában, Beregszászban és Tiszabökényben figyelték meg (130. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; KOMENDAR et al. 2010, SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

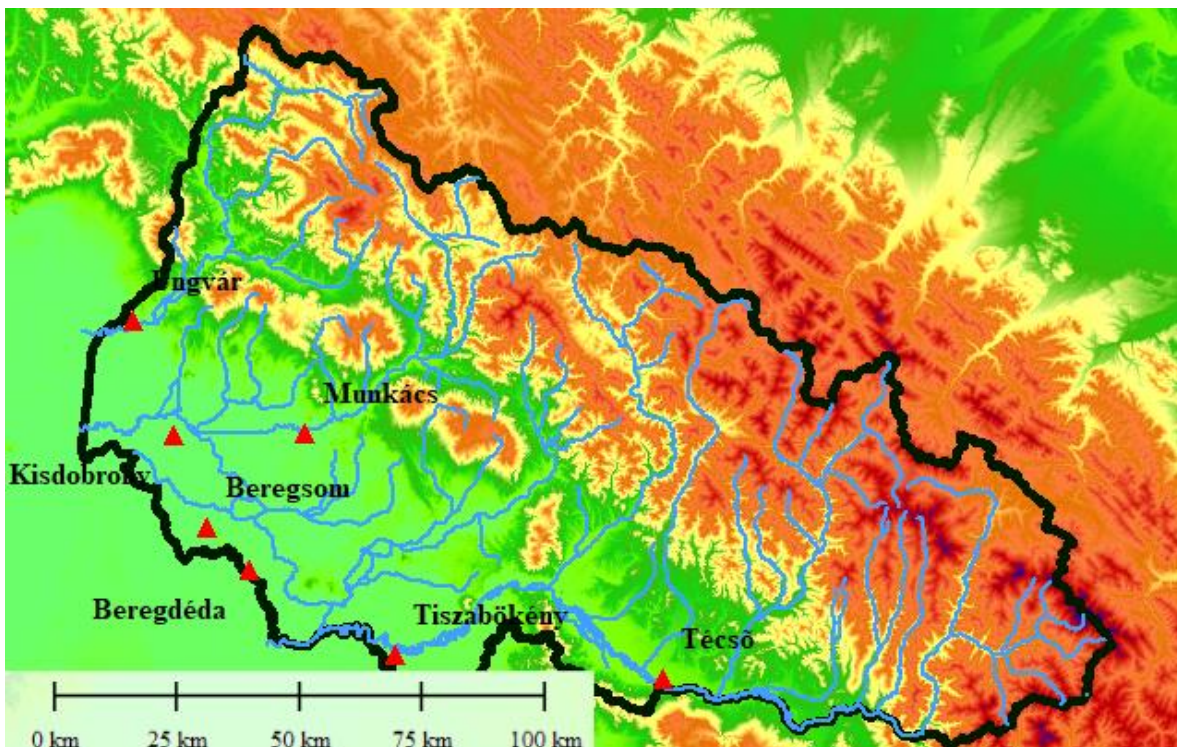
130. ábra A vörösbegy kárpátaljai észlelései

3.33. Sárgarigófélék (Oriolidae)

Sárgarigó (*Oriolus oriolus*)

Európa nagyrészén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Fészket fákon készíti, melyhez növényi részeket használ fel. 3-5 tojást rak, melyen mindkét nem 14-16 napig kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, azok hernyói, illetve növényi termések adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (131. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

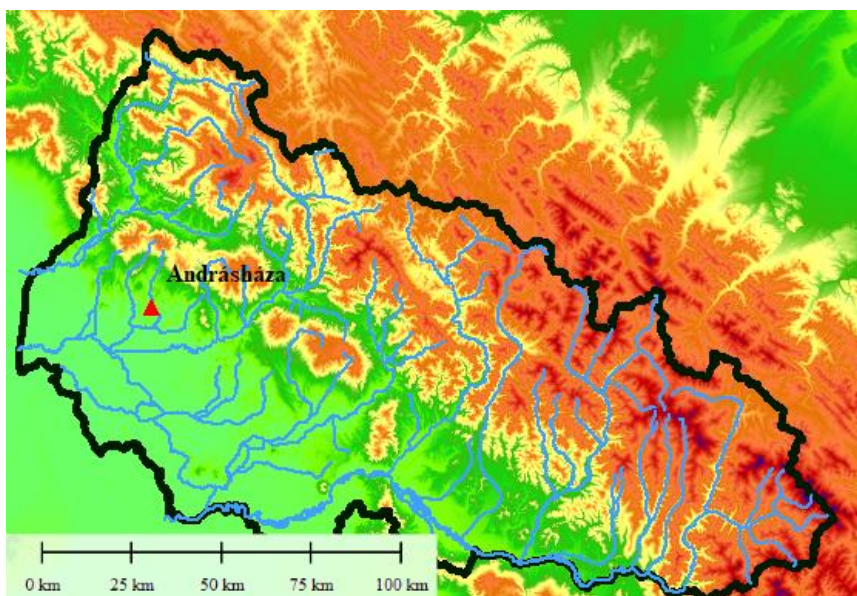

131. ábra A sárgarigó kárpátaljai észlelései

3.34. Halászsasfélék (Pandionidae)

Halászsas (*Pandion haliaetus*)

Eurázsia északi részének jellemző madara. Térségünkben a tavaszi és őszi időszakban jelenik meg, elsősorban halban gazdag vizek közelében. Fészket magasabb fákon, jellemzően gallyakból építi. Fészkébe jellemzően 3-4 tojást rak, melyet 35-38 napig őriz. Táplálékát kizárólag halfélék képezik (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járás térségében figyelték meg (132. ábra, ПОТИШ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

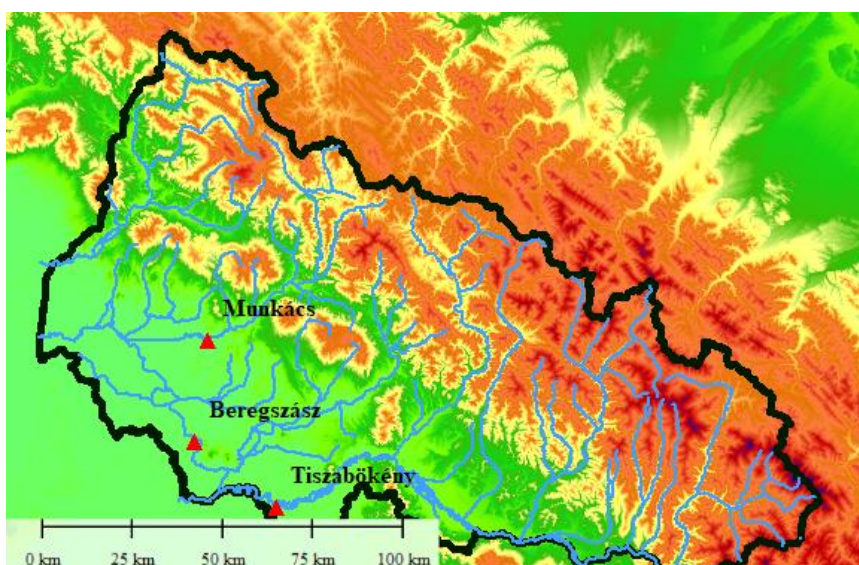

132. ábra A halászsas kárpátaljai észlelései

3.35. Cinegefélék (Paridae)

Barátcinege (*Poecile palustris*)

Eurázsia szint teljes területén előforduló faj. Hazánkban a kék-, illetve a széncinege után az egyik leggyakoribb cinege faj. Elsősorban a középhegységek környékén szeret megtelepedni, azonban a téli időszakban lakott területeink környékét is felkeresi. Nagyon területhű, állandó, éves madár. A tavaszi-nyári időszakban elsősorban rovarokkal, a hidegebb időszakban magokat fogyaszt. Fészket moha és kisebb ágak segítségével készíti, viszont mesterséges fészkekben is megtelepedhet. Fészkébe 7-11 tojást rak, mely 14-16 nap kel ki (MME, 2024). Kárpátalján Munkács, Beregszász és Tiszabökény környékén figyeltek meg egyedet (133. ábra, HOLIS, 2013; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

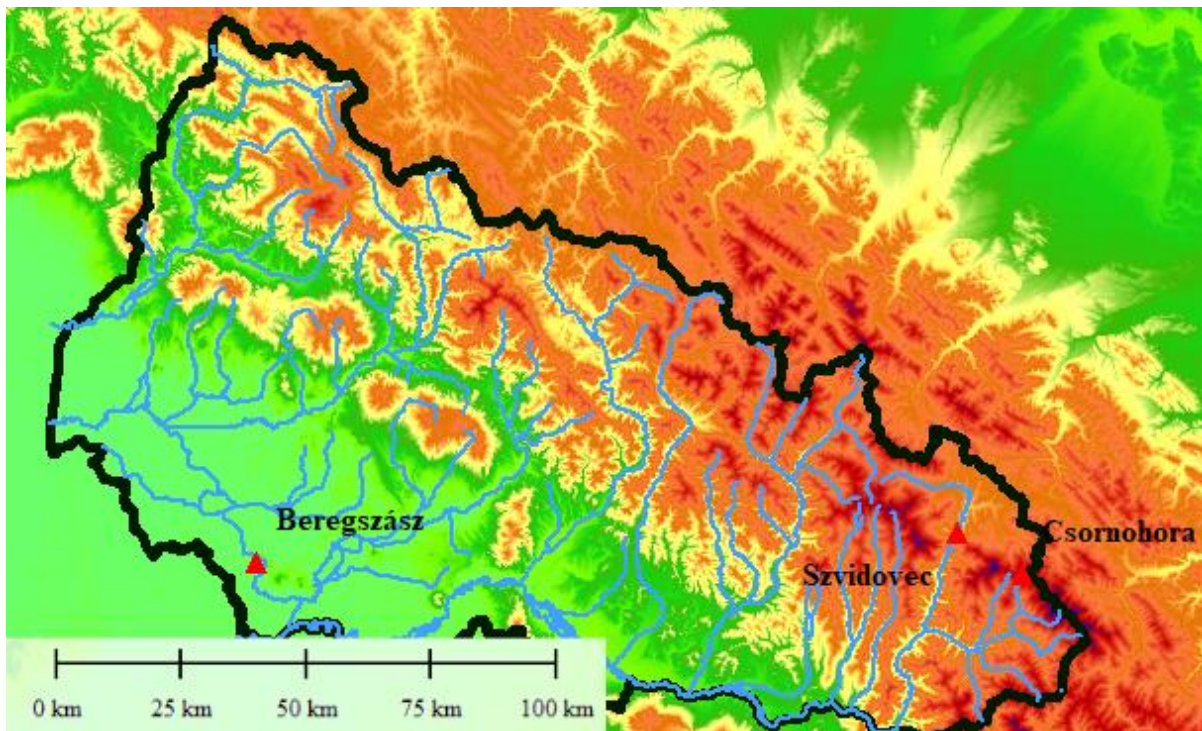

133. ábra A barátcinege kárpátaljai észlelései

Búbos cinege (*Lophophanes cristatus*)

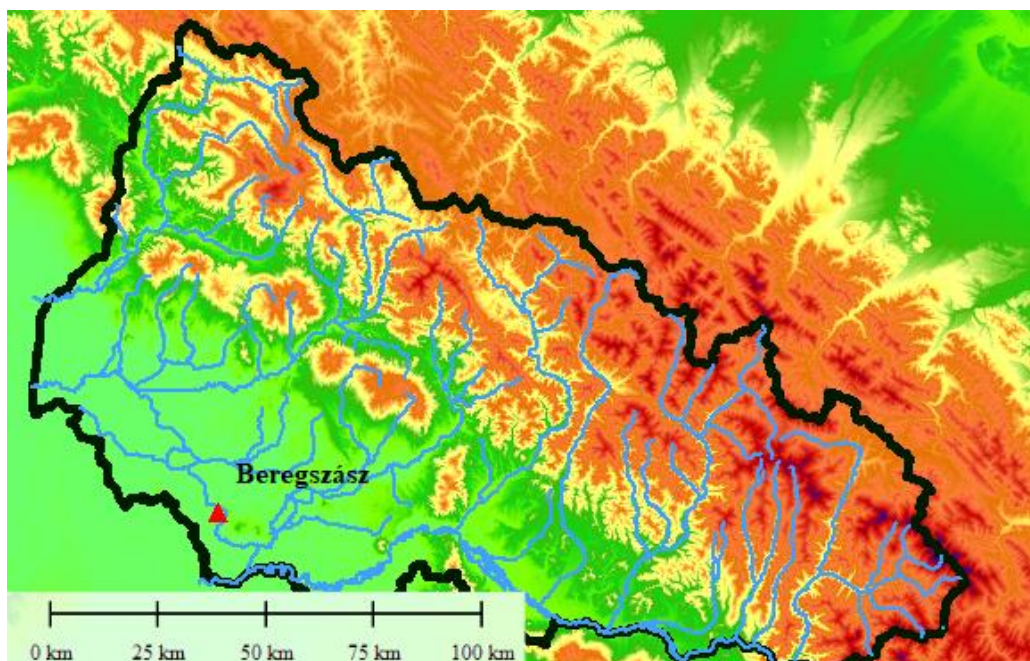
Európa fenyveseiben gyakorta előforduló madárfaj. Vidékünkön állandó faj, azonban kóborlásra hajlamos. Évente kétszer költ, fészket mohából és szőrből készíti, melybe 5-6 tojást rak. Rovarokkal és magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Szvidovec és Csornohora, valamint a Beregszászi bányatavak környékéről regisztrálták jelenlétét (134. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös könyvében.

134. ábra A búbos cinege kárpátaljai észlelései

Fenyvescinege (*Parus ater*)

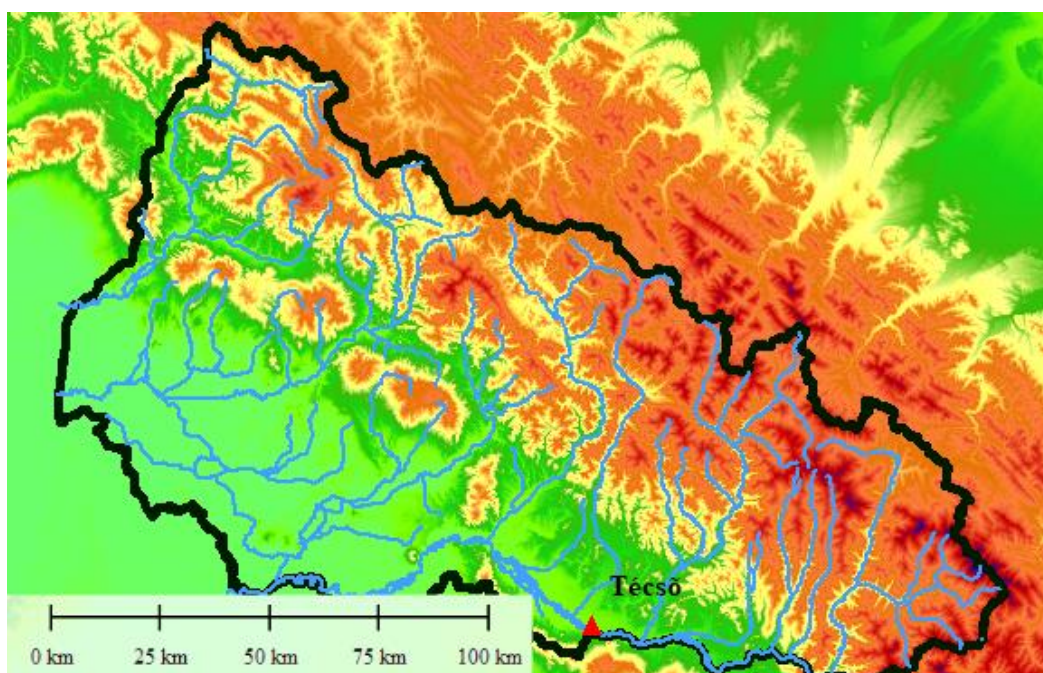
Eurázsia fenyveserdeiben elterjedt faj. Testtömege alig haladja meg a 10 grammot, melynek köszönhetően rendkívül mozgékony madárfaj. Térségünkben a hegyvidék fenyveseiben állandó madár, azonban a nagyobb hidegek beálltával gyakorta jelenik meg síkvidéki területeinken is. Fészket fenyőfákon készíti, jellemzően mohából és tollakból. Általában 8-10 tojást rak, melyet a tojó 12-15 napig őriz. Legfőképp rovarokkal, de ritkábban bogyókat és gyümölcsöt is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (135. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

135. ábra A fenyvescinege kárpátaljai észlelései

Kanadai cinege (*Poecile atricapillus*)

Észak-Amerika jelentős részén elterjedt. Térségünkben is kezd megjelenni egyre nagyobb számban. Fészket fákon készíti, jellemzően mohából, kisebb ágakból, melybe 5-8 tojást rak. Tápláléka elsősorban növényi magvak, de rovarokat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Técső környékén figyelték meg (136. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

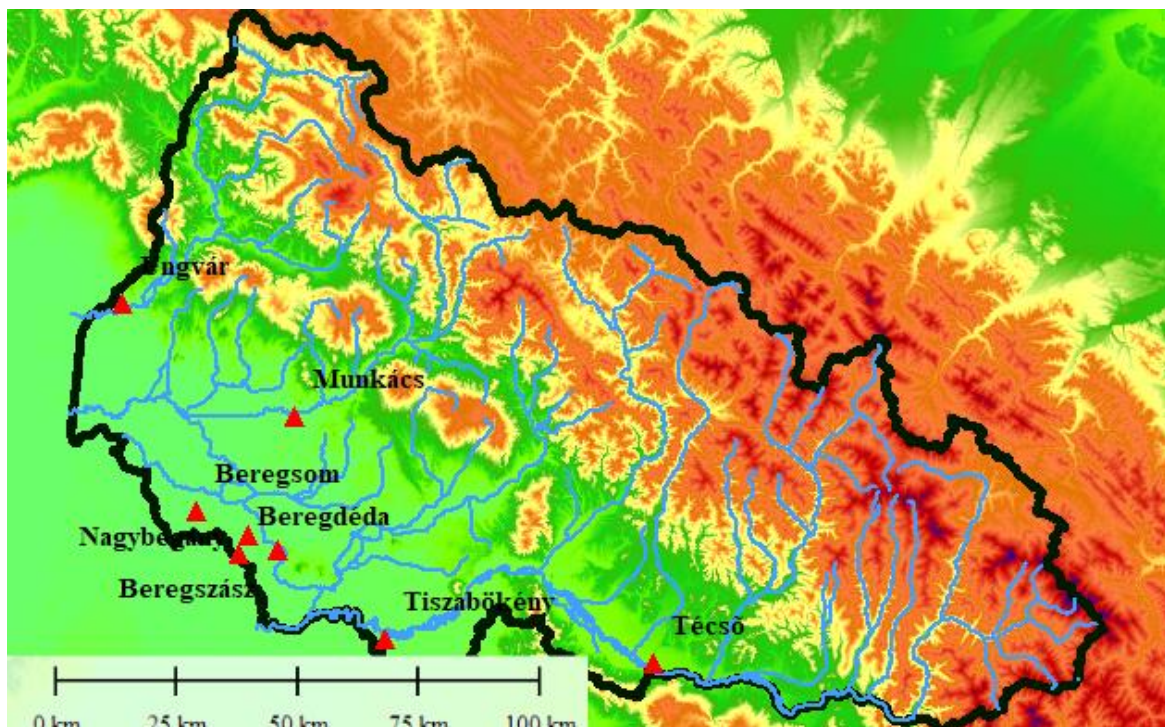

136. ábra A kanadai cinege kárpátaljai észlelései

Kék cinege (*Parus caeruleus*)

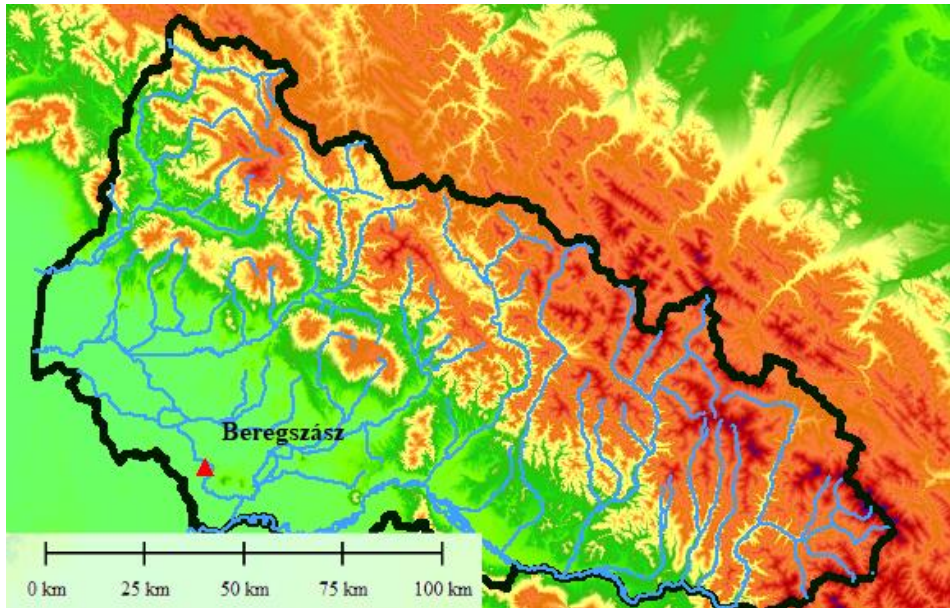
Európában általánosan elterjedt faj. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Erdőkben, parkokban, mezőgazdasági területeken egyaránt előfordul. Fészket fákon készíti különböző növényi részekből, melybe 6-14 tojást rak. A meleg időszakban rovarokkal táplálkozik, a téli időszakban növényi magokat, gyümölcsöket fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (137. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІШІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

137. ábra A kék cinege kárpátaljai észlelései

Kormosfejű cinege (*Parus montanus*)

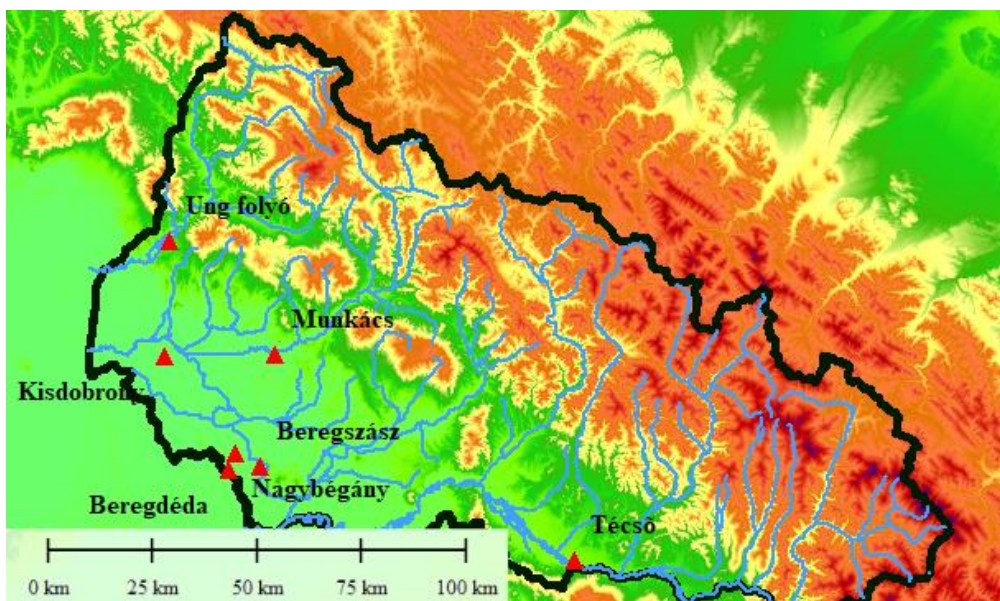
Eurázsia nagyrésztében elterjedt. Elsősorban fenyvesekben, idősebb erdőkben jelenhet meg. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Fészket öreg fák odúiban készíti. A cinegékhez hasonlóan mohából és szőrökből készíti a fészket, melybe jellemzően 7-11 tojást rak. A fiókák körülbelül 18 napig maradnak a fészkekben. Táplálékát különböző rovarfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (138. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

138. ábra A kormosfejű cinege kárpátaljai észlelései

Szécincinege (*Parus major*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Állandó madarunk, egész évben megfigyelhető. Mezőgazdasági területeken, kertekben, városi parkokban egyaránt megjelenhet. Fészket odúkban alakítja ki, melyhez növényi részeket, mohát is felhasznál. Gyakran elhagyott lámpatestekben, postaládában is fészket készít. 6-13 tojásán kizárólag a tojó kotlik. Fiókait rovarokkal etet, illetve a legfontosabb kalcium forrásukkal, a csigahéjjal. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, magok adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (139. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; STANKIEWICZ-VOLOSJANCIUK, 2020; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

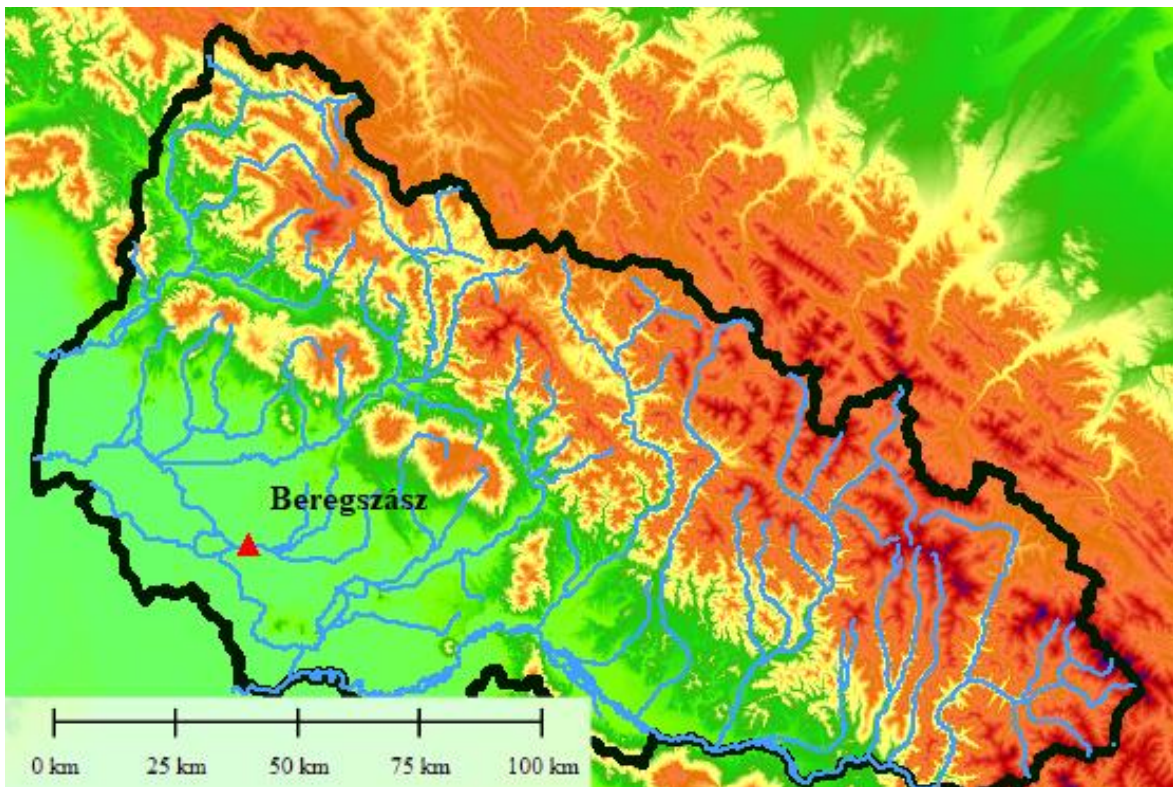
139. ábra A szécincinege kárpátaljai észlelései

3.36. Verébfélék (Passeridae)

Havasipinty (*Montifringilla nivalis*)

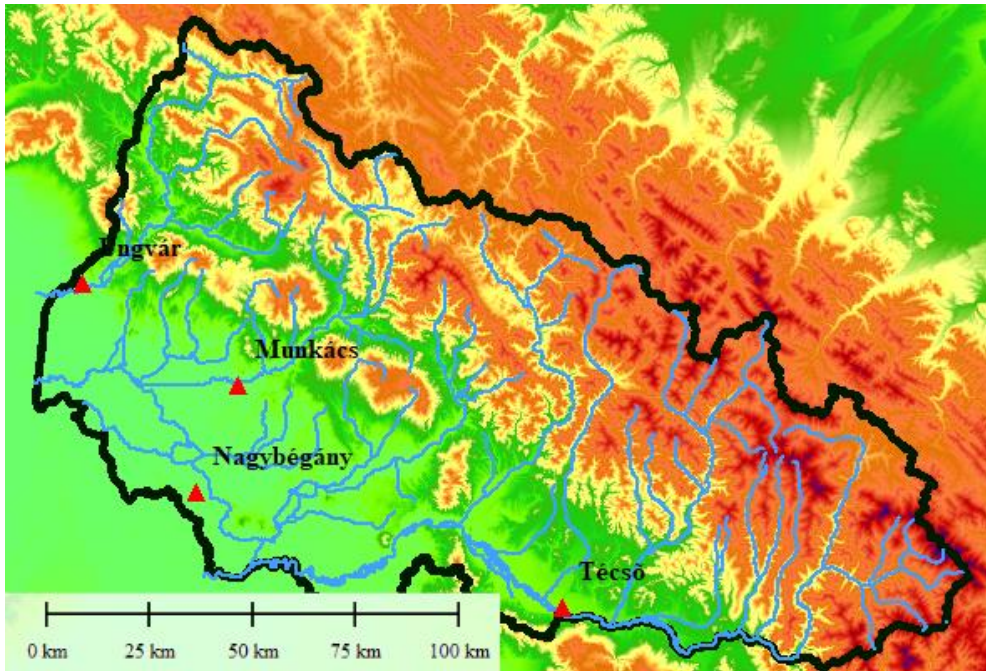
Európa közép- és déli helységeiben fordul elő. Magashegységek hegygerinceiben, vízmosásai közelében figyelhető meg. Fészket sziklák repedéseiben, épületek tetőszerkezetein készíti, elsősorban növényi részekből készíti. 4-5 tojását 22-25 napig csak a kotló vigyázza. Táplálékát rovarok és növényi magvak adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (140. ábra, SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

140. ábra A havasipinty kárpátaljai észlelései

Házi veréb (*Passer domesticus*)

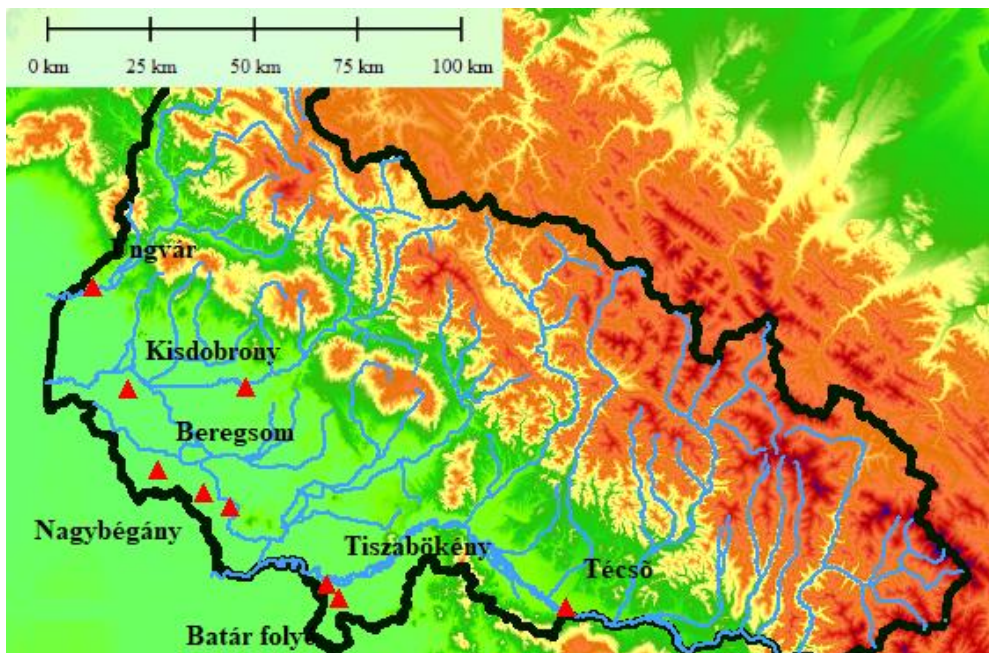
Eurázsia nagy részén általánosan elterjedt. Jól alkalmazkodik az emberi jelenléthez. Kertekben, parkokban, mezőgazdasági területeken is előfordul. Fészket csatornák ereszeiben, tetőterekben készíti, szénából és fűszálakból. 2-7 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Rovarokkal, növényi magvakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (141. ábra, Komári, 2011; HOLIS, 2013, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

141. ábra A házi veréb kárpátaljai észlelései

Mezei veréb (*Passer montanus*)

Eurázsia északi részén elterjedt. Állandó madár, egész évben megfigyelhető. Fészket odúkban vagy üregekben alakítja ki, melybe jellemzően 5-7 tojást rak. Elsősorban rovarokkal, növényi magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (142. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; LELKES, 2011; KOMENDAR et al. 2010; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

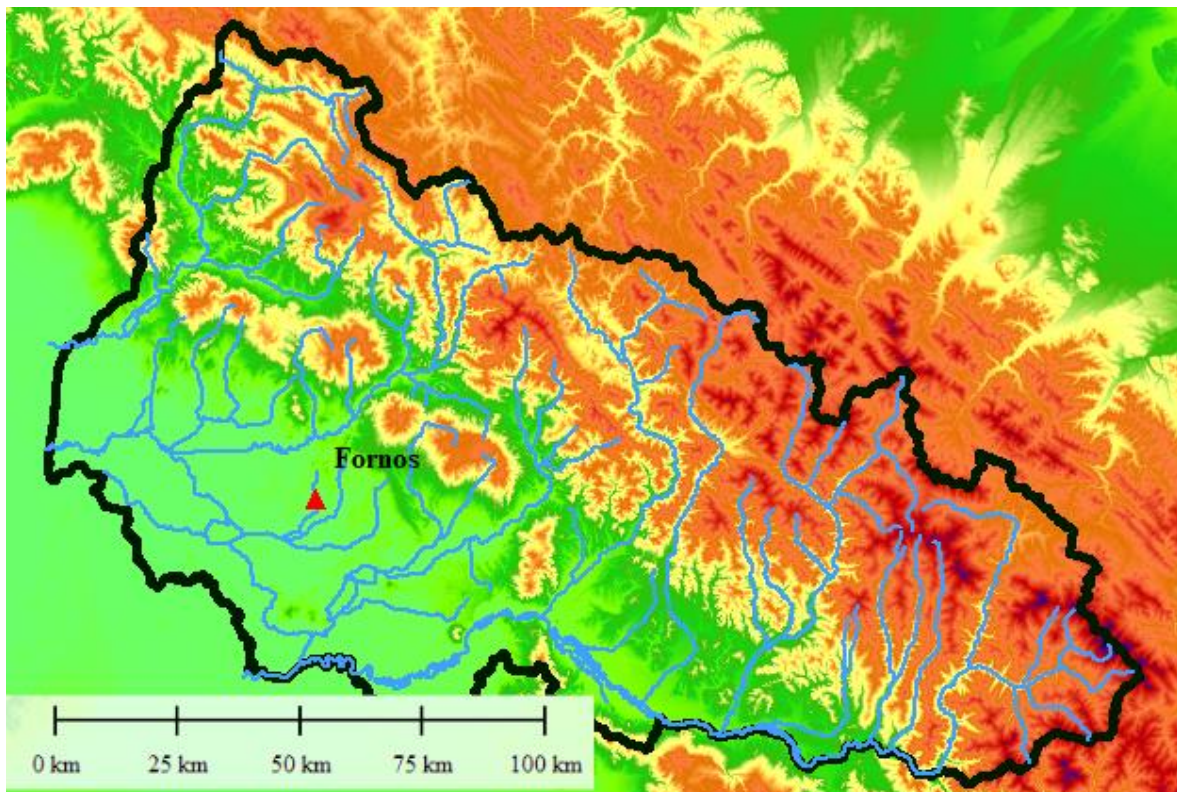
142. ábra A mezei veréb kárpátaljai észlelései

3.37. Gödényfélék (Pelicanidae)

Rózsás gödény (*Pelecanus onocrotalus*)

Eurázsia mocsaras, vizes élőhelyein előfordul madárfaj. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenhet meg. Ukrajnában nagyobb számban a Duna-deltánál fészkel. Telepesen fészkel, fészkealapanyagként különböző növényi részeket használ fel. 2-3 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Táplálékát különböző halfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járásban figyelték meg. Legvalószínűbb előfordulása Fornos lehet (143. ábra, ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

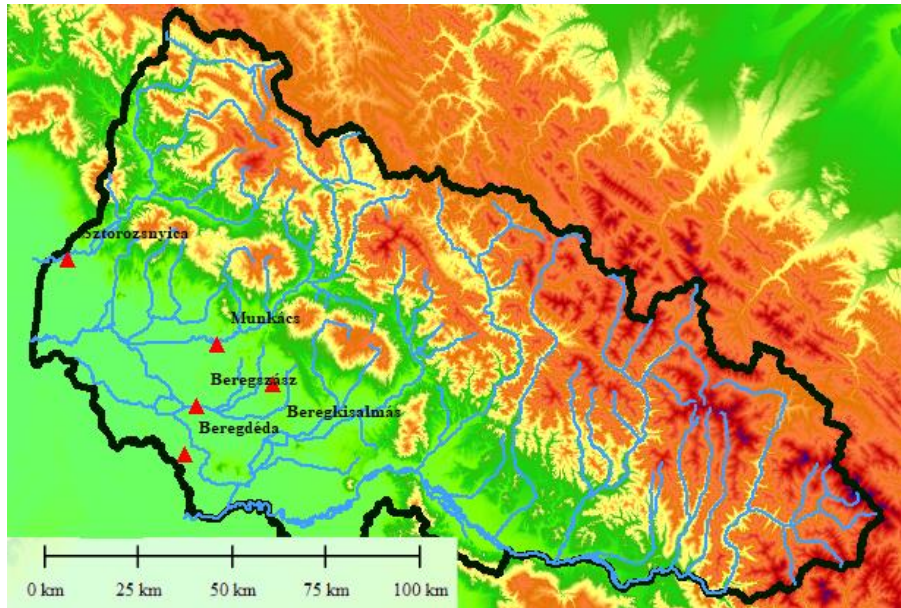

143. ábra A rózsás gödény kárpátaljai észlelései

3.38. Kárókatona-félék (Phalacrocoracidae)

Nagy kárókatona (*Phalacrocorax carbo*)

7 alfajával számon kontinenst meghódított. Térségünkben élő alfaja részben vonuló, a telet a Földközi-tenger térségében töltik. Halastavakon kívül folyópartokon, mesterséges bányatavaknál is megjelenhet. Jelentős hal kártételt képes okozni. Fészküket gallyból készítik magasabb fákon. 3 tojásán mindkét nem kotlik. Táplálékát kizárólag halfélék adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén gyakorta előfordul (144. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; SZERÉNYI; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

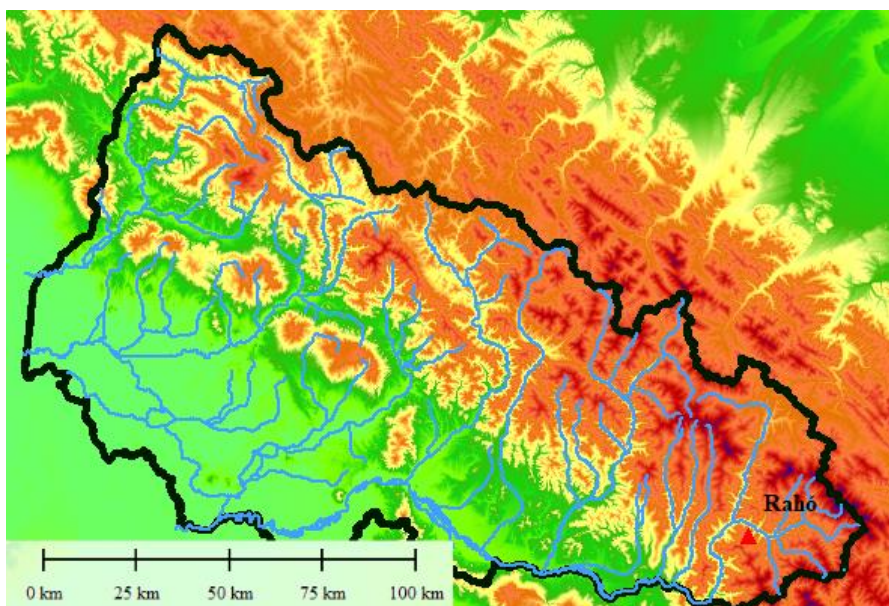

144. ábra A nagy kárókatona kárpátaljai észlelései

3.39. Fácánfélék (Phasianidae)

Császármadár (*Tetrastes bonasia*)

Észak- illetve Kelet-Európa hegyvidéki részein fordul elő. A faj egyedszáma térségünkben fokozatosan csökken, elsősorban a számára alkalmas élőhelyek megszűnése miatt. Rejtőzködő életmódja miatt nehéz megbecsülni állományát, illetve konkrét élőhelyeit. Fészket fák tövéhez rakja, közvetlenül a földre. Emiatt nagyon kiszolgáltatott a vaddisznóknak, illetve más ragadozóféléknek. Általában 8-12 tojást rak, melyet 21-23 napig őriz. A tojó egyedül vigyáz a csibékre egészen őszig, miután röpképpé váltak. Bogyókat, magokat, rügyeket fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Rahó környékén figyeltek meg egyedeket (145. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

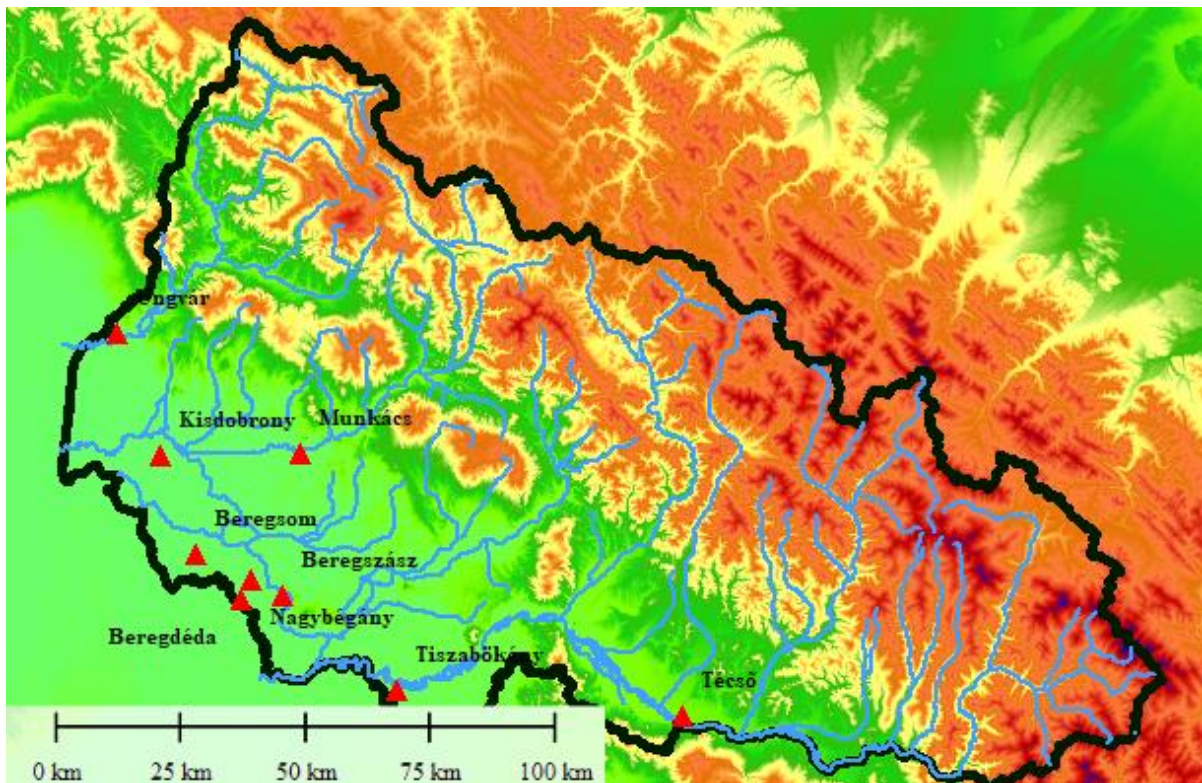

145. ábra A császármadár kárpátaljai észlelései

Fácán (*Phasianus colchicus*)

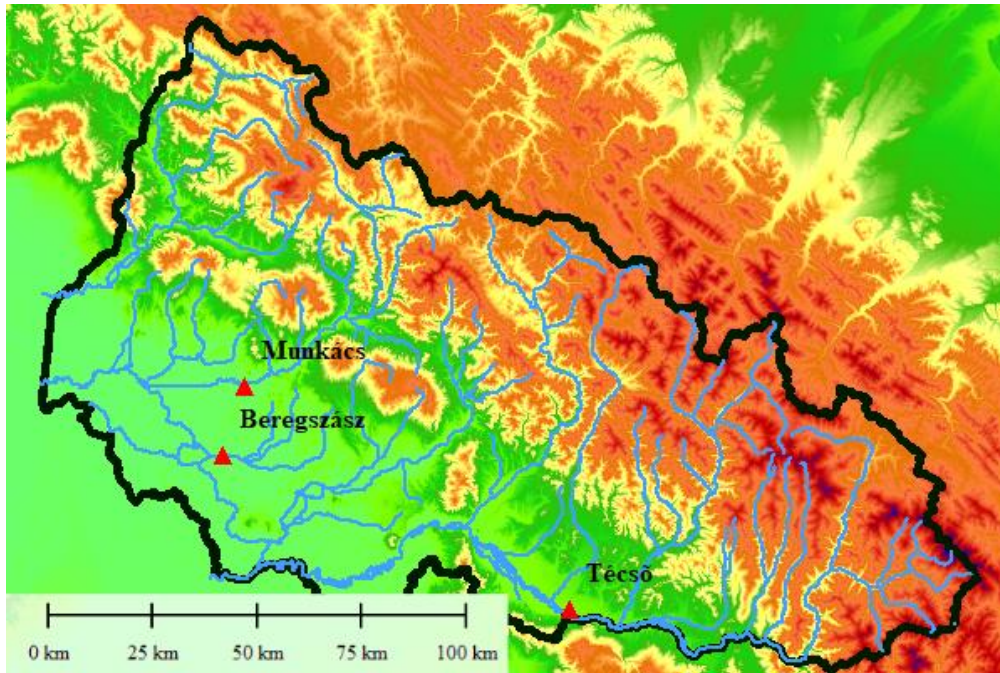
Egész Euráziában elterjedt madárfaj. Mezőgazdasági területeken, parkokban és szinte bárhol előfordulhat. Állandó madárfajunk. Fészket közvetlenül a földön készíti, melybe jellemzően 12-18 tojást rak. A tojásokat a tojó költi, körülbelül 24 napig. Magvakkal, bogyókkal és hajtásokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (146. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

146. ábra A fácán kárpátaljai észlelései

Fogoly (*Perdix perdix*)

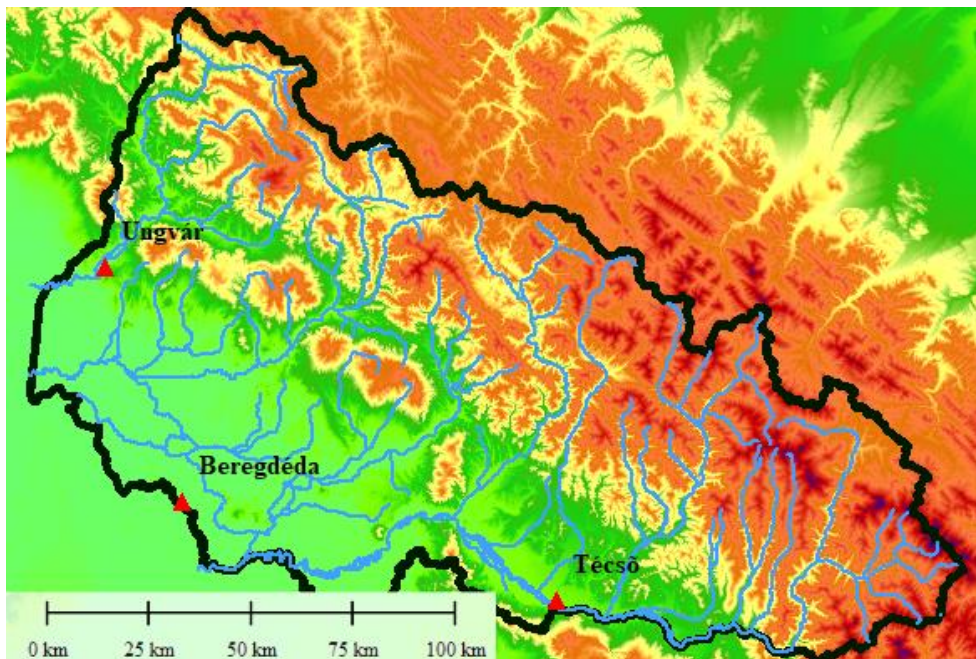
Eurázsia jelentős részén elterjedt. Napjainkban a mezőgazdasági területek jelentik az elsősorú előfordulási helyét. Fészket a földön készíti, amibe jellemzően 8-20 tojást rak. A költést a tojó végzi, körülbelül 24-25 napig, míg a kakas a terület körül őrökdi. Táplálékát növényi gyomok magvai adják (MME, 2024). Kárpátalján Munkácson, Beregszászon és Técsőn figyelték meg (147. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

147. ábra A fogoly kárpátaljai észlelései

Fürj (*Coturnix coturnix*)

Eurázsia és Észak-Afrika jelentős részén elterjedt. Gyümölcsösökben, mezőgazdasági területeken egyaránt előfordulhat. Térségünkben április környékén jelenik meg, a telet pedig Észak-Afrikában tölti. Fészket közvetlenül a földön készíti, melybe jellemzően 9-13 tojást rak. Táplálékát rovarok és növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Beregdédán és Tecsőn figyelték meg (148. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

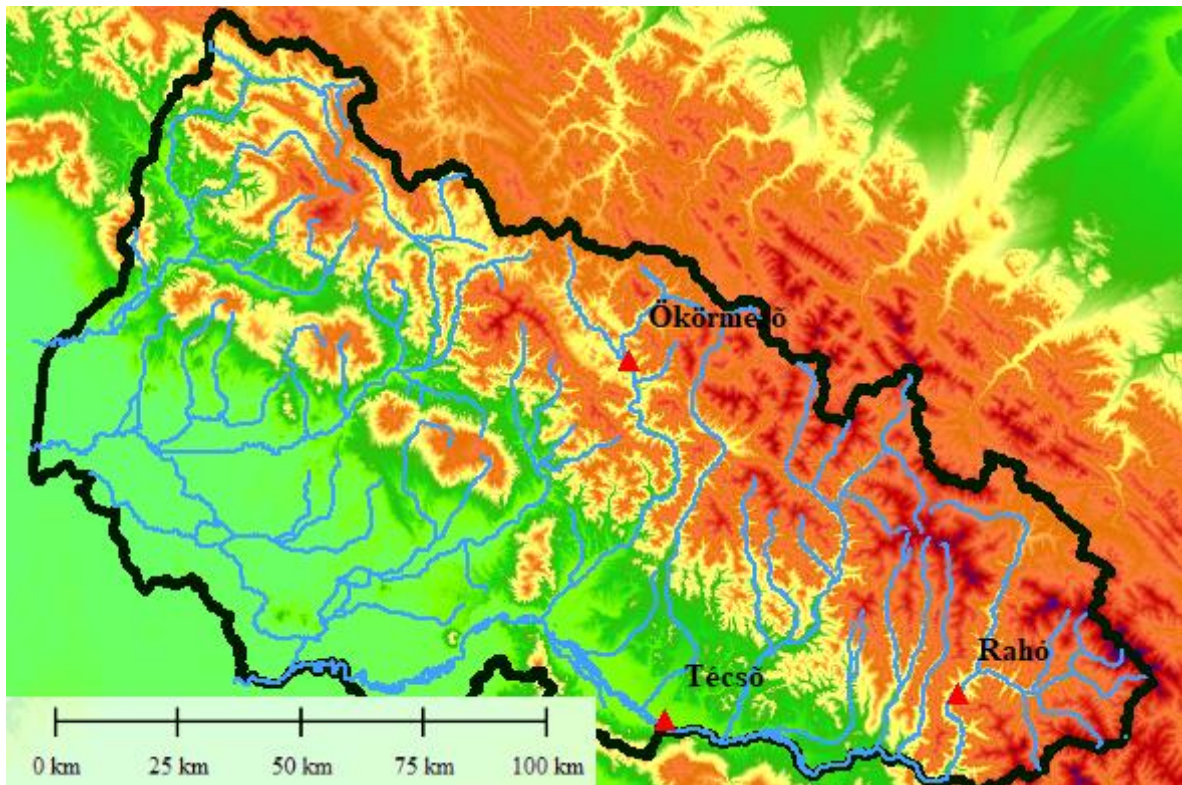

148. ábra A fürj kárpátaljai észlelései

Nyírfajd (*Tetrao tetrix*)

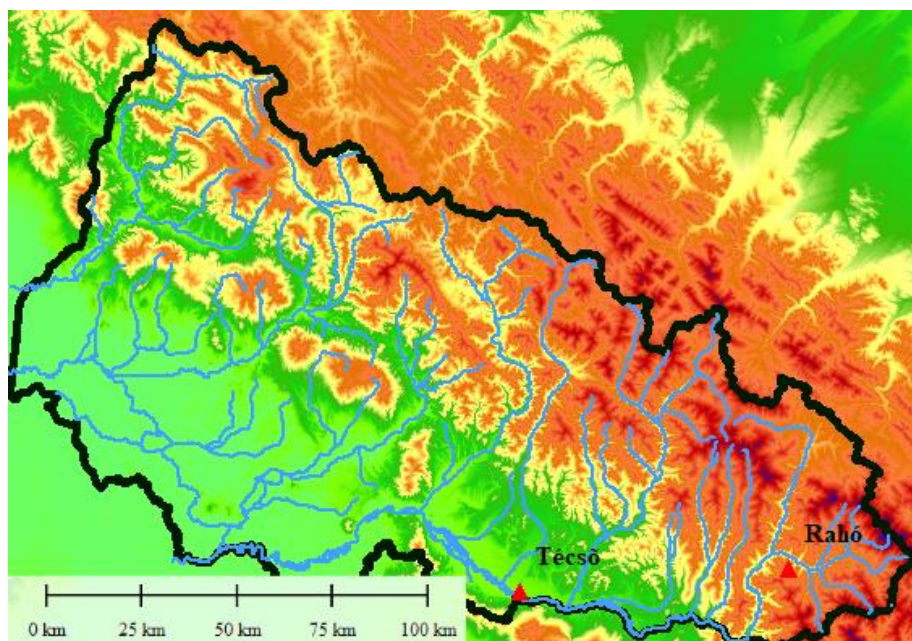
Eurázsia északi részén elterjedt madárfaj. Hegyvidékeken, tőzeglápok és erdők közelében egyaránt megjelenhet. Európai állománya folyamatosan csökken, elsősorban a természetes élőhelyeinek az átalakulása miatt. Fészket közvetlenül a földön, növényi részek felhasználásával készíti, melybe 7-10 tojást rak a tojó. Táplálékát növényi részek, rovarok és puhatestűek adják (MME, 2024). Kárpátalján Ökörmezőn, Técsőn és Rahón figyelték meg (149. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

149. ábra A nyírfajd kárpátaljai észlelései

Siketfajd (*Tetrao urogallus*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt madárfaj. Elsősorban a hegyvidéki fenyvesek közelében fordulhat elő. Udvarlási szokása a dürgés, mely a madárvilág egyik leglátványosabb párzási hagyománya. Fészket közvetlenül a földre, fák tövében készíti. Fészkébe 5-12 tojást rak, melyre 26-29 napig vigyáz. Táplálékát elsősorban bogyók, növényi részek, valamint rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Técsőn és Rahón figyelték meg (150. ábra, ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

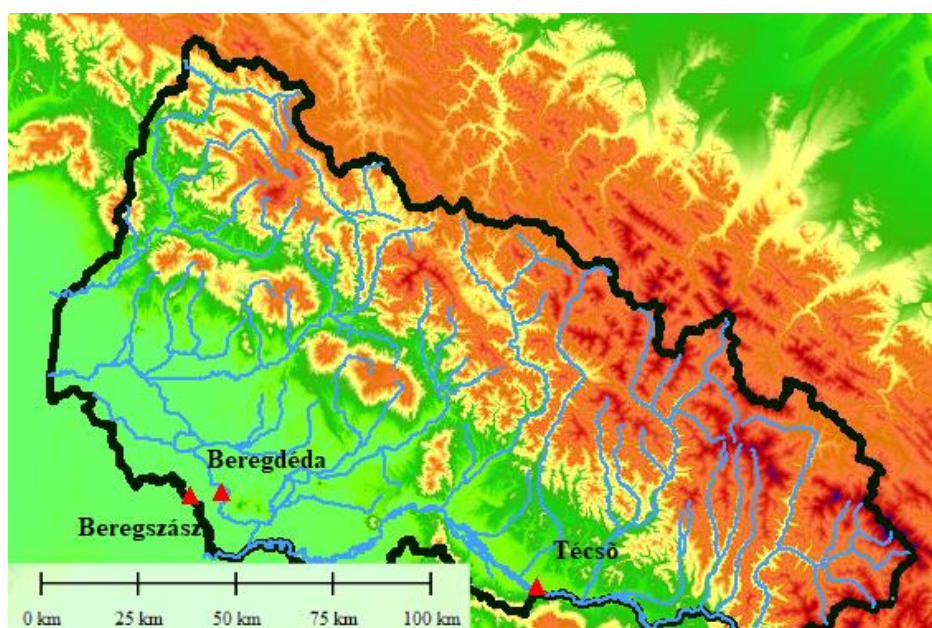

150. ábra A siketfajd kárpátaljai észlelései

3.40. Füzikefélék (Phylloscopidae)

Csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*)

Egész Euráziában gyakori madárfaj. Kora tavasszal jelenik meg térségünkben, a telet a Földközi-tenger közelében tölti. Sokféle élőhelyen előfordul, árterekben, patakok környékén, erdők szélén. Gömb alakú, zárt fészket közvetlenül a földön építik, melybe 4-6 tojást rak. Rovarokkal, hernyókkal, pókokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Beregdéda környékén, valamint Tecsőn figyelték meg (151. ábra, SIROKAI, 2024; ФЕЦЕНКО et al. 2002; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

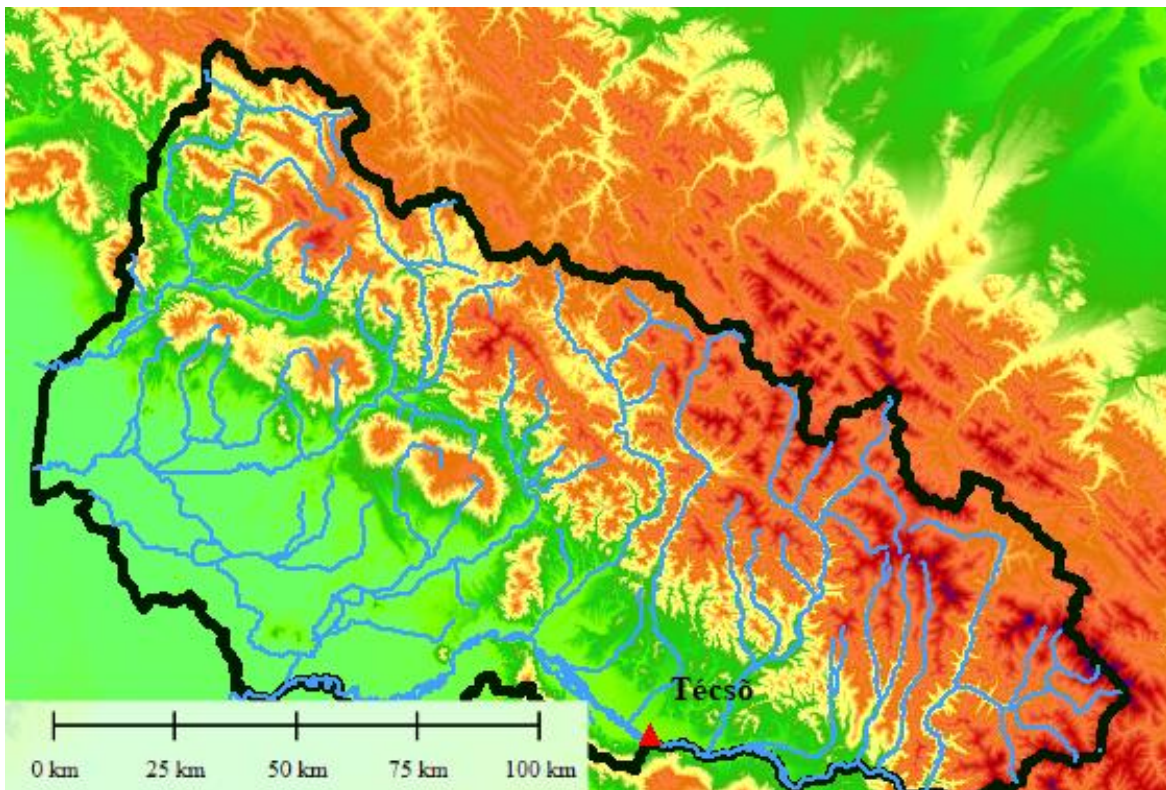

151. ábra A csilpcsalpfüzike kárpátaljai észlelései

Sisegő füzike (*Phylloscopus sibilatrix*)

Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Domb- és hegyvidékek erdeit keresi fel elsősorban. Fészkrét a földön készíti növényi részekből, melybe 5-8 tojást rak jellemzően. Táplálékát főleg rovarok teszik ki (MME, 2024). Kárpátalján Técső környékén figyelték meg (152. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

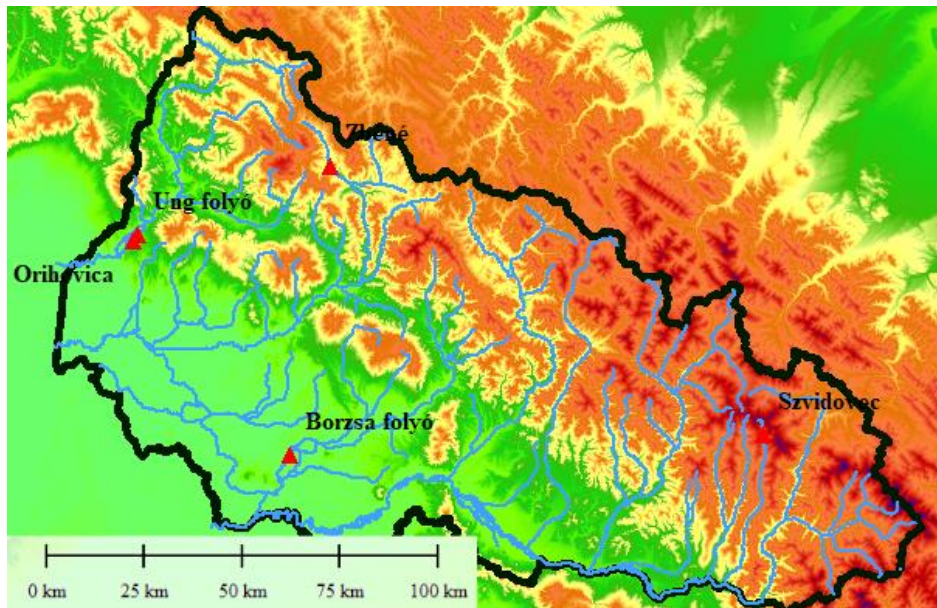

152. ábra A sisegő füzike kárpátaljai észlelései

3.41. Harkályfélék (Picidae)

Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*)

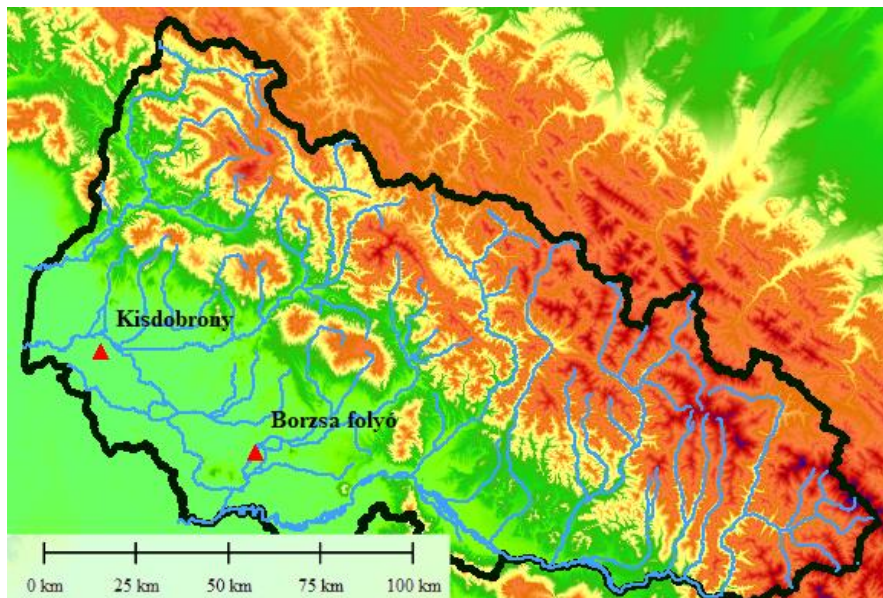
Észak és Közép-Európában elterjedt, azonban egyedszáma folyamatosan csökken. Állandó madár, jellemző rá a területhűség. Természetes, zavartalan erdők indikátorfaja. Fészkrét idősebb fák odújában rakja, melybe jellemzően 4-6 tojást rak. A kotlásban mindkét nem kiveszi a részét, ugyanúgy az etetésben is. Táplálékául különböző rovarfélék szolgálnak (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár és a Borzsa folyó, illetve Szvidovecen figyelték meg (153. ábra, СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK, 2020; ПОТИШ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

153. ábra A fehérhátú fakopáncs kárpátaljai észlelései

Fekete harkály (*Dryocopus martius*)

Európában általánosan elterjedt madárfaj. Odúját idősebb, korhadó fáknak alakítja ki. Tápláléka elsősorban rovarok, bogarak, pajorok és hangyák (MME, 2024). Kárpátalján Kisdobronyban és a Borzsa folyó környékén figyelték meg (154. ábra, LELKES, 2011; KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

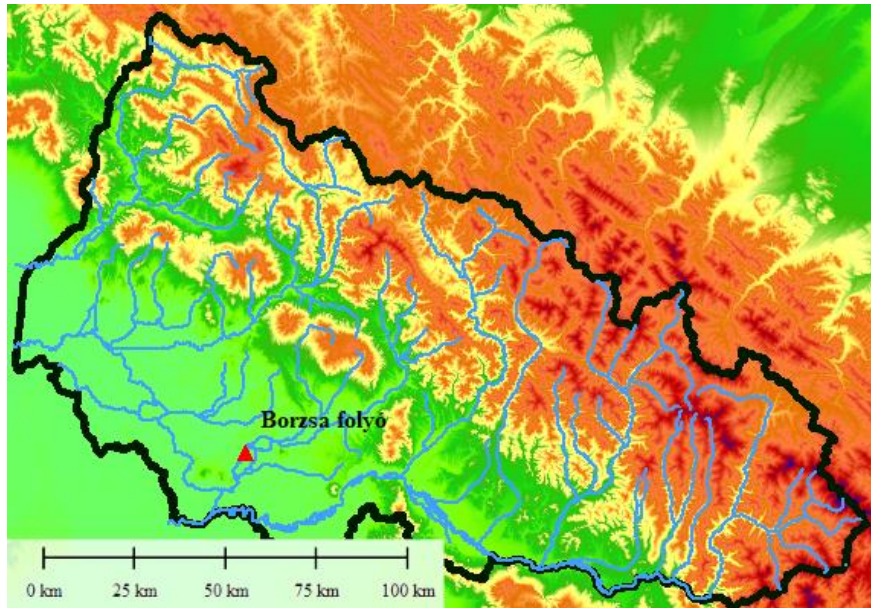

154. ábra A fekete harkály kárpátaljai észlelései

Hamvas küllő (*Picus canus*)

Európa keleti és középső régióban gyakoribb faj. Ligetes erdők lakója, jellemzően a tölgyek és bükkök lakója. Fészkébe 5-7 tojást rak, melyet 22-24 napig költ. Táplálékát apróbb rovarok, hangyák képezik (MME, 2024). Kárpátalján a Borzsa folyó térségében figyelték meg (155. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

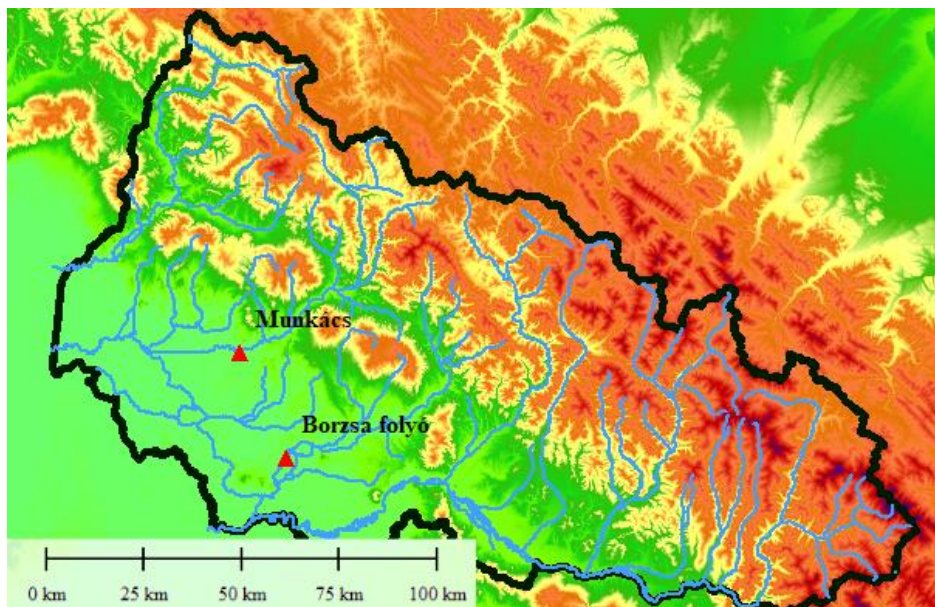

155. ábra A hamvas küllő kárpátaljai észlelései

Közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*)

Közép- és Dél-Európában elterjedt. Állandó madár, egész évben megfigyelhető. Az idős, elegyes erdőket kedveli. Fészket idősebb fák odújában rakja, melybe általában 5-7 tojást rak. Főleg rovarokkal, hernyókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Munkács és a Borzsa folyó térségében figyelték meg (156. ábra, HOLIS, 2013; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

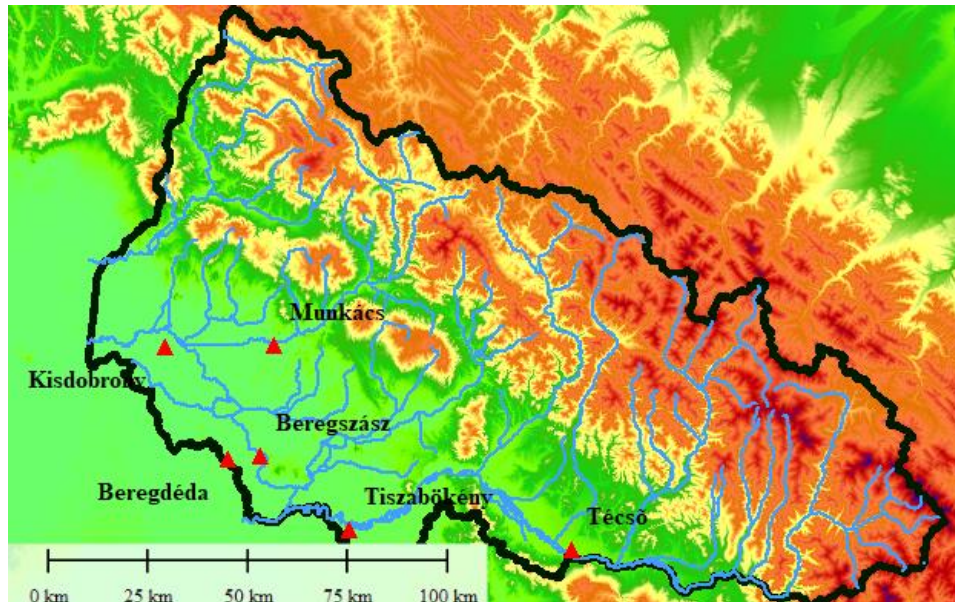

156. ábra A közép fakopáncs kárpátaljai észlelései

Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*)

Eurázsia nagy részén megfigyelhető. Állandó madárfajunk, egész évben megfigyelhető. Fészket idősebb fák odújában alakítja ki. 5-6 tojáson mindkét nem egyaránt kotlik.

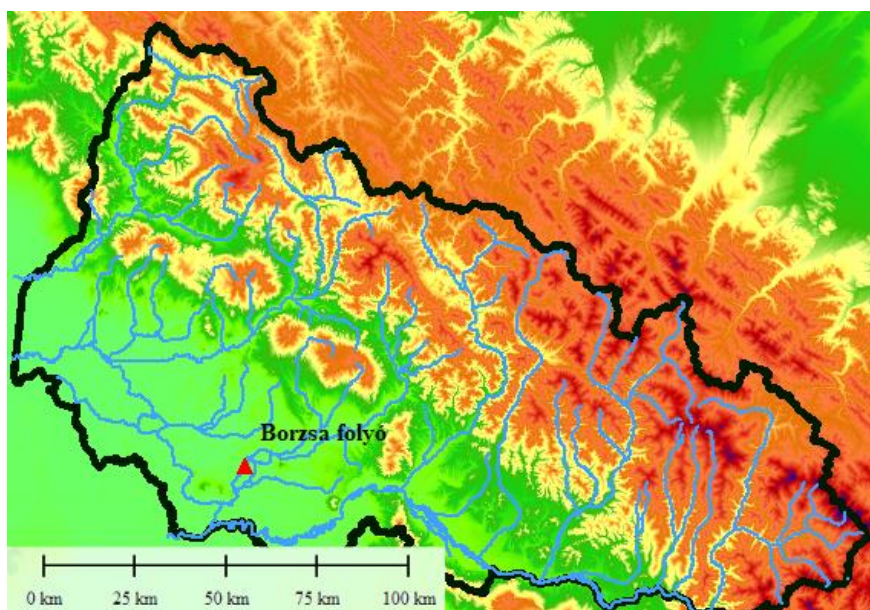
Rovarokkal, hernyókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (157. ábra, HOLIS, 2013; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; SIROKAI, 2024; SZERÉNYI, 2022; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

157. ábra A nagy fakopáncs kárpátaljai észlelései

Nyaktekerecs (*Jynx torquilla*)

Európa jelentős részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a vonuló csoportok a telet Afrikában töltik. Fészket többnyire odúkban alakítja ki, melybe jellemzően 7-12 tojást rak. Elsősorban rovarokkal, részben gyümölcsökkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Borzsa folyó környékén figyelték meg (158. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

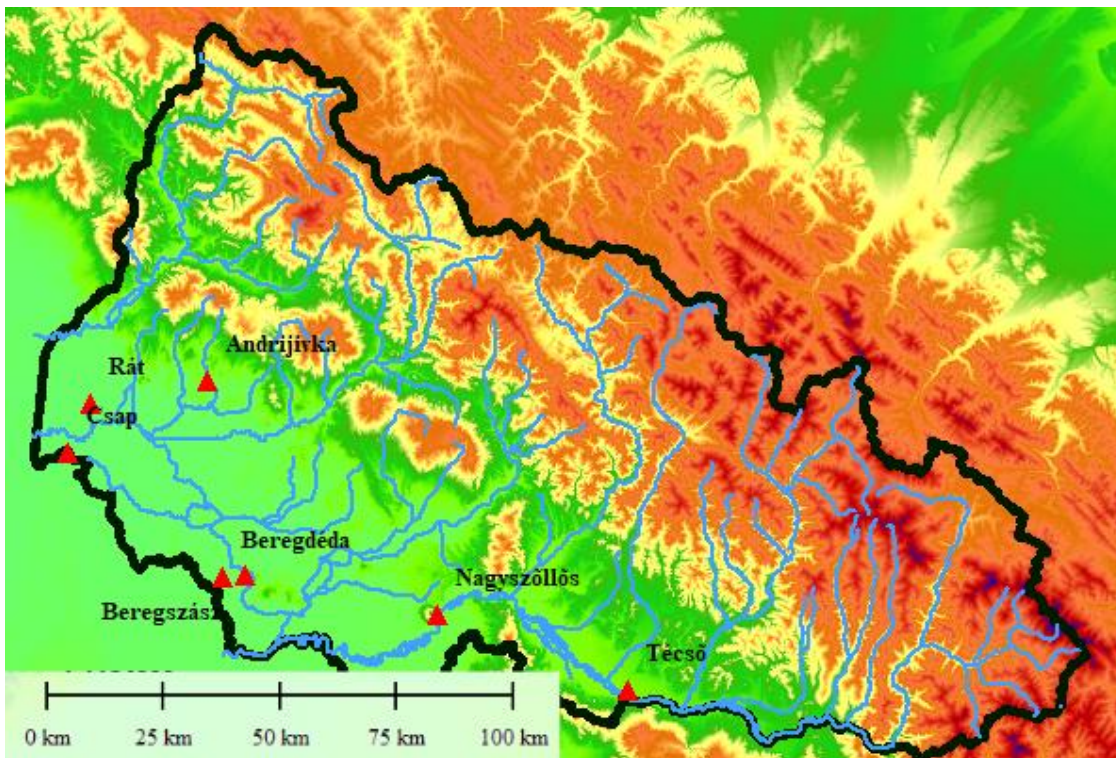
158. ábra A nyaktekerecs kárpátaljai észlelései

3.42. Vöcsökfélék (Podicipedidae)

Búbos vöcsök (*Podiceps cristatus*)

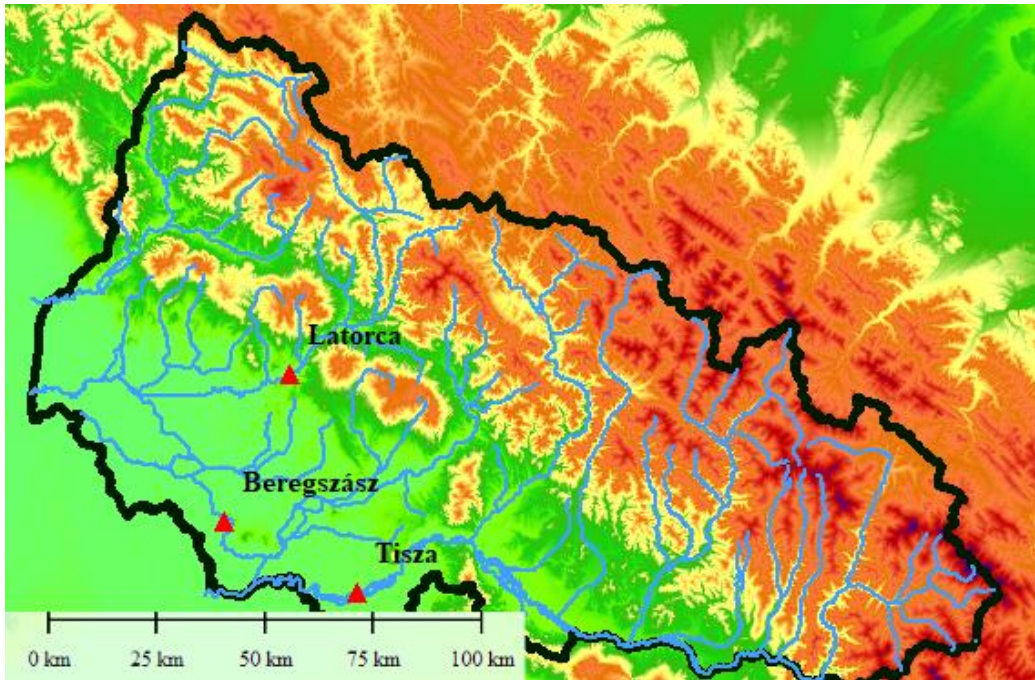
Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Vidékünk jellegzetes és rendszeres költőfaja. Nevét a fején jellegzetesen elhelyezkedő tolldíszről kapta. Dél-Európában telet, azonban egyes egyedek a tél beálltával is vidékünkön maradnak. Fészket a zárt nádasokban készíti el, ahová a tojó általában 5-7 tojást rak. Elsősorban halakkal és növényi részekkel táplálkozik, fiókáit rovarokkal eteti. Évente egyszer költ, viszont, ha az általa készített első fészekalj elpusztul, pótköltésbe kezd. Mint nagyon sok vöcsökféle, a búbos vöcsök is hajlamos a tollevésre (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járásban Ráton, Csapon és Andrijivkán, a Beregszászi járásban a Beregszászi és Beregdédai bányatavon, valamint Nagyszőlősen és Técsőn figyelték meg (159. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; Szerényi, 2022; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

159. ábra A búbos vöcsök kárpátaljai észlelései

Feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis*)

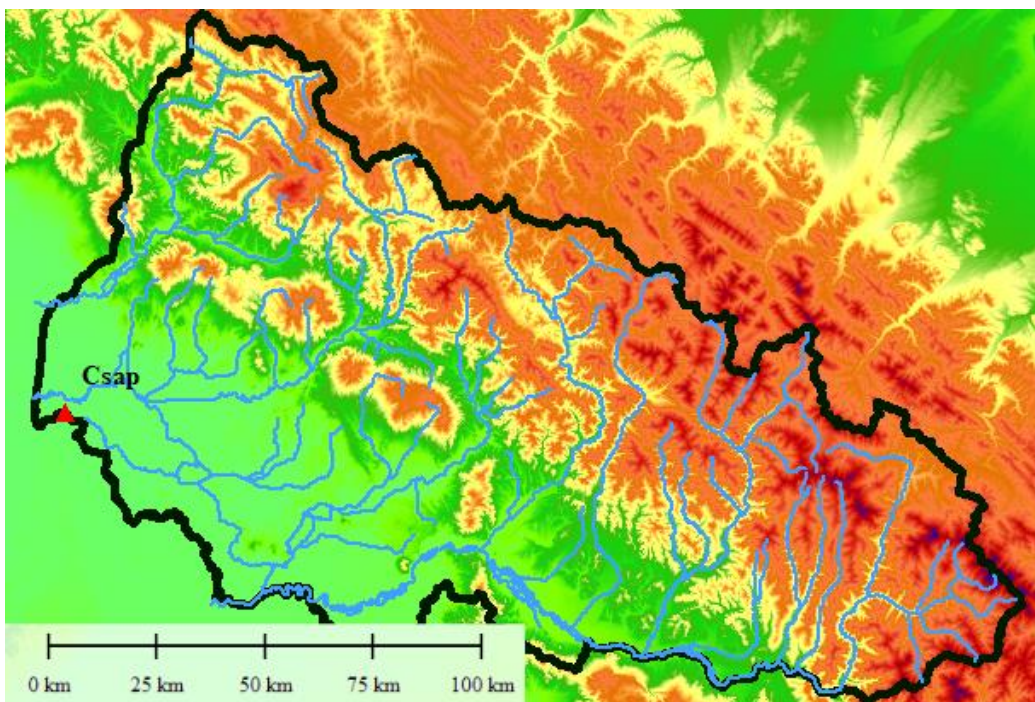
Euráziában, Afrikában és Észak-Amerikában is előfordul faj. Mocsarakat, elöntéseket, illetve halastavak gyakori vendége. Többnyire telepesen fészkel. Fészket növényi részekből készíti, melybe jellemzően 4-5 tojást rak. Rovarokkal, rákokkal, kisebb halakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Tisza és Latorca folyásánál, illetve Beregszász környékén figyelték meg (160. ábra, SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

160. ábra A feketenyakú vöcsök kárpátaljai észlelései

Füles vöcsök (*Podiceps auritus*)

Európa jelentős részén elterjedt. Vonulási időszakban jelenik meg térségünk tavaiban, egyéb vizes élőhelyein. A telet Európa tengerparti részein tölti. Fészket növényi anyagokból készíti a vízfelszínen, amibe 3-5 tojást rak. Táplálékát növényi magok, rovarok, rákok és kisebb halak adják (MME, 2024). Kárpátalján Csap környékén figyelték meg (161. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

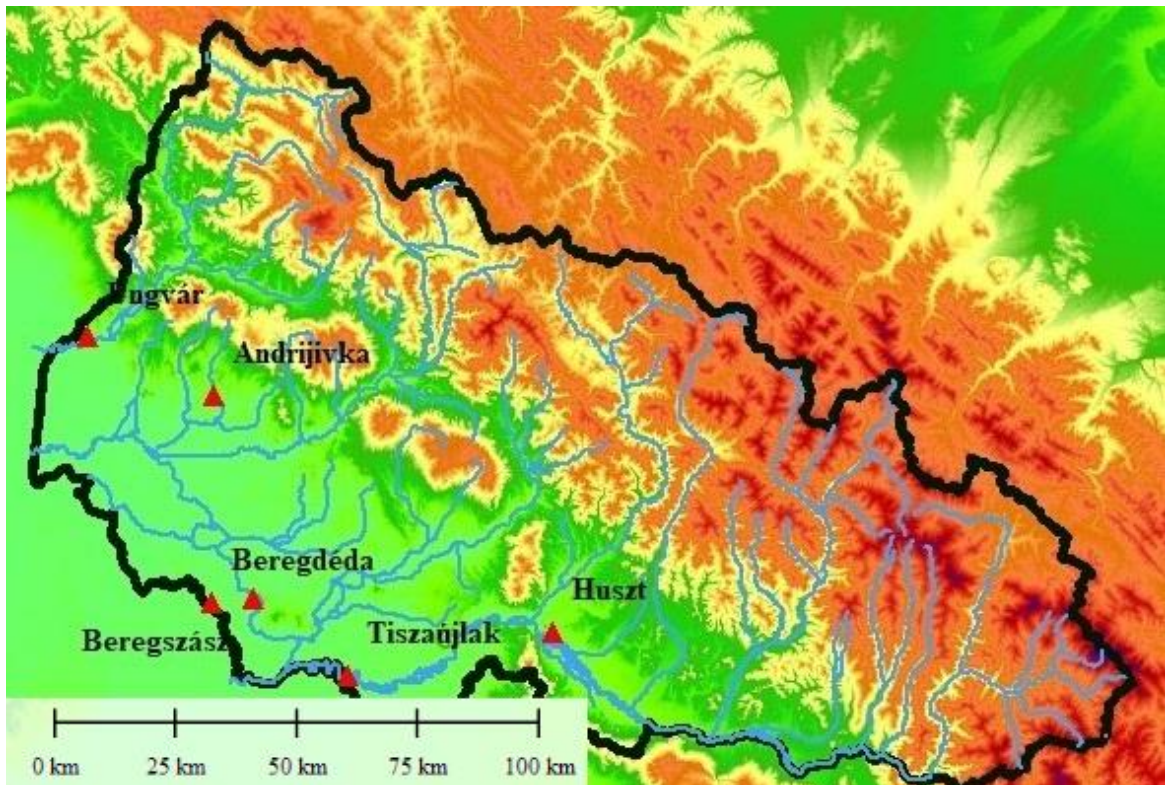

161. ábra A füles vöcsök kárpátaljai észlelései

Kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*)

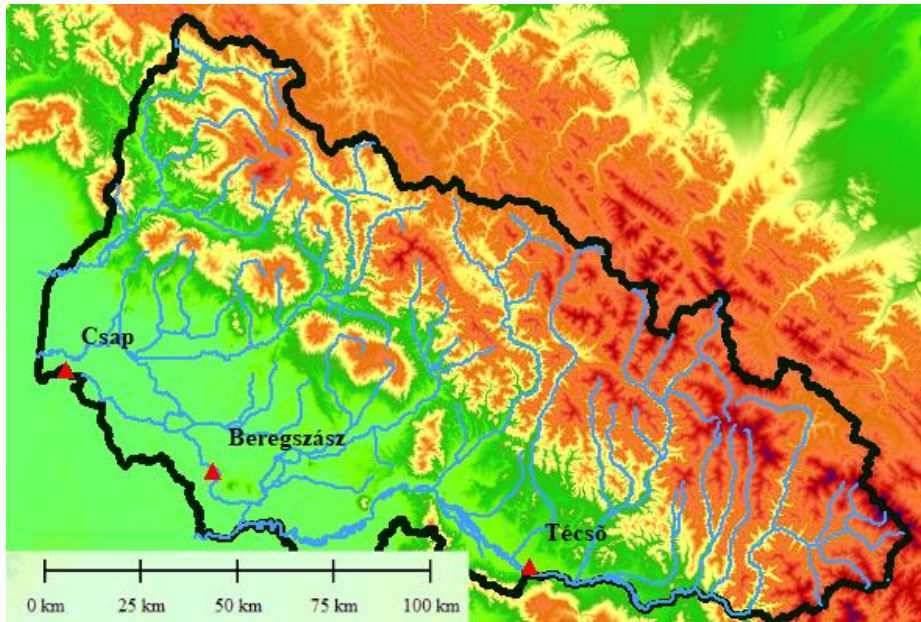
Európában általánosan elterjedt faj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, nagyrészt a telet Afrikában tölti. Állóvizek mellett folyók árterében gyakori. Fészket növényi részekből készíti, amibe általában 5-7 tojást rak. Növényi részekkel, magokkal, rovarokkal és csigákkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (162. ábra, SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

162. ábra A kis vöcsök kárpátaljai észlelései

Vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*)

Eurázsia nagyrészt elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Földközi-tenger térségében tölti. Fészket közvetlenül a vízparton, jellemzően vízínövények felhasználásával készíti, melybe 4-6 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, kisebb halak adják (MME, 2024). Kárpátalján Csapon, Beregszász és Técső környékén figyelték meg (163. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

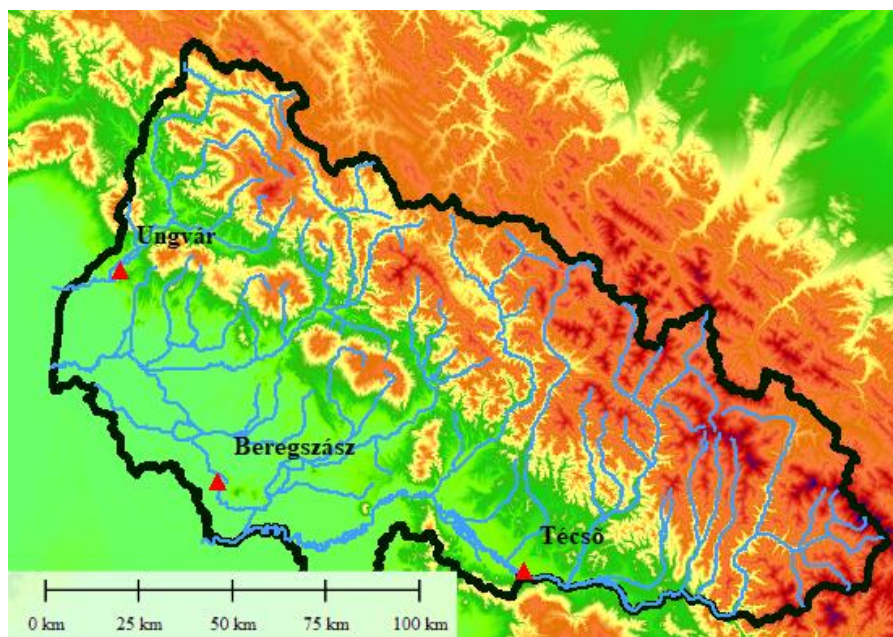

163. ábra A vörösnyakú vöcsök kárpátaljai észlelései

3.43. Szürkebegyfélék (*Prunellidae*)

Erdei szürkebegy (*Prunella modularis*)

Egész Európában elterjedt. Térségünk fenyveseiben a kora tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a mediterrán vidékeken tölti. Erdőkben, városi parkokban egyaránt előfordul. Fészket a talajhoz közel, főleg mohából és gallyakból készíti. Jellemzően a 4-6 tojásos csak a tojó kotlik. Elsősorban rovarokat, pókokat fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Beregszászon és Tecsőn figyelték meg (164. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

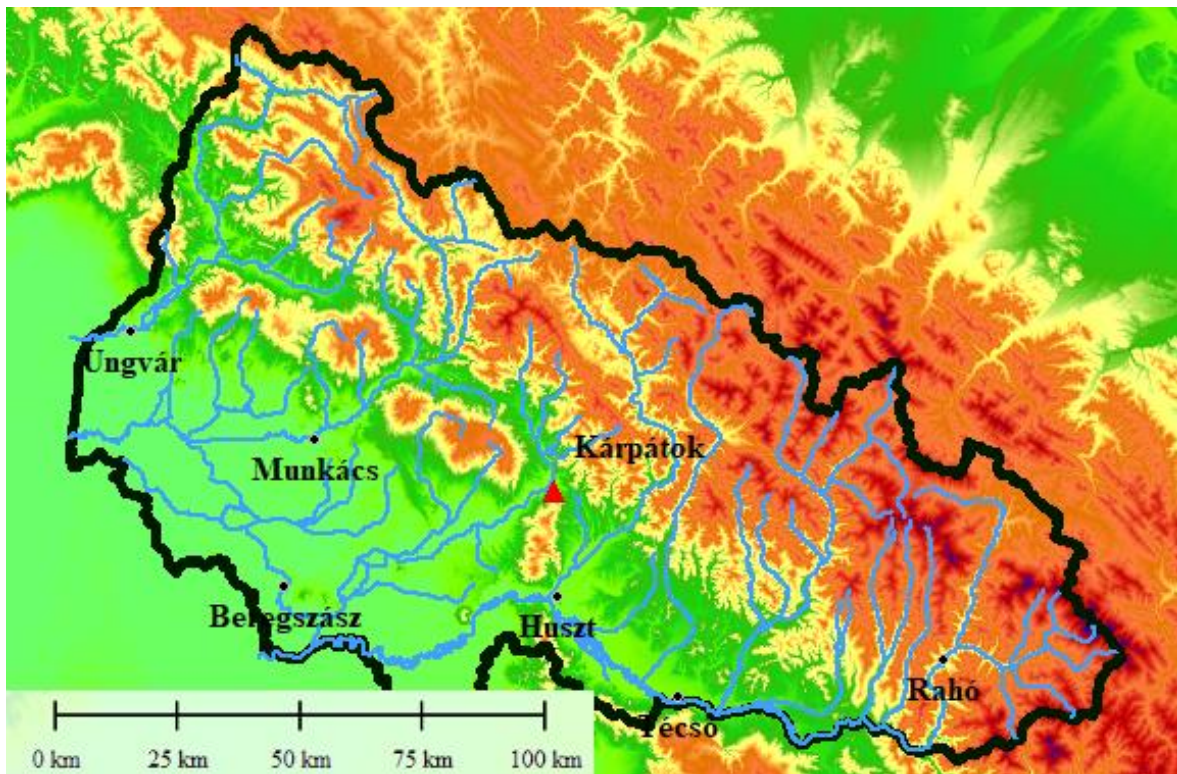

164. ábra Az erdei szürkebegy kárpátaljai észlelései

Havasi szürkebegy (*Prunella collaris*)

Közép- és Dél-Európa magashegységeinek madara. Fészket a földön, jellemzően sziklák repedéseiben készíti különböző növényi részekből. Jellemzően 4-5 tojást rak, melyen kizárólag a tojó költ, miközben a hím eteti. Különböző rovarokkal, pókokkal, magvakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a hegyvidéki régióban figyelték meg (165. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

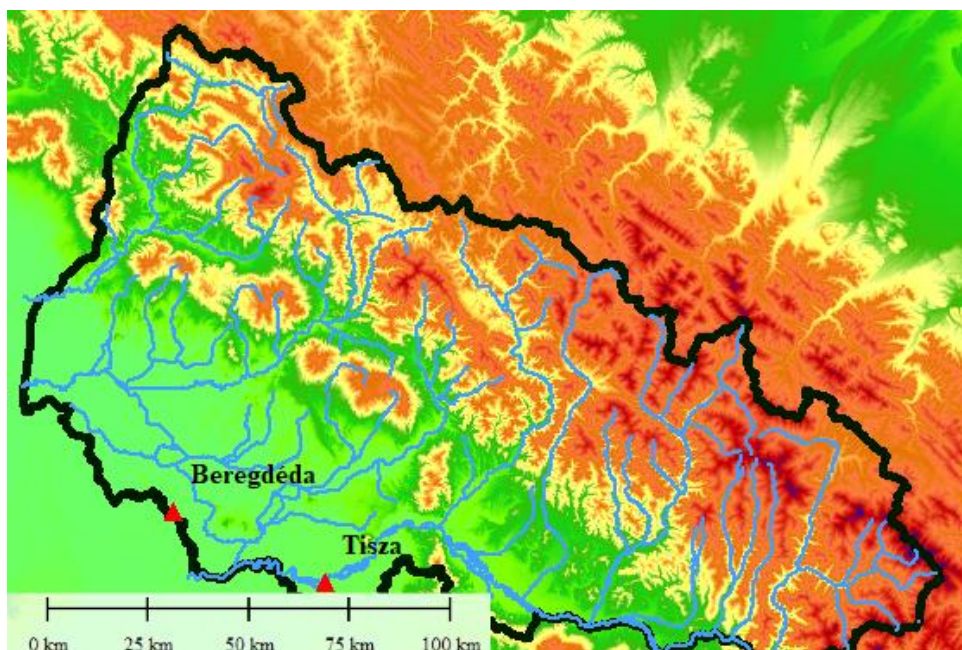

165. ábra A havasi szürkebegy kárpátaljai észlelései

3.44. Guvatfélék (Rallidae)

Guvat (*Rallus aquaticus*)

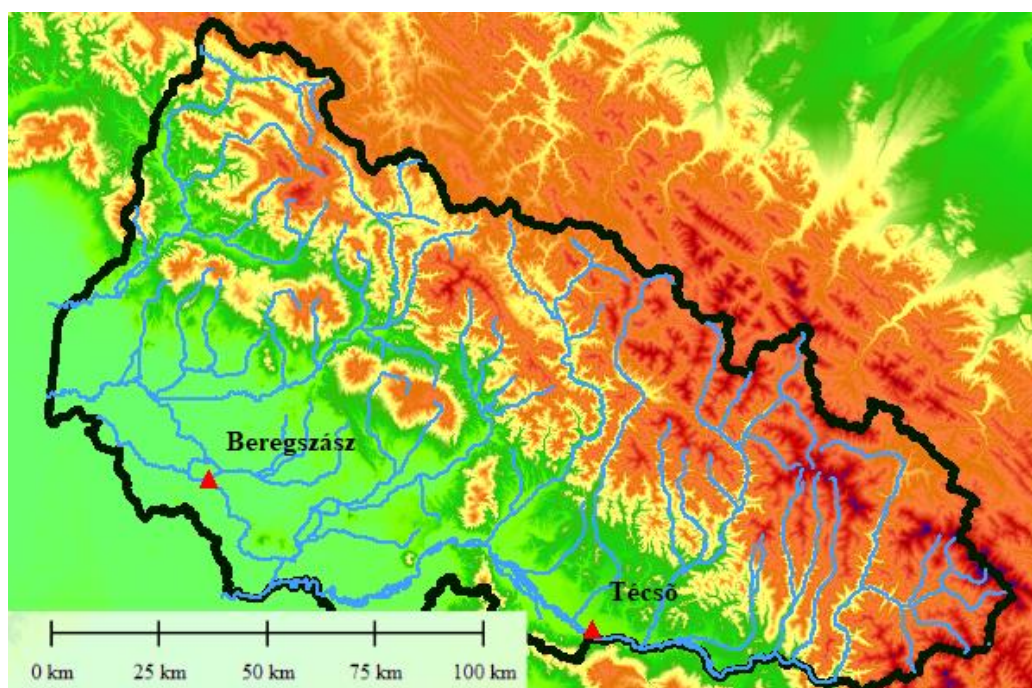
Eurázsia jelentős részén előforduló madárfaj. Térségünkbe a tavaszi időszakban érkezik, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyek jellemző madárfaja, elsősorban mocsarakban, nádasokban és mocsárrétekben figyelhető meg. Fészket növényi részekből készíti, 5-15 tojást rakva. Bogyókkal, rovarokkal, kisebb gerincesekkel, halakkal is táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregdédán és a Tisza környékén figyelték meg (166. ábra, ПОТИШ, 2009; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

166. ábra A guvat kárpátaljai észlelései

Haris (*Crex crex*)

Eurázsia nagy részén előforduló faj. Térségünkben tavasz folyamán jelenik meg, a telet Afrikában tölti. A nedves, magas fűborítottságú területeket szereti. Fészket a földön készíti, különböző növényi anyagokból, melybe általában 7-10 tojást rak. Táplálékát rovarok, csigák, pókok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Técső környékén figyelték meg (167. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

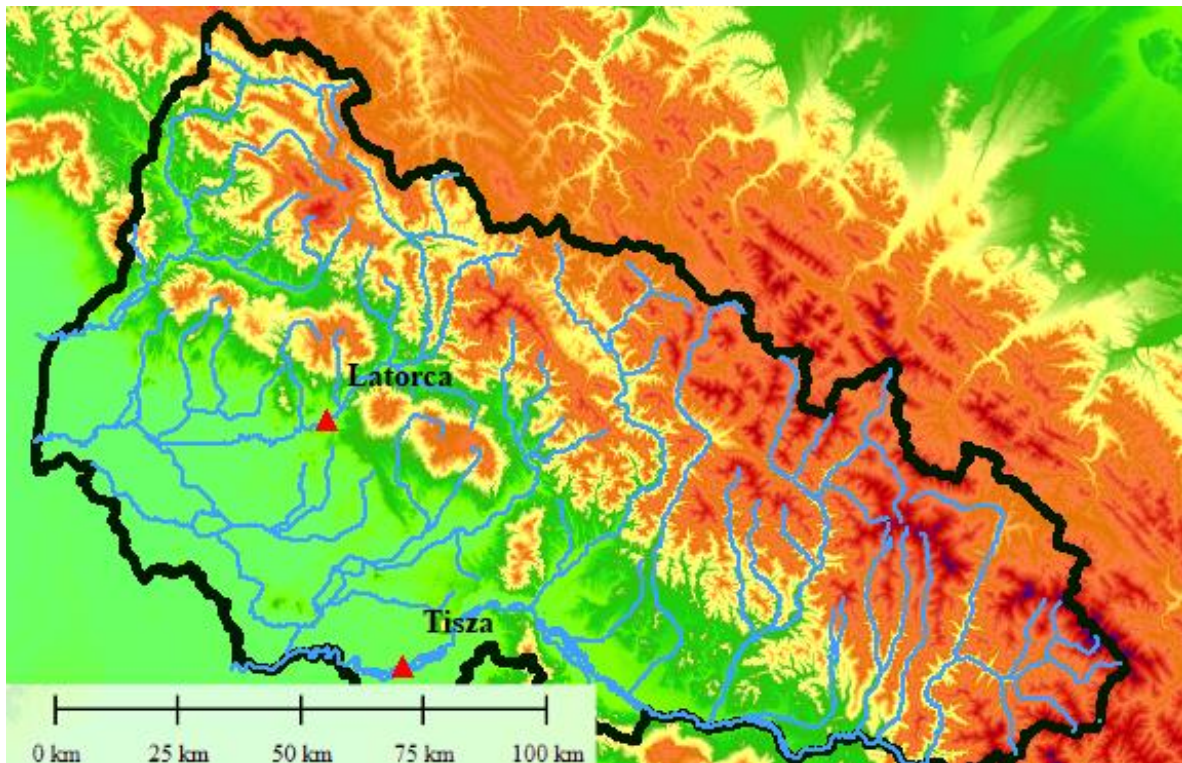

167. ábra A haris kárpátaljai észlelései

Kis vízicsibe (*Porzana parva*)

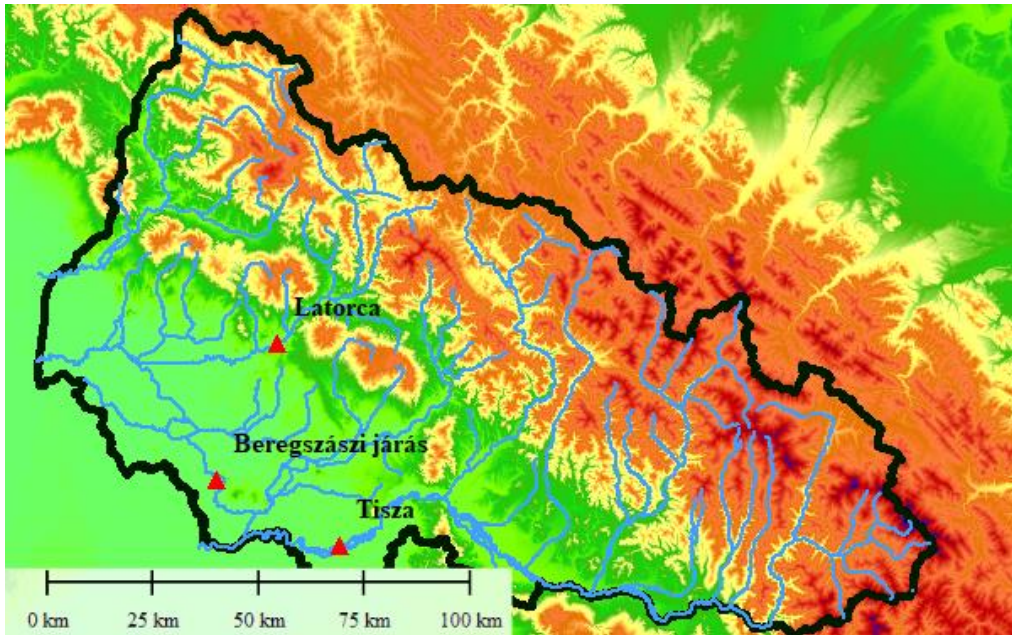
Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavasz folyamán jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Vizes élőhelyek, elsősorban gyékényesek és nádasok közelében tűnhet fel. Fészként növényi részekből készíti, melybe 4-11 tojást rak. Táplálékát a vízben keresgéli, elsősorban vízirovarokat, csigákat és magokat eszik (MME, 2024). Kárpátalján a Tisza és Latorca folyó közelében figyelték meg (168. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

168. ábra A kis vízicsibe kárpátaljai észlelései

Pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)

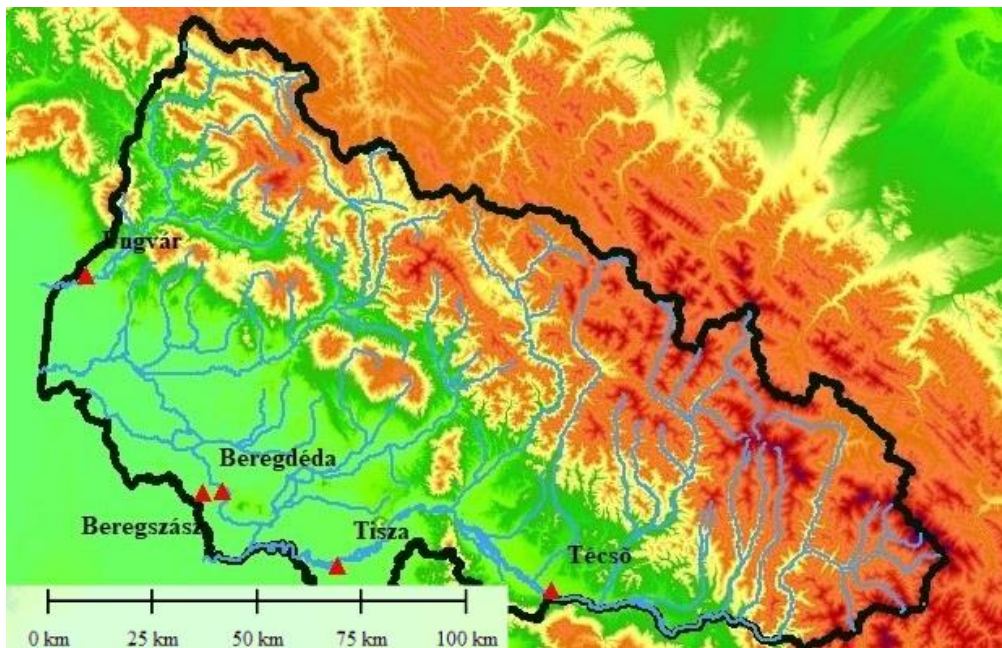
Európa keleti és középső régióiban elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Lápok, mocsarak és nedves réteken egyaránt megjelenhet. Zsombékra rakja fészkét, melyhez jellemzően növényi részeket használ fel. 6-14 tojásán mindkét nem kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek és növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján a Beregszászi járásban, a Tisza és Latorca folyó közelében figyelhető meg (169. ábra, KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

169. ábra A pettyes vízicsibe kárpátaljai észlelései

Szárca (*Fulica atra*)

Alfajai a világ nagyrészen elterjedtek. Térségünkben állandó és vonuló csapatok egyaránt előfordulnak. Fészket a sűrű nádasban készíti nádból és egyéb növényi részekből. Fészkébe jellemzően 6-12 tojást rak, melyre 21-24 napig vigyáz. Táplálékát elsősorban növényi részek, magok, rovarok és ebihalak adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Beregszászban, Beregdédán és Técsőn, valamint a Tisza folyón figyelték meg (170. ábra, SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

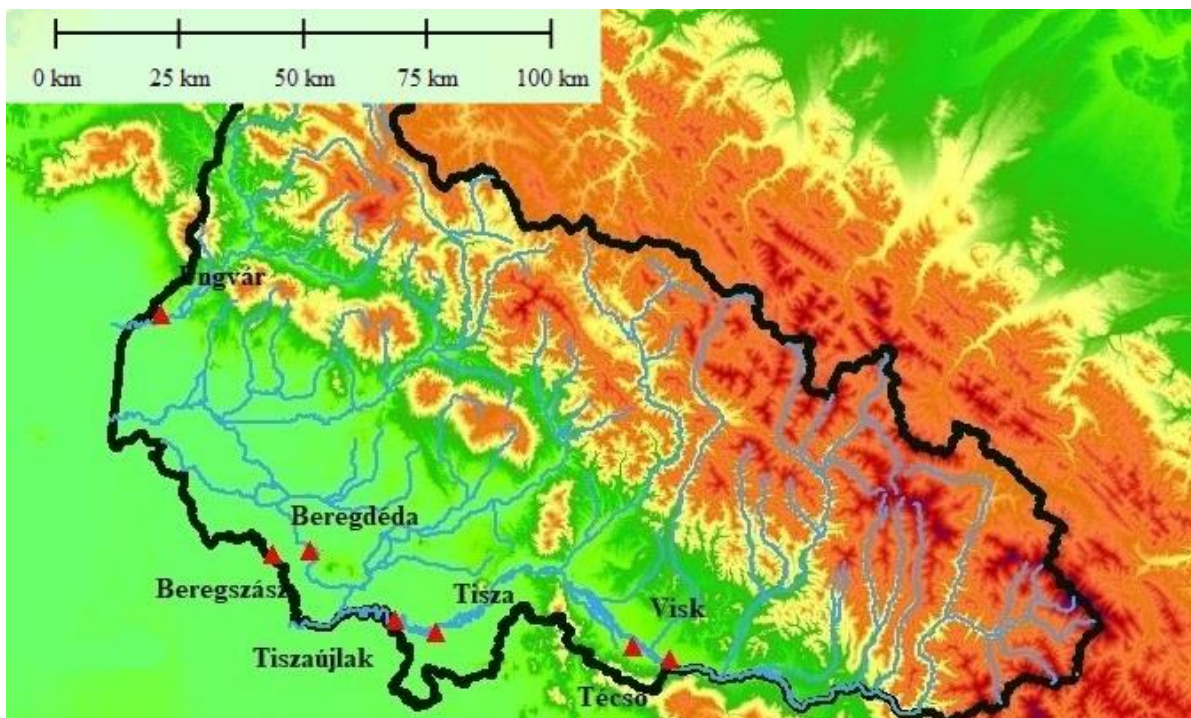

170. ábra A szárca kárpátaljai észlelései

Vízityúk (*Gallinula chloropus*)

A világ számos kontinensén elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg. Vizes élőhelyeken, lápok, mocsarak, folyók és tavak mentén egyaránt megjelenhet. Fészket rejtetten, növényi részek felhasználásával készíti. Fészkébe jellemzően 7-10 tojást rak, melyen 19-22 napig kotlik. 3 hetes korukra a fiókák már teljesen önállóak. Táplálékát elsősorban vízirovarok, férgek, puhatestűek, kisebb részt növényi részek adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki vizes élőhelyein általánosan elterjedt (171. ábra, SZERÉNYI, 2022; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

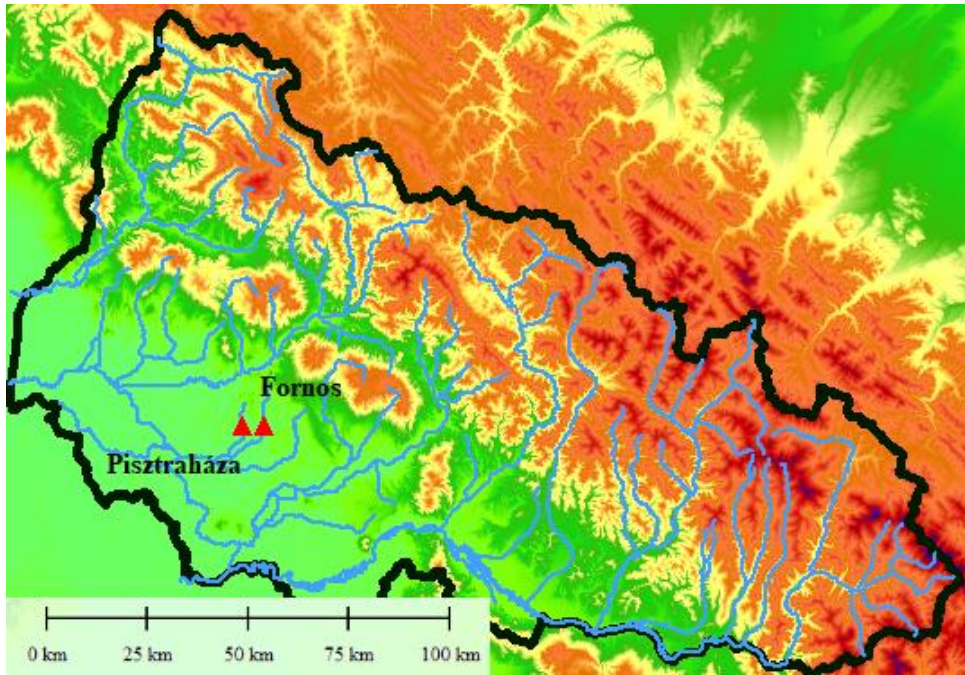

171. ábra A vízityúk kárpátaljai észlelései

3.45. Gulipánfélék (Recurvirostridae)

Gólyatöcs (*Himantopus himantopus*)

Öt alfajával a világ egész részén előfordul. Kora tavasszal jelenik meg térségünkben, a telet Afrikában tölti. Megtelepülésének segítése kapcsán kiemelten fontos a vizes élőhelyek rekonstrukciója. Fészke kialakításának elsődleges szempontja az, hogy lehetőség szerint víz vegye körül. Telepesen fészkel, jellemzően 3-6 tojást rak. Táplálékát apróbb gerinctelenek alkotják (MME, 2024). Kárpátalján vélhetően Fornos és Pisztraháza térségében figyelték meg (172. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

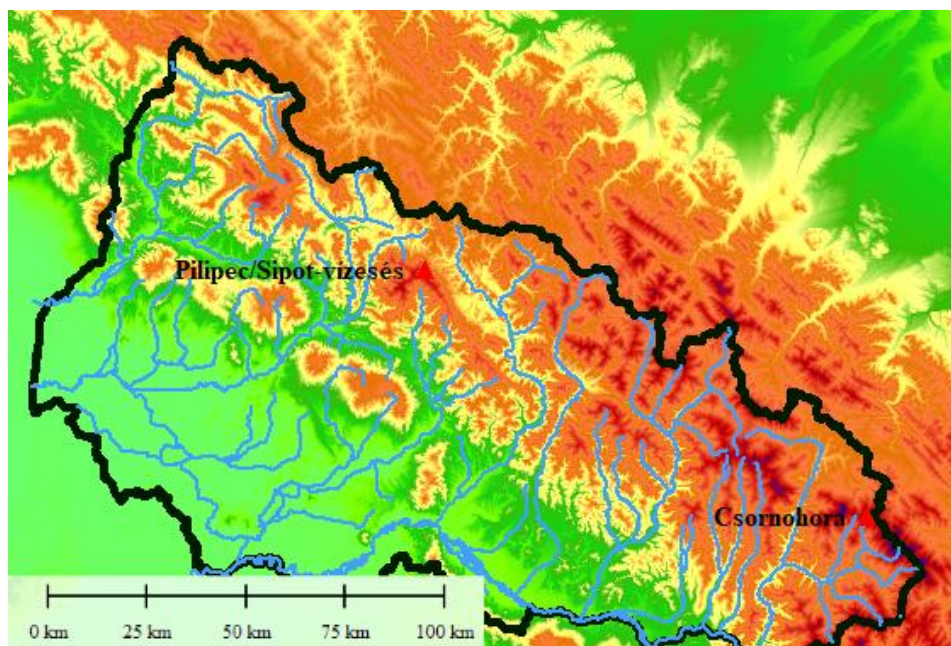

172. ábra A gólyatöcs kárpátaljai észlelései

3.46. Királykafélék (Regulidae)

Tüzesfejű királyka (*Regulus ignicapillus*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Földközi-tenger térségében tölti. Hegyvidéki lucerdők közelében figyelhetjük meg. Fészket növényi részekből készíti lucfenyőn, melybe 8-10 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarfélék adják (MME, 2024). Kárpátalján Pilipecen és Csornohorán figyelték meg (173. ábra, СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; ПОТІШ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

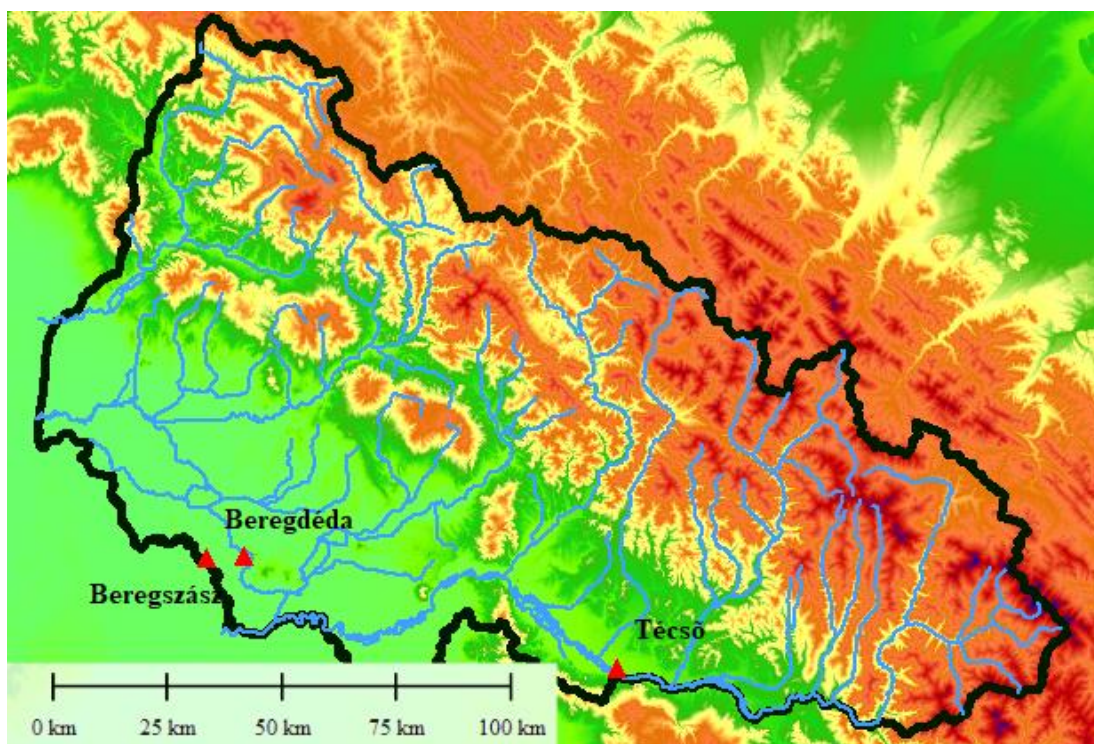
173. ábra A tüzesfejű királyka kárpátaljai észlelései

3.47. Függőcinege-félék (Remizidae)

Függőcinege (*Remiz pendulinus*)

Eurázsia nagy részén elterjedt faj. Elsősorban a síkvidéki vizes élőhelyeket kedveli, folyók és tavak közelében egyaránt megfigyelhető. Boxkesztyűnek kinéző fészket fűzfákon szövi elsősorban, amibe 5-8 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, pókok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és Beregdéda, valamint Técső környékén figyelték meg (174. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

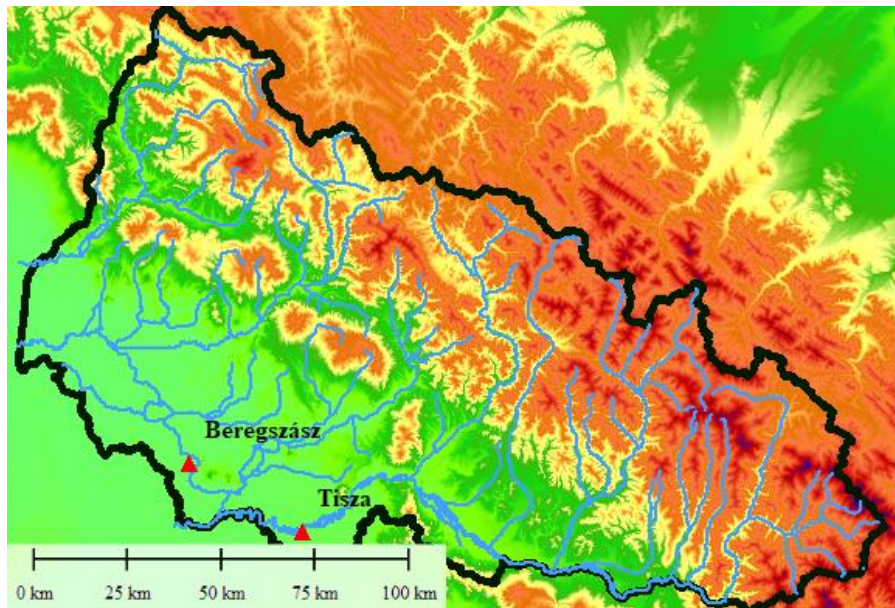
174. ábra A függőcinege kárpátaljai észlelései

3.48. Szalonkafélék (Scolopacidae)

Billegető cankó (*Actitis hypoleucos*)

Eurázsia nagy részén előforduló madárfaj. Vidékünkön két időszakban: április-május, valamint június-október között vonul át nagy számban. Ilyenkor gyakorta jelenik meg folyópartok, tavak környékén. Talajmélyedésbe készíti fészket, melybe különböző növényi részeket rak. Általában 4 tojást rak, melyet 20-21 napig őriz. A ragadozók közeledtére az egyik szülő sérültnek teszi magát, így próbálva meg annak figyelmét elterelni, míg a másik szülő a fiatalokat biztonságos helyre vezeti. A fiókák már kéthetes koruk után már röpképesek, de a család még hetekig egyben marad. Rovarokkal, rákokkal és csigákkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Tisza környékén, illetve a Beregszászi

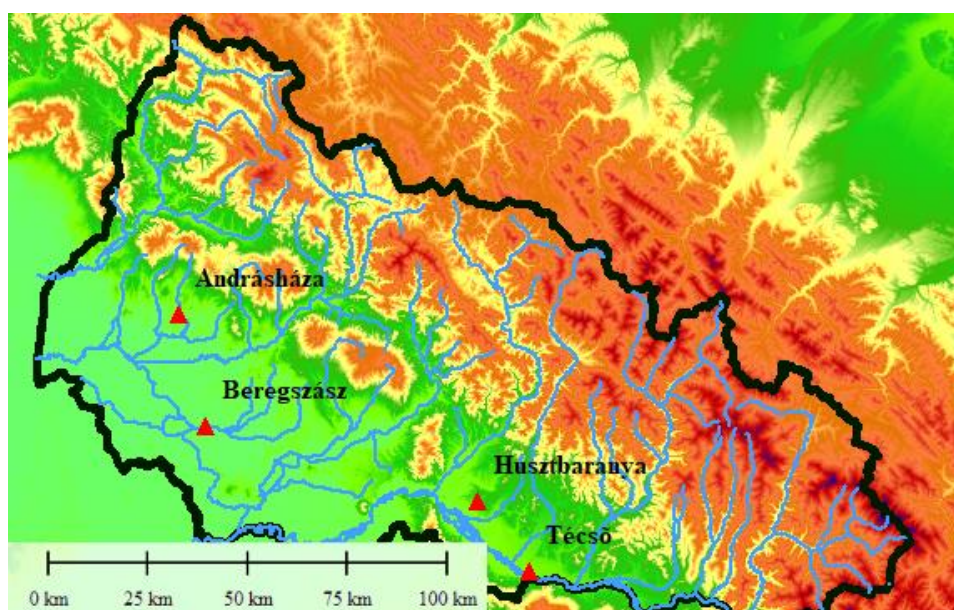
bányásztavaknál figyeltek meg egyedeket (175. ábra, SIROKAI, 2024; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

175. ábra A billegető cankó kárpátaljai észlelései

Erdei cankó (*Tringa ochropus*)

Euráziában általánosan megfigyelhető faj. Gyakori átvonuló vidékünkön. Elsősorban jó állapotú természetes vizek környezetében lehet felfedezni. Fészket erdei patakok mentén rakja, melyet növényi anyagokkal bélel. Jellemzően 3-4 tojást, melyet 20-23 napig őriz. Csigákkal, apró gerinctelenekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján az Ungvári járásban, Beregszászban, Husztbaranyán és Técsőn figyeltek meg (176. ábra, ПОТІІІ, 2009; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

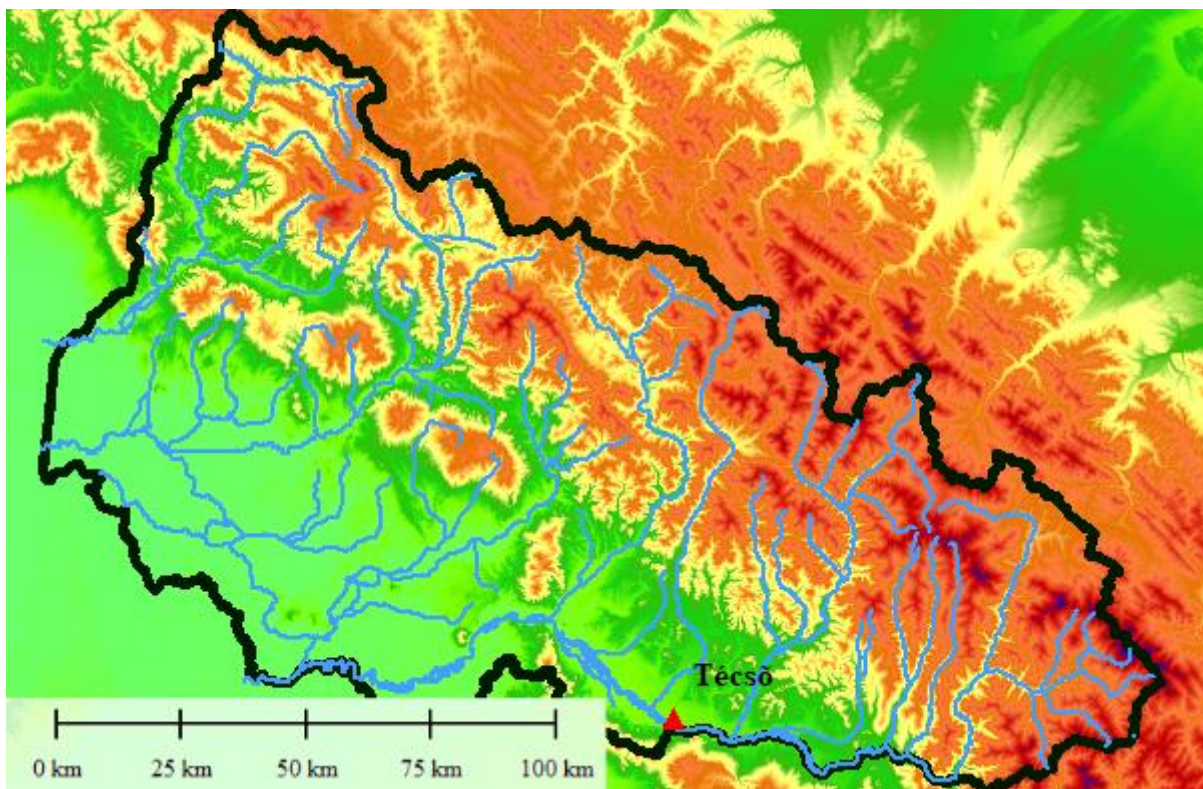

176. ábra Az erdei cankó kárpátaljai észlelései

Erdei szalonka (*Scolopax rusticola*)

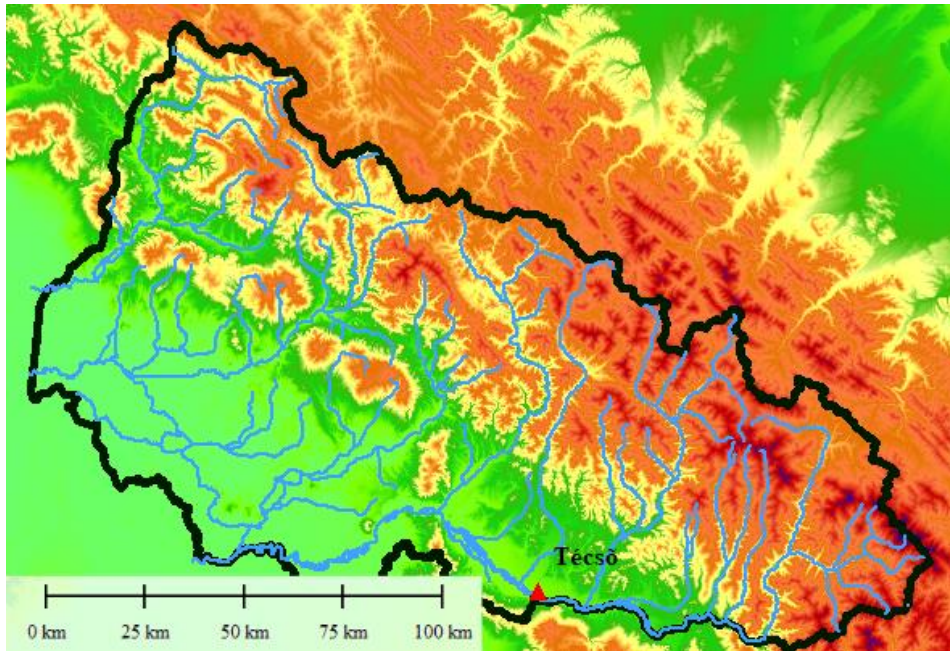
Eurázsia mérsékeltövi erdeiben előforduló faj. A hegyvidéki laza, mocsaras terepek kedvelője. Térségünk vadász kultúrájának egyik legfontosabb madárfaja. Jellemzően március-április környékén jelenik meg vidékünkön, a telet Dél-Európában tölti. Fészket közvetlenül a földön, jellemzően avarból készíti. Jellemzően 4 tojást rak, melyre 22-24 napig vigyáz (MME, 2024). Veszélyérzet esetén különös módon óvja meg fiókait, a lába között szállítja el őket. A fiókák körülbelül 1 hónapos korukra már teljesen önállóak. Táplálékát elsősorban rovarfélék, férgek és giliszták adják. Kárpátalján Técső környékén figyelték meg (177. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

177. ábra Az erdei szalonka kárpátaljai észlelései

Füstös cankó (*Tringa erythropus*)

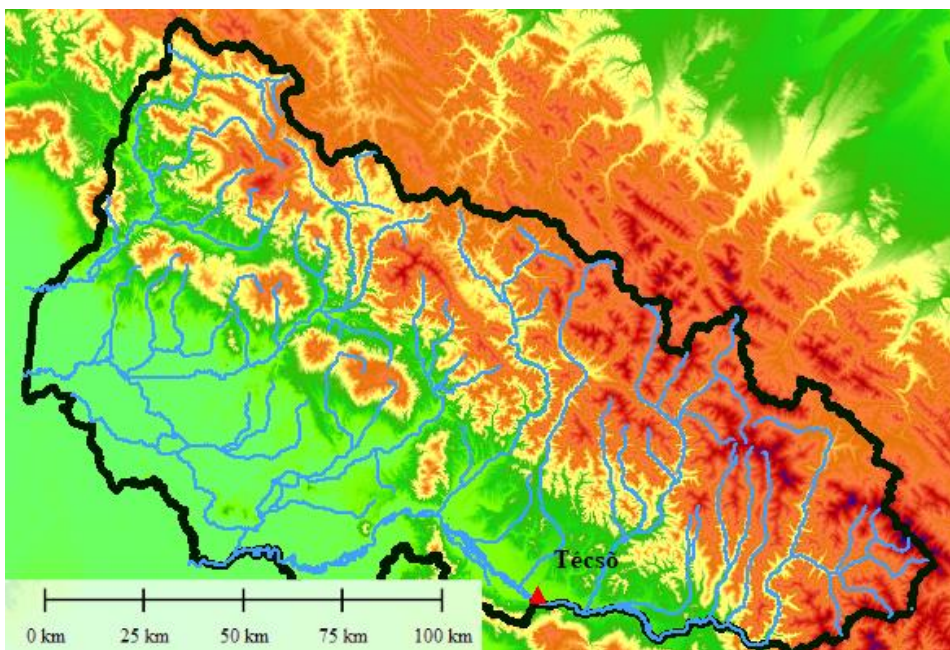
Eurázsia északi részén általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben elsősorban a tavaszi és az őszi vonulási időszakban találkozhatunk vele. A telet Afrikában és Európa nyugati és déli vidékein tölti. A tiszta, kevésbé bolygatott vizes élőhelyeket kedveli. Fészket magaslatokon, jellemzően zsombékokra rakja, melybe általában 4 tojást rak. Rovarokkal, puhatestűekkel, kisebb rákokkal táplálkozik (MME, 2024). Técsőn figyelték meg (178. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

178. ábra A füstös cankó kárpátaljai észlelésein

Havasi partfutó (*Calidris alpina*)

Eurázsia északi vidékein elterjedt faj. Térségünkbe a tavaszi és az őszi vonulások során jelenik meg. Vizes élőhelyeken, tengerpartokon, tavaknál, lápoknál is megjelenhet. Fészket közvetlenül a vízpart mellé, jellemzően növényi részekből építi. 4 tojásán 20-21 napig mindkét nem kotlik. Táplálékát apróbb puhatestűek, férgek, rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Tecső környékén figyelték meg (179. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

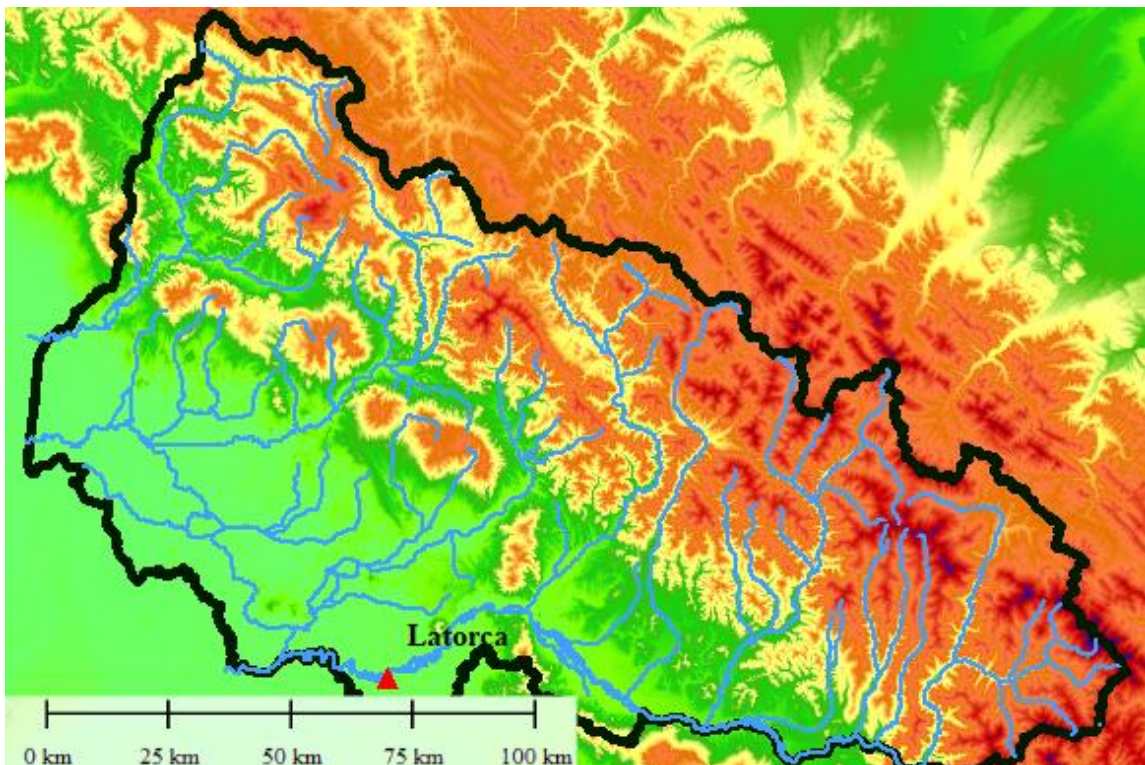

179. ábra A havasi partfutó kárpátaljai észlelései

Kis sárszalonka (*Lymnocyptes minimus*)

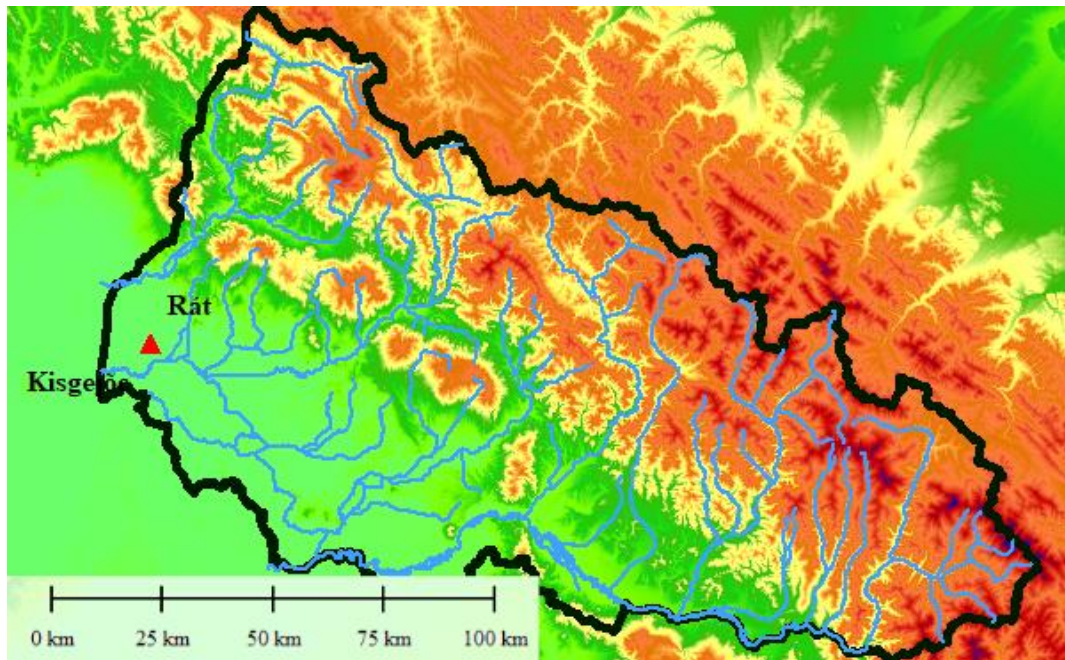
Eurázsia nagy részén elterjedt. Térségünkben az őszi és tavaszi időszakban jelenik meg nagyobb számban, a telet Afrikában tölti. Nedves rétek, mocsarak, elöntések közelében jelenhet meg. Fészket közvetlenül a földön készíti, melybe jellemzően 4 tojást rak, melyek általában 24 napon belül kelnek ki. Táplálékát elsősorban vízirovarok, férgek, puhatestűek adják (MME, 2024). Kárpátalján a Latorca folyó térségében figyelték meg (180. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

180. ábra A kis sárszalonka kárpátaljai észlelései

Nagy póling (*Numenius arquata*)

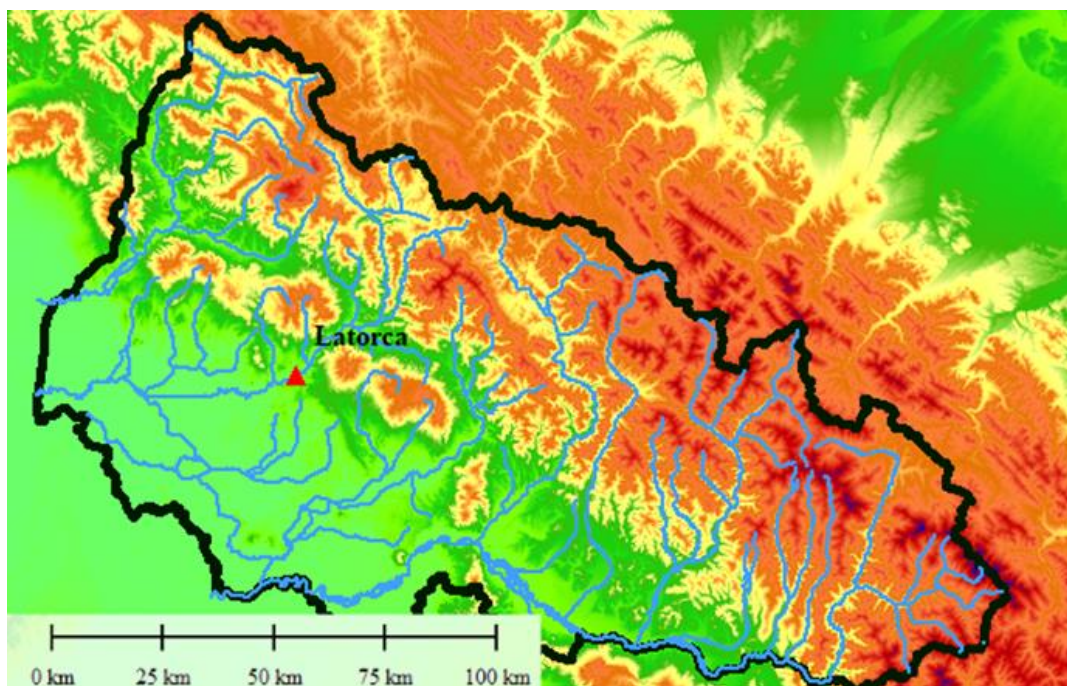
Eurázsia nagy részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi és az őszi vonulási időszakban jelenik meg. Vizes élőhelyek közelében, nedves rétek, mocsarak, folyók partján is megjelenhet. Megtelepedésének elősegítése érdekében kiemelten kell ügyelnünk elsődleges élőhelyei, a turjánosok védelmére. Közvetlenül a földön készíti fészket, melyet főleg növényi részekből állít össze. Általában 4 tojást rak, melyen a tojó 29-30 kotlik. A fiókák röpképességüket körülbelül 5-6 hetes korukban érik el. Táplálékát elsősorban rovarok, férgek és csigák adják (MME, 2024). Kárpátalján Ráton és Kisgejőcön figyelték meg (181. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

181. ábra A nagy póling kárpátaljai észlelései

Nagy sárszalonka (*Gallinago media*)

Elsősorban Eurázsia észak régióiban figyelhető meg. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenik meg nagyobb számban. Elöntések, mocsarak, nedves rétek és folyók partján is egyaránt megjelenhet. Fészket közvetlenül a földön, jellemzően mohából és egyéb növényi részekből készíti. 4 tojásán 22-24 kotlik a tojó. Táplálékát rovarok, férgek és csigák adják (MME, 2024). Kárpátalján a Latorca folyó közelében figyelték meg (182. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

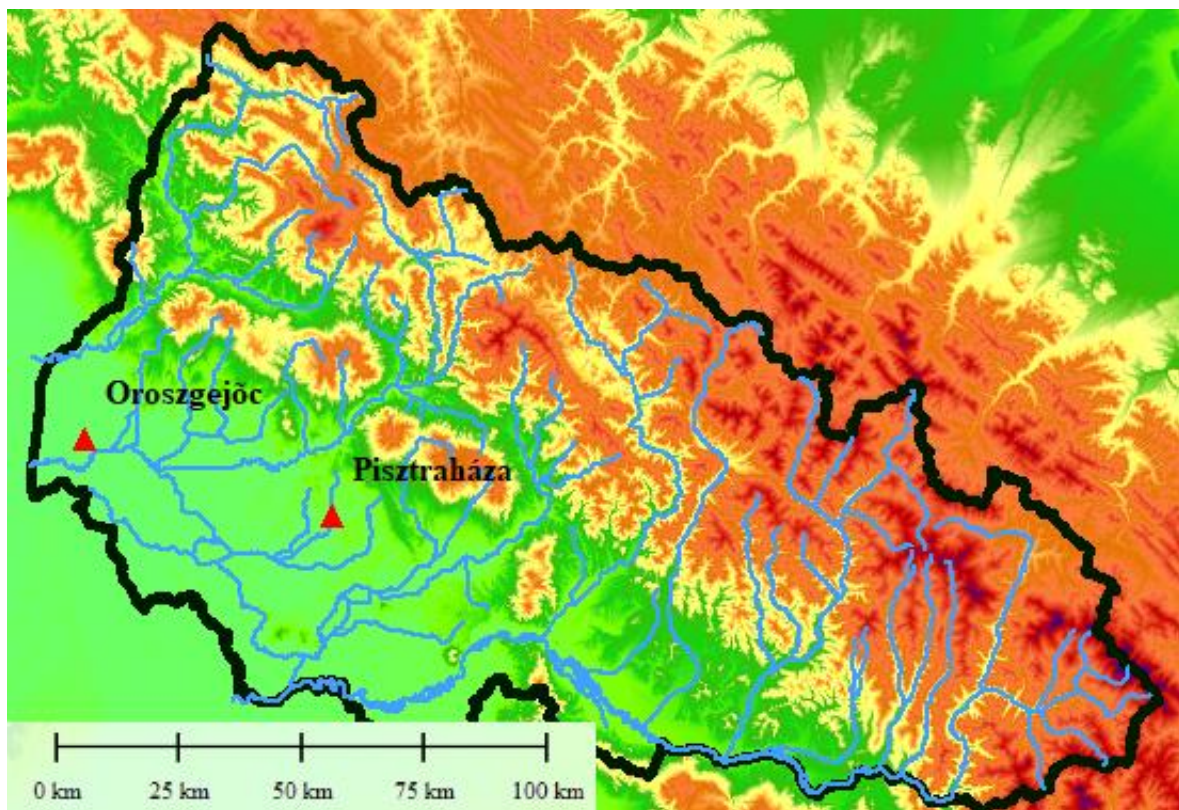

182. ábra A nagy sárszalonka kárpátaljai észlelései

Pajzsos cankó (*Philomachus pugnax*)

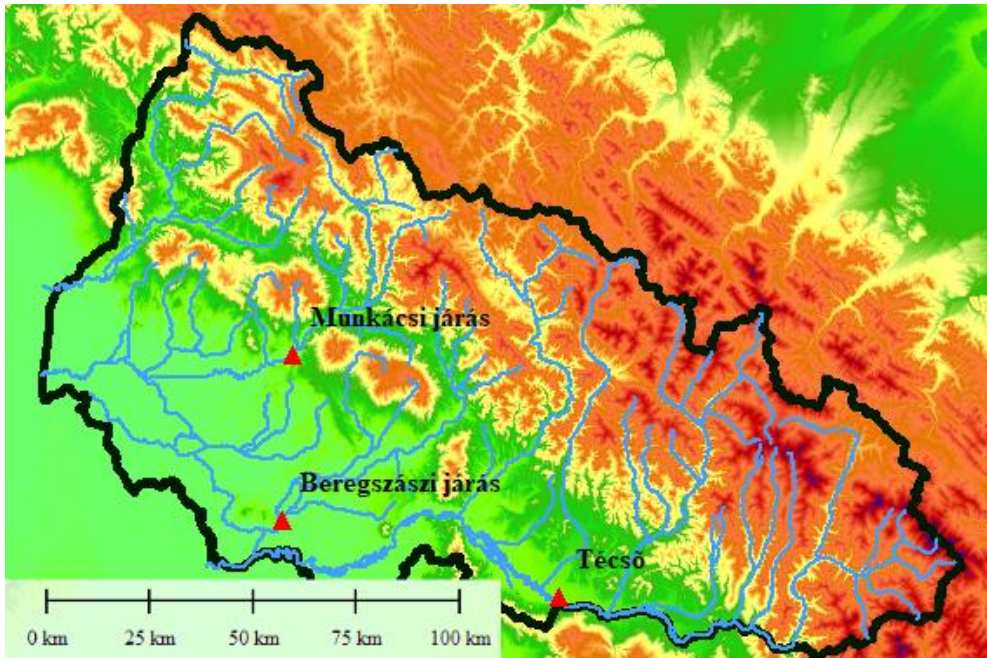
Az északi égöv jellemző madárfaja. Térségünkben az őszi és a tavaszi vonulási időszakban találkozhatunk vele a legnagyobb valószínűséggel. Fészket közvetlenül a földön készíti, melybe 4 tojást rak általában. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek és férgek, valamint növényi magvak adják (MME, 2024). Kárpátalján Oroszgejőc és Pisztraháza közelében figyelték meg (183. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

183. ábra A pajzsos cankó kárpátaljai észlelései

Piroslábú cankó (*Tringa totana*)

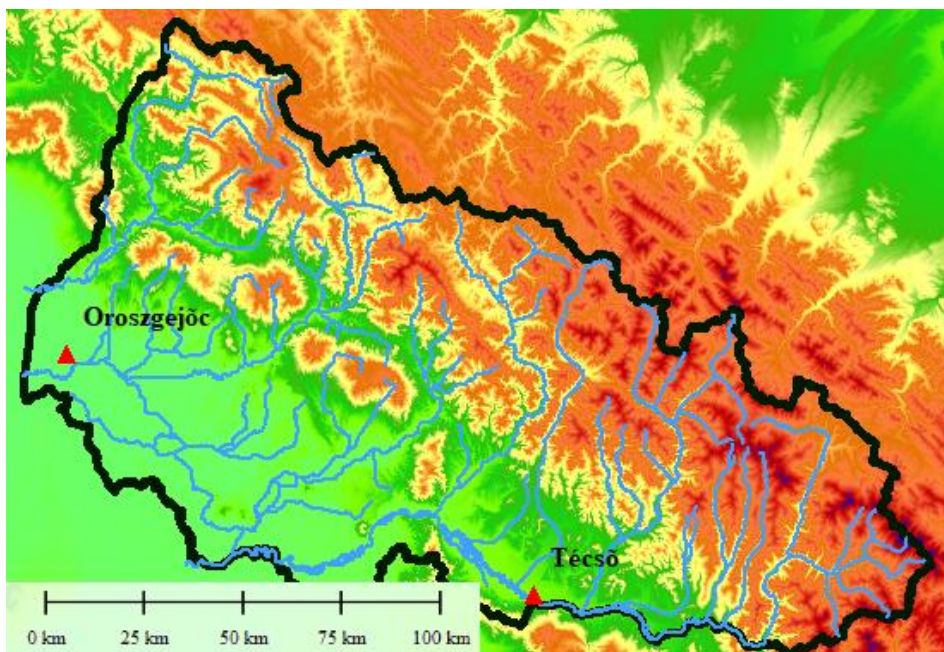
Eurázsziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban találkozhatunk vele. Nedves élőhelyeken, folyók és tavak partján is egyaránt megjelenhet. Táplálékát rovarok, puhatestűek, férgek adják (MME, 2024). Kárpátalján a Munkácsi és Beregszászi járásban, valamint Técsőn figyelték meg (184. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

184. ábra A piroslábú cankó kárpátaljai észlelései

Réti cankó (*Tringa glareola*)

Eurázsia nagyrészén előfordul. Térségünkben az őszi és tavaszi vonulási időszakban jelenik meg. A telet Afrikában tölti. Elöntések, mocsárrétek, folyó- és tópartok mentén is találkozhatunk vele. Fészket zsombéokra rakja, alapanyagát elsősorban növényi részek adják. Fészkébe 3-4 tojást rak, melyen mindkét szülő kotlik. Gerinctelenekkel, elsősorban rovarokkal és puhatestűekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Oroszgejőc és Tecső közelében figyelték meg (185. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

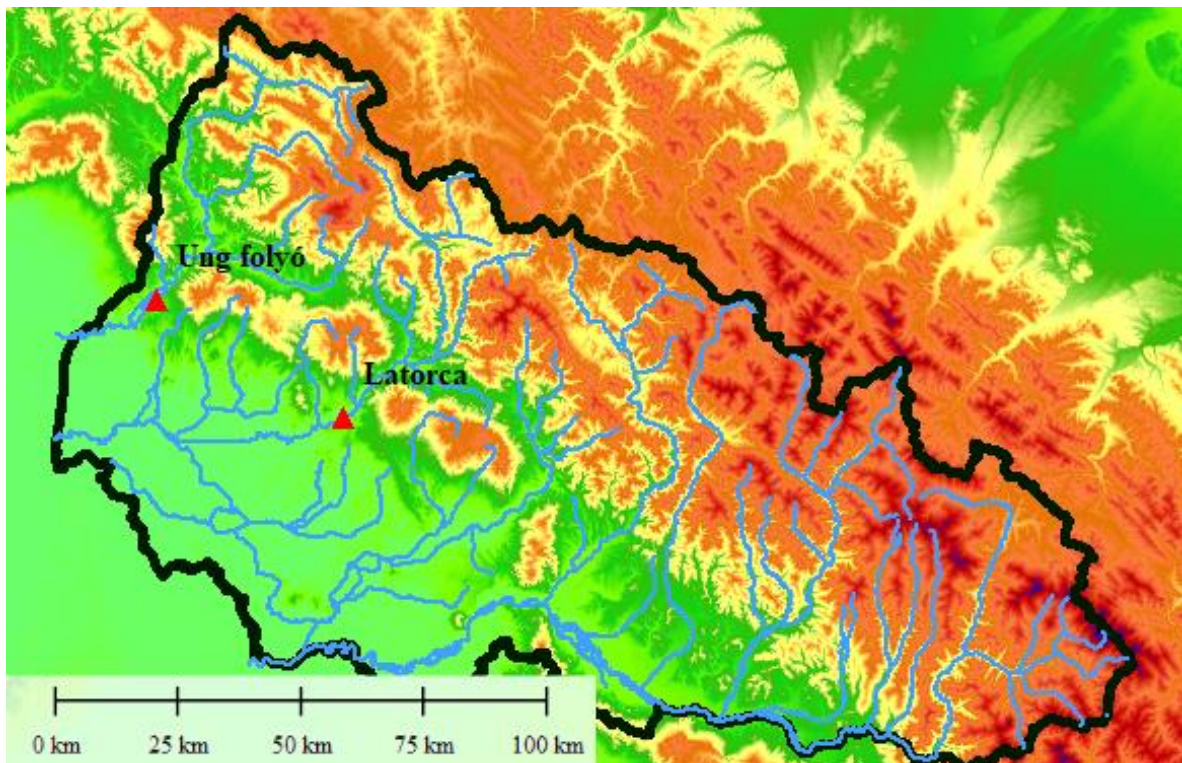

185. ábra A réti cankó kárpátaljai észlelései

Sárszalonka (*Gallinago gallinago*)

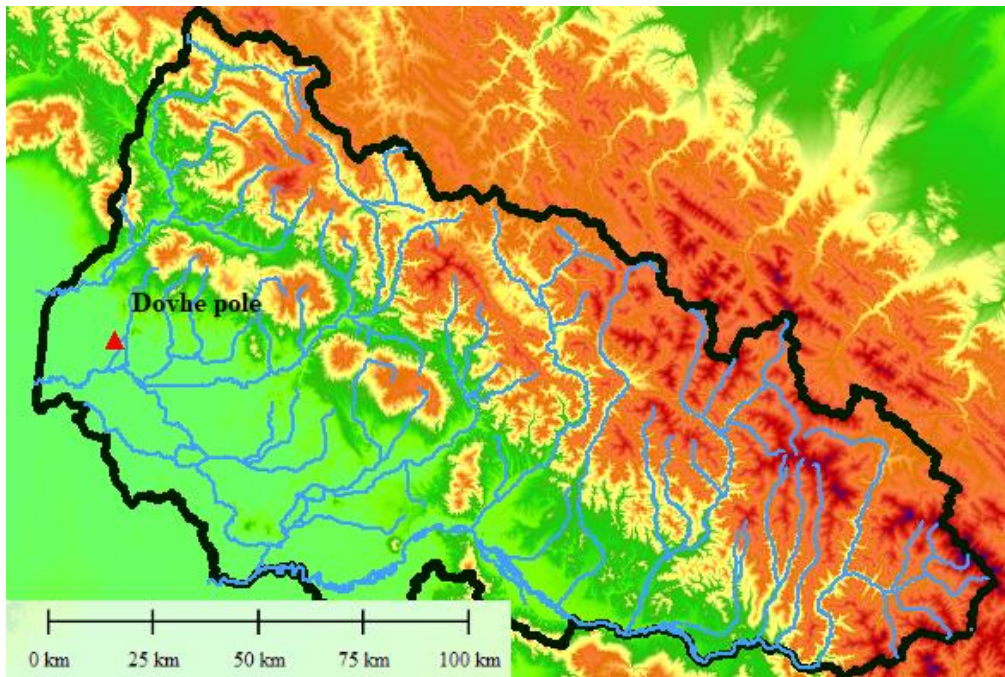
Eurázsia nagy részén elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Földközi-tenger térségében tölti. Vizes élőhelyeken, elsősorban mocsarak és lápok közelében jelenhet meg. Fészket növényi részekből készíti zsombékra, vagy a sűrű növényzetbe. Általában 4 tojást rak, melyen 19-20 napig kotlik a tojó. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, férgek adják (MME, 2024). Kárpátalján az Ung és Latorca folyó környékén figyelték meg (186. ábra, STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK, 2020; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

186. ábra A sárszalonka kárpátaljai észlelései

Szürke cankó (*Tringa nebularia*)

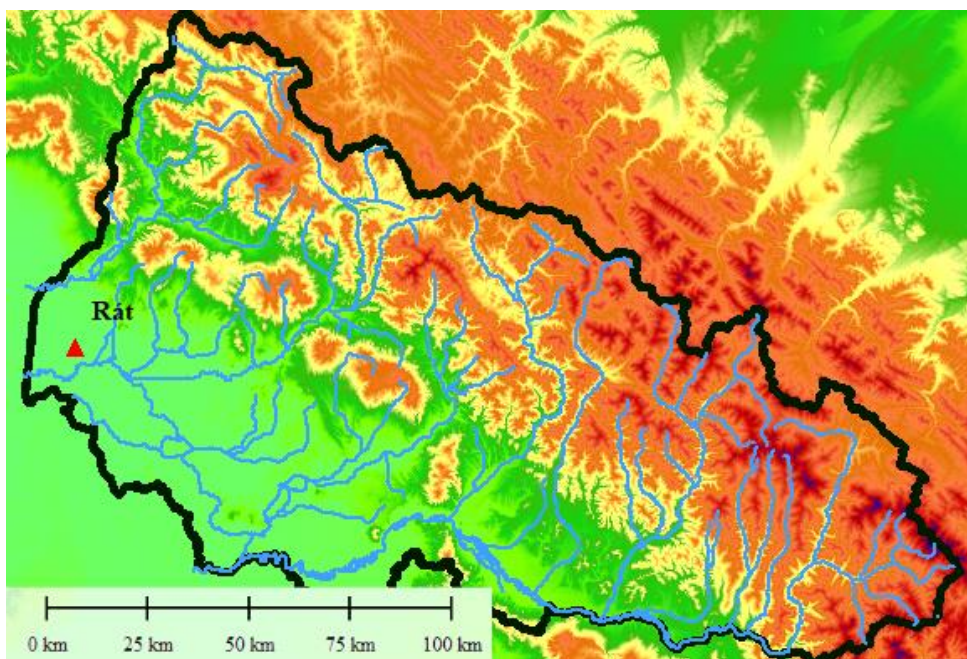
Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenhet meg nagyobb számban. Vizes élőhelyeken, lápokon, folyók és tavak partján egyaránt megjelenhet. Fészket eldugva, többnyire a földön alakítja ki. Alapanyagul mohát és növényi részeket használ, melybe 3-4 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, férgek adják (MME, 2024). Kárpátalján Dovhe polén figyelték meg (187. ábra, ПОТИШ, 2009; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

187. ábra A szürke cankó kárpátaljai észlelései

Vékonycsőrű víztaposó (*Phalaropus lobatus*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenik meg. Mocsarak, lápok, folyók és tavak partján egyaránt megjelenhet. Fészket növényi részekből készíti, melybe a tojó 4 tojást rak. A tojások kiköltésében, a fiókák felnevelésében teljes egészében a hím vesz részt. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, apróbb rákok adják (MME, 2024). Kárpátalján Rát közelében figyelték meg (188. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

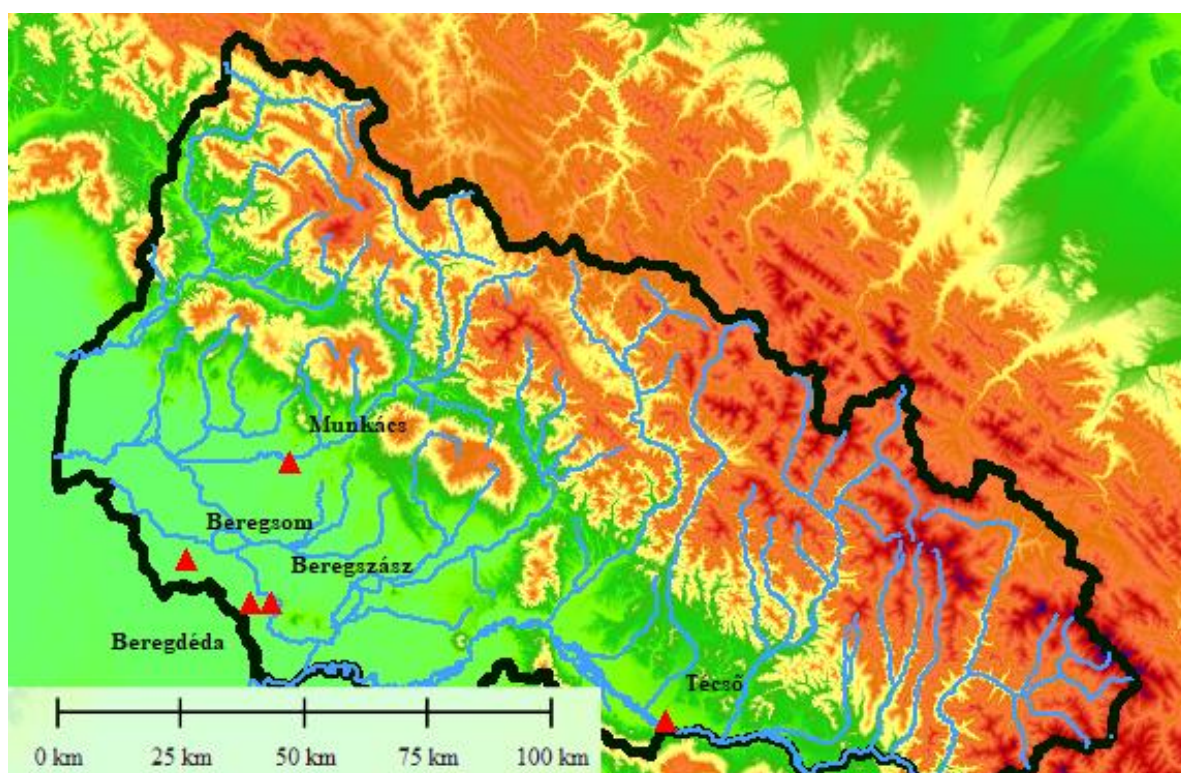
188. ábra A vékonycsőrű víztaposó kárpátaljai észlelései

3.49. Csuszkafélék (Sittidae)

Csuszka (*Sitta europaea*)

Vidékünk gyakori madárfaja. Egész Európában, illetve Ázsia egy részén elterjedt madár. Élőhelye szempontjából fontos, hogy öreg fák is legyenek a területen. Más madarak odújába, vagy mesterséges odúba készíti fészket, melybe 6-9 tojást rak jellemzően. Rovarokkal, lárvákkal, hernyókkal, ősszel bogyókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Munkács, Beregsomban, Beregszászban és Beregdédában, valamint Técsőn figyelték meg (189. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

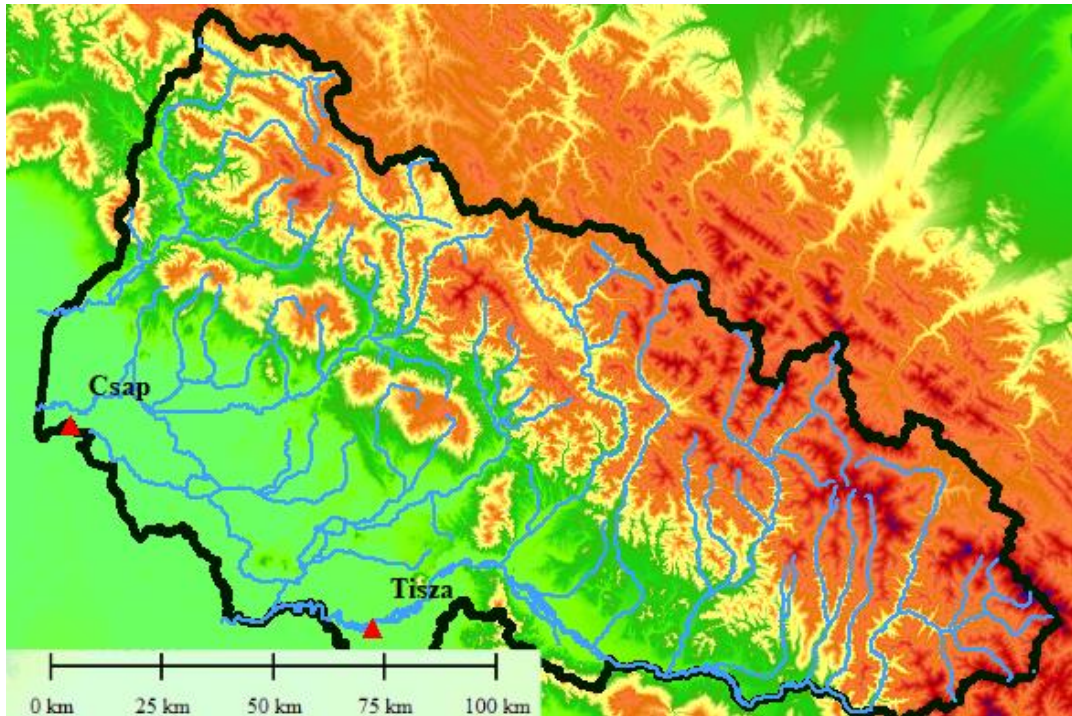

189. ábra A csuszka kárpátaljai észlelései

3.50. Csérfélék (Sterniidae)

Fattúszerkő (*Chlidonias hybrida*)

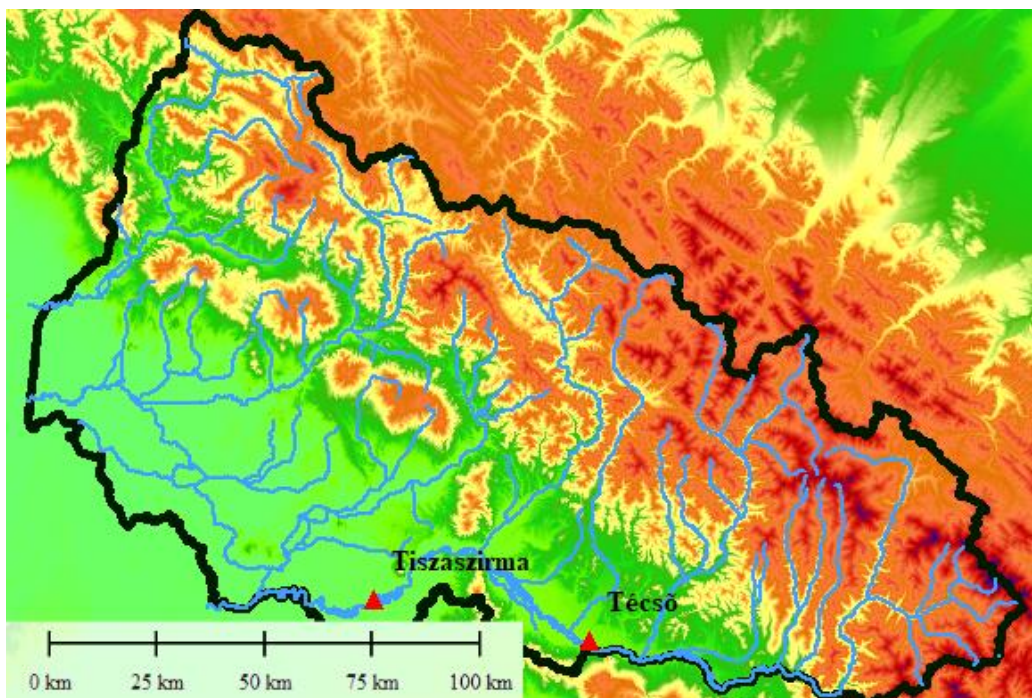
Európában általánosan elterjedt. Elsősorban mocsarak és holtágak, illetve szikes tavak alkotják számára az ideális élőhelyet. Tavasszal jelenik meg a térségünkben, a telet Afrikában tölti. Fészket vízínövényeken építi, jellemzően kolokánon és tündérfátyolon. Általában 3 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Bogarakkal, sáskákkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Csapon, illetve a Tisza környékén figyelték meg (190. ábra, ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

190. ábra A fattyúszerkő kárpátaljai észlelései

Kis csér (*Sterna albifrons*)

Európában általánosan elterjedt madárfaj. Nagyobb folyók környékén, ritkábban tavaknál fordulhat elő. Fészket kavicszátonyokon, vakszikfoltokon készíti, melybe jellemzően 2-3 tojást rak. Táplálékát elsősorban halfélék adják, de rákféléket és rovarot is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Tiszaszirma és Técső környékén figyelték meg (191. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

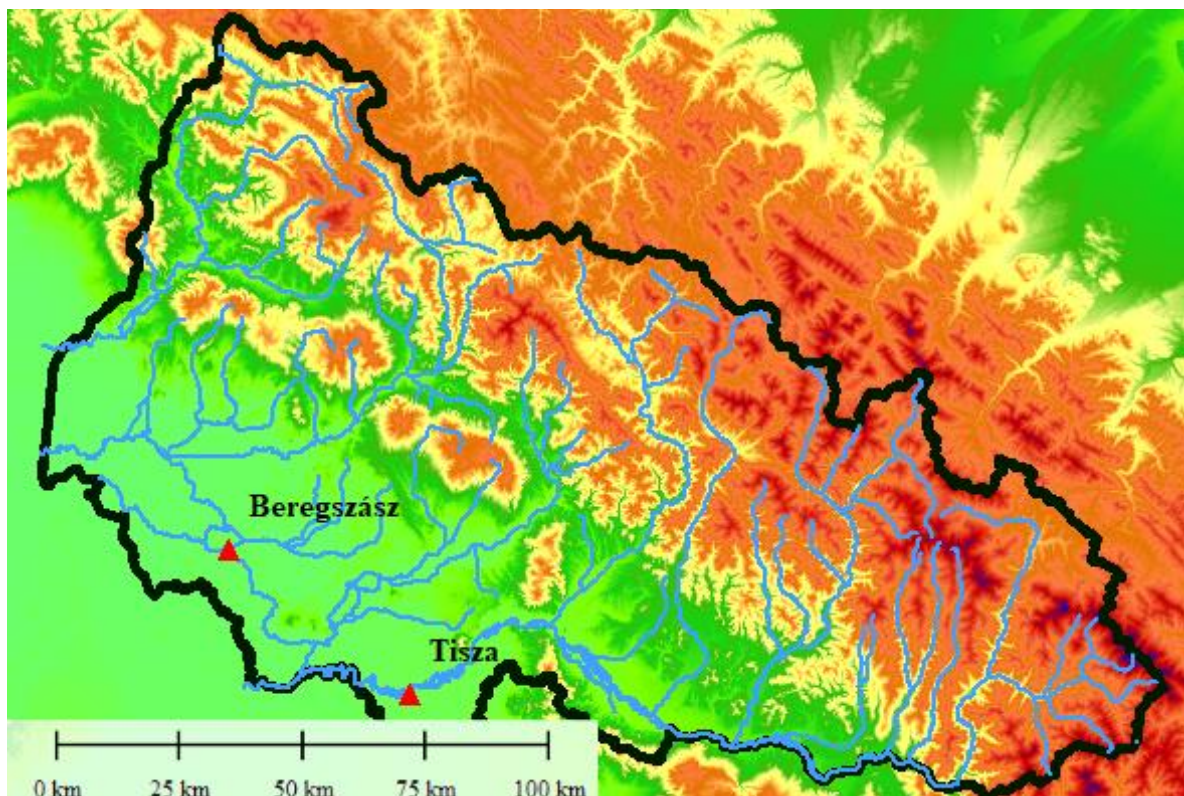

191. ábra A kis csér kárpátaljai észlelései

Kormos szerkő (*Chlidonias niger*)

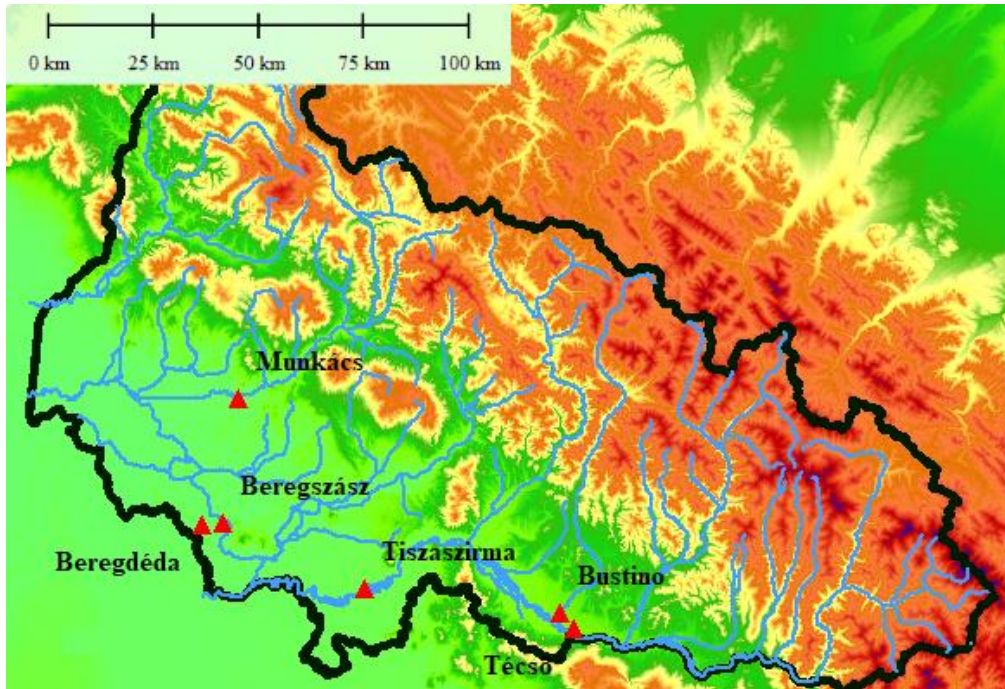
Európa jelentős részén elterjedt madárfaj. Fontos különbség közte és a fattyúszerkő között, hogy jellemzően a ritkább növényzetű élőhelyeken jelenhet meg. Mocsarak közelében, náddal benőtt tavak közelében egyaránt megjelenhet. Kolóniában költ, melyben gyakran dankasirályokkal is társul. Fészkébe általában 3 tojást rak, melyen mindkét szülő költ. Az utolsó tojás lerakása után kezdik a kotlást, ennek köszönhetően a fiókák egyszerre kelnek ki. Rovarokkal, ebihallal, kisebb halakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász és a Tisza folyó környékén figyelték meg (192. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

192. ábra A kormos szerkő kárpátaljai észlelései

Küszvágó csér (*Sterna hirundo*)

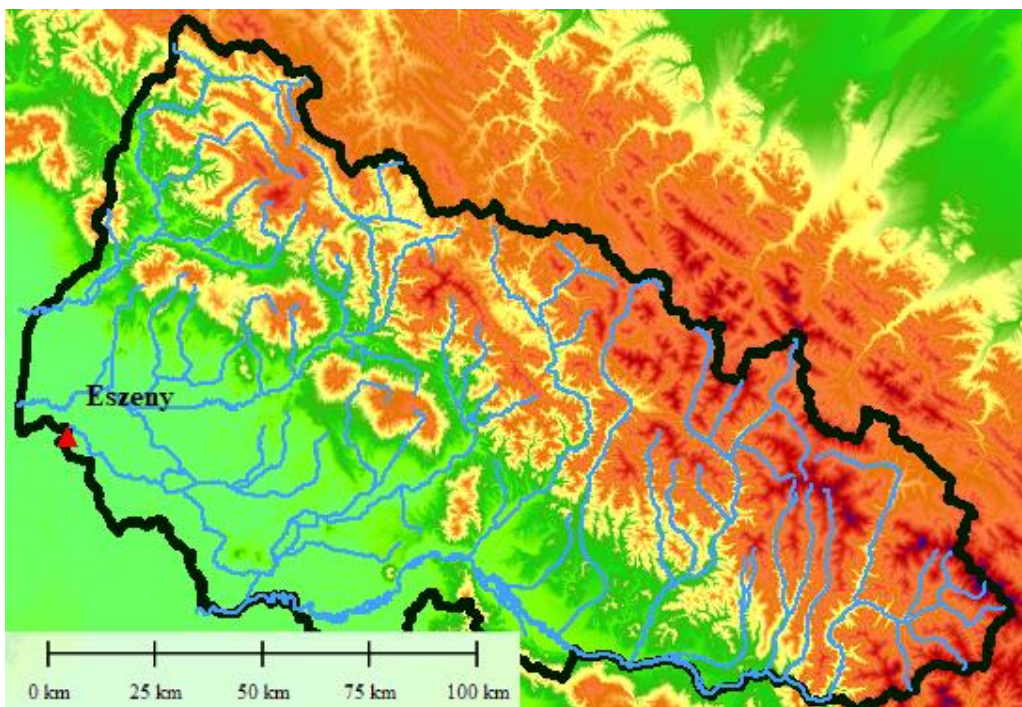
Eurázsia jelentős részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Gyakran dankasirályal költ kolóniában. Fészkébe 2-4 tojást rak. Elsősorban kisebb halakkal, vízirovarokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részének jelentős részén előfordul (193. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KOMENDAR et al. 2010; 2003; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; ПОТІІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

193. ábra A kűszvágó csér kárpátaljai észlelései

Lócsér (*Sterna caspia*)

Európa nagy részén előfordul. Térségünkbe a tavaszi és őszi vonulási időszakban jelenhet meg. Folyók partján, tavaknál és mocsaraknál egyaránt megjelenhet. Fészket növényi részekből készíti, melybe jellemzően 2-3 tojást rak. Táplálékát elsősorban kisebb halak és rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Eszeny közelében figyelték meg (194. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

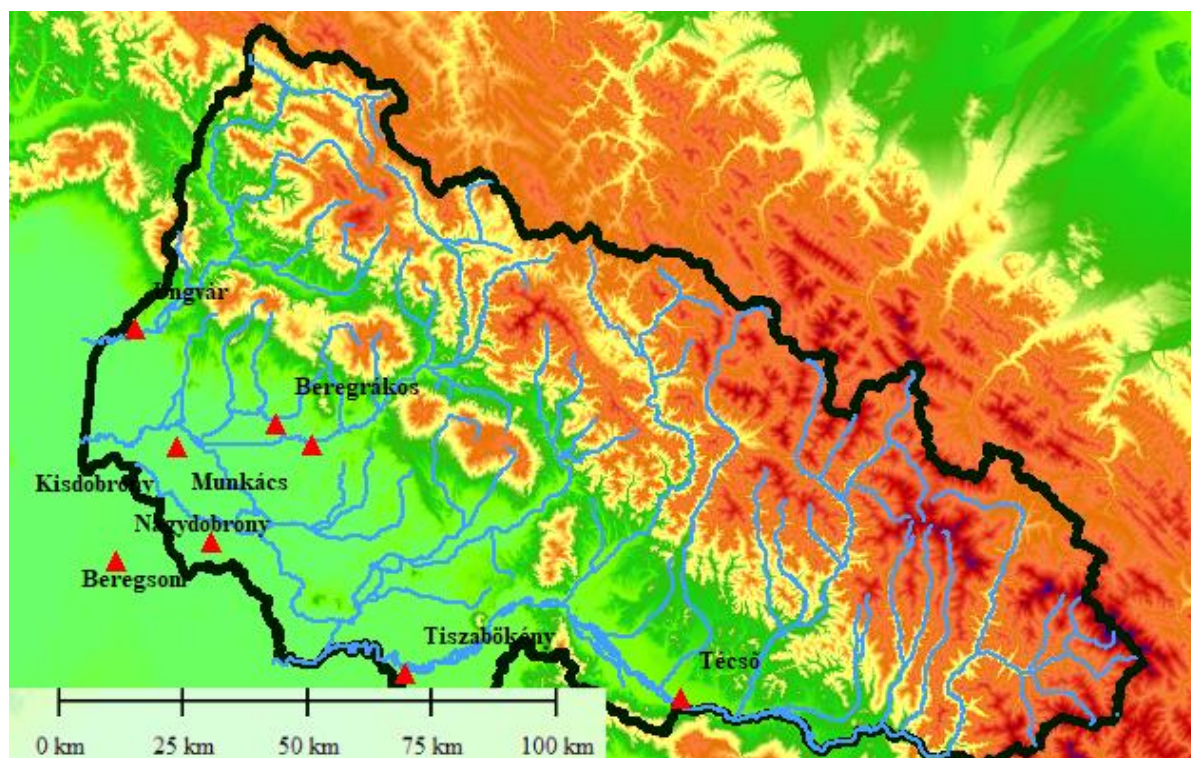
194. ábra A lócsér kárpátaljai észlelései

3.51. Bagolyfélék (Strigidae)

Erdei fülesbagoly (*Asio otus*)

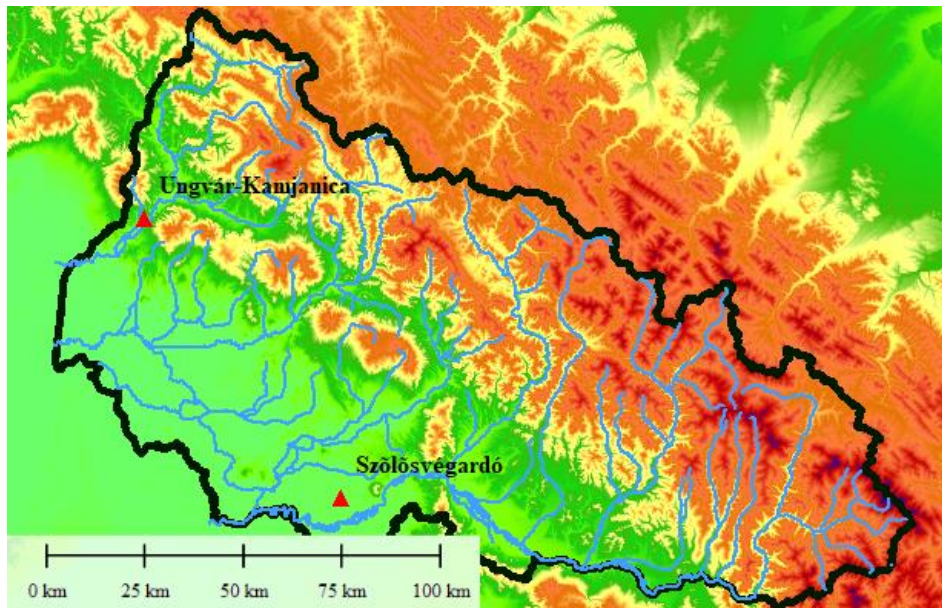
Európában általánosan elterjedt. Vidékünkön gyakori bagolyféle. A hideg időszakot lakott településeken vészeli át. Elsősorban varjú fészkekben fészkel, ahová általában 5-6 tojást rak. Ragadozó, elsősorban rágcsálókval táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt faj (195. ábra, BALOG, 2024; TAR, 2020; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; LELKES, 2011; СТАНКЕВИЧ, 2003; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; ПОТИШ, 2009) Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

195. ábra Az erdei fülesbagoly kárpátaljai észlelései

Európai törpekuvics (*Glaucidium passerinum*)

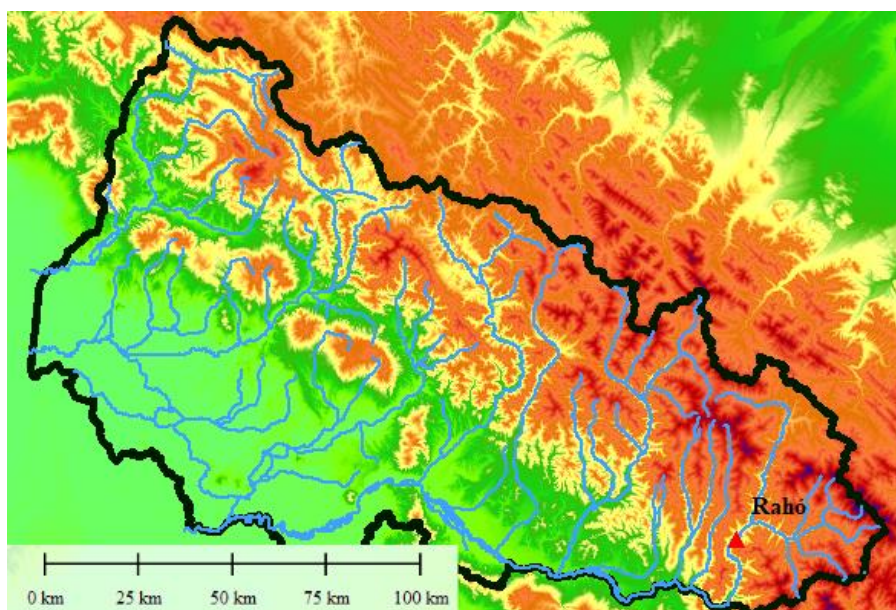
Észak-Európában elterjedt, illetve Közép-Európa magashegységeiben fordul elő. Térségünkben nagyon ritkán jelenik meg. 5-6 tojást rak, melyen csak a tojó kotlik. Kisebb madarakat, rágcsálókat fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár, illetve Szőlősvégardó környékén figyelték meg (196. ábra, СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; ПОТИШ, 2009). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

196. ábra Az európai törpekuvics kárpátaljai észlelései

Füleskuvics (*Otus scops*)

Európában általánosan elterjedt faj. Térségünk egyetlen vonuló bagolyfaja, a téli időszakot Afrikában tölti. A zavartalan, sűrű erdőket kedveli. Odúját idős fák belsejében alakítja ki, melybe 3-6 tojást rak jellemzően. Tápláléka elsősorban rovarok, illetve kisebb gerincesek (MME, 2024). Kárpátalján Rahó környékén figyelték meg (197. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

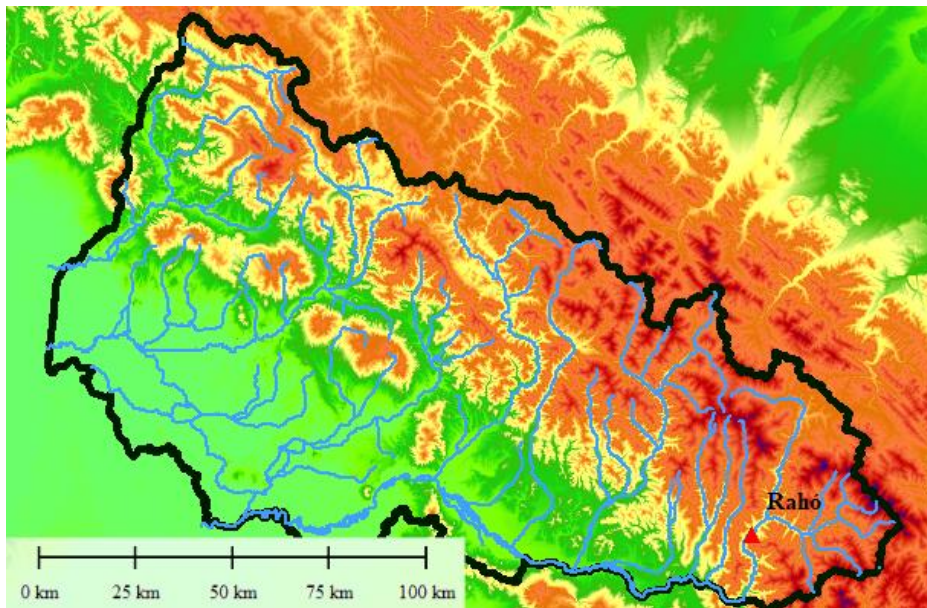
197. ábra A füleskuvics kárpátaljai észlelései

Gatyáskuvics (*Aegolius funereus*)

Európa északi részén fordul elő. A közép- és magashegységek elsősorban fenyőerdeiben gyakori. Fészket elsősorban elfoglalt harkály odúkból készíti, melybe 2-8 tojást rak.

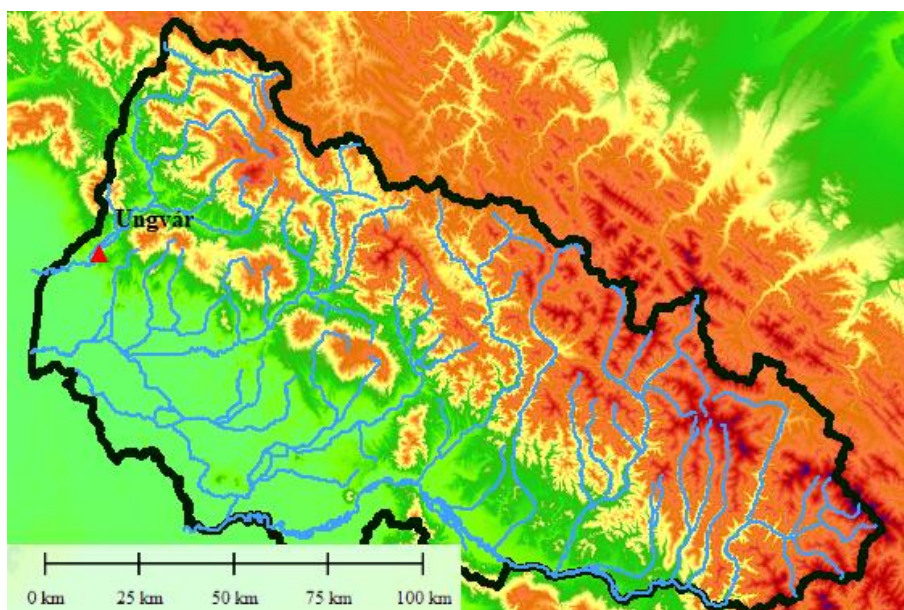
Rágcsálókkal, énekesmadarakkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Rahó környékén figyelték meg (198. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

198. ábra A gatyáskuvik kárpátaljai észlelései

Hóbagoly (*Bubo scandiaca*)

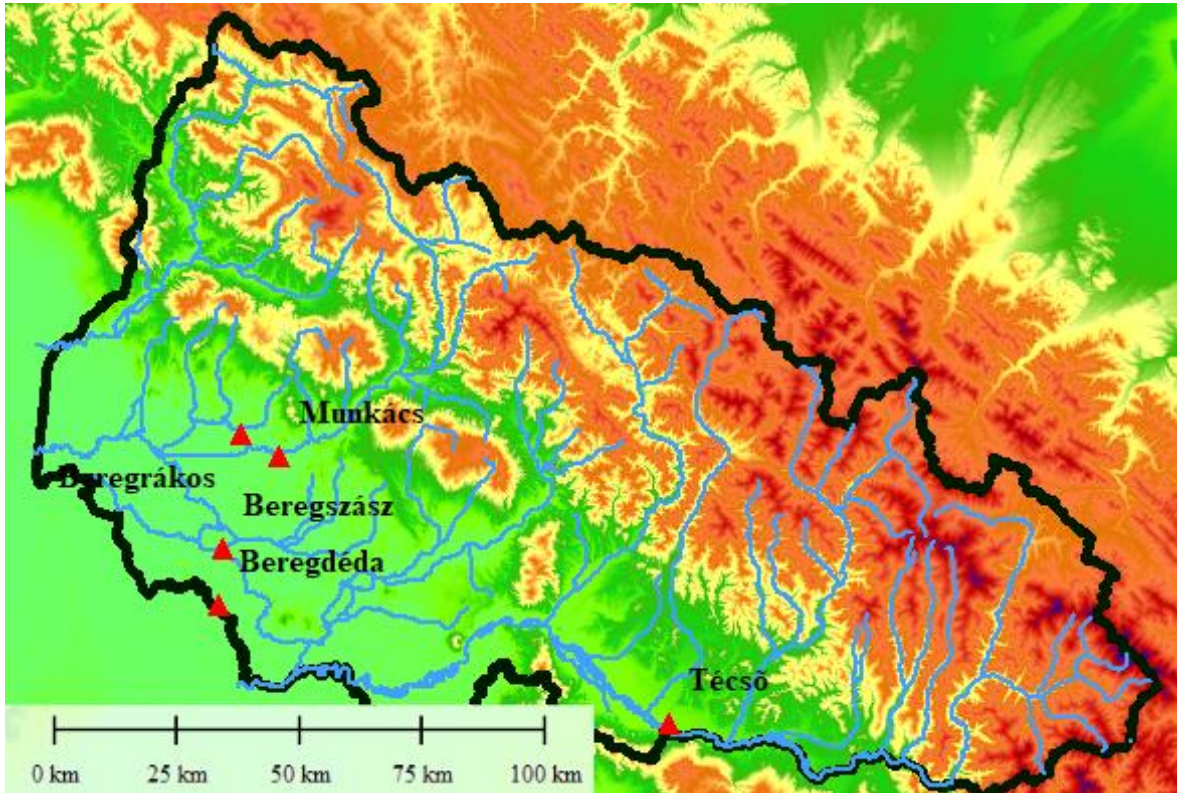
Az északi félteke jellemző, nagyméretű bagolyfaja. A térségünkben megjelenő példányok jellemzően fiatal kóborló egyedek, vagy az északi táplálékszegénység miatt vándorolnak ide. Fészket közvetlenül a földre, kaparással készíti. Jellemzően 4-9 tojást rak. Rágcsálókkal, kétéltűekkel, rovarokkal és rágókkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár térségében figyelték meg (199. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

199. ábra A hóbagoly kárpátaljai észlelései

Kuvik (*Athene noctua*)

Európában általánosan elterjedt. Állandó madarunk, egész évben a fészkelőhelyén marad. Tanyák tetőterében, padlásokon jelenhet meg. Fészkrét növényi részekből és tollból készíti, melybe jellemzően 3-5 tojást rak. Elsősorban rágcsálókkal, de énekesmadarokat, hullóket és rovarokat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részének jelentős részén megfigyelhető (200. ábra, TAR, 2020; HOLIS, 2013; KOMENDAR et al. 2010; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

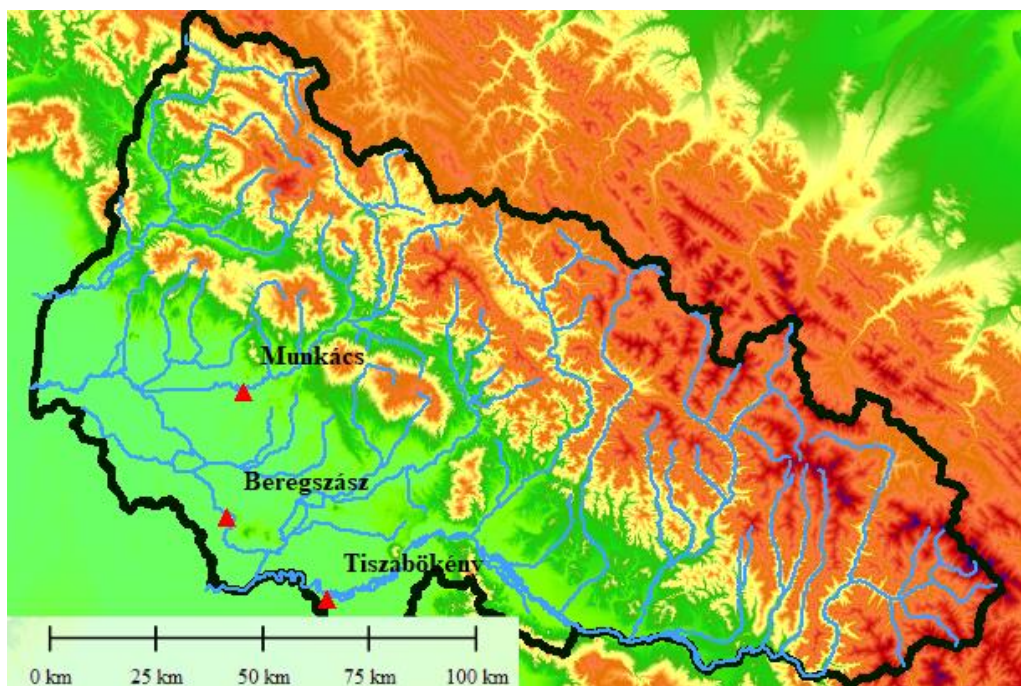

200. ábra A kuvik kárpátaljai észlelései

Macskabagoly (*Strix aluco*)

Európában általánosan elterjedt. Állandó madarunk, egész évben fészketületén marad. Patakok mentén, temetőkből, elegyes erdőkben is egyaránt előfordulhat. Fészkébe jellemzően 3-5 tojást rak, melyre kizárólag a tojó vigyáz. Táplálékát főleg rágcsálók, énekesmadarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Munkácson, Beregszászban és Tiszabökényben figyelték meg (201. ábra, TAR, 2020; HOLIS, 2013; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

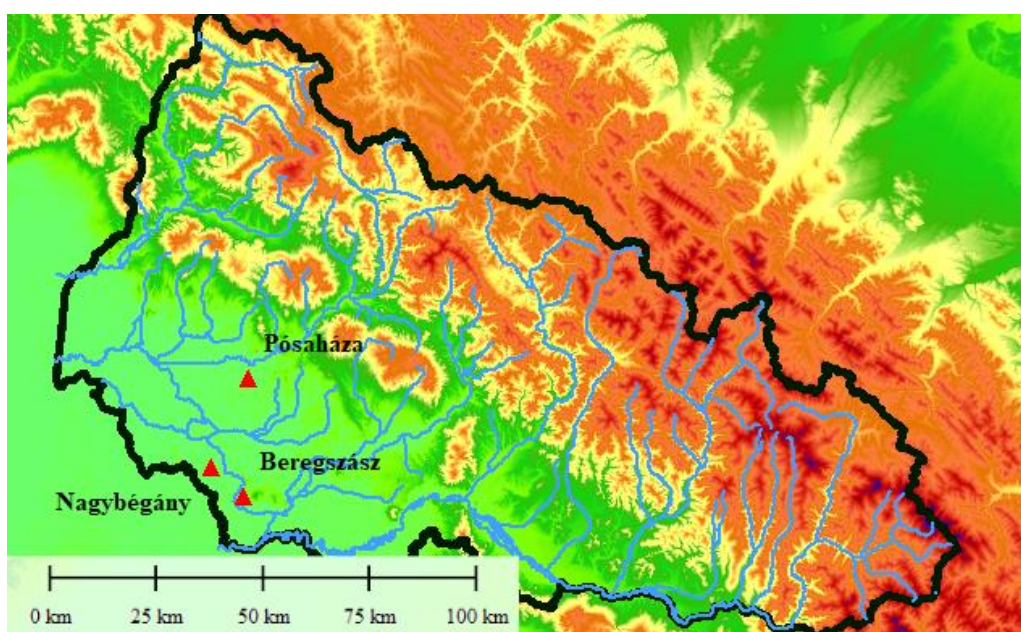

201. ábra A macskabagoly kárpátaljai észlelései

Réti fülesbagoly (*Asio flammeus*)

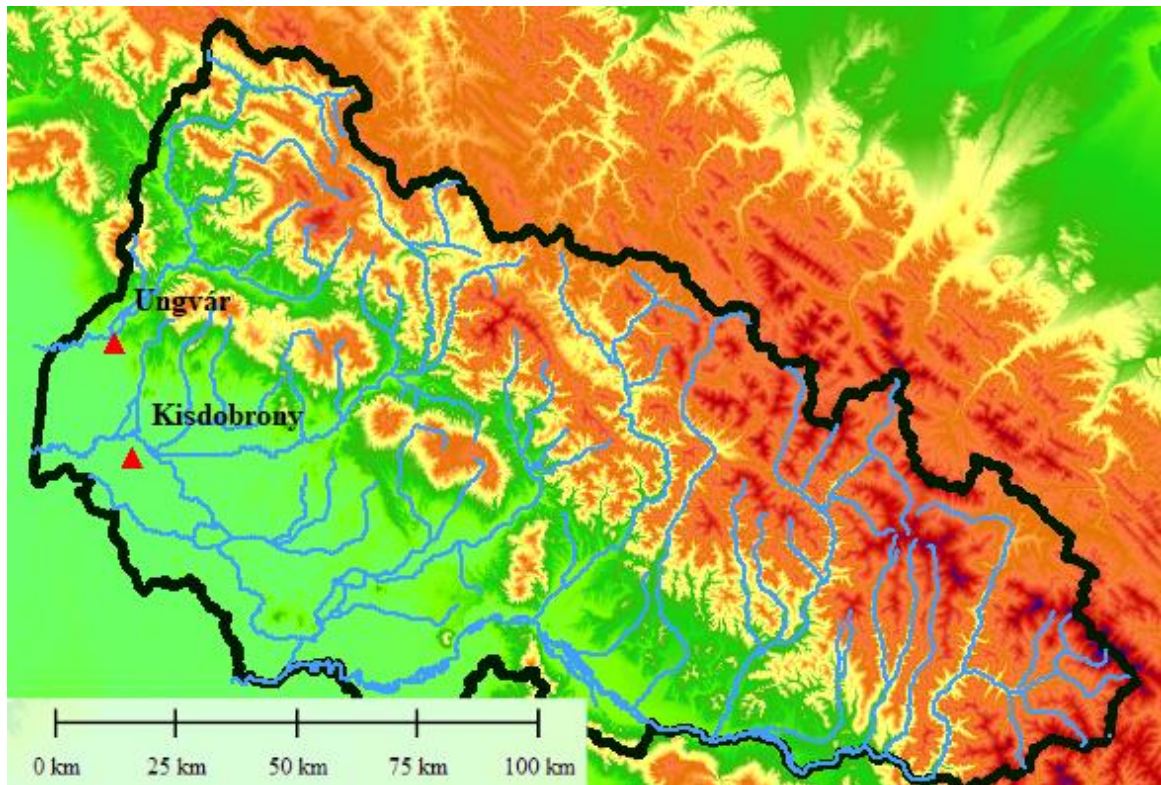
Eurázsia nagy részén elterjedt. Térségünkben vonuló és fészkelő csapatok is egyaránt előfordulnak. Lápok, mocsarak és mocsárrétek közelében jelenhet meg. Fészket közvetlenül a földön, jellemzően növényi részekből készíti. 5-6 tojására a tojó vigyáz. Térségünkben ő az egyetlen fészket is készítő bagolyfaj. Táplálékát elsősorban rágcsálók, énekesmadarak és rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Pósházán, Nagybégányban és Beregszászban figyelték meg (202. ábra, KOMÁRI, 2011; KOMENDAR et al. 2010; ПОТІЛІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

202. ábra A réti fülesbagoly kárpátaljai észlelései

Uhu (*Bubo bubo*)

Európa nagyrészen elterjedt. Térségünkben fészkelő és kóborló egyedek is egyaránt megfordulnak. Territoriális madár. A térségünkben élő összes bagolyfajra vadászik. Fészket ágakból és tollakból készíti, melybe 1-4 tojást rak általában. Táplálékát elsősorban rágcsálók és madarak adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár, Kisdobrony, a Tur folyó és a Nagyszőlősi járás közelében figyelték meg (203. ábra, LELKES, 2013; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

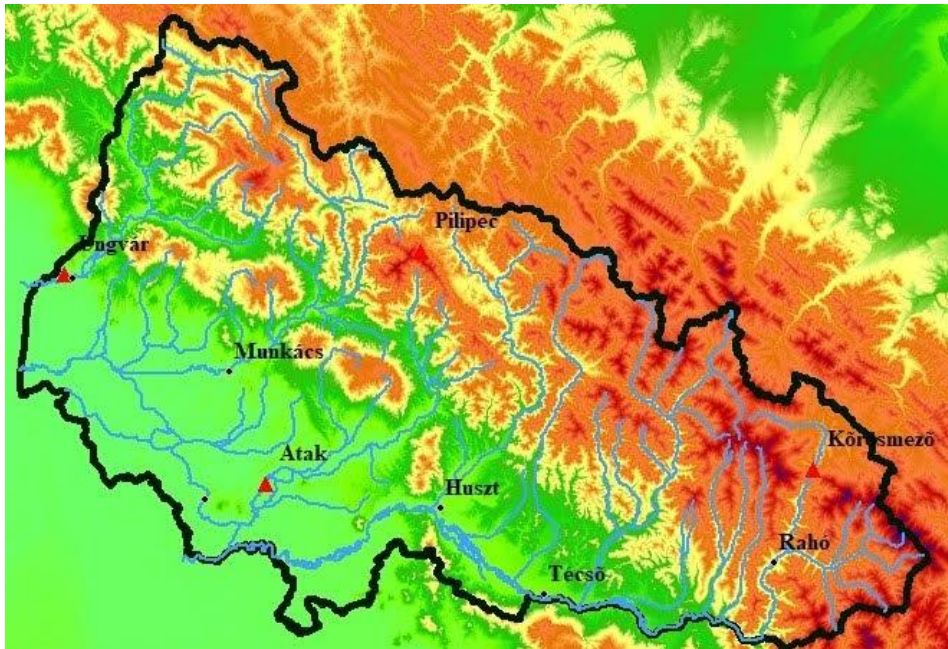

203. ábra Az uhu kárpátaljai észlelései

Uráli bagoly (*Strix uralensis*)

Eurázsia északi részén általánosan elterjedt. Az idősebb erdőket kedveli. Fészket idősebb fák odújaiban alakítja, de más madarak fészkeit is elfoglalhatja. Fészkébe 3-4 tojást rak, melyen kizárólag a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban kisemlősök, énekesmadarak, rovarok és kételtűek adják (MME, 2024). Kárpátalján Ungvár, az Atak és Kőrösmező közelében figyelték meg (204. ábra, СТАНКЕВИЧ, 2017; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; КОМЕНДАР et al. 2010). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

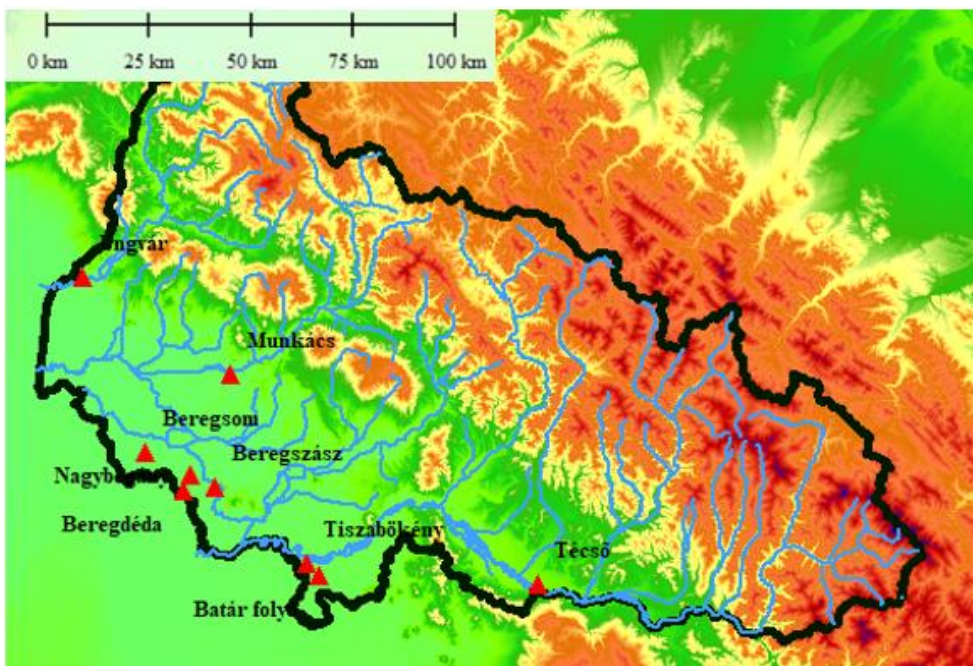

204. ábra Az uráli bagoly kárpátaljai észlelései

3.52. Seregélyfélék (Sturnidae)

Seregély (*Sturnus vulgaris*)

Eurázsia nagy részén elterjedt madárfaj. Térségünkben nagyobb számban a tavaszi időszakban jelenik meg. Fészket öreg fák odújaiban készíti. 4-5 tojást rak, melyen mindkét nem kotlik. Rovarokat, hernyókat, bogyókat fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén elterjedt (205. ábra, KOMÁRI, 2011; HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; СТАНКЕВИЧ, 2017; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022; STANKIEWICZ-VOLOSJANCHUK, 2020). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

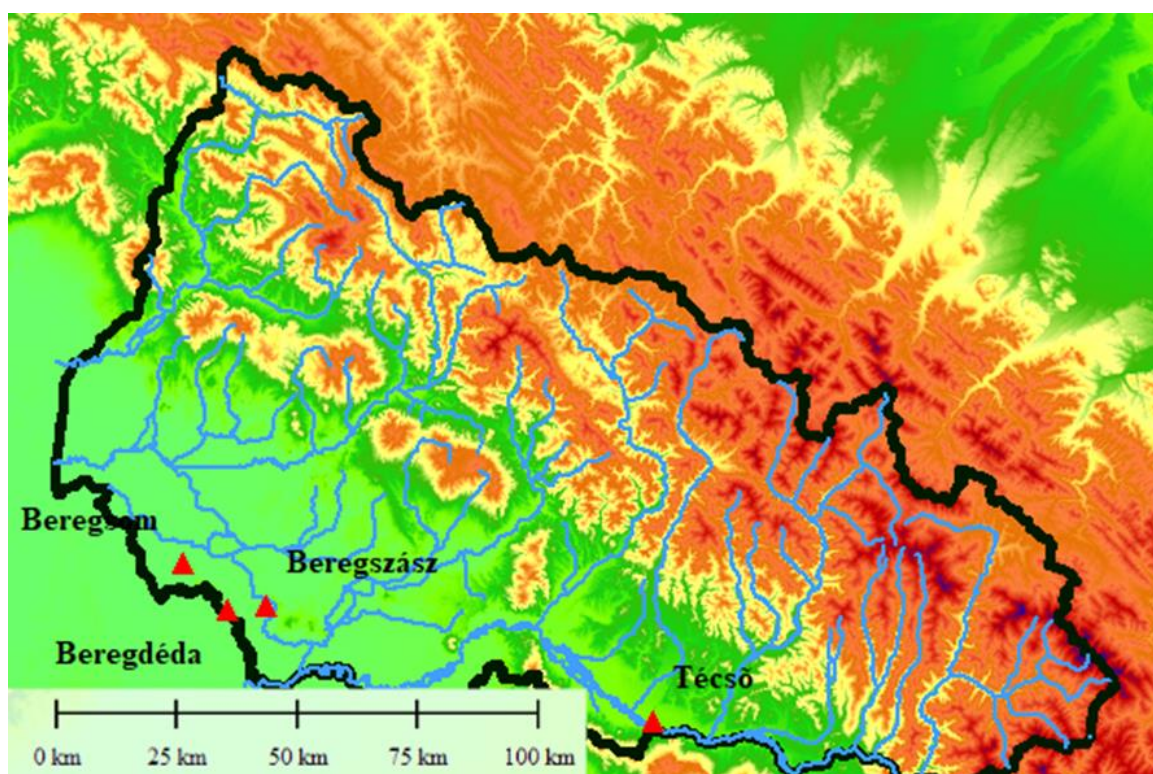

205. ábra A seregély kárpátaljai észlelései

3.53. Óvilági poszátafélék (Sylviidae)

Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*)

Eurázsiai elterjedésű faj, nálunk a leggyakrabban előforduló poszáta fajnak tekinthető. Egész évben megfigyelhetjük, rövidtávú vonuló. Rovarokkal, csigákkal, pókfélékkel táplálkozik, a téli időszakban magokat és gyümölcsöket fogyaszt. Fészüket általában alacsonyan (maximum 1 méter) építik, melyet a hím épít. A tojó 3-7 tojást helyez el, melyet felváltva költenek (MME, 2024). Kárpátalján elsősorban a Beregszászi járásban tudunk előfordulásáról. Beregszász, Beregdéda, valamint Beregsom környékén figyelték meg. Illetve még Técsőn is sikerült regisztrálni a fajt (206. ábra, KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

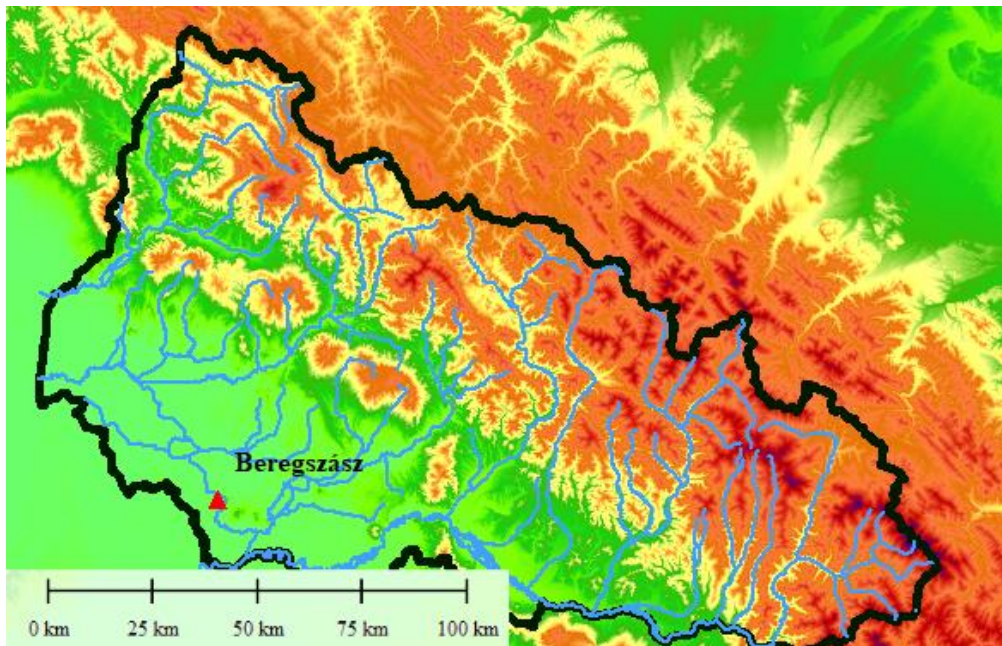

206. ábra A barátposzáta kárpátaljai észlelései

Karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*)

Euráziában általánosan elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Erdőszéleken, kertekben, vizes területek közelében is előfordulhat. Fészket fákön készíti, 5 tojást rak jellemzően. Táplálékát rovarok, pókok, magok és gyümölcsök adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (207. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

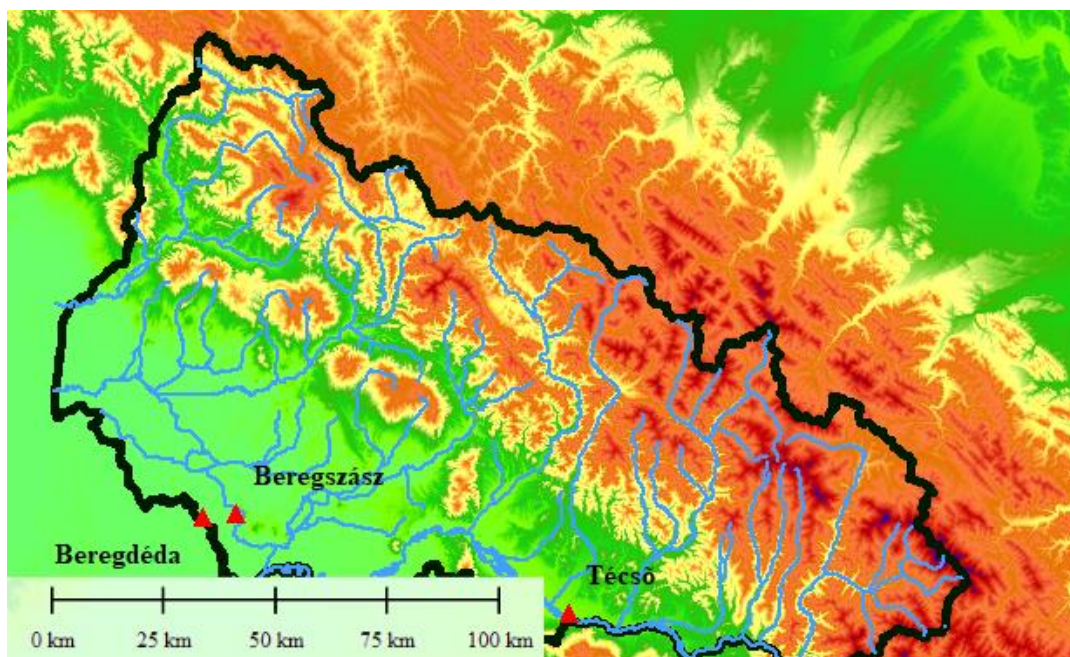

207. ábra A karvalyposzáta kárpátaljai észlelései

Kerti poszáta (*Sylvia borin*)

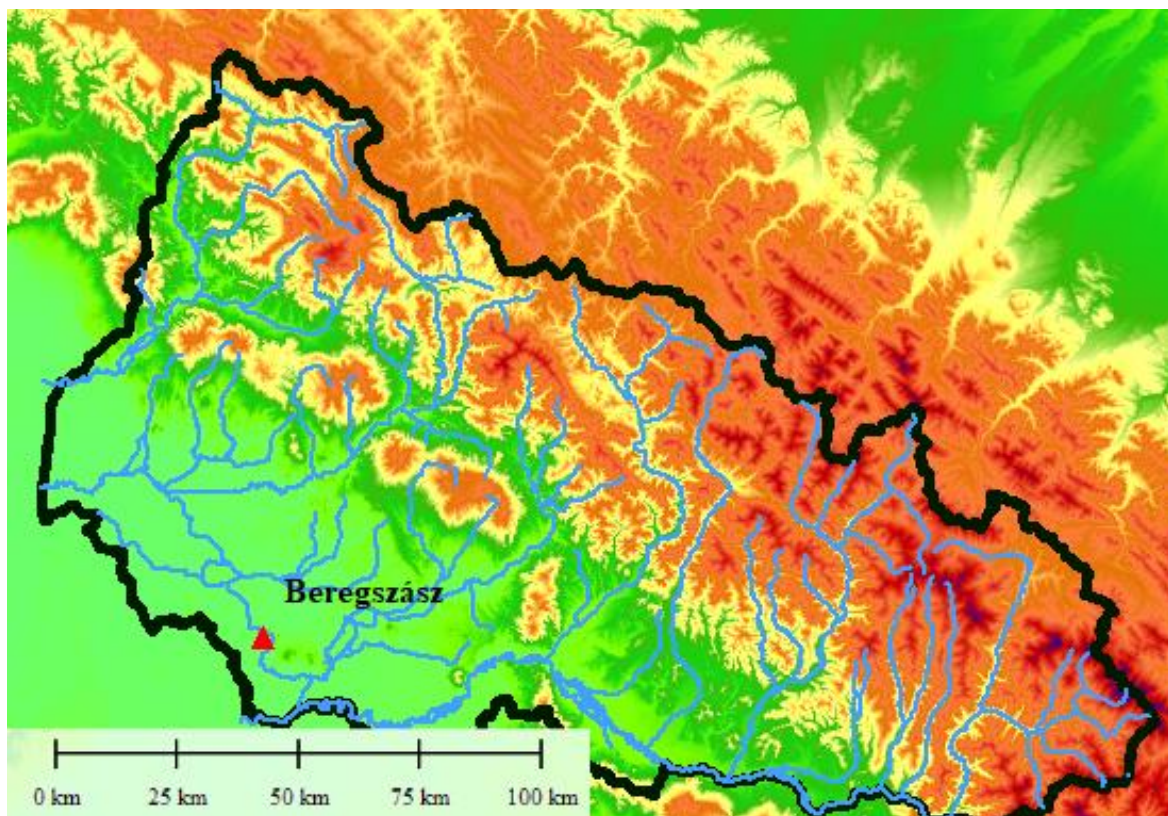
Európában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben tavasszal jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Erdők szélén, folyók ártereiben egyaránt előfordulhat. Fészket fákon készíti fűszálakból, gyökerekből, melybe jellemzően 4-5 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarok, pókok és csigák adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregdéda és Beregszász, valamint Tecső környékén figyelték meg (208. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

208. ábra A kerti poszáta kárpátaljai észlelései

Kis poszáta (*Sylvia curruca*)

Euráziában általánosan elterjedt. Gyakran keresi táplálékát a lombkoronaszint magasabban fekvő régióiban, de legtöbbször alacsonyan figyelhetjük meg. Térségünkben a tavasz folyamán jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Parkokban, kertekben, erdőszéleken egyaránt megjelenhet. Fészket növényi részekből készíti, melybe jellemzően 5 tojást rak. A tojásokon mindkét nem kotlik. Jellemzően évente egyszer költ, viszont fészkének megsemmisülése esetén gyakran pótköltése kezd. Rovarokkal, hernyókkal és levéltetvekkel is táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász környékén figyelték meg (209. ábra, KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

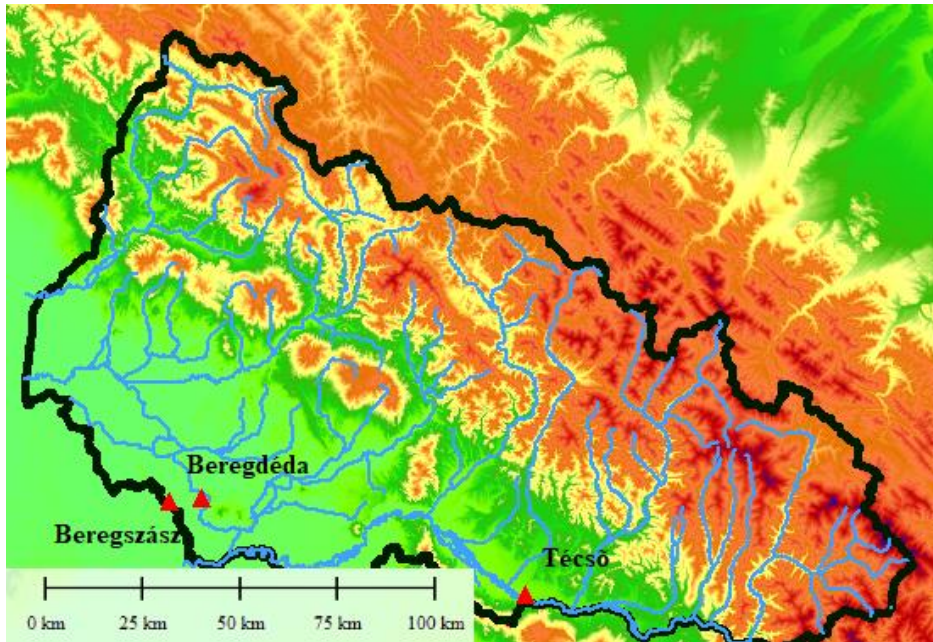

209. ábra A kis poszáta kárpátaljai észlelései

Mezei poszáta (*Sylvia communis*)

Eurázsia nagy részén elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Fészket bokrokban alakítja ki, melybe jellemzően 4-6 tojást rak. A tojásokon felváltva mindkét szülő kotlik. Táplálékát különböző rovarok adják (MME, 2024). Kárpátalján Beregszász, Beregdéda és Técső környékén figyelték meg (210. ábra, SIROKAI, 2024; SZERÉNYI, 2022; KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

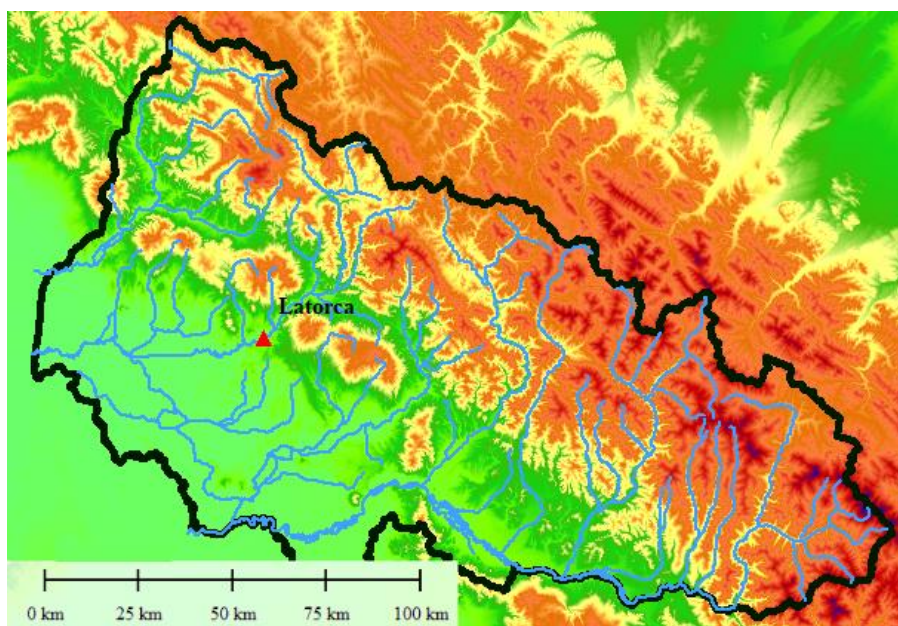

210. ábra A mezei poszáta kárpátaljai észlelései

3.54. Íbiszfélék (Threskiornithidae)

Batla (*Plegadis falcinellus*)

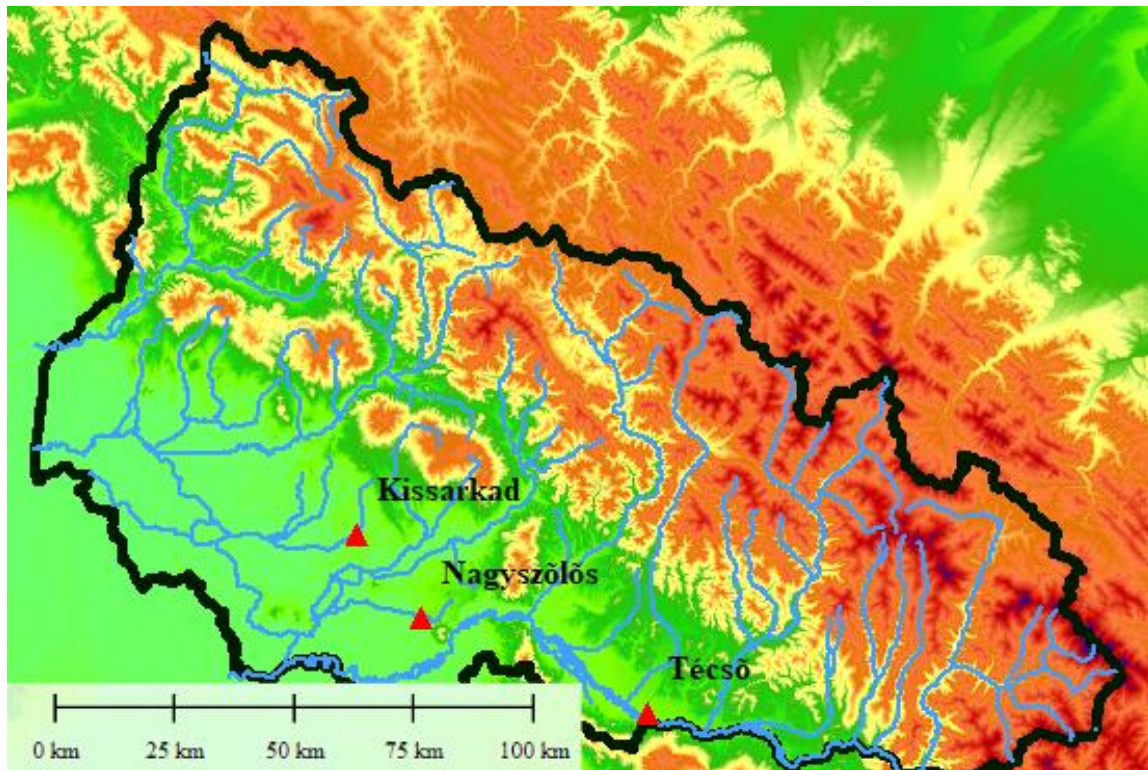
Kozmopolita faj, Eurázián kívül előfordul Afrikában, Ausztráliában és Amerikában is. Ukrajna területén nagy számban fordul elő a Duna-delta közelében. Vonulását nagy csapatokban végzi, vidékünkre ritkán a meleg idő beálltával érkeznek. Fészket nádból készíti, amibe 3-4 tojást rak, amit 21 napig őriz. Csigákkal, rovarokkal, puhatestűekkel táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalján a Latorca folyó mentén figyeltek meg egyedet (211. ábra, ПОПІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

211. ábra A batla kárpátaljai észlelései

Kanalasgém (*Platalea leucorodia*)

Euráziában általánosan elterjedt madárfaj. Térségünkben tavasz folyamán jelenik meg, a telet Afrikában tölti. Gyakran kolóniában költenek, fészükbe 3-4 tojást raknak, melyre 23-24 napig vigyáznak. Táplálékuk halakból, kételtűekből, apróbb gerinctelenekből áll (MME, 2024). Kárpátalján Kissarkad, Nagyszőlős és Técső közelében figyelték meg (212. ábra, ПОТИШ, 2009; СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК, 2018; KRICSFALUSY et al. 1999). Ukrajna Vörös Könyvében szereplő faj.

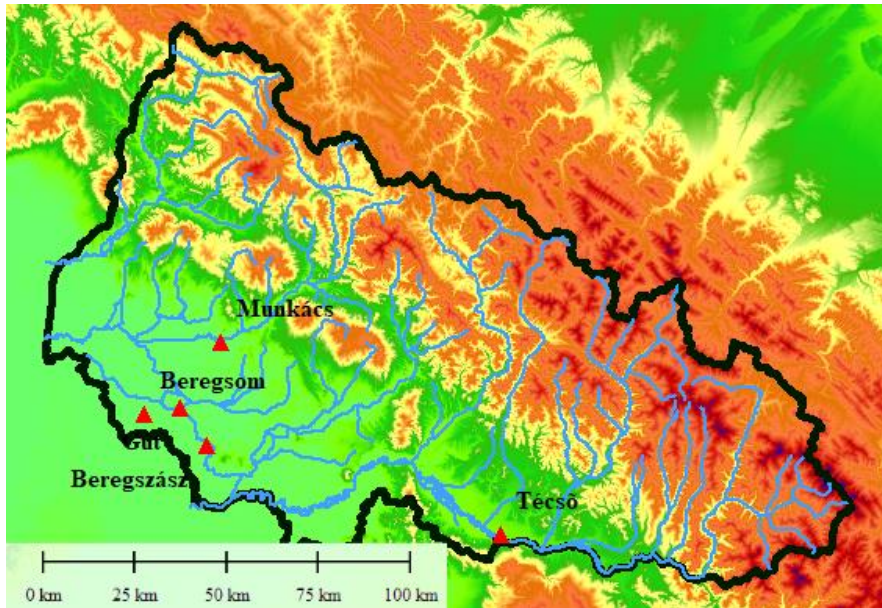
212. ábra A kanalasgém kárpátaljai észlelései

3.55. Ökörszemfélék (Troglodytidae)

Ökörszem (*Troglodytes troglodytes*)

Eurázsia nagyrészen elterjedt. Csapatainak nagyrésze állandó madár, térségünkben egész évben megfigyelhető. Fészket jellemzően a partoldalakra, közvetlenül a fák gyökerénél készíti. Alapanyagként mohát, zuzmót és egyéb növényi részeket használ. 6-7 tojásán kizárólag a tojó költ. Táplálékát rovarok, növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén általánosan elterjedt (213. ábra, HOLIS, 2013; KÖDÖBÖCZ, 2016; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

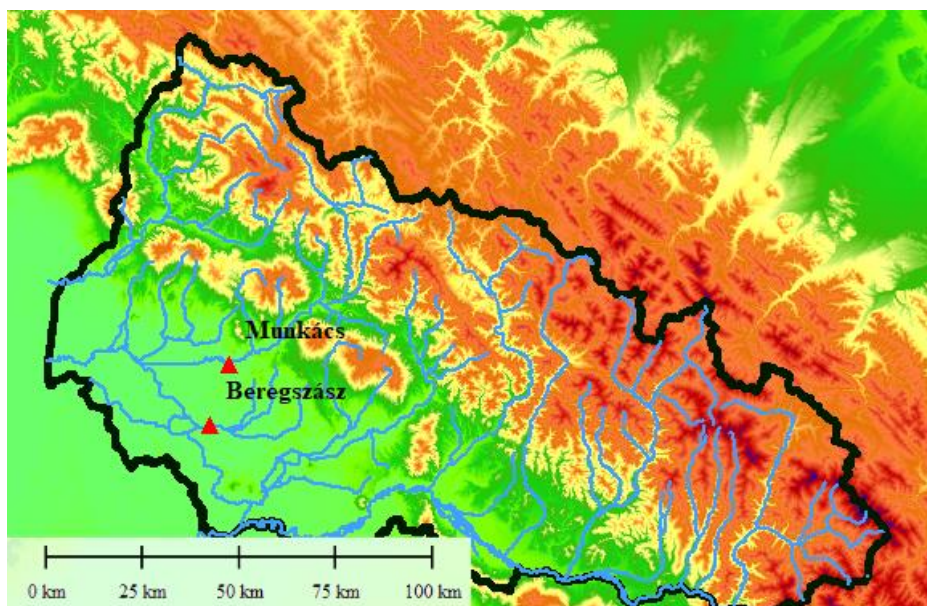

213. ábra Az ökörszem kárpátaljai észlelései

3.56. Rigófélék (Turdidae)

Énekes rigó (*Turdus philomelos*)

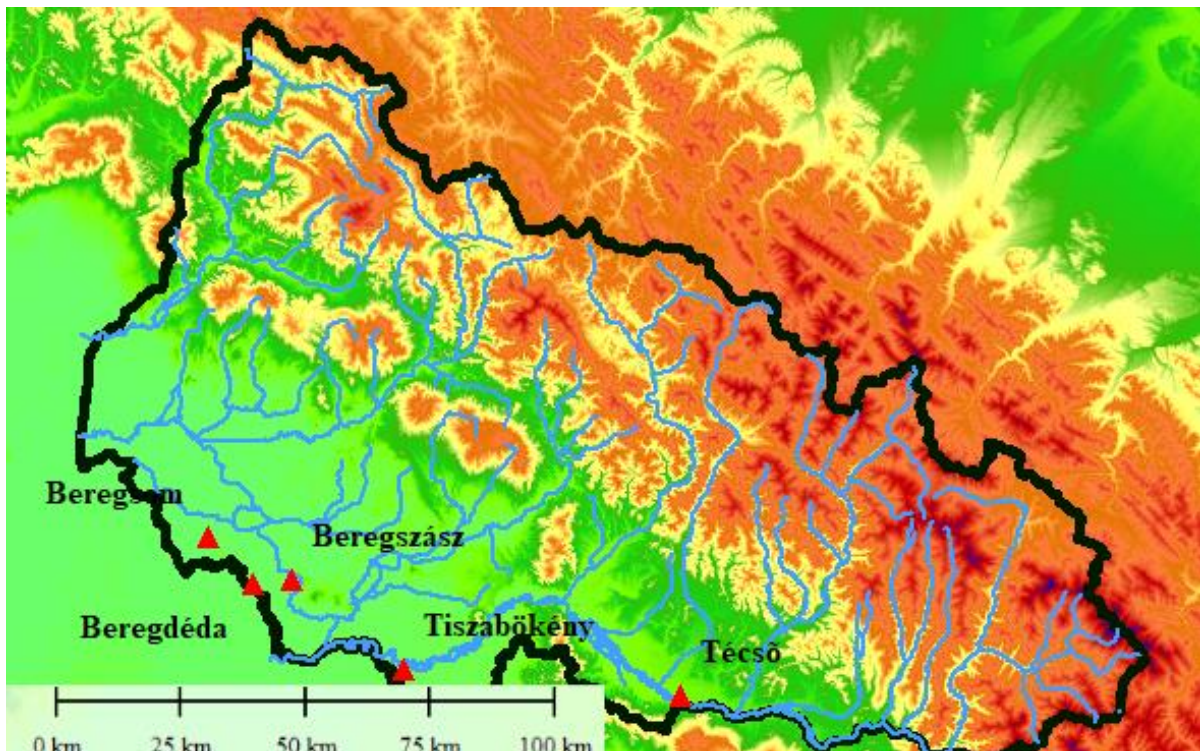
Euráziában általánosan elterjedt faj. Gyümölcsösökben, kertekben, parkokban is előfordulhat. Vannak áttelelő példányok is, de jellemzően a mediterráneumban töltik a telet. Sűrű bokrokon, fenyőfákon készítik fészkeiket. Építőanyagként galyakat fűszálakat használnak, melybe 3-6 tojást raknak jellemzően. Tojásai élénk kékeszöld színűek, melyeken semmiféle mintázat nincs. Ez a bélyeg elkülöníti a halványszürke foltokkal tarkított fekete rigó tojásaitól. Táplálékuk elsősorban giliszták és csigák, de különböző rovarokkal is táplálkoznak (MME, 2024). Kárpátalján Munkács és Beregszász környékén figyelték meg (214. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

214. ábra Az énekes rigó kárpátaljai észlelései

Fekete rigó (*Turdus merula*)

Eurázsiai elterjedésű faj. Mezőgazdasági területek környékén, parkokban, szinte bárhol előfordul. Jól alkalmazkodik az emberi jelenléthez. Fészket bokrokra, fákra és házakra is rakhatja. Jellemzően 4-6 tojást rak, melyet mindkét szülő költ. Nyáron rovarokkal, gilisztával, télen magokkal táplálkozik (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén elterjedt faj (215. ábra, ПОТИШ, 2009; KÖDÖBÖCZ, 2016; GYURKÓ, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

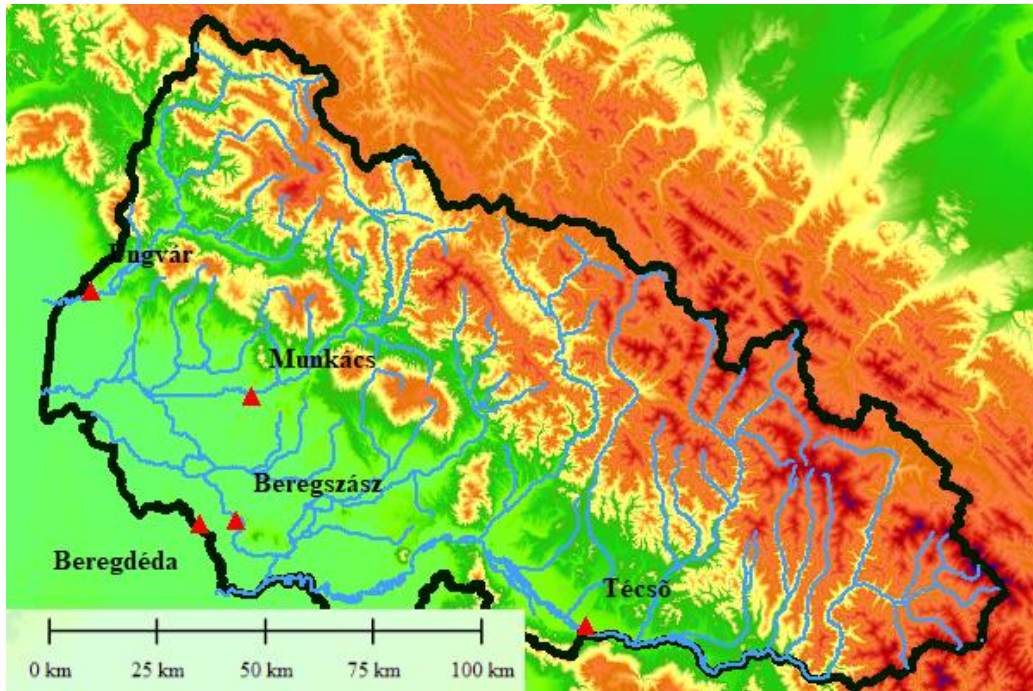

215. ábra A fekete rigó kárpátaljai észlelései

Fenyőrigó (*Turdus pilaris*)

Európa hegyvidéki régióinak jellemző madárfaja. Jól alkalmazkodik az ember jelenlétéhez, emiatt városokban is előfordul. Mindenevő, növényi magokat, hajtásokat, rovarokat, csigát, gilisztákat is fogyaszt (MME, 2024). Kárpátalja síkvidéki részén előforduló faj (216. ábra, HOLIS, 2013; SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТИШ, 2009; SZERÉNYI, 2022; СТАНКЕВИЧ, 2017). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

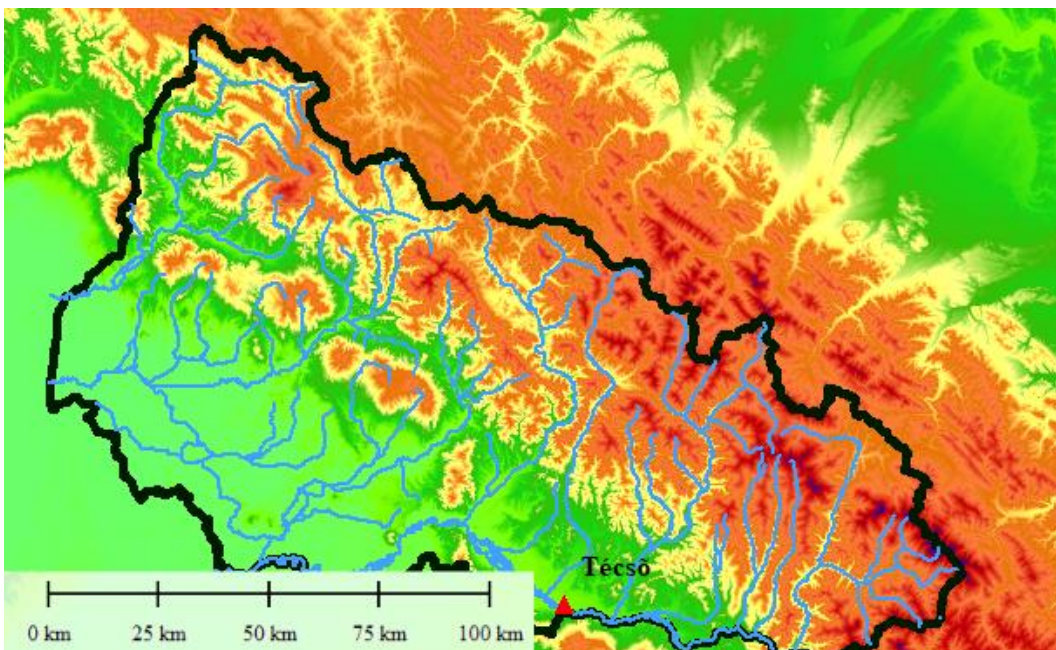

216. ábra A fenyőrigó kárpátaljai észlelései

Léprigó (*Turdus viscivorus*)

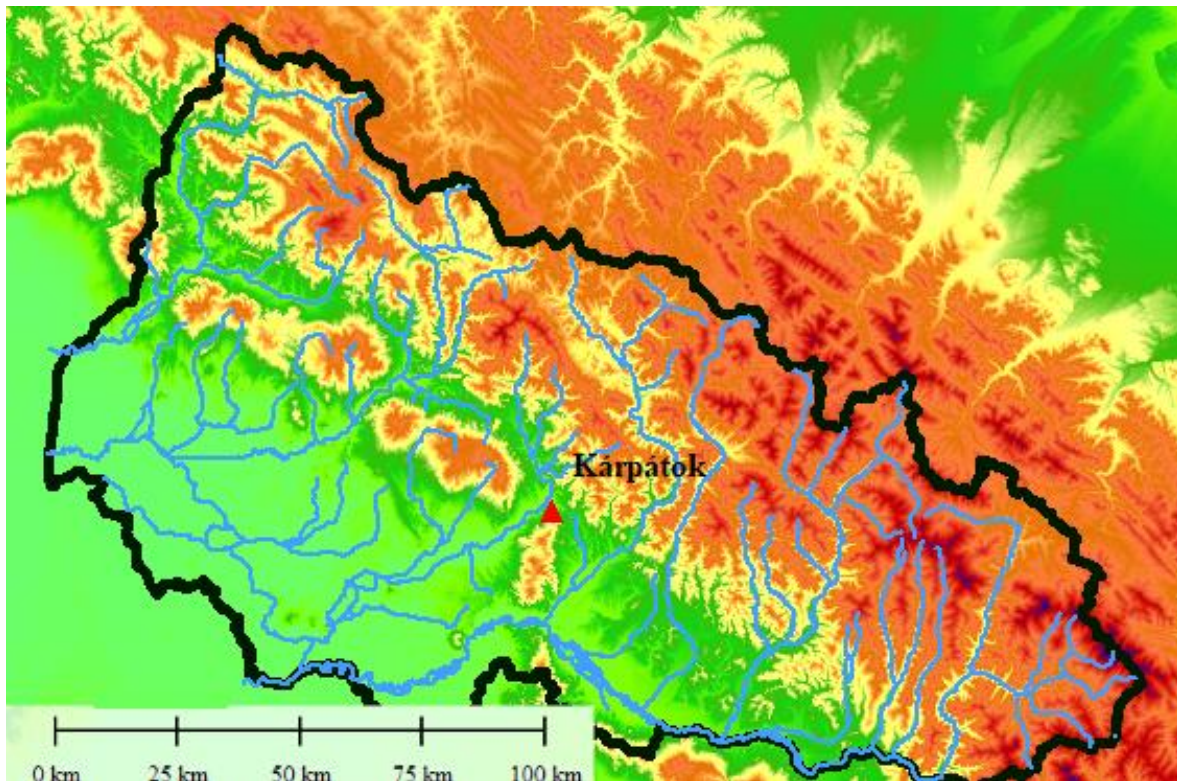
Eurázsia nagyrészen elterjedt. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg, a telet a Földközi-tenger térségében tölti. Ligeterdőkben számíthatunk a megjelenésére. Fészket fákon készíti, melyhez különböző növényi részeket használ fel. Fészkébe 4-5 tojást rak. Táplálékát elsősorban rovarfélék, puhatestűek, férgek adják (MME, 2024). Kárpátalján Técső környékén figyelték meg (217. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

217. ábra A léprigó kárpátaljai észlelései

Örvös rigó (*Turdus torquatus*)

Európa hegyvidéki régióiban általánosan elterjedt. Térségünkben fészkelő és vonuló csapatok egyaránt előfordulhatnak. Mocsaras, lápos, nedves területeken nagyobb az előfordulási esélye. Fészket a partoldalon, vagy bokrokon készíti. Alapanyagként növényi részeket használ, melybe 3-6 tojást rak jellemzően. Táplálékát elsősorban rovarok, növényi magok adják (MME, 2024). Kárpátalján a Kárpátok térségében figyelték meg (218. ábra, ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

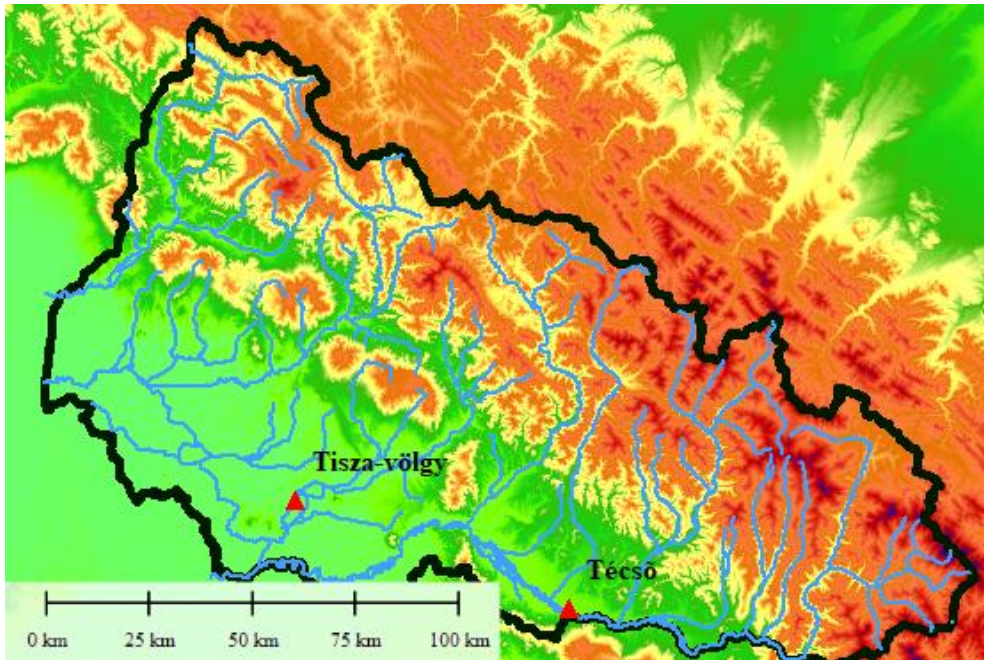

218. ábra Az örvös rigó kárpátaljai észlelései

Szőlőrigó (*Turdus iliacus*)

Európa nagyrészen elterjedt madárfaj. Térségünkben a tavaszi időszakban jelenik meg nagyobb számban, a telet Afrikában tölti. A nedves, erdős területek mellett parkokban, kertekben is megjelenhet. Fészket fán és talajon egyaránt készit, melyhez növényi részeket, mohát és sarat is felhasznál. Fészkébe jellemzően 5-6 tojást rak, melyen a tojó kotlik. Táplálékát elsősorban rovarok, puhatestűek, télen bogyók és magok adják (MME, 2024). Kárpátalján Técsőn és a Tisza közelében figyelték meg (219. ábra, KRICSFALUSY et al. 1999; ПОТІШ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

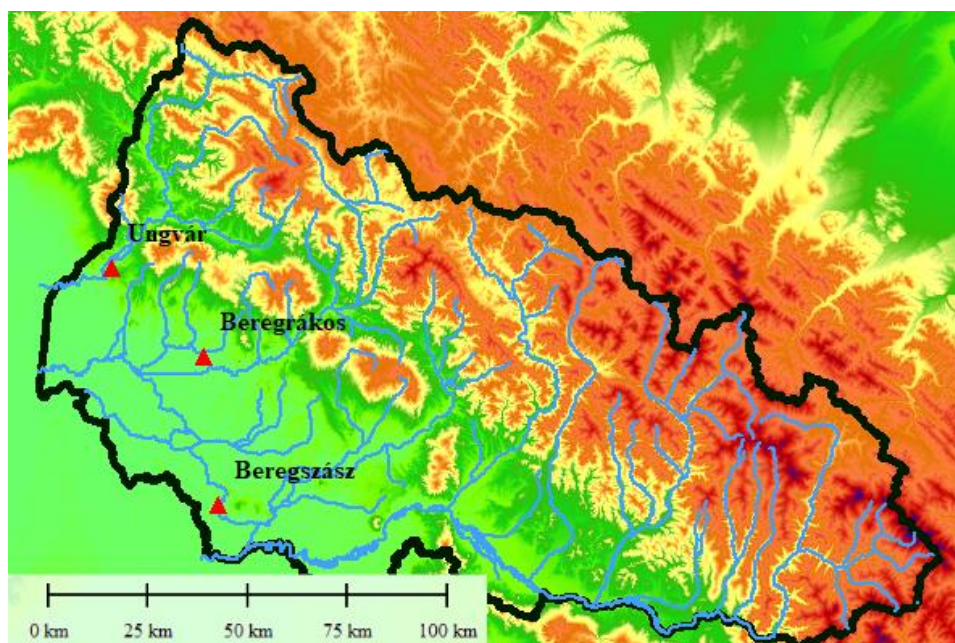

219. ábra A szőlőrigó kárpátaljai észlelései

3.57. Gyöngybagolyfélék (Tytonidae)

Gyöngybagoly (*Tyto alba*)

Európában általánosan elterjedt faj. Padlások, templomtornyok rejtőzködő madara. Rágcsálókban gazdag mezőgazdasági területek közelében telepedik le. Fészkében 4-9 tojást rak, melyet a tojó egyedül költ. Tápláléka pockok, egerek, kisebb énekesmadarak (MME, 2024). Kárpátalján Ungváron, Beregrákoson és Beregszászban figyelték meg (220. ábra, TAR, 2020; ПОТІІІ, 2009). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

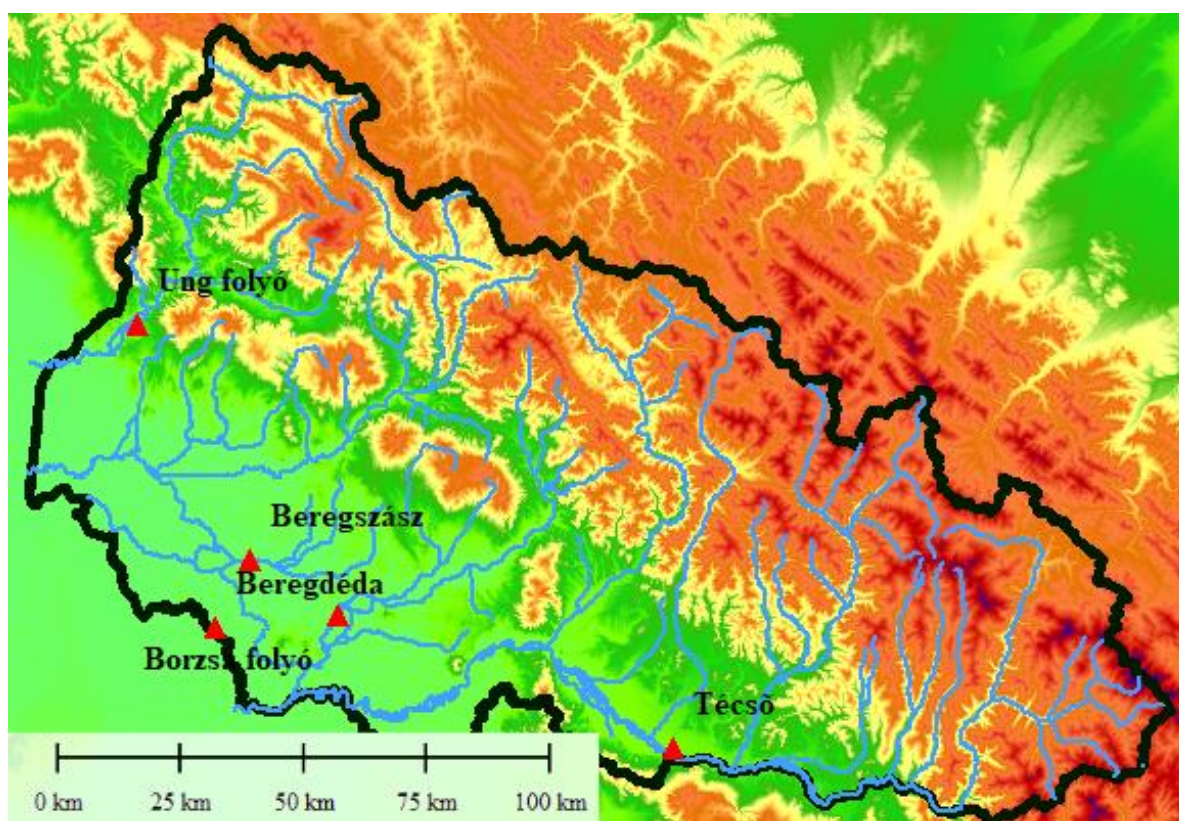

220. ábra A gyöngybagoly kárpátaljai észlelései

3.58. Bankafélék (Upupidae)

Búbos banka (*Upupa epops*)

Euráziában általánosan előforduló madárfaj. Hazánkban március-április környékén jelenik meg, majd a telet Afrikában tölti. Gyakori vendég az állatfarmok közelében, hiszen a szerves trágyában előforduló rovarokkal, férgekkel táplálkozik. Kimondottan kedveli a mozaikosan kialakított mezőgazdasági területeket. Gyakran a harkályok odúiban, valamint korhadt fák üregeiben fészkel. Öt-tíz tojást rak, melyet kizárólag a tojó őriz. A hím a fiókák, valamint a tojó etetésében vesz részt. A népnyelv több elnevezéssel is illeti, büdös bankának, valamint szurtos dudunak is. Ez onnan ered, hogyha a búbos banka veszélyben érzi magát, akkor bűzös ürüléket juttat a támadójára, illetve a fiókák fészke is sok ürüléket tartalmaz (MME, 2024). Kárpátalján az Ung folyó környékén, a Beregszászi járásban, valamint Técsőn figyelték meg (221. ábra, SIROKAI, 2024; KRICSFALUSY et al. 1999; KOMENDAR et al. 2010; SZERÉNYI, 2022). Nem szerepel Ukrajna Vörös Könyvében.

221. ábra A búbos banka kárpátaljai észlelései

ÖSSZEFOGLALÁS

Kutatómunkánk során feldolgoztuk az elmúlt közel 100 év jelentősebb kárpátaljai vonatkozású ornitológiai szakirodalmát. Kutatásunk eredményeként 262 kárpátaljai előfordulású madárfaj több ezer észlelési adatát gyűjtöttük össze, közülük 221 faj esetében pontos geológiai adatokat is felleltünk.

Kutatásunk során 17, a Kárpátaljai ornitofaunával kapcsolatos cikket, könyvet, illetve több ezer adatot sikerült feldolgoznunk. Ezen szakirodalmak többsége az Ungvári Nemzeti Egyetem kutatóitól, illetve a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszékének, illetve a Fodor István Természettudományi Kutatóközpontjának kutatási eredményeiből származnak. A feldolgozott szakirodalmak alapján az azonosított 56 madárcsalád 221 faja az alábbi eloszlás szerint lettek azonosítva Kárpátalja különböző közigazgatási területén: Ungvári járás 101 faj, Beregszászi járás 162 faj, Técsői járás 106 faj, Huszti járás 13 faj, Munkácsi járás 67 faj, Rahói járás 20 faj.

Ukrajna Vörös Könyvének negyedik kiadása 2018-ban jelent meg. A könyv elkészítésében közel 200 kutató-zoológus vett részt. Ebben a kiadásban Kárpátalja vonatkozásában 14 madárfaj pontos megfigyelési helye is le van írva, melyek az alábbiak: uráli bagoly (*Strix uralensis*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), uhu (*Bubo bubo*), európai törpekuvík (*Glaucidium passerinum*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), nagy örgébics (*Lanius excubitor*), tüzesfejű királyka (*Regullus ignicapilla*), kanalasgém (*Platalea leucorodia*), cigányréce (*Aythya nyroca*), üstökös-gém (*Ardeola ralloides*), európai szalakóta (*Coracias garrulus*).

Az Ungvári, Beregszászi és Técsői járásból származó gazdag szakirodalmi adatok azt bizonyítják, hogy a térség kutatói szorgalmasan igyekeznek felkutatni a terület ornitofaunáját. Az adatbázisban összegyűjtött fajneveket összehasonlítottuk az Ukrajna Vörös Könyvében a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) által kategorizált és besorolt fajnevek szerint.

Eredményeink hiánypótlóak, mivel ismereteink szerint Kárpátalja (Закарпаття) ornitofaunájával kapcsolatos teljeskörű rendszerező publikáció utoljára 2009-ben készült. A területen található egyedi élőhelyek: őstölgyesek, dagadólápok, mocsarak, magashegyi patakok megóvása megkülönböztetett figyelmet érdemelnek a madárvilág sokszínűségének megőrzése szempontjából. Régióink vizes élőhelyeinek zsugorodása és szennyezettségük növekedése következtében a jövőben kiemelt figyelmet kell szentelnünk a természetvédelmi törvények betartására és betartatására.

РЕЗЮМЕ

У ході дослідницької роботи ми опрацювали основну орнітологічну літературу, пов'язану з Закарпаттям, за останні майже 100 років. У результаті дослідження ми зафіксували тисячі даних із спостережень 262 видів птахів, які мешкають на території Закарпаття. З них для 221 видів ми також знайшли точні геолокаційні дані.

У ході дослідження нам вдалося опрацювати 17 статей, книг і тисячі даних, які стосуються орнітофауни Закарпаття. Більшість цих літературних джерел належить дослідникам Ужгородського Національного Університету, кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту ім. Ференці Ракоці II, а також містить результатів досліджень Науково-дослідного центру імені Фодора Іштвана. На основі опрацьованих літератур було ідентифіковано 221 видів, які відносяться до 56 родин птах із наступним розподілом в різних адміністративних районах Закарпаття: Ужгородський район - 101 видів, Берегівський район - 162 видів, Тячівський район - 106 видів, Хустський район - 13 видів, Мукачівський район - 67 видів, Рахівський район - 20 видів птахів.

У 2018 році вийшло четверте видання Червоної книги України. У підготовці книги брали участь близько 200 дослідників-зоологів. У цьому виданні також описані точні місця спостережень 14 видів птахів Закарпаття, а саме: сова довгохвоста (*Strix uralensis*), лелека чорний (*Ciconia nigra*), лунь лучний (*Circus pygargus*), підорлик малий (*Aquila pomarina*), беркут (*Aquila chrysaetos*), пугач палеарктичний (*Bubo bubo*), сичик-горобець євразійський (*Glaucidium passerinum*), дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos*), сорокопуд сирій (*Lanius excubitor*), золотомушка червоночуба (*Regullus ignicapilla*), косар (*Platalea leucorodia*), чернь білоока (*Aythya nyroca*), чапля жовта (*Ardeola ralloides*), сиворакша (*Coracias garrulus*).

Багаті літературні дані з Ужгородського, Берегівського та Тячівського районів доводять, що дослідники регіону старанно намагаються знайти орнітофауну цих регіонів. Ми порівняли назви видів, зібрані в базі даних, відповідно до назв видів, класифікованих і занесених у Червоній книзі України з Угорською орнітологічною та природоохоронною асоціацією (ММЕ).

Наші результати заповнюють прогалини, оскільки комплексна систематична публікація про орнітофауну Закарпаття востаннє була підготовлена у 2009 році. Особливої уваги з точки зору збереження різноманіття птахів заслуговує охорона унікальних біотопів у районі: вікові діброви, болота, високогірні струмки. У зв'язку зі зменшенням площі водно-болотних угідь у нашому регіоні, та збільшенням їх

забруднення, у майбутньому ми повинні звернути особливу увагу на дотримання та виконання природоохоронного законодавства.

IRODALOMJEGYZÉK

1. BALOG J.: Bagolyalkatúak területi elterjedésének vizsgálata Nagydobrony környékén (Ungvári járás). Beregszász, 2024.
2. BERGHAUER S.: Kárpátalja turizmusa. Beregszász, 2012.
3. BODNAR, V. (1987): Kárpátalja természeti kincsei. (Природні багатства Закарпаття). – Kárpáti Kiadó, Ungvár, 284 pp.
4. BREHM A. (1957): Az állatok világa. Bibliotheca, Budapest.
5. GYURKÓ A.: Tiszabökény és madárvilága. Beregszász, 2013.
6. HOLIS D.: Az ornitófauna dinamikája a Latorca part Munkácsi szakaszán 2009-2013 között. Beregszász, 2013.
7. HRABÁR, S. (1926): Megfigyelések az urali bagolyról. Aquila 32–33 évf., Budapest.
8. HRABÁR, S. (1932): Ptactvo na Podkarpatské Rusi. – Sbornik Zemské Musejni Společnosti v Užhorodé.
9. HRABÁR, S. (1934): A nyírfajd a magyar Alföldön. –Aquila 38/41. évf., Budapest.
10. HRABÁR, S. (1942): A fehér gólya elterjedése Kárpátalján. – Aquila 46/49. évf.,
11. I. KOMENDAR, A. MIHALY, K. ROMAN: Природні цінності української частини регіону берег: сучасний стан і відтворення. Ужгород, 2010.
12. IPCC, AR6 - Sixth Assessment Report, Climate Change 2021: The Physical Science Basis.
13. KOHUT E.: Természetes növényzet. In Baranyi B. (szerk.): Kárpátalja. Pécs–Budapest, 2009, MTA Kutatások Központja, 147–151. p
14. KOLOZSVÁRI, I., SZERÉNYI, SZ., MOLNÁR, F., KOHUT, E. (2022): Factors influencing habitat choice of bird species: a comparison of a natural and an artificial wetland. Національний науково-природничий музей НАН України (ННПМ), 2022.
15. KOMÁRI G.: Nagybégány madarai. Beregszász, 2011.
16. KÖDÖBÖCZ K.: Ornitofauna vizsgálata Som környékén. Beregszász, 2016.
17. LELKES T.: Kisdobrony madárvilága. Beregszász, 2011.
18. MÁAÖTESZ: Megyei Állami Adminisztráció Ökológiai és Természeti Erőforrások Szakosztálya (ДЕПАРТМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ). Interneten: <https://ecozakarpat.gov.ua/>
19. Magyar Madártani Egyesület hivatalos honlapja. Interneten: www.mme.hu
20. MOLNÁR, J. (2009): Vízrajzi adottságok. In: BARANYI B. (szerk.): Kárpátalja. – Dialóg Campus Kiadó, Pécs – Budapest, p. 130–141.

21. OKSANA STANKIEWICZ-VOLOSIANCHUK: Видова структура угруповань птахів гірських та рівнинних річок Закарпаття, які зазнали трансформації, у гніздовий період. Львів, 2020.
22. PAP, SZ. (Поп С.) 2009: Природні ресурси Закарпаття. Державне видавництво «Карпати», Ужгород. 336 р.
23. Pusztadoktor a Madárkórház Alapítvány Lapja (2006): 1. évfolyam 5. szám
24. SIROKAI-KUDRON L.: A Beregszász-környéki bányatavak ornitofaunájának faunisztikai vizsgálata. Beregszász, 2024.
25. SZERÉNYI Sz.: A Dédai-tó és a Tóvár Ornitológiai Rezervátum ornitofaunájának felmérése. Beregszász, 2022.
26. SZUHÁNYI, Gy. (2005): Kárpátalja víztartalékának jellemzése. – Agrártudományi közlemények, 2005/16. Különszám, p.1
27. ТАЈКОВА S.: Історія вивчення сорокопудів роду *Lanius* в Україні. Ніжин, 2018.
28. TAR M.: Ragadozó madarak populációjának állapotfelmérése Beregrákos környékén. Beregszász, 2020.
29. V. KRICSFALUSY, A, E. DANILYUK, V. KROKHTYAK, A. LUGOVOY, G. MEZŐ-KRICSFALUSY, A. MIHÁLY, GY. KROCSKO, A. POLYANOVSKY, T. SAROI, A. VÁRNAGY (1999): Upper Tisa between Tyachiv and Vilok. In: HAMAR J. – SÁRKÁNY-KISS, A. (szerk.): The Upper Tisa valley: preparatory proposal for Ramsar site designation and an ecological background Hungarian, Romanian, Slovakian and Ukrainian cooperation. Tisza Klub & Liga Pro Europa, Szeged, p. 92-93.
30. V.J. PESZTUSKO – H. S. UVAROVA: Ukrajna természeti földrajza Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 8. osztálya számára, Szvit kiadó, Lemberg, 2008
31. ZSELICZKY I. 2009: Állatvilág. In: Baranyi B. (szerk.): Kárpátalja. MTA Regionális Kutatások Központja, Pécs–Budapest, pp.147–151.
32. ГРАБАР, А. (1931): Птаство Подкарпатской Руси. Подкарпатська Русь. – Ужгород, 152–181 р.
33. ПОРТЕНКО, Л. (1950): Очерк фауны птиц Западного Закарпатья- – Сб. стат. пам. П.П. СУШКИНА. Szovjetunió, 301–359 pp.
34. СТАНКЕВИЧ О. І. (2017): Орнітофауна міста Ужгорода. – Науковий Вісник Ужгородського Університету 43: 31–39.
35. ФЕСЕНКО, Г.В. – БОКОТЕЙ, А.А. (2002): Птахи фауни України: польовий визначник. – Українське товариство охорони птахів. Київ, 416 pp.

- 36.** ЛУГОВОЙ А. Е. – ПОТИШ Л. А. – КУЗЬМА В. Ю., ГЕРЕВИЧ А. В. (2001): Изменения в фауне птиц долины р. Уж (Закарпатье) во второй половине XX столетия. – Беркут 10 (1): 26–30.
- 37.** ЛУГОВОЙ, А.Е. (2004): Красная книга Украины и птицы Закарпатья. Ужгород, 115–121 р.
- 38.** ПОТШ Л. А.: Птахи Закарпатської області. Львів, 2009.
- 39.** О. І. СТАНКЕВИЧ-ВОЛОСЯНЧУК (2018): Реєстрації «Червонокнижних» Птахів (Aves), Ссавців (Mammalia) та Амфібій (Amphibia) у Закарпатті та на Одещині. In: АКИМОВ І. А. - ХАРЧЕНКО В. О. - КОСТЮШИН В. А. - ВАСИЛЮК О. В. (szerk.): Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018, р. 276-277.
- 40.** СТАНКЕВИЧ О. І. (2003): Особливості фауни і населення птахів урбанізованих ландшафтів Закарпаття та загальні тенденції змін.

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra A barna kánya kárpátaljai észlelései	22
2. ábra A barna rétihéja kárpátaljai észlelései	23
3. ábra A békászó sas kárpátaljai észlelései	24
4. ábra A darázsölyv kárpátaljai észlelései	24
5. ábra Az egerészölyv kárpátaljai észlelései	25
6. ábra A fekete sas kárpátaljai észlelései	26
7. ábra A gatyás ölyv kárpátaljai észlelései	26
8. ábra A hamvas rétihéja kárpátaljai észlelései.....	27
9. ábra A héja kárpátaljai észlelései	28
10. ábra A karvaly kárpátaljai észlelései.....	28
11. ábra A kékes rétihéja kárpátaljai észlelései.....	29
12. ábra A kígyászölyv kárpátaljai észlelései	30
13. ábra A szirti sas kárpátaljai észlelései	30
14. ábra A törpesas kárpátaljai észlelései.....	31
15. ábra A vörös kánya kárpátaljai észlelései	32
16. ábra Az énekes nádiposzáta kárpátaljai észlelései	33
17. ábra A foltos nádiposzáta kárpátaljai észlelései.....	33
18. ábra A kert geze kárpátaljai észlelései	34
19. ábra A nádirigó kárpátaljai észlelései	35
20. ábra Az őszapó kárpátaljai észlelései.....	35
21. ábra A búbospacsirta kárpátaljai észlelései.....	36
22. ábra Az erdei pacsirta kárpátaljai észlelései.....	37
23. ábra A havasi fülespacsirta kárpátaljai észlelései	37
24. ábra A mezei pacsirta kárpátaljai észlelései.....	38
25. ábra A jégmadár kárpátaljai észlelései.....	39
26. ábra A barátrece kárpátaljai észlelései	40
27. ábra A böjti réce kárpátaljai észlelései.....	40
28. ábra A bütykös ásólúd kárpátaljai észlelései.....	41
29. ábra A bütykös hattyú kárpátaljai észlelései	42
30. ábra A cigányréce kárpátaljai észlelései	42
31. ábra A csörgő réce kárpátaljai észlelései	43
32. ábra Az énekes hattyú kárpátaljai észlelései	44
33. ábra A fütyülő réce kárpátaljai észlelései.....	44

34. ábra	A hegyi réce kárpátaljai észlelései	45
35. ábra	A kanalasréce kárpátaljai észlelései	45
36. ábra	A kendermagos réce kárpátaljai észlelései	46
37. ábra	A kis bukó kárpátaljai észlelései	47
38. ábra	A kontyos réce kárpátaljai észlelései	47
39. ábra	A nagy bukó kárpátaljai észlelései	48
40. ábra	A nagy lilik kárpátaljai észlelései.....	49
41. ábra	Az nyári lúd kárpátaljai észlelései.....	49
42. ábra	A nyílfarkú réce kárpátaljai észlelései	50
43. ábra	A tőkés réce kárpátaljai észlelései.....	51
44. ábra	A vetési lúd kárpátaljai észlelései	51
45. ábra	A bakcsó kárpátaljai észlelései.....	52
46. ábra	A bölömbika kárpátaljai észlelései.....	53
47. ábra	A kis kócsag kárpátaljai észlelései	53
48. ábra	A nagy kócsag kárpátaljai észlelései	54
49. ábra	A szürke gém kárpátaljai észlelései	55
50. ábra	A törpegém kárpátaljai észlelései.....	55
51. ábra	Az üstökögém kárpátaljai észlelései.....	56
52. ábra	A vörösgém kárpátaljai észlelései	57
53. ábra	A csonttollú kárpátaljai észlelései	58
54. ábra	A hósármány kárpátaljai észlelései	58
55. ábra	A sarkantyús sármány kárpátaljai észlelései	59
56. ábra	Az európai lappantyú kárpátaljai észlelései	60
57. ábra	A hegyi fakusz kárpátaljai észlelései	60
58. ábra	A rövidkarmú fakusz kárpátaljai észlelései.....	61
59. ábra	A bíbic kárpátaljai észlelései.....	62
60. ábra	A kis lile kárpátaljai észlelései	62
61. ábra	A fehér gólya kárpátaljai észlelései.....	63
62. ábra	A fekete gólya kárpátaljai észlelései	64
63. ábra	A vízirigó kárpátaljai észlelései	65
64. ábra	A balkáni gerle kárpátaljai észlelései	65
65. ábra	A kék galamb kárpátaljai észlelései	66
66. ábra	Az örvös galamb kárpátaljai észlelései	67
67. ábra	A szirti galamb kárpátaljai észlelései	67

68. ábra	A vadgerle kárpátaljai észlelései	68
69. ábra	Az európai szalakóta kárpátaljai észlelései	69
70. ábra	A csóka kárpátaljai észlelései.....	69
71. ábra	A dolmányos varjú kárpátaljai észlelései	70
72. ábra	A fenyőszajkó kárpátaljai észlelései	71
73. ábra	A holló kárpátaljai észlelései.....	71
74. ábra	A szajkó kárpátaljai észlelései.....	72
75. ábra	A szarka kárpátaljai észlelései.....	73
76. ábra	A vetési varjú kárpátaljai észlelései	73
77. ábra	A kakukk kárpátaljai észlelései	74
78. ábra	A citromsármány kárpátaljai észlelései.....	75
79. ábra	A nádi sármány kárpátaljai észlelései	75
80. ábra	A sordély kárpátaljai észlelései	76
81. ábra	A fehérkarmú vércse kárpátaljai észlelései	77
82. ábra	A kék vércse kárpátaljai észlelései	77
83. ábra	A kis sólyom kárpátaljai észlelései	78
84. ábra	A vándorsólyom kárpátaljai észlelései.....	79
85. ábra	A vörös vércse kárpátaljai észlelései.....	79
86. ábra	A csicsörke kárpátaljai észlelései	80
87. ábra	A csíz kárpátaljai észlelései.....	81
88. ábra	Az erdei pinty kárpátaljai észlelései.....	81
89. ábra	A fenyőpinty kárpátaljai észlelései	82
90. ábra	A kenderike kárpátaljai észlelései	83
91. ábra	A keresztcsőrű kárpátaljai észlelései.....	83
92. ábra	A meggyvágó kárpátaljai észlelései	84
93. ábra	A sárgacsőrű kenderike kárpátaljai észlelései.....	85
94. ábra	A süvöltő kárpátaljai észlelései	85
95. ábra	A tengelic kárpátaljai észlelései	86
96. ábra	A zöldike kárpátaljai észlelései	87
97. ábra	A zsezse kárpátaljai észlelései.....	87
98. ábra	Az északi bűvár kárpátaljai észlelései.....	88
99. ábra	A sarki bűvár kárpátaljai észlelései	89
100. ábra	A daru kárpátaljai észlelései.....	89
101. ábra	A füstifecske kárpátaljai észlelései.....	90

102.ábra	A molnárfecske kárpátaljai észlelései	91
103.ábra	A partifecske kárpátaljai észlelései	91
104.ábra	A kis őrgébics kárpátaljai észlelései.....	92
105.ábra	A nagy őrgébics kárpátaljai észlelései.....	93
106.ábra	A tövisszúró gébics kárpátaljai észlelései	93
107.ábra	A dankasirály kárpátaljai észlelései.....	94
108.ábra	Az ezüstsirály kárpátaljai észlelései	95
109.ábra	A kis sirály kárpátaljai észlelései	95
110.ábra	A viharsirály kárpátaljai észlelései.....	96
111.ábra	A sztyeppi sirály kárpátaljai észlelései.....	97
112.ábra	A berki tücsökmadár kárpátaljai észlelései	97
113.ábra	A nádi tücsökmadár kárpátaljai észlelései.....	98
114.ábra	A réti tücsökmadár kárpátaljai észlelései	99
115.ábra	A gyurgyalag kárpátaljai észlelései	99
116.ábra	A barázdabillegető kárpátaljai észlelései.....	100
117.ábra	Az erdei pityer kárpátaljai észlelései	101
118.ábra	A havasi pityer kárpátaljai észlelései	101
119.ábra	A hegyi billegető kárpátaljai észlelései	102
120.ábra	A parlagi pityer kárpátaljai észlelései.....	103
121.ábra	A sárga billegető kárpátaljai észlelései.....	103
122.ábra	A cigánycsuk kárpátaljai észlelései	104
123.ábra	A fülemüle kárpátaljai észlelései.....	105
124.ábra	A házi rozsdafarkú kárpátaljai észlelései	105
125.ábra	A kis légykapó kárpátaljai észlelései.....	106
126.ábra	A kövirigó kárpátaljai észlelései	107
127.ábra	A nagy fülemüle kárpátaljai észlelései	107
128.ábra	A rozsdás csuk kárpátaljai észlelései.....	108
129.ábra	A szürke légykapó kárpátaljai észlelései.....	109
130.ábra	A vörösbegy kárpátaljai észlelései	109
131.ábra	A sárgarigó kárpátaljai észlelései	110
132.ábra	A halászsas kárpátaljai észlelései	111
133.ábra	A barátcinege kárpátaljai észlelései.....	111
134.ábra	A búbos cinege kárpátaljai észlelései	112
135.ábra	A fenyvescinege kárpátaljai észlelései	113

136.ábra	A kanadai cinege kárpátaljai észlelései	113
137.ábra	A kék cinege kárpátaljai észlelései.....	114
138.ábra	A kormosfejű cinege kárpátaljai észlelései	115
139.ábra	A széncinege kárpátaljai észlelései	115
140.ábra	A havasipinty kárpátaljai észlelései.....	116
141.ábra	A házi veréb kárpátaljai észlelései	117
142.ábra	A mezei veréb kárpátaljai észlelései.....	117
143.ábra	A rózsás gödény kárpátaljai észlelései	118
144.ábra	A nagy kárókatona kárpátaljai észlelései	119
145.ábra	A császármadár kárpátaljai észlelései	119
146.ábra	A fácán kárpátaljai észlelései	120
147.ábra	A fogoly kárpátaljai észlelései.....	121
148.ábra	A fűrj kárpátaljai észlelései	121
149.ábra	A nyírfajd kárpátaljai észlelései	122
150.ábra	A siketfajd kárpátaljai észlelései	123
151.ábra	A csilpcsalpfüzike kárpátaljai észlelései	123
152.ábra	A sisegő füzike kárpátaljai észlelései	124
153.ábra	A fehérhátú fakopáncs kárpátaljai észlelései.....	125
154.ábra	A fekete harkály kárpátaljai észlelései	125
155.ábra	A hamvas küllő kárpátaljai észlelései.....	126
156.ábra	A közép fakopáncs kárpátaljai észlelései	126
157.ábra	A nagy fakopáncs kárpátaljai észlelései	127
158.ábra	A nyaktekercs kárpátaljai észlelései	127
159.ábra	A búbos vöcsök kárpátaljai észlelései	128
160.ábra	A feketenyakú vöcsök kárpátaljai észlelései	129
161.ábra	A füles vöcsök kárpátaljai észlelései.....	129
162.ábra	A kis vöcsök kárpátaljai észlelései	130
163.ábra	A vörösnyakú vöcsök kárpátaljai észlelései	131
164.ábra	Az erdei szürkebegy kárpátaljai észlelései	131
165.ábra	A havasi szürkebegy kárpátaljai észlelései.....	132
166.ábra	A guvat kárpátaljai észlelései	133
167.ábra	A haris kárpátaljai észlelései	133
168.ábra	A kis vízicsibe kárpátaljai észlelései	134
169.ábra	A pettyes vízicsibe kárpátaljai észlelései	135

170. ábra	A szárcsa kárpátaljai észlelései	135
171. ábra	A vízityúk kárpátaljai észlelései	136
172. ábra	A gólyatöcs kárpátaljai észlelései	137
173. ábra	A tüzesfejű királyka kárpátaljai észlelései	137
174. ábra	A függőcinege kárpátaljai észlelései	138
175. ábra	A billegető cankó kárpátaljai észlelései	139
176. ábra	Az erdei cankó kárpátaljai észlelései	139
177. ábra	Az erdei szalonka kárpátaljai észlelései	140
178. ábra	A füstös cankó kárpátaljai észlelései	141
179. ábra	A havasi partfutó kárpátaljai észlelései	141
180. ábra	A kis sárszalonka kárpátaljai észlelései	142
181. ábra	A nagy póling kárpátaljai észlelései	143
182. ábra	A nagy sárszalonka kárpátaljai észlelései	143
183. ábra	A pajzsos cankó kárpátaljai észlelései	144
184. ábra	A piros lábú cankó kárpátaljai észlelései	145
185. ábra	A réti cankó kárpátaljai észlelései	145
186. ábra	A sárszalonka kárpátaljai észlelései	146
187. ábra	A szürke cankó kárpátaljai észlelései	147
188. ábra	A vékonycsőrű víztaposó kárpátaljai észlelései	147
189. ábra	A csuszka kárpátaljai észlelései	148
190. ábra	A fattyúszerkő kárpátaljai észlelései	149
191. ábra	A kis csér kárpátaljai észlelései	149
192. ábra	A kormos szerkő kárpátaljai észlelései	150
193. ábra	A küszvágó csér kárpátaljai észlelései	151
194. ábra	A lócsér kárpátaljai észlelései	151
195. ábra	Az erdei fülesbagoly kárpátaljai észlelései	152
196. ábra	Az európai törpekuvuk kárpátaljai észlelései	153
197. ábra	A füleskuvuk kárpátaljai észlelései	153
198. ábra	A gatyáskuvis kárpátaljai észlelései	154
199. ábra	A hóbagoly kárpátaljai észlelései	154
200. ábra	A kuvuk kárpátaljai észlelései	155
201. ábra	A macskabagoly kárpátaljai észlelései	156
202. ábra	A réti fülesbagoly kárpátaljai észlelései	156
203. ábra	Az uhu kárpátaljai észlelései	157

204.ábra	Az uráli bagoly kárpátaljai észlelései	158
205.ábra	A seregély kárpátaljai észlelései.....	158
206.ábra	A barátposzáta kárpátaljai észlelései	159
207.ábra	A karvalyposzáta kárpátaljai észlelései	160
208.ábra	A kerti poszáta kárpátaljai észlelései.....	160
209.ábra	A kis poszáta kárpátaljai észlelései	161
210.ábra	A mezei poszáta kárpátaljai észlelései	162
211.ábra	A batla kárpátaljai észlelései	162
212.ábra	A kanalgém kárpátaljai észlelései	163
213.ábra	Az ökörszem kárpátaljai észlelései.....	164
214.ábra	Az énekes rigó kárpátaljai észlelései.....	164
215.ábra	A fekete rigó kárpátaljai észlelései.....	165
216.ábra	A fenyőrigó kárpátaljai észlelései	166
217.ábra	A léprigó kárpátaljai észlelései.....	166
218.ábra	Az örvös rigó kárpátaljai észlelései.....	167
219.ábra	A szőlőrigó kárpátaljai észlelései	168
220.ábra	A gyöngybagoly kárpátaljai észlelései	168
221.ábra	A búbos banka kárpátaljai észlelései.....	169

MELLÉKLETEK

1. melléklet. A Kárpátaljával kapcsolatosan összegyűjtött madárinformációs adatbázis.

Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Certhia brachydactyla</i>
Kárpátalja/Kovácszó	48.186468, 22.779338	<i>Certhia brachydactyla</i>
Kárpátalja	-	<i>Certhia brachydactyla</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Calcarius lapponicus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Tadorna tadorna</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Aythya marila</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Larus ridibundus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Larus ridibundus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Larus ridibundus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja	-	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja/Munkács	48.458182, 22.747956	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.222166, 22.547867	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja/Tizasalamon	48.418501, 22.189689	<i>Larus ridibundus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Cygnus cygnus</i>
Kárpátalja/Técső	48.010930, 23.545393	<i>Cygnus cygnus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Egretta alba</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Egretta alba</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Egretta alba</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Egretta alba</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Egretta alba</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Egretta alba</i>
Kárpátalja/Tizasásvár	48.092774, 22.958950	<i>Egretta alba</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Egretta alba</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Ardea cinerea</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Ardea cinerea</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja	-	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Kistéglás	48.472353, 22.252206	<i>Ardea cinerea</i>

Kárpátalja/Pisztraháza	48.365963, 22.809017	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Visk	48.045891, 23.445977	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Nevicke	48.675785, 22.399896	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Ungtölgyes	48.490361, 22.483010	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Rahó	48.045004, 24.195291	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja/Ökörmező	48.560279, 23.486379	<i>Ardea cinerea</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Charadrius dubius Scop.</i>
Kárpátalja	-	<i>Charadrius dubius</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Charadrius dubius Scop.</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Charadrius dubius</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja	-	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Alcedo atthis</i>
Kárpátalja	-	<i>Alcedo atthis</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Fulica atra</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Fulica atra</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja	-	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Fulica atra</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Gallinula chloropus L.</i>

Kárpátalja/Újlak	48.103136, 22.846466	<i>Gallinula chloropus</i> L.
Kárpátalja/Visk	48.045891, 23.445977	<i>Gallinula chloropus</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja	-	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja/Ungvári járás/Andrijivka	48.532003, 22.554798	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja/Huszt	48.160676, 23.316442	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Kárpátalja/Újlak	48.103136, 22.846466	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Cygnus olor</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Cygnus olor</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Cygnus olor</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja	-	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja/Kisgejőc	48.500415, 22.281235	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja/Dimicső	48.419816, 22.305353	<i>Cygnus olor</i>
Kárpátalja/Rát	48.501098, 22.274194	<i>Cygnus olor</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja/Rahó	48.045004, 24.195291	<i>Cinclus cinclus</i> L.
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Larus canus</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Larus canus</i> L.
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Larus canus</i> L.
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Vanellus vanellus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Vanellus vanellus</i>
Kárpátalja	-	<i>Vanellus vanellus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Vanellus vanellus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Vanellus vanellus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Vanellus vanellus</i>
Kárpátalja/Bustino/Bustyaháza	48.050568, 23.504315	<i>Vanellus vanellus</i>

Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja/Tiszabökény	48.076542, 22.890705	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja/Tiszaújlak	48.103136, 22.846466	<i>Egretta garzetta</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Mergus albellus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Mergus albellus</i>
Kárpátalja/Nagybocskó	47.985771, 24.022203	<i>Mergus albellus</i>
Kárpátalja/Nagyberezna j./Sztávne/Fenyvesvölgy	48.992091, 22.681738	<i>Mergus albellus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>A. fuligula L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Aythya fuligula</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Aythya fuligula</i>
Kárpátalja/Huszt j./Boronyjávó/Husztbaranya	48.151590, 23.394645	<i>Aythya fuligula</i>
Kárpátalja/Beregszász	48.219584, 22.632487	<i>Aythya fuligula</i>
Kárpátalja/Csap	48.423749, 22.217607	<i>Aythya fuligula</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Aythya ferina Pall.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Aythya ferina</i>
Kárpátalja	-	<i>Aythya ferina</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Aythya ferina</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Aythya ferina</i>
Kárpátalja/Csap	48.423749, 22.217607	<i>Aythya ferina</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Bucephala clangula</i>
Kárpátalja	-	<i>Bucephala clangula</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Bucephala clangula</i>
Kárpátalja/Királyháza	48.163412, 23.121249	<i>Bucephala clangula</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Falco subbuteo</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco subbuteo</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Falco subbuteo</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Falco subbuteo</i>
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Falco subbuteo</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Accipiter gentilis</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Accipiter gentilis</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Accipiter gentilis</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Accipiter gentilis</i>
Kárpátalja	-	<i>Accipiter gentilis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Accipiter gentilis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Accipiter gentilis</i>

Kárpátalja/Hegyvidék	48.347965, 23.294278	<i>Accipiter gentilis</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Turdus pilaris</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Turdus pilaris</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Turdus pilaris</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus pilaris</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Apus apus</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Apus apus</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Corvus monedula</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Corvus monedula</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Corvus monedula</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus monedula</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Corvus monedula</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus monedula</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Phasianus colchicus</i> L.

Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.262516, 22.719895	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Kárpátalja/Nagyszöllősi járás	48.189422, 23.035691	<i>Phasianus colchicus</i> L.
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Pica pica</i> L.
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Pica pica</i> L.
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Pica pica</i> L.
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Pica pica</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Pica pica</i> L.
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Pica pica</i> L.
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Pica pica</i> L.
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Pica pica</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Pica pica</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Pica pica</i> L.
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Pica pica</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Pica pica</i> L.
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Garrulus glandarius</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Garrulus glandarius</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Garrulus glandarius</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Garrulus glandarius</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Garrulus glandarius</i>
Kárpátalja	-	<i>Garrulus glandarius</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Garrulus glandarius</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Garrulus glandarius</i>
Kárpátalja	-	<i>Garrulus glandarius</i>
Nagydobrony	48.2620, 22.2116	<i>Asio otus</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Asio otus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Asio otus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Asio otus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Asio otus</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja	-	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja	-	<i>Asio otus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Strix uralensis</i>

Kárpátalja	-	<i>Strix uralensis</i>
Kárpátalja/Pilipec/Sipot-vízesés	48.653897, 23.261929	<i>Strix uralensis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.619649, 22.289624	<i>Strix uralensis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Strix uralensis</i>
Kárpátalja	-	<i>Strix uralensis</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Corvus frugilegus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Corvus frugilegus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Corvus frugilegus</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Corvus frugilegus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Corvus frugilegus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Corvus frugilegus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Corvus frugilegus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Corvus frugilegus</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus frugilegus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Corvus frugilegus</i>
Kárpátalja/Beregrákos	48.463733, 22.599236	<i>Corvus frugilegus</i>
Kárpátalja/Técső	48.010930, 23.545393	<i>Corvus frugilegus</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Passer domesticus L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Passer domesticus L.</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Passer domesticus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Passer domesticus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Passer domesticus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Passer domesticus L.</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Columba livia</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Columba livia</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Columba livia</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Columba livia</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Columba livia</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Columba livia</i>
Kárpátalja	-	<i>Columba livia</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Hirundo rustica</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Hirundo rustica</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Hirundo rustica</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Hirundo rustica</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Hirundo rustica</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Hirundo rustica</i>
Kárpátalja	-	<i>Hirundo rustica</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Hirundo rustica</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Hirundo rustica</i>

Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Serinus serinus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Serinus serinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Serinus serinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Serinus serinus</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sturnus vulgaris L.</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja	-	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja	-	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Kárpátalja	-	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Kárpátalja	-	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Oriolus oriolus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Oriolus oriolus</i>

Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Oriolus oriolus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Oriolus oriolus</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Oriolus oriolus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Oriolus oriolus</i>
Kárpátalja	-	<i>Oriolus oriolus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Oriolus oriolus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Oriolus oriolus</i>
Kárpátalja	-	<i>Oriolus oriolus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Podiceps cristatus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Podiceps cristatus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Csap/Tisza	48.423749, 22.217607	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.150420, 23.089754	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Rát	48.501098, 22.274194	<i>Podiceps cristatus</i>
Kárpátalja/Andrijivka	48.532003, 22.554798	<i>Podiceps cristatus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Podiceps grisegena</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Podiceps grisegena</i>
Kárpátalja	-	<i>Podiceps grisegena</i>
Kárpátalja (Szvidovec)	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Podiceps grisegena</i>
Kárpátalja/Csap/Tisza	48.423749, 22.217607	<i>Podiceps grisegena</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Podiceps nigricollis</i>
Kárpátalja	-	<i>Podiceps nigricollis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Podiceps nigricollis</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Podiceps nigricollis</i>
Kárpátalja	-	<i>Ardea purpurea</i>
Kárpátalja/Eszeny	48.397428, 22.260368	<i>Ardea purpurea</i>
Kárpátalja	-	<i>Ixobrychus minutus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Ixobrychus minutus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Ixobrychus minutus</i>
Kárpátalja	-	<i>Ixobrychus minutus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja	-	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja/Csap/Tisza	48.423749, 22.217607	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja/Andrijivka	48.532003, 22.554798	<i>Botaurus stellaris</i>
Kárpátalja	-	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Nycticorax nycticorax</i>

	S - 48 ° 07' N	
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Kárpátalja/Tiszasalamon	48.418501, 22.189689	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Kárpátalja/Tiszaújfalu	48.410340, 22.266470	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Ciconia ciconia</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Ciconia ciconia</i>
Tiszaököény	48.074397, 22.890169	<i>Ciconia ciconia</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Ciconia ciconia</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Ciconia ciconia</i>
Kárpátalja	-	<i>Ciconia ciconia</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Ciconia ciconia</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Ciconia ciconia</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Ciconia ciconia</i>
Kárpátalja/Kőrösmező	48.268751, 24.374772	<i>Ciconia ciconia</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja	-	<i>Ciconia nigra</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Batár	48.053593, 22.900951	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Batár	48.049405, 22.922494	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Batár	48.044069, 22.963510	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Munkács	48.444571, 22.696544	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Nevicke	48.675744, 22.400109	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.624498, 22.263742	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.623149, 22.292185	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.603737, 22.340165	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Ökörmező	48.560279, 23.486379	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Kapuszög	48.714084, 22.464134	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Nagybereg	48.242139, 22.752124	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Kissarkad	48.308767, 22.879908	<i>Ciconia nigra</i>
Kárpátalja/Felsőremete	48.262422, 22.859322	<i>Ciconia nigra</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Spatula querquedula</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Spatula querquedula</i>
Kárpátalja	-	<i>Spatula querquedula</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Spatula querquedula</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Spatula querquedula</i>
Kárpátalja/Tisa/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Spatula querquedula</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anas clypeata</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Anas clypeata</i>

Kárpátalja	-	<i>Anas clypeata</i>
Kárpátalja/Kisgejőc	48.500415, 22.281235	<i>Anas clypeata</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Tiszaöbény	48.074397, 22.890169	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja/Tisa/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anas platyrhynchos L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Melanitta nigra</i>
Kárpátalja	-	<i>Melanitta fusca</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Pernis apivorus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Pernis apivorus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Pernis apivorus</i>
Kárpátalja	-	<i>Pernis apivorus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Pernis apivorus</i>
Kárpátalja		<i>Pernis apivorus</i>
Kárpátalja	-	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Nagygejőc	48.510250, 22.324478	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Szürte	48.502022, 22.221466	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Nagybereg	48.242139, 22.752124	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Kovácsó	48.190674, 22.773287	<i>Milvus migrans</i>
Kárpátalja/Salánk	48.227870, 22.867545	<i>Milvus migrans</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Circus cyaneus</i>
Kárpátalja	-	<i>Circus cyaneus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Circus cyaneus</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Circus cyaneus</i>
Kárpátalja	-	<i>Circus pygargus</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.053593, 22.900951	<i>Circus pygargus</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Circus pygargus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Circus pygargus</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Circus pygargus</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Circus aeruginosus L.</i>

Kárpátalja	-	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Ungvári j./Cservone/Csarondahát	48.430897, 22.277668	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Nagydobrony	48.431362, 22.419263	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Kaszony	48.255466, 22.464218	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.222166, 22.547867	<i>Circus aeruginosus L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Accipiter nisus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Accipiter nisus</i>
Kárpátalja	-	<i>Accipiter nisus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Accipiter nisus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Accipiter nisus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Accipiter nisus</i>
Kárpátalja	-	<i>Accipiter nisus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Buteo lagopus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Buteo lagopus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Buteo lagopus</i>
Kárpátalja	-	<i>Buteo lagopus</i>
Kárpátalja/Hegyvidék	48.347965, 23.294278	<i>Buteo lagopus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Buteo lagopus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Buteo lagopus</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Buteo buteo L.</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Buteo buteo L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Buteo buteo L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Buteo buteo L.</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja	48.222166, 22.547867	<i>Buteo buteo L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Circaetus gallicus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Circaetus gallicus</i>
Kárpátalja/Ruszki Komarivci/Orosztelek	48.476968, 22.618756	<i>Circaetus gallicus</i>
Kárpátalja/Rahó	48.045004, 24.195291	<i>Circaetus gallicus</i>
Kárpátalja	-	<i>Hieraeetus pennatus Gm.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Hieraeetus pennatus Gm.</i>

Kárpátalja/Atak	-	<i>Hieraeetus pennatus Gm.</i>
Kárpátalja	-	<i>Aquila pomarina Brehm</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Aquila pomarina Brehm</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Aquila pomarina Brehm</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Aquila pomarina Brehm</i>
Kárpátalja/Nagybocskó	47.985771, 24.022203	<i>Aquila pomarina</i>
Kárpátalja/Visk	48.045891, 23.445977	<i>Aquila pomarina</i>
Kárpátalja	-	<i>Aquila chrysaetos</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.603737, 22.340165	<i>Aquila chrysaetos</i>
Kárpátalja/Rahó	48.045004, 24.195291	<i>Aquila chrysaetos</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco rusticolus</i>
Kárpátalja	-	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco peregrinus</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Falco peregrinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco vespertinus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Falco vespertinus</i>
Kárpátalja/Újlak	48.103136, 22.846466	<i>Falco vespertinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco columbarius</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Falco columbarius</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Falco tinnunculus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Tetrastes bonasia</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.046236, 24.286473	<i>Tetrastes bonasia</i>
Kárpátalja	-	<i>Lyrurus tetrrix</i>
Kárpátalja/Técső	48.010930, 23.545393	<i>Lyrurus tetrrix</i>
Kárpátalja/Rahó	48.045004, 24.195291	<i>Lyrurus tetrrix</i>
Kárpátalja/Mizshirja/Ökörmező	48.560279, 23.486379	<i>Lyrurus tetrrix</i>
Kárpátalja	-	<i>Tetrao urogallus</i>
Kárpátalja/Técsői járás	48.151958, 23.707740	<i>Tetrao urogallus</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.046236, 24.286473	<i>Tetrao urogallus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Perdix perdix L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Perdix perdix L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Perdix perdix L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Perdix perdix L.</i>

Kárpátalja	-	<i>Perdix perdix L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.262516, 22.719895	<i>Coturnix coturnix L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Rallus aquaticus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Rallus aquaticus</i>
Kárpátalja/Tisza	48.079959, 22.951491	<i>Rallus aquaticus</i>
Kárpátalja	-	<i>Crex crex L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Crex crex L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Crex crex L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Crex crex L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Porzana porzana</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Porzana porzana</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Porzana porzana</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Porzana parva</i>
Kárpátalja	-	<i>Porzana parva</i>
Kárpátalja	-	<i>Pluvialis apricaria</i>
Kárpátalja	-	<i>Arenaria interpres</i>
Kárpátalja	-	<i>Eudromias morinellus</i>
Kárpátalja	-	<i>Tringa erythropus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Tringa erythropus</i>
Kárpátalja	-	<i>Tringa erythropus</i>
Kárpátalja	-	<i>T. nebularia Gunn.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>T. nebularia Gunn.</i>
Kárpátalja/Dovhe pole	48.524329, 22.344746	<i>T. nebularia Gunn.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Actitis hypoleucos</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Actitis hypoleucos</i>
Kárpátalja	-	<i>Actitis hypoleucos</i>
Kárpátalja/Uzs/Latorca/Tisza	48.079959, 22.951491	<i>Actitis hypoleucos</i>
Kárpátalja	-	<i>Phalaropus lobatus</i>
Kárpátalja/Rát	48.501098, 22.274194	<i>Phalaropus lobatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Phalaropus fulicarius</i>
Kárpátalja	-	<i>Calidris minuta</i>
Kárpátalja	-	<i>Calidris temminckii</i>
Kárpátalja	-	<i>Calidris ferruginea</i>
Kárpátalja	-	<i>Calidris alpina L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Calidris alpina L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Calidris canutus</i>

Kárpátalja	-	<i>Calidris alba</i>
Kárpátalja	-	<i>Lymnocyrtus minimus</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Lymnocyrtus minimus</i>
Kárpátalja	-	<i>Gallinago gallinago</i>
Kárpátalja/Ung folyó	48.663869, 22.383082	<i>Gallinago gallinago</i>
Kárpátalja/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Gallinago gallinago</i>
Kárpátalja	-	<i>Scolopax rusticola</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Scolopax rusticola</i>
Kárpátalja	-	<i>Scolopax rusticola</i>
Kárpátalja	-	<i>Numenius phaeopus</i>
Kárpátalja	-	<i>Numenius phaeopus</i>
Kárpátalja	-	<i>Stercorarius pomarinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Stercorarius parasiticus</i>
Kárpátalja	-	<i>Larus cachinnans</i>
Kárpátalja/Sztorozsnyica/Órdarma	48.609348, 22.244374	<i>Larus cachinnans</i>
Kárpátalja	-	<i>Chlidonias hybrida</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Chlidonias hybrida</i>
Kárpátalja/Csap	48.423749, 22.217607	<i>Chlidonias hybrida</i>
Kárpátalja	-	<i>Chlidonias niger</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Chlidonias niger</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Chlidonias niger</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Chlidonias niger</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Sterna hirundo L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Sterna hirundo L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Sterna hirundo L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja/Droténci/Tiszaszirna	48.101831, 22.997853	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja/Bustino	48.050568, 23.504315	<i>Sterna hirundo L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sterna albifrons</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Sterna albifrons</i>
Kárpátalja/Droténci/Tiszaszirna	48.101831, 22.997853	<i>Sterna albifrons</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Columba palumbus L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Columba palumbus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Columba palumbus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Columba palumbus L.</i>

Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Columba palumbus L.</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Columba palumbus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Columba oenas</i>
Kárpátalja	-	<i>Columba oenas</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Columba oenas</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Streptopelia decaocto</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Streptopelia decaocto</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Streptopelia decaocto</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Streptopelia decaocto</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Streptopelia decaocto</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Streptopelia decaocto</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Streptopelia decaocto</i>
Kárpátalja	-	<i>Streptopelia decaocto</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Streptopelia decaocto</i>
Kárpátalja	-	<i>Streptopelia decaocto</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Streptopelia turtur L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Cuculus canorus L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Cuculus canorus L.</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Cuculus canorus L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Cuculus canorus L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Cuculus canorus L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Cuculus canorus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Cuculus canorus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Cuculus canorus L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Cuculus canorus L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Cuculus canorus L.</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Cuculus canorus L.</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Tyto alba</i>
Kárpátalja	-	<i>Tyto alba</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Tyto alba</i>
Kárpátalja/Beregszász	48.196240, 22.630264	<i>Tyto alba</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Asio flammeus</i>
Kárpátalja	-	<i>Asio flammeus</i>

Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Asio flammeus</i>
Kárpátalja/Pavsino/Pósháza	48.412077, 22.672476	<i>Asio flammeus</i>
Kárpátalja	-	<i>Uhu</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Bubo bubo</i>
Kárpátalja/Tur folyó	47.959914, 22.919472	<i>Bubo bubo</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.613232, 22.325437	<i>Bubo bubo</i>
Kárpátalja/Nagyszőlősi járás	48.189422, 23.035691	<i>Bubo bubo</i>
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Bubo bubo</i>
Kárpátalja	-	<i>Otus scops</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.045004, 24.195291	<i>Otus scops</i>
Kárpátalja	-	<i>Glaucidium passerinum</i>
Kárpátalja/Szőlősvégardó	48.138206, 22.967451	<i>Glaucidium passerinum</i>
Kárpátalja/Ungvár-Kamjanica	48.694770, 22.405031	<i>Glaucidium passerinum</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Athene noctua</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja	-	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja	-	<i>Athene noctua</i>
Kárpátalja	-	<i>Aegolius funereus</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.045004, 24.195291	<i>Aegolius funereus</i>
Kárpátalja	-	<i>Caprimulgus europaeus</i>
Kárpátalja	-	<i>Caprimulgus europaeus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja	-	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja/Ung folyó	48.663869, 22.383082	<i>Upupa epops</i>
Kárpátalja	-	<i>Upupa epops</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Merops apiaster</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Merops apiaster</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja	-	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Merops apiaster</i>

Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja/Munkácsi járás	48.475995, 22.828152	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.176082, 22.786216	<i>Merops apiaster</i>
Kárpátalja	-	<i>Jynx torquilla</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Jynx torquilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Jynx torquilla</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Dryocopus martius</i>
Kárpátalja	-	<i>Dryocopus martius</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Dryocopus martius</i>
Kárpátalja	-	<i>Dryocopus martius</i>
Kárpátalja	-	<i>Picus canus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Picus canus</i>
Kárpátalja	-	<i>Picus canus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Picus viridis</i>
Kárpátalja	-	<i>Picus viridis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Picus viridis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Picus viridis</i>
Kárpátalja	-	<i>Picus viridis</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Dendrocopos major</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Dendrocopos major</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Dendrocopos major</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Dendrocopos major</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Dendrocopos major</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Dendrocopos major</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos major</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Dendrocopos major</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Dendrocopos major</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Dendrocopos major</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos major</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Dendrocopos medius</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos medius</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Dendrocopos medius</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos medius</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Kárpátalja/Orihovica	48.653460, 22.368289	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Kárpátalja/Zbéné	48.788628, 22.951595	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Kárpátalja/Ung folyó	48.663869, 22.383082	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos leucotos</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Dendrocopos minor</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Dendrocopos minor</i>

Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Dendrocopos minor</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Dendrocopos minor</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Dendrocopos minor</i>
Kárpátalja	-	<i>Dendrocopos minor</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Dendrocopos minor</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Dendrocopos minor</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.045004, 24.195291	<i>Dendrocopos minor</i>
Kárpátalja	-	<i>Picoides tridactylus</i>
Kárpátalja/Szinevér	48.616527, 23.693452	<i>Picoides tridactylus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Riparia riparia</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Riparia riparia</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Riparia riparia</i>
Kárpátalja	-	<i>Riparia riparia</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Riparia riparia</i>
Kárpátalja/Ilosvai járás	48.278707, 23.056212	<i>Riparia riparia</i>
Kárpátalja/Szolyvai járás	48.613178, 23.059299	<i>Riparia riparia</i>
Kárpátalja/Ungvári j./Ruszki gejőc/Oroszgejőc	48.487182, 22.260764	<i>Riparia riparia</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Delichon urbicum</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Delichon urbicum</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Delichon urbicum</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Delichon urbicum</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja	-	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja	-	<i>Delichon urbicum</i>
Kárpátalja	-	<i>Eremophila alpestris</i>
Kárpátalja/Borzsa	48.174337, 22.788936	<i>Eremophila alpestris</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Galerida cristata</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Galerida cristata</i>
Kárpátalja	-	<i>Galerida cristata</i>
Kárpátalja	-	<i>Galerida cristata</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Alauda arvensis</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Alauda arvensis</i>
Kárpátalja	-	<i>Alauda arvensis</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Alauda arvensis</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Alauda arvensis</i>
Kárpátalja	-	<i>Alauda arvensis</i>
Kárpátalja	-	<i>Lullua arborea</i>

Kárpátalja	-	<i>Lullua arborea</i>
Kárpátalja	-	<i>Anthus spinoletta</i>
Kárpátalja/Rahói járás/Sopurka	48.018123, 24.032202	<i>Anthus spinoletta</i>
Kárpátalja	-	<i>Anthus campestris</i>
Kárpátalja/Szernye mocsár	48.361269, 22.468423	<i>Anthus campestris</i>
Kárpátalja	-	<i>Anthus trivialis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Anthus trivialis</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.045004, 24.195291	<i>Anthus trivialis</i>
Kárpátalja/Perecsenyi járás	48.743182, 22.625246	<i>Anthus trivialis</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla flava</i>
Kárpátalja/Ungvári j./Szürte	48.502022, 22.221466	<i>Motacilla feldegg</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla cinerea</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Motacilla cinerea</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Motacilla cinerea</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla cinerea</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla alba</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Motacilla alba</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Motacilla alba</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Motacilla alba</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Motacilla alba</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Motacilla alba</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Motacilla alba</i>
Kárpátalja	-	<i>Motacilla alba</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Motacilla alba</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Motacilla alba</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja	0	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Lanius collurio L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Lanius excubitor</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Lanius excubitor</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Lanius excubitor</i>

Kárpátalja	-	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja	48.044069, 22.963510	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja	48.065314, 23.084703	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja	0	<i>Lanius excubitor</i>
Kárpátalja/Nagyszőlősi járás/Hmilynek/Komlós	48.278927, 22.891843	<i>Lanius excubitor</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Lanius minor</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Lanius minor</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Lanius minor</i>
Kárpátalja	-	<i>Lanius minor</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Lanius minor</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Corvus cornix</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Corvus cornix</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Corvus cornix</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus cornix</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Corvus cornix</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus cornix</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Corvus corax</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Corvus corax</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Corvus corax</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Corvus corax</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus corax</i>
Kárpátalja	-	<i>Corvus corax L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Corvus corax L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Troglodytes troglodytes L.</i>

Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Bombicilla garrulus</i>
Kárpátalja	-	<i>Bombicilla garrulus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Bombicilla garrulus</i>
Kárpátalja	-	<i>Bombicilla garrulus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Prunella modularis L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Prunella modularis L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Prunella modularis L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Prunella modularis L.</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Prunella modularis L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Havasi szürkebegy</i>
Kárpátalja/Kárpátok	48.347965, 23.294278	<i>Prunella collaris</i>
Kárpátalja	-	<i>Locustella luscinioides</i>
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Locustella luscinioides</i>
Kárpátalja/Munkácsi járás	48.475995, 22.828152	<i>Locustella luscinioides</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.176082, 22.786216	<i>Locustella luscinioides</i>
Kárpátalja/Nagyszőlősi járás	48.189422, 23.035691	<i>Locustella luscinioides</i>
Kárpátalja	-	<i>Locustella fluviatilis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Locustella fluviatilis</i>
Kárpátalja/Kárpátok	48.347965, 23.294278	<i>Locustella fluviatilis</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Locustella naevia</i>
Kárpátalja	-	<i>Locustella naevia</i>
Kárpátalja/Nagyszőlős	48.150420, 23.089754	<i>Locustella naevia</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Locustella naevia</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca/Borzsa	48.079959, 22.951491	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Acrocephalus scirpaceus Herm.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Acrocephalus scirpaceus Herm.</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus scirpaceus Herm.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Acrocephalus scirpaceus Herm.</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus</i>

		<i>scirpaceus Herm.</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus palustris</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Acrocephalus palustris</i>
Kárpátalja/Ungvári járás	48.536315, 22.259274	<i>Acrocephalus palustris</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.176082, 22.786216	<i>Acrocephalus palustris</i>
Kárpátalja/Nagyszőlősi járás	48.189422, 23.035691	<i>Acrocephalus palustris</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Kárpátalja/Tisza/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
Kárpátalja	-	<i>Hippolais icterina</i>
Kárpátalja/Kárpátok	48.347965, 23.294278	<i>Hippolais icterina</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Sylvia atricapilla</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Sylvia atricapilla</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Sylvia atricapilla</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia atricapilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia nisoria</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sylvia nisoria</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia nisoria</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia borin Bodd.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Sylvia borin Bodd.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sylvia borin Bodd.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Sylvia borin Bodd.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia borin Bodd.</i>

Kárpátalja	-	<i>Sylvia curruca</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sylvia curruca</i>
Kárpátalja	-	<i>Sylvia curruca</i>
Kárpátalja	-	<i>Curruca communis</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Curruca communis</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Curruca communis</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Curruca communis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Curruca communis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Curruca communis</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Curruca communis</i>
Kárpátalja	-	<i>Curruca communis</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus collybita Vieill.</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Kárpátalja	-	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Kárpátalja	-	<i>Regulus regulus</i>
Kárpátalja	-	<i>Regulus regulus</i>
Kárpátalja	-	<i>Regullus ignicapilla</i>
Kárpátalja/Pilipec/Sipot-vízesés	48.653897, 23.261929	<i>Regullus ignicapilla</i>
Kárpátalja/Csornohora	48.159698, 24.483863	<i>Regullus ignicapilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Muscicapa striata</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Muscicapa striata</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Muscicapa striata</i>
Kárpátalja	-	<i>Muscicapa striata</i>
Kárpátalja	-	<i>Ficedula parva</i>
Kárpátalja/Perecsenyi járás/Dubrénécsi	48.799341, 22.499099	<i>Ficedula parva</i>
Kárpátalja	-	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Kárpátalja	-	<i>Ficedula hypoleuca</i>

Kárpátalja	-	<i>Ficedula albicollis</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Saxicola rubetra</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Saxicola rubetra</i>
Kárpátalja	-	<i>Saxicola rubetra</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Saxicola rubetra</i>
Kárpátalja	-	<i>Saxicola rubicola</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Saxicola rubicola</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Saxicola rubicola</i>
Kárpátalja/Alföld	48.176082, 22.786216	<i>Saxicola rubicola</i>
Kárpátalja	-	<i>Saxicola rubicola</i>
Kárpátalja	-	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Kárpátalja	-	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Kárpátalja	-	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Kárpátalja	-	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Kárpátalja	-	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Kárpátalja	-	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Saxicola rubetra</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Saxicola rubetra</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Erithacus rubecula</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Erithacus rubecula</i>
Kárpátalja	-	<i>Erithacus rubecula</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Erithacus rubecula</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Erithacus rubecula</i>
Kárpátalja	-	<i>Erithacus rubecula</i>
Kárpátalja	-	<i>Luscinia luscinia</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Luscinia luscinia</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Luscinia luscinia</i>

Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Luscinia luscinia</i>
Kárpátalja	-	<i>Luscinia luscinia</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Kárpátalja	-	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Kárpátalja	-	<i>Luscinia megarhynchos</i>
Kárpátalja	-	<i>Luscinia svecica</i>
Kárpátalja	-	<i>Monticola saxatilis</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Monticola saxatilis</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus torquatus</i>
Kárpátalja/Kárpátok	48.347965, 23.294278	<i>Turdus torquatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus merula</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Turdus merula</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Turdus merula</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Turdus merula</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Turdus merula</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Turdus merula</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus merula</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Turdus merula</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Turdus merula</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Turdus philomelos</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Turdus philomelos</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus philomelos</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus philomelos</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus viscivorus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Turdus viscivorus</i>
Kárpátalja	-	<i>Turdus viscivorus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Aegithalos caudatus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Aegithalos caudatus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Aegithalos caudatus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Aegithalos caudatus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Aegithalos caudatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Aegithalos caudatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Aegithalos caudatus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Remiz pendulinus</i>

Kárpátalja	-	<i>Remiz pendulinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus cristatus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Parus cristatus</i>
Kárpátalja/Csornohora	48.159698, 24.483863	<i>Parus cristatus</i>
Kárpátalja/Szvidovec	48.231056, 24.327303	<i>Parus cristatus</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus montanus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Parus montanus</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus montanus</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Poecile palustris</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Poecile palustris</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Poecile palustris</i>
Kárpátalja	-	<i>Poecile palustris</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Poecile palustris</i>
Kárpátalja	-	<i>Poecile palustris</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus ater</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Parus ater</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus ater</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Parus major L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Parus major L.</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Parus major L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Parus major L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Parus major L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Parus major L.</i>
Kárpátalja/Ung folyó	48.663869, 22.383082	<i>Parus major L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Sitta europaea L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Sitta europaea L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Sitta europaea L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Sitta europaea L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Certhia familiaris</i>
Nagybégány	48.247602, 22.563953	<i>Passer montanus</i>

Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Passer montanus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Passer montanus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Passer montanus</i>
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Passer montanus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Passer montanus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Passer montanus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Passer montanus</i>
Kárpátalja (Ungvár)	48.625945, 22.267170	<i>Passer montanus</i>
Kárpátalja	-	<i>Passer montanus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Passer montanus</i>
Kárpátalja/Batár folyó	48.049405, 22.922494	<i>Passer montanus</i>
Kárpátalja	-	<i>Passer montanus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Montifringilla nivalis</i>
Kárpátalja	-	<i>Montifringilla nivalis</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Kárpátalja/Ung folyó	48.663869, 22.383082	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Fringilla coelebs L.</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Fringilla montifringilla</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Fringilla montifringilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Fringilla montifringilla</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Fringilla montifringilla</i>
Kárpátalja	-	<i>Fringilla montifringilla</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Spinus spinus</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Spinus spinus</i>
Kárpátalja	-	<i>Spinus spinus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Spinus spinus</i>
Kárpátalja/Kárpátok	48.347965, 23.294278	<i>Spinus spinus</i>
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Chloris chloris</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Chloris chloris</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Chloris chloris</i>

Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Chloris chloris</i>
Kárpátalja	-	<i>Chloris chloris</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Chloris chloris</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Chloris chloris</i>
Kárpátalja	-	<i>Chloris chloris</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Beregsom	48.289441, 22.439798	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kisdobrony	48.438115, 22.360401	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Carduelis carduelis</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Linaria cannabina</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Linaria cannabina</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Linaria cannabina</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Linaria cannabina</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Linaria cannabina</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Linaria cannabina</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Linaria cannabina</i>
Kárpátalja	-	<i>Acanthis flammea</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Acanthis flammea</i>
Kárpátalja	-	<i>Acanthis flammea</i>
Kárpátalja	-	<i>Acanthis hornemanni</i>
Kárpátalja	-	<i>Loxia curvirostra</i>
Kárpátalja/Csornohora	48.159698, 24.483863	<i>Loxia curvirostra</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Kárpátalja	-	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Kárpátalja/Kolocsava/Alsókalocsa	48.420456, 23.683055	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Kárpátalja/Csornohora	48.159698, 24.483863	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Emberiza calandra</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Emberiza calandra</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza calandra</i>

Kárpátalja	-	<i>Emberiza calandra</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Kárpátalja/Tisza	48.031654, 23.485371	<i>Emberiza citrinella L.</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza hortulana</i>
Kárpátalja	-	<i>Emberiza hortulana</i>
Kárpátalja	-	<i>Plectrophaenax nivalis</i>
Kárpátalja/Tisza	48.031654, 23.485371	<i>Plectrophaenax nivalis</i>
Kárpátalja/Kissarkad	48.308767, 22.879908	<i>Platalea leucorodia</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.179889, 23.024049	<i>Platalea leucorodia</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Platalea leucorodia</i>
Kárpátalja/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anser fabalis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>A. fabalis Lath.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Aythya nyroca</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Aythya nyroca</i>
Kárpátalja/Huszt j./Boronyjávó/Husztbaranya	48.151590, 23.394644	<i>Aythya nyroca</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.179889, 23.024049	<i>Aythya nyroca</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>A. nyroca Gould.</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Grus grus L.</i>
Kárpátalja/Ruszki Komárvíci/Orosztelek	48.476968, 22.618756	<i>Grus grus L.</i>
Kárpátalja/Csomonyin/Csongor	48.397693, 22.475365	<i>Grus grus L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Grus grus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Grus grus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Gallinula chloropus L.</i>
Kárpátalja/Huszt j./Boronyjávó/Husztbaranya	48.159581, 23.398219	<i>Tringa ochropus</i>

Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Tringa ochropus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Tringa ochropus L.</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>P. atricapillus L.</i>
Kárpátalja/Tisza-völgy	-	<i>Turdus iliacus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Turdus iliacus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Larus argentatus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>L. argentatus</i> <i>Pontopp.</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.179889, 23.024049	<i>Ardeola ralloides</i>
Kárpátalja	-	<i>Coracias garrulus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Coracias garrulus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Clanga clanga</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Falco naumanni</i>
Kárpátalja/Latorca	48.079959, 22.951491	<i>Gallinago media</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Gallinago media</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Strix aluco</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Strix aluco</i>
Kárpátalja	-	<i>Strix aluco</i>
Tiszabökény	48.074397, 22.890169	<i>Strix aluco</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Strix aluco</i>
Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Ficedula albicollis</i>
Kárpátalja/Kárpáti Bioszféra Rezerv.	48.027659, 24.168409	<i>Ficedula albicollis</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Ficedula albicollis</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48 ° 07' N	<i>Remiz pendulinus L.</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Remiz pendulinus L.</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Remiz pendulinus L.</i>
Kárpátalja	-	<i>Certhia familiaris</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Certhia familiaris</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anas acuta</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2170839 22.5426858	<i>Anas acuta</i>
Kárpátalja/Andrijivka/Andrásháza	48.532174, 22.553295	<i>Anas acuta</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Anas acuta</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Gavia stellata</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.150420, 23.089754	<i>Gavia stellata</i>
Kárpátalja/Ungvár j./Onokivci	48.654673, 22.359016	<i>Gavia arctica</i>
Kárpátalja/Munkácsi j./Horbok	48.312337, 22.879874	<i>Gavia arctica</i>
Kárpátalja/Csap/Tisza	48.423749, 22.217607	<i>Podiceps auritus</i>
Kárpátalja/Fornos	48.366719, 22.751570	<i>Pelecanus onocrotalus</i>

Munkács	48.437277, 22.684853	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kárpátalja/Sztorozsnyica	48.609190, 22.244786	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kárpátalja/Zaluzsia/Beregkisalmás	48.355109, 22.846302	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kárpátalja/Latorca	48.472434, 22.814227	<i>Plegadis falcinellus</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anser anser</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Anser anser</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Anser anser</i>
Kárpátalja/Kisgejőc	48.500415, 22.281235	<i>Anser anser</i>
Kárpátalja/Nagyszöllős	48.150420, 23.089754	<i>Anser anser</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>A. albifrons Scop.</i>
Beregszász	48.216498° 22.627394	<i>Anser albifrons</i>
Beregszász	48.316268° 22.622041°	<i>Anser albifrons</i>
Kárpátalja/Beregdéda	48.2206725 22.5837580	<i>Anser albifrons</i>
Kárpátalja/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anser albifrons</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anas crecca</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Anas crecca</i>
Kárpátalja/Tisa/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anas crecca</i>
Beregszász	48.221206° 22.634407°	<i>Anas strepera</i>
Kárpátalja/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anas strepera</i>
Kárpátalja/Latorca	48.093722, 22.973441	<i>Anas penelope</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>Mergus merganser L.</i>
Kárpátalja/Munkácsi j./Zaluzs/Beregkisalmás	48.355109, 22.846302	<i>Mergus merganser</i>
Kárpátalja/Nagyberezna	48.908673, 22.465994	<i>Mergus merganser</i>
Kárpátalja/Andrijivka/Andrásháza	48.532174, 22.553295	<i>Pandion haliaetus</i>
Beregrákos	48.473242, 22.596703	<i>Milvus milvus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.301096, 22.554811	<i>Milvus milvus</i>
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.282816, 22.376691	<i>Milvus milvus</i>
Kárpátalja/Ilosva	48.310463, 23.019907	<i>Milvus milvus</i>
Kárpátalja/Pisztrálove/Pisztraháza	48.365963, 22.809017	<i>Himantopus himantopus</i>
Kárpátalja/Fornos	48.366719, 22.751570	<i>Himantopus himantopus</i>
Kárpátalja/Andrijivka/Andrásháza	48.532174, 22.553295	<i>Tringa ochropus</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04' S - 48° 07' N	<i>T. glareola L.</i>
Kárpátalja/Ruszki gejőc/Oroszgejőc	48.487182, 22.260764	<i>Tringa glareola</i>
Kárpátalja	22° 10' W - 23° 30' E, 47° 04'	<i>T. totanus L.</i>

	S - 48 ° 07' N	
Kárpátalja/Beregszászi járás	48.176082, 22.786216	<i>Tringa totanus</i>
Kárpátalja/Munkácsi járás	48.475995, 22.828152	<i>Tringa totanus</i>
Kárpátalja/Ruszki gejőc/Oroszgejőc	48.487182, 22.260764	<i>Philomachus pugnax</i>
Kárpátalja/Pisztrálove/Pisztraháza	48.365963, 22.809017	<i>Philomachus pugnax</i>
Kárpátalja/Kisgejőc	48.500415, 22.281235	<i>Numenius arquata</i>
Kárpátalja/Rát	48.501098, 22.274194	<i>Numenius arquata</i>
Kárpátalja	-	<i>Limosa limosa</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Hydrocoloeus minutus</i>
Kárpátalja/Eszeny	48.397428, 22.260368	<i>Hydroprogne caspia</i>
Kárpátalja/Ungvár	48.642267, 22.347320	<i>Nyctea scandiaca</i>
Kárpátalja	-	<i>Hirundo rustica</i>
Kárpátalja	-	<i>Sturnus roseus</i>
Kárpátalja/Rahói járás	48.045004, 24.195291	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Kárpátalja/Técsői járás	48.151958, 23.707740	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Kárpátalja/Mizshirjai járás	48.560279, 23.486379	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Kárpátalja/Volóci járás	48.726294, 23.110852	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Kárpátalja/Nagyberezsnai járás	48.914332, 22.673678	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
Kárpátalja	-	<i>Acrocephalus paludicola</i>
Kárpátalja	-	<i>Remiz pendulinus L.</i>
Kárpátalja/Tisza/Románia	48.031654, 23.485371	<i>Linaria flavirostris</i>
Kárpátalja	-	<i>Pinicola enucleator</i>

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szeretném megköszönni témavezetőmnek, dr. Kolozsvári Istvánnak, hogy rengeteg tanáccsal és türelemmel hozzájárult diplomamunkám elkészültéhez.

Szeretném megköszönni kurátoromnak Takács Gabriellának, a Biológia és Kémia Tanszék laboránsának, aki összegyűjtötte és elérhetővé tette számomra a Biológia és Kémia Tanszéken korábban elkészült ornitológiai kutatómunkákat.

Звіт про перевірку схожості тексту Oxsico

Назва документа:

MSc_Diplomamunka 2024.docx

Ким подано:

Михайло Філеп

Дата перевірки:

2024-05-22 13:39:09

Дата звіту:

2024-05-22 15:55:04

Ким перевірено:

I + U + DB + P + DOI

Кількість сторінок:

162

Кількість слів:

21715

Схожість 9%	Збіг: 30 джерела	Вилучено: 0 джерела
Інтернет: 19 джерела	DOI: 0 джерела	База даних: 0 джерела
Перефразовування 2%	Кількість: 26 джерела	Перефразовано: 672 слова
Цитування 22%	Цитування: 485	Всього використано слів: 6474
Включення 2%	Кількість: 19 включення	Всього використано слів: 587
Питання 0%	Замінені символи: 0	Інший сценарій: 31 слова